

FRENE GEREK
YOK, NASOLSA
ŞİMDİ KOŞMAYA
BAŞLAR

KOŞMAYA
GEREK YOK..
NASOLSA ŞİMDİ
FREN YAPAR..

TRAFİK **ve** **ÇEVRE BİLGİSİ**

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 1

KONU : TRAFİK KURULUŞ VE KOMİSYONLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

KURULLAR-KURULUŞLAR KOMİSYONLAR

KURULLAR.

KARAYOLU GÜVENLİĞİ YÜKSEK KURULU

Başbakan Başkanlığında

Adalet, İçişleri, Maliye, Milli Eğitim,
Bayındırlık ve İskan,
Sağlık, Ulaştırma, Orman
Bakanlıkları, Köy Hizmetlerini
Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu
Bakan, Jandarma Genel
Komutanı, Başbakanlık Devlet
Planlama Teşkilatı
Müsteşarı, Emniyet Genel Müdürü
Karayolları Genel Müdürü

KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ KURULU

Emniyet Gn.Md.lüğü Trafik Hizmetleri Bşk.Başkanlığında

Karayolu Güvenliği Yüksek Kuruluna katılan
kamu kurumlarının en az daire başkanı
seviyesinde görevlileri, J.Gn.K. Türk
Standartları Enstitüsü, Türkiye Şoförler ve
Otomobilciler Federasyonu Temsilcisi.
İçişleri Bk.lığınca öngörülen trafikle ilgili
üniversite, Türkiye Mimar ve Mühendis
Odaları Birliği, Türkiye Trafik Kazalarını
Önleme Derneği ve Trafik Kazaları Yardım
Vakfından bir temsilci, Başkent Büyükşehir
Belediye Bşk.

KARAYOLU GÜVENLİĞİ YÜKSEK KURULUNUN GÖREVLERİ

**Yılda iki defa Mayıs
ve Kasım aylarında
olağan yada
gündeme göre
topllanır.**

**Karayolu güvenliği kurulunca
görülen önerileri karara bağlar**

**Gerekli
koordinasyon
önlemlerini alır.**

**Kurulun sekretarya görevi Emniyet
Genel Müdürlüğünce yapılır.**

KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ KURULU

Ayda bir toplanır,
Zorunlu halde
başkan
toplayabilir

Trafik hizmetlerinin
çağdaş ve güvenli
bir şekilde
yürütülebilmesi için
önerilecek
önlemlerin
uygulanabilirliğini
tartışarak karara
bağlar

Sekretarya görevi
ilgili dairece yapılır

Salt çoğunlukla
toplanır

KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Trafik ile ilgili kuruluşlar
arası
koordinasyonu sağlamada
görüş ve öneri sunmak.

Trafik kazalarına ilişkin
önerilerde bulunmak

Uygulamada görülen
aksaklıkları tespit etmek

Kendi görev alanına giren konularla
ilgili yasal düzenlemeden kaynaklanan
eksiklikleri tespit etmek.

KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ

Karayolu güvenliğinin

geliştirilmesi için plan hazırlamak

**Planlar çerçevesinde
ihtiyaç programı belirlemek
kredi miktarını tespit
etmek.Sağlık Bakanlığı
döner sermayesi için
fiyat belirlemek**

**Fahri Trafik Müfettişi adaylarını
Karayolu Trafik Güvenliği
Kuruluna önermek.**

**Diğer
kanunların
verdiği
görevleri
yerine
getirmek**

**Karayollarının bakım,yapım
ve işletmesinden sorumlu kuruluşlara
çağdaş ilim ve teknik
esaslara uymaları konusunda
önerilerde bulunmak.**

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREV VE YETKİLERİ

- *Araçlarda bulundurulması gerekli belgeleri ve gereçleri,sürücülerin kurallara uyup uymadığını denetler.**
- *Duran ve akan trafiği düzenler ve yönetir.**
- *El koyduğu trafik kazalarında kaza tespit tutanağı düzenler.**
- *Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenler,gerekli işlemleri yapar,takip eder.**
- *Trafik kazalarında yaralananların bakımlarını sağlamak için tedbir alır ve yakınlarına haber verir.**
- *Sürücülerin belgelerini verir.**
- *Araçların tescil işlerini yapar,belge ve plakalarını verir.**
- *Ülke çapında sürücülerin sicillerini tutar.İstatistikî bilgileri toplar ve değerlendirir.**
- *Trafik kazalarının oluş nedenleri ile ilgili bilgileri toplar,değerlendirir,gerekli önlemlerin alınması için ilgili kuruluşlara teklifte bulunur.**
- *Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri verir.**

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREV VE YETKİLERİ

- *Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında düzenleme ve işaretleri yaparak gerekli, önlemleri alır.
 - *Karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit ve kontrol eder.
 - *Karayolu güvenliğini ilgilendiren konulardaki projeleri inceler ve onaylar.
 - *Karayollarındaki hız sınırlarını belirler ve işaretler.
 - *Trafik kazalarının oluş nedenlerine göre veriler hazırlar,gerekli teknik bilgileri ve kaza analiz sonuçlarına göre gerekli önlemleri alır.
 - *Araçların ağırlık kontrollerini yapar,eksik görülenler hakkında suç ve ceza tutanağı düzenler.
 - *Tescile bağlı araçların muayenelerini yapar veya yaptırır.Tescile aykırı hareket edenler hakkında suç ve ceza tutanağı düzenler.
 - *Yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında trafik güvenliğini ilgilendiren kavşak,durak yari,aydınlatma,yol dışı park yerleri ve benzeri tesisleri yapar,yaptırır veya diğer kuruluşlarca hazırlanan projeleri tetkik eder,uygun olanları tastik eder.
 - *Karayolu yapılarına hasar verenler ile yapım ve bakım sırasında görevlilere uymayanlar hakkında suç ve ceza tutanağı düzenler.
 - *Kuruluş,muayenesini yaptığı araçların sefer görev emri belgelerinin kontrol edilmesinden sorumludur.
- Taşıt sefer görev emri verildiği halde çağrıya uymayan veya adresinde bulunmayan taşıtları fenni muayene istasyonuna bildirilir,bu tür araçların muayenesi yapılmaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ GÖREV VE YETKİLERİ

- *Motorlu araç sürücülerinin yetiştirilmesi için sürücü kursları açar,özel sürücü kursu açılmasına izin verir ve bunları denetler.
- *Resmi ve özel kurslarda eğitilenlerin sınavlarını yapar,sınavlarda başarılı olanların sertifikalarını verir.
- *Okul öncesi,okul içi ve okul dışı trafik eğitimini düzenler trafik genel eğitim planları hazırlar ve ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak uygular.
- *İlköğretim ve orta öğretim okullarının,ders programlarına eğitim amacıyla zorunlu uygulamalı trafik ve ilkyardım derslerini koyar.
- *Çocuk trafik eğitim parklarının yapılma,açılma,eğitim,denetim ve çalışma esaslarını belirler.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞININ GÖREV VE YETKİLERİ

- *Kara yollarında hareket eden bütün motorlu taşıtların belirli yıllarda muayenelerini yapar veya bağlı olan kuruluşlar tarafından yapılır.

SAĞLIK BAKANLIĞININ GÖREV VE YETKİLERİ

- *Karayollarında meydana gelen trafik kazaları ile ilgili ilk ve acil yardım hizmetlerini planlar ve uygular.
 - *Trafik kazalarında yaralananları en kısa zamanda sağlık hizmetlerinden istifadelerini temin etmek üzere,İçişleri Bakanlığının ve Karayolları Genel Müdürlüğü'nün uygun görüşü de alınarak karayolları üzerinde ilkyardım istasyonları kurar,bu istasyonlara gerekli personeli ,araç ve gereci sağlar.
 - * Her ilde trafik kazaları için eğitilmiş sağlık personeli ile birlikte yeteri kadar ilk ve acil yardım ambulansı bulundurur.
 - * Bu kanunla ve mevzuatla verilen trafikle ilgili diğer görevleri yapar.
- Üniversitelere bağlı hastahaneler ve diğer bütün resmi ve özel sağlık kurum ve kuruluşları ,acil olarak kendilerine getiren trafik kazası geçirmiş kişilere,Sağlık Bakanlığı tarifesini uygulamak suretiyle ,vermiş oldukları hizmetlerin bedelinin tamamını yükümlü sigorta şirketlerinden tahsil eder.

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANLIĞININ GÖREV VE YETKİLERİ

(Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

- *Köy yollarında;**
 - *Trafik düzeni ve güvenliği açısından gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yapar,tedbirleri alır ve aldırır.**
 - *Yol güvenliği ile ilgili;kavşak,durak yeri,yol dışı park yeri,aydınlatma ve benzeri tesislerin projelerini inceler ve gerekenleri onaylar.**
 - *Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarındaki tesisler için bağlantıyı sağlayarak,geçiş yolları yönünden izin verir.**
 - *Kaza analiz sonuçlarına göre,karayolu yapısı ve işaretlemeye dayalı kaza nedenlerini göz önünde bulundurur ve gerekli tedbirleri alır.**
 - *Kanun yönetmeliklerle çıkarılan köy yolları için verilen trafikle ilgili diğer görevleri yapar.**
- Köy yolları için sayılan görev ve hizmetlerden zorunlu ve gerekli görülenler,orman yolları için de geçerlidir.**

BELEDİYE TRAFİK BİRİMLERİNİN GÖREV VE YETKİLERİ

- *Sorumlu olduğu yolun yapısını,trafik düzenini güvenliğini sağlayacak durumda bulundurur.
- *Yol ve kavşak düzenlemeleri ile gerekli işaretlemeleri yapar.
- *Açık ve kapalı park yerleri,alt ve üst geçitleri yapar,yaptırır,işletir veya işletmesine izin verir.
- *Taşıt yollarında trafiği tehlikeye düşüren engelleri,gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretler ve ortadan kaldırır.
- *Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri alır,aldırır ve denetler.
- *Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapar,yapılmasını sağlar.

**İL TRAFİK KOMİSYONUNUN
KURULUŞU**

**İLÇE TRAFİK KOMİSYONUNUN
KURULUŞU**

İL TRAFİK KOMİSYONUNUN KURULUŞU

Jandarma Temsilcisi

Emniyet Temsilcisi

Vali veya Vali
Yrdc.Başkanlığında

Karayolları Temsilcisi

Milli Eğitim
Temsilcisi

TŞOF' a bağlı Temsilci

Belediye Temsilcisi

Valilikçe uygun görülecek Üniversite , Oda, Vakıf ve
derneklerden toplam üç kişiyi geçmeyecek
temsilci.

İLÇE TRAFİK KOMİSYONUNUN KURULUŞU

**Kaymakam
Başkanlığında**

Jandarma Temsilcisi

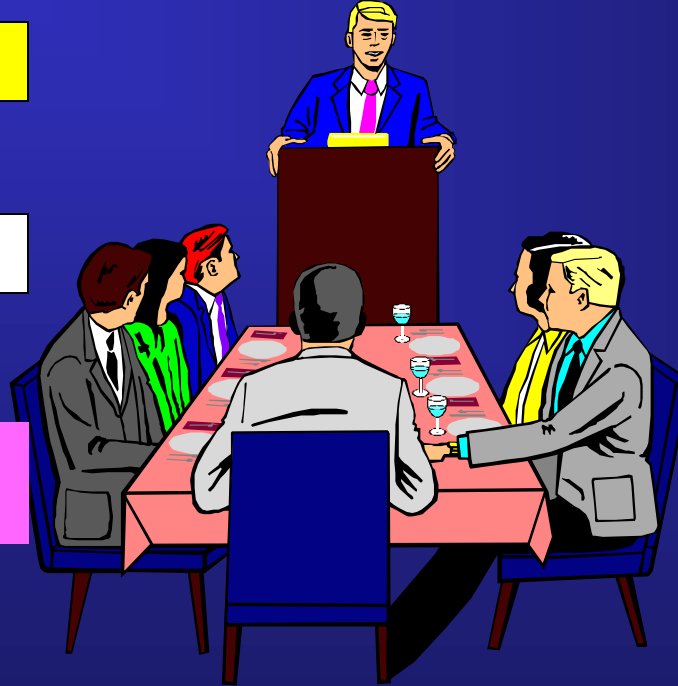
Emniyet Temsilcisi

Belediye Temsilcisi

Milli Eğitim Temsilcisi

**TŞOF'a Bağlı İlgili
Odanın Temsilcisi**

**Kuruluşu Varsa
Karayolları Temsilcisi**

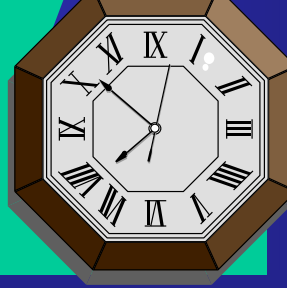

**Valilikçe Uygun görülecek Üniversite, Oda, Vakıf
ve Derneklerden toplam üç kişiyi geçmeyecek
temsilci**

İL VE İLÇE TRAFİK KOMİSYONUNUN GÖREVLERİ

OTOPARK

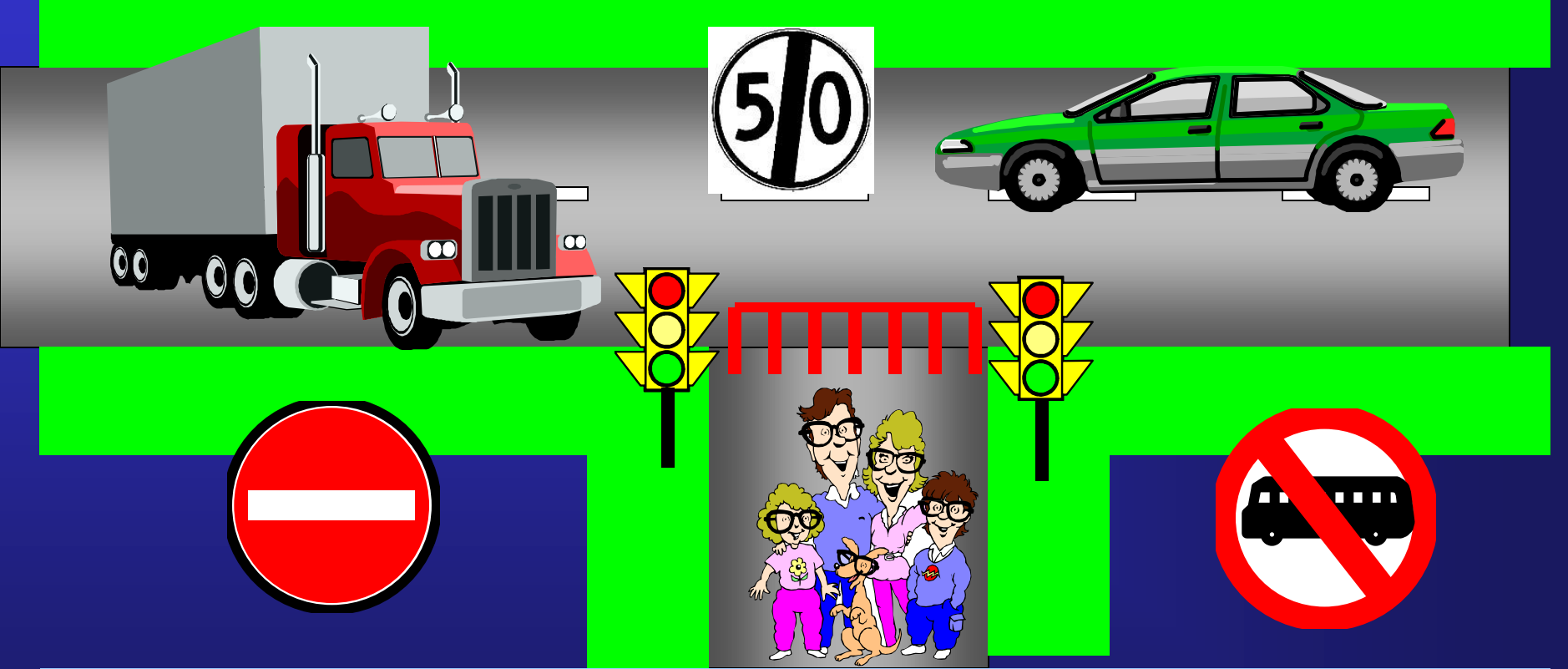
Otopark olmaya müsait boş arsa ve alanları geçici otopark yeri olarak ilan etmek.

Park edilecek yerler ile süre ve zamanlarını tespit etmek.

Park yerlerinde özörlöler için yer ayrılmasını sağlamak

Kanun ve yönetmeliğın verdiği görevleri yapmak

İL VE İLÇE TRAFİK KOMİSYONUNUN GÖREVLERİ

Karayolunun bir kısmını veya tamamını karayolunu kullananların bir kısmına veya tamamına kapatmak.

Karayolları üzerinde işaret levhalarının konulacağı yerleri belirlemek.

En az veya en çok hız yapılacak yerleri yeniden belirlemek

İL VE İLÇE TRAFİK KOMİSYONLARI

İL TRAFİK KOMİSYONU

Alınan
Karar

İLÇE TRAFİK KOMİSYONU

Alınan
Karar

İl Trafik Komisyonu İnceler

VALİ

Onaylanır ve
Yürürlüğe Girer

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 2

KONU : TRAFİK İLE İLGİLİ TANIMLAR

TRAFİK:

Yayaların, hayvanların ve araçların karayolu üzerindeki hal ve hareketleridir.

KARAYOLU (YOL):

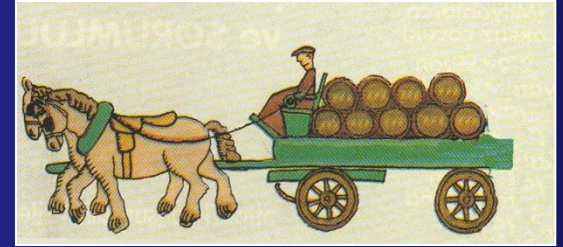
Trafik için kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi köprüler ve alanlardır.

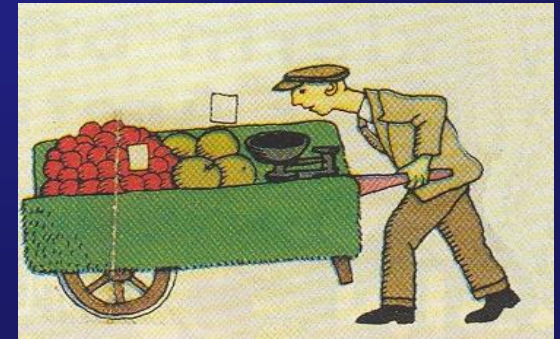
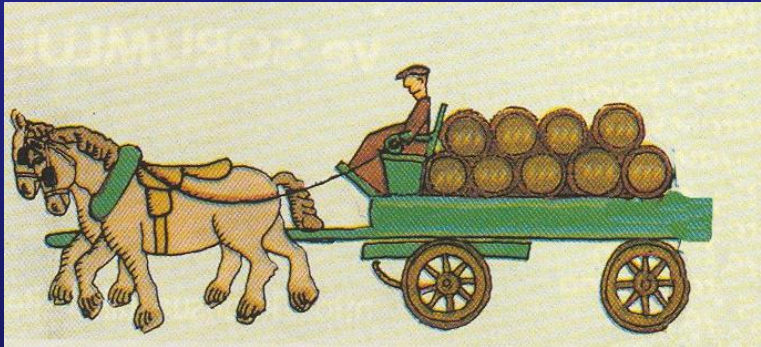
ARAÇ:

Karayollarında kullanılabilen,
motorlu,
motorsuz ve
özel amaçlı taşıtlar ile
iş makineleri ve
lastik tekerlekli traktörlerin
genel adıdır.

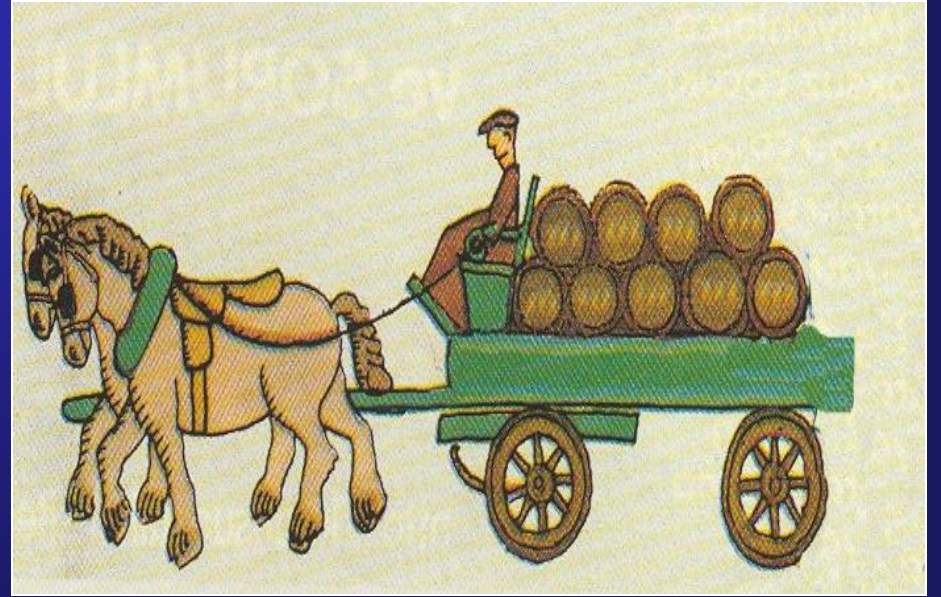
TAŞIT :Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlardır. Makine gücüyle yürütülenlere “*motorlu taşıt*”, insan ve hayvan gücüyle yürütülenlere “*motorsuz taşıt*” denir.

SÜRÜCÜ

Karayolunda motorlu veya motorsuz bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişidir.

ŞOFÖR

Karayolunda ticari olarak tescil edilmiş motorlu taşıt süren kişidir.

YOLCU: Aracı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında araçta bulunan kişilerdir.

YAYA:

Bir karayolunda kendisine ait ayrılmış bölümlerde(kaldırım, banket v.b) araç dışında hareketli ve hareketsiz bulunan kişilerdir.

MÜLK:

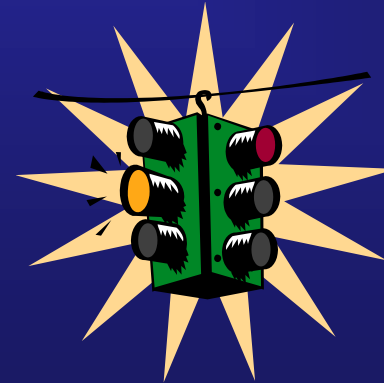
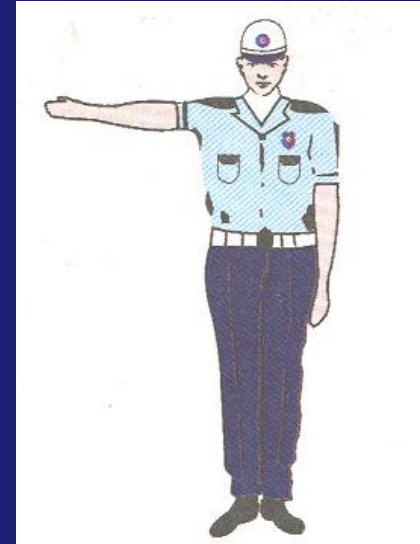
Devlete, kamuya, gerçek kişi ya da tüzel kişilere ait olan taşınmaz mallardır.

TRAFİK İŞARETLERİ

Trafiği düzenleme amacıyla kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile trafik zabıtası veya diğer yetkililerin trafiği yönetmek için yaptığı hareketlerdir

GEÇİŞ HAKKI:

Yayaların ve araç kullananların diğer yaya ve araç kullananlara göre yolu kullanma sırasındaki öncelik hakkıdır.

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

Görev sırasında belirli araç sürücülerinin, can ve mal güvenliğini tehlikeye sokmamak şartıyla, trafik kısıtlama ve yasaklarına bağlı olmamaları durumudur.

DURMA

Her türlü trafik zorunlulukları nedeniyle aracın durdurulmasıdır.

DURAKLAMA:

Trafik zorunlulukları dışında araçların insan indirmek ve bindirmek, eşya yüklemek, boşaltmak ve beklemek amacıyla kısa bir süre aracın durdurulmasıdır.

PARK ETME

Araçların durma ve duraklaması gereken haller dışında bırakılmasıdır.

TRAFİK KAZASI:

Karayolu üzerinde,
hareket halinde olan
bir veya birden fazla aracın
kariştiğı ölüm, yaralanma ve
zararla sonuçlanmış olaydır.

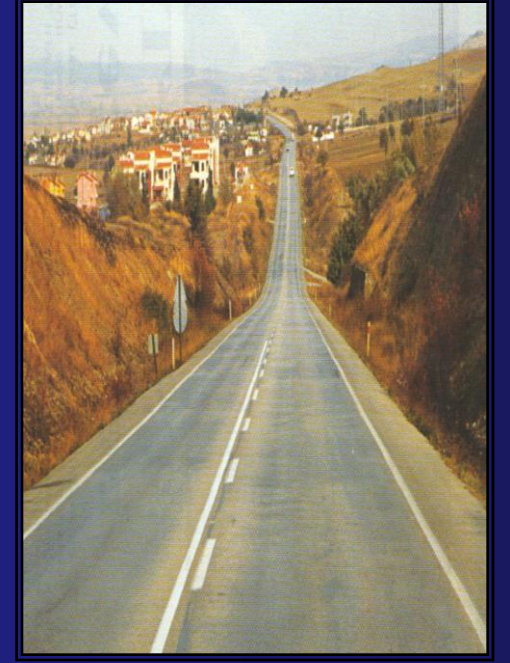
TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 3

KONU : KARAYOLU İLE İLGİLİ TANIMLAR

İKİ YÖNLÜ KARAYOLU:

Taşıt yolunun her iki yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı yoldur.

TEK YÖNLÜ KARAYOLU:

Taşıt yolunun yalnız bir yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı yoldur.

BÖLÜNMÜŞ KARAYOLU:

Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile, belirli bir şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

ERİŞME KONTROLLÜ KARAYOLU (*OTOYOL – EKSPRES YOL*):
Özellikle transit trafiğe tahsis edilen belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı, yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak; izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

BAĞLANTI YOLU: Bir kavşak yakınında, karayolu taşıt yollarının birbirine bağlanmasını sağlayan kavşak alanı dışında kalan ve bir yönlü trafiğe ayrılmış olan karayolu kısmıdır.

YAYA YOLU (YAYA KALDIRIMI):

Taşıt yolu kenarı ile gerçek veya tüzel kişilere ait mülkler arasında kalan ve yalnız yayaların kullanımına ayrılmış kısmıdır.

BANKET

Yaya yolu ayrılmamış karayolunda taşıt yolu kenarı ile, şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan ve olağan olarak yayaların ve hayvanların kullanacağı zorunlu hallerde de araçların yararlanabileceği kısımdır.

ANA YOL:

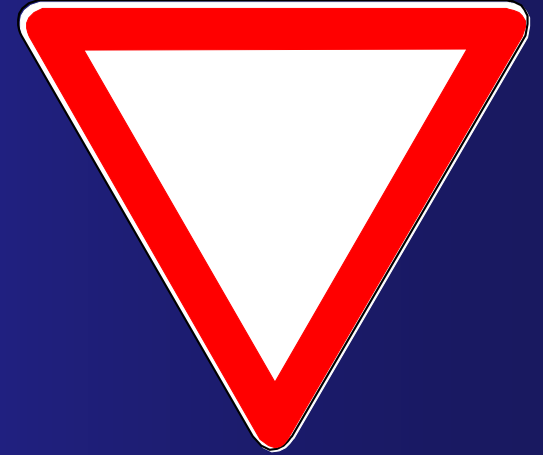
Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki trafiğin bu yolu geçerken veya bu yola girerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoludur.

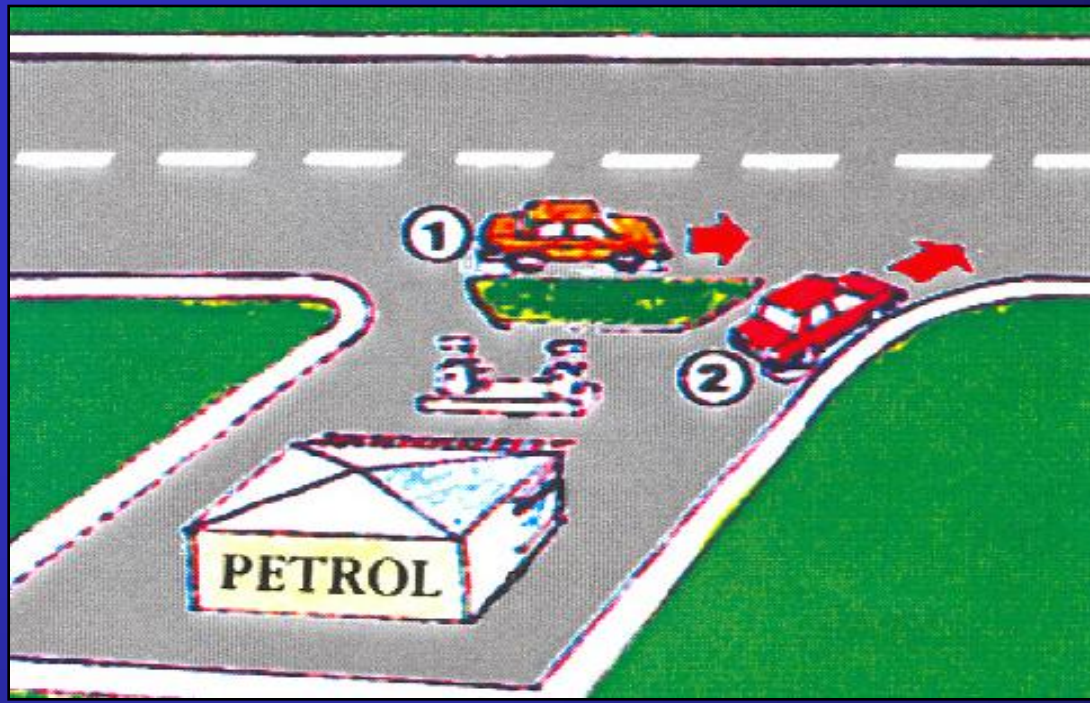

TALİ YOL

Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından bağlandığı yoldan daha az önemde olan yoldur.

GEÇİŞ YOLU

Araçların bir mülke girip çıkması için yapılmış olan yolun, karayolu üzerinde bulunan kısmıdır.

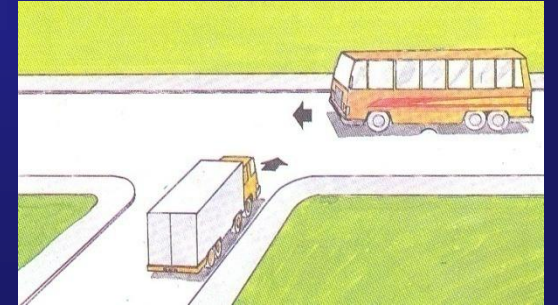
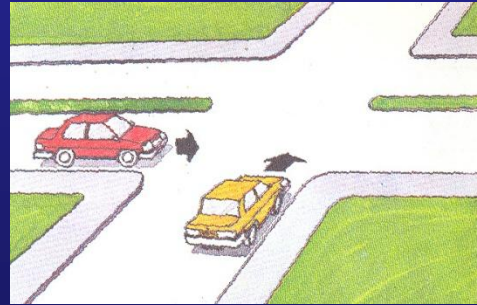
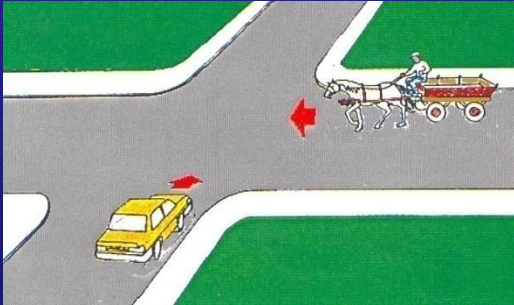
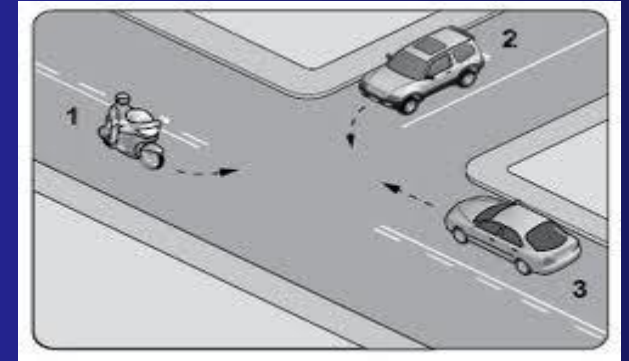
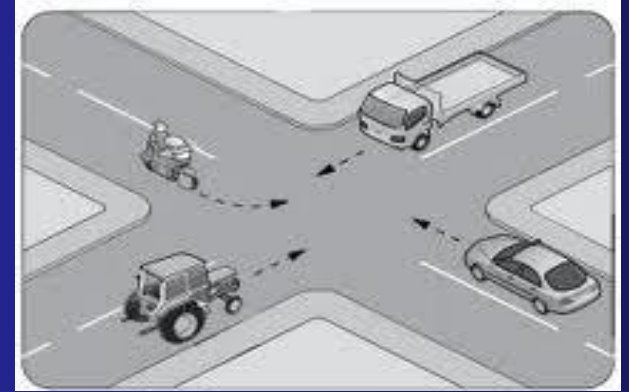
TEHLİKELİ EĞİM

Araçların emniyetle seyrini sağlamak için vites küçültmeyi gerektiren yol eğimidir.

KAVŞAK

İki veya daha fazla
karayolunun kesişmesi
veya birleşmesi ile olan
ortak alandır

OKUL GEÇİDİ:

Genel olarak okul öncesi, ilk öğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolunda ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

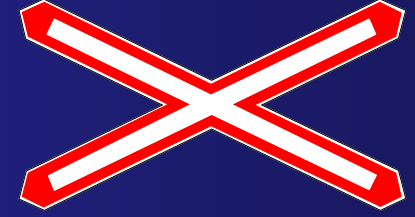
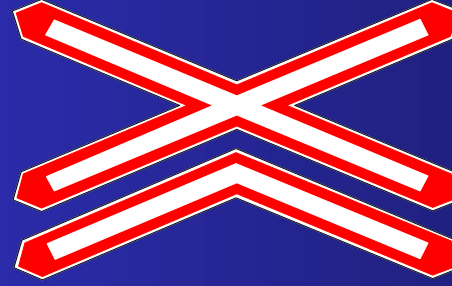
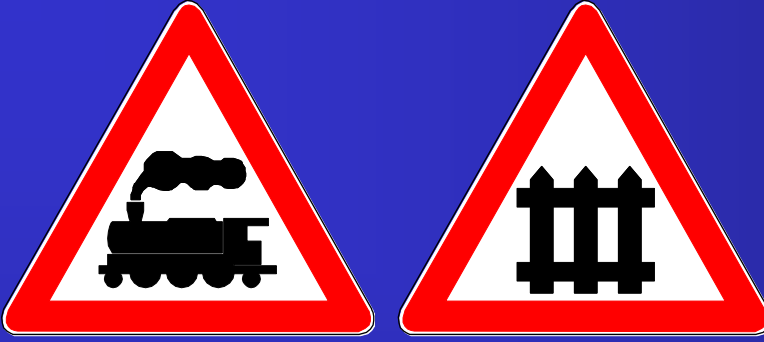

YAYA GEÇİDİ:

Taşıt yolunda yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere trafik işaretleri ile belirlenmiş ortak alandır.

DEMİRYOLU GEÇİDİ

(HEMZEMİN GEÇİT):

Karayolu ile demir yolunun aynı seviyede kesiştiği bariyerli ve bariyersiz geçitlerdir.

KARAYOLU İLE İLGİLİ TANIMLAR (17)

ADA:

Yayaların geçme ve durmalarına, taşıtların inme ve binmelerine yarayan trafik akımını düzenleme ve trafik güvenliğini sağlama amacı ile yapılmış olan araçların bulunamayacağı, koruyucu tertibatla belirlenmiş bölüm ve alanlardır.

ÜST GEÇİT:

Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu üstten geçmesini sağlayan yapıdır.

ALT GEÇİT:

Karayolunun diğer bir karayolu veya demiryolunu alttan geçmesini sağlayan yapıdır.

AYIRICI

Taşıt yollarını veya yol bölümlerini birbirinden ayıran, bir taraftaki taşıtların diğer tarafa geçmelerini engelleyen veya zorlaştıran karayolu yapısı, trafik tertibatı veya gereçtir.

ŞERİT:

Taşıtların bir dizi halinde, güvenli seyredebilmeleri için taşıt yolunun ayrılmış bir bölümüdür.

PARK YERİ:

Araçların park edebilmeleri için ayrılmış kapalı veya açık alanlardır.

DURAK

Kamu hizmeti yapan yolcu taşıtlarının yolcu veya hizmetlilerini bindirmek, indirmek için durakları işaretlerle belirlenmiş yerdir.

GARAJ

Araçların genellikle uzun süre durmaları için kullanılan, bakım veya servisinin de yapılabileceği kapalı veya açık olan yerlerdir.

TERMİNAL:

İnsan ve eşya taşımalarında, araçların indirme, bindirme, yükleme, boşaltma, aktarma yaptıkları ve ayrıca bilet satışıyla bekleme, haberleşme, şehir ulaşımı ve benzeri hizmetlerin sağlandığı yerdir.

SERVİS İSTASYONU:

Araçların bakım, onarım ve servislerinin yapıldığı açık veya kapalı yerlerdir.

MUAYENE İSTASYONU:

Araçların niteliklerini tespit ve kontrol edilebilecek cihaz ve personeli bulunan, teknik kontrollerinin yapıldığı yerlerdir.

İŞARET LEVHASI

Sabit veya taşınabilir bir mesnet üzerine yerleştirilmiş, üzerindeki sembol, renk ve yazı ile özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan trafik tertibatıdır.

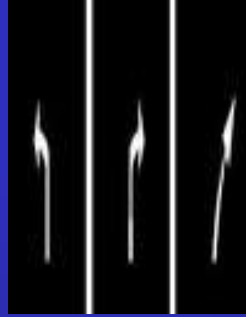
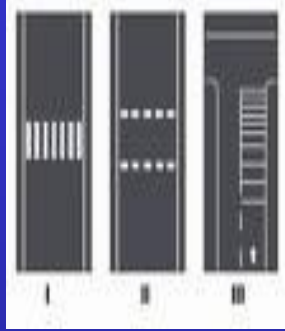

İŞIKLI VE SESLİ İŞARETLER:

Trafiği düzenlemede kullanılan ışıklı ve sesli, sabit veya taşınabilir, elle veya otomatik kumanda edilebilen, üzerinde çeşitli renk, şekil, sembol, yazı bulunan ve belirli yanma süresi olan ışık veya sesle özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan trafik tertibatıdır.

İŞARETLEME:

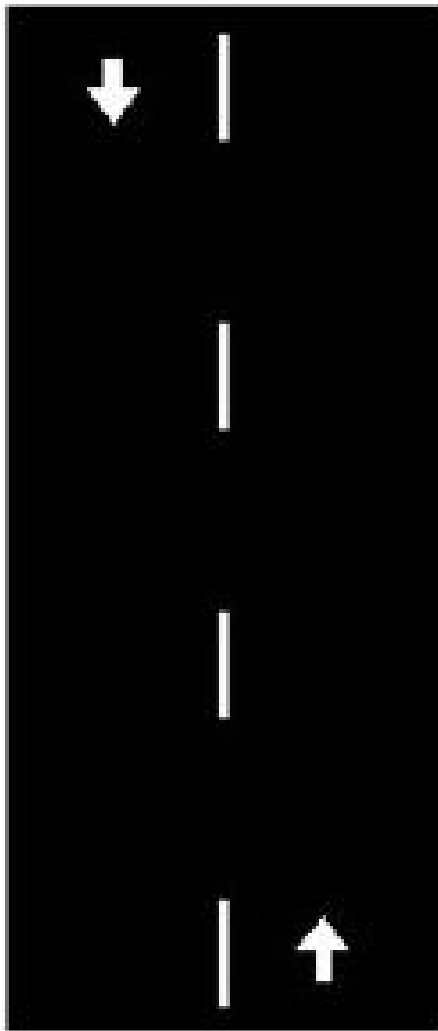
Taşıt yolu ile bordür, ada, ayırıcı oto korkuluk gibi karayolu elemanları üzerindeki çeşitli renkte çizgi, şekil, sembol, yazı, yansıtıcı ve benzerleri ile özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan trafik tertibatıdır.

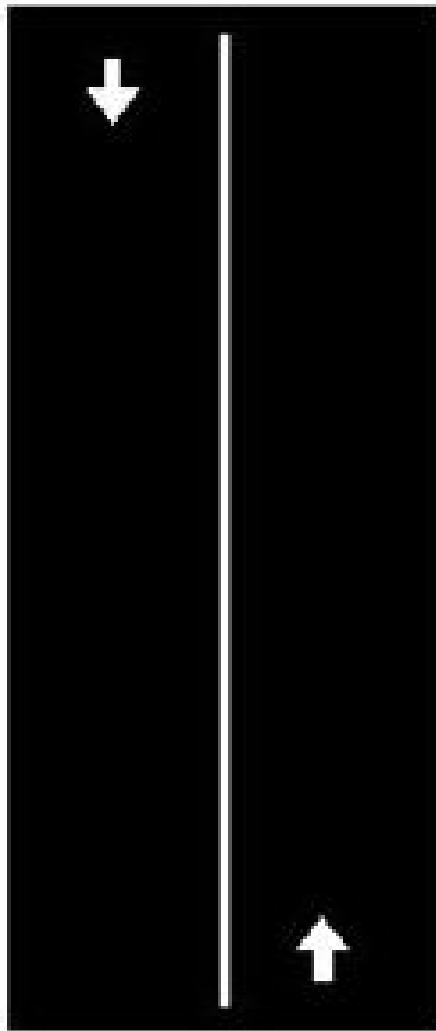
TRAFİK TEN MEN

Trafik zabıtasınca, Kanunda belirtilen hallerde araçla ilgili belgelerin alınması ve aracın belirli bir yere çekilerek trafikten alıkonulmasıdır.

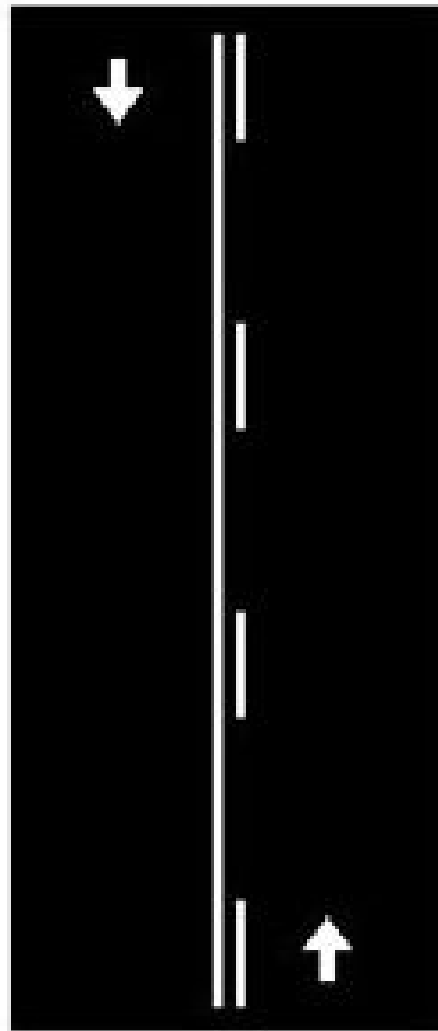
Yol üzerindeki
çizgiler,şekiller
ve
semboller

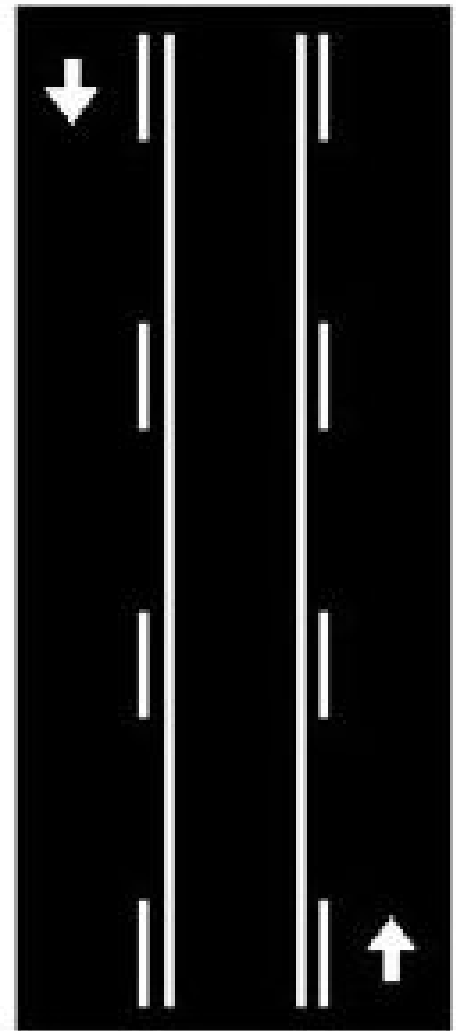
Kesikli Çizgi: Öndeki araç geçilebilir.

Devamlı Çizgi: Öndeki araç geçmek yasaktır.

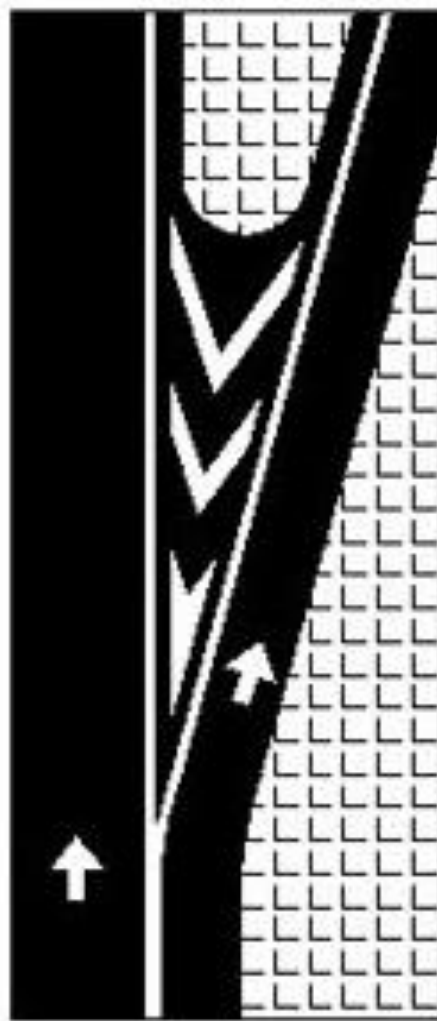
Kesikli ve Devamlı Çizgi: Kesikli çizgi tarafındaki araç öndeki araç geçebilir. Devamlı çizgi tarafındaki aracın öndeki araç geçmesi yasaktır.

Tımanma Şeridi: Orta şerit sadece geçiş içindir. Devamlı olarak işgal edilemez.

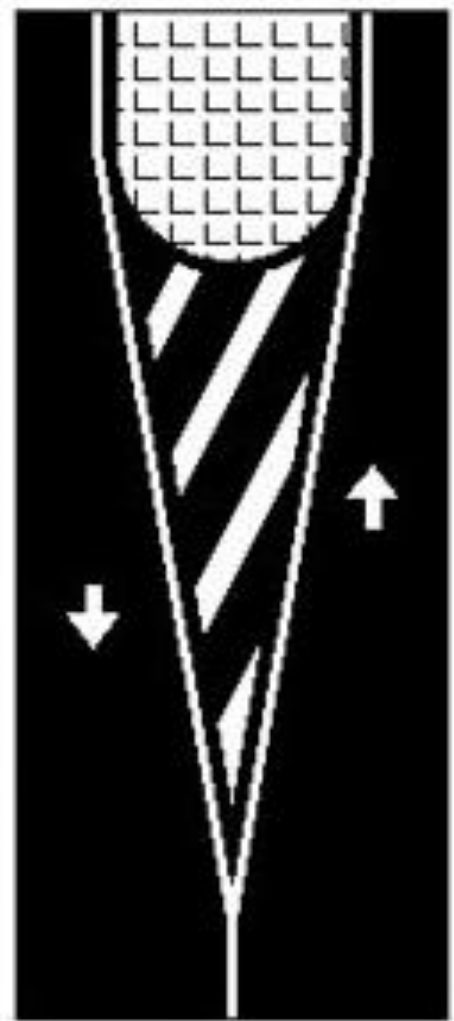
İki Devamlı Çizgi: Her iki yöndeki araçlar da çizginin diğer tarafına geçemez.

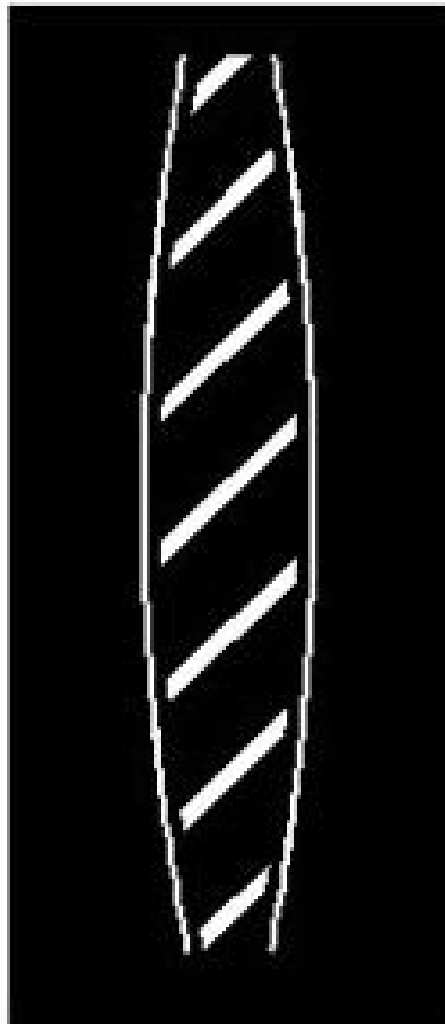
Aynılma

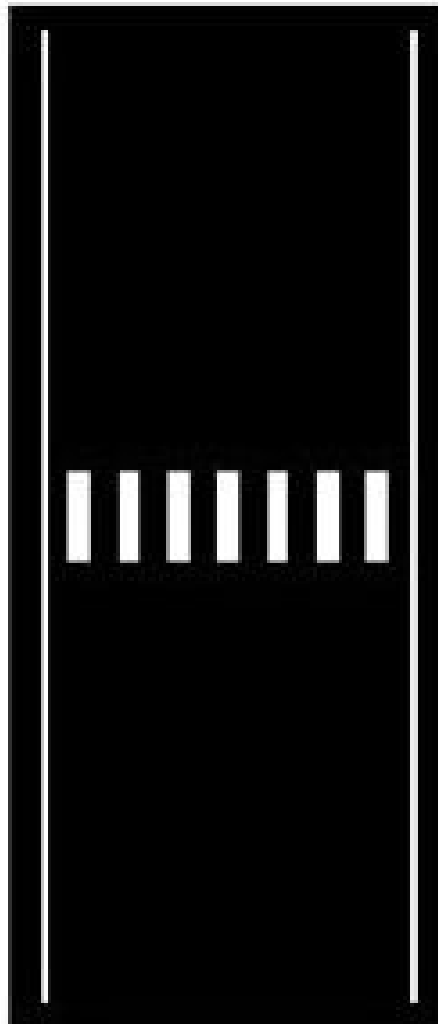
Katılma

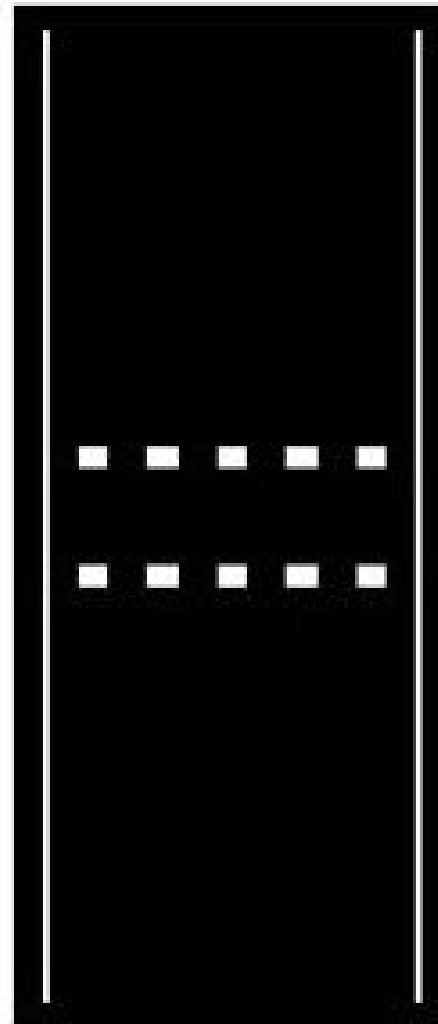
Bölünmüş Yol Başlangıcı

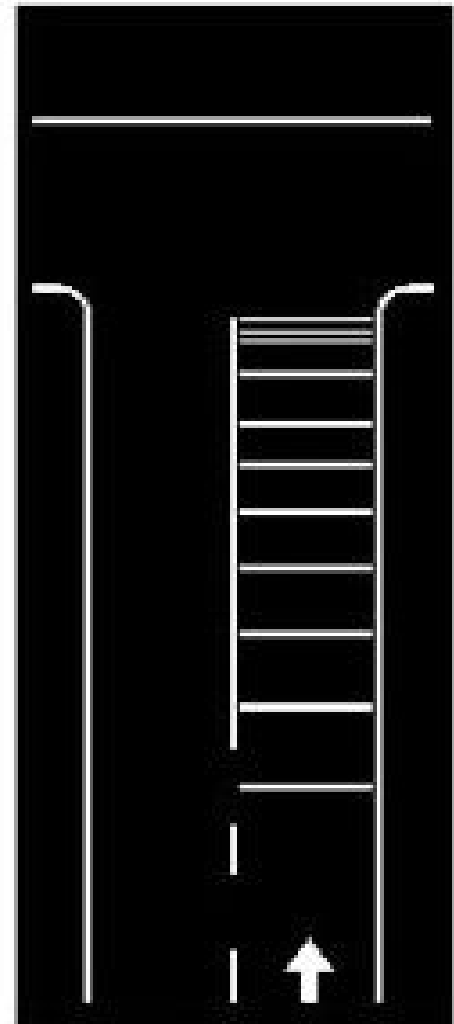
Taralı alana girilmez

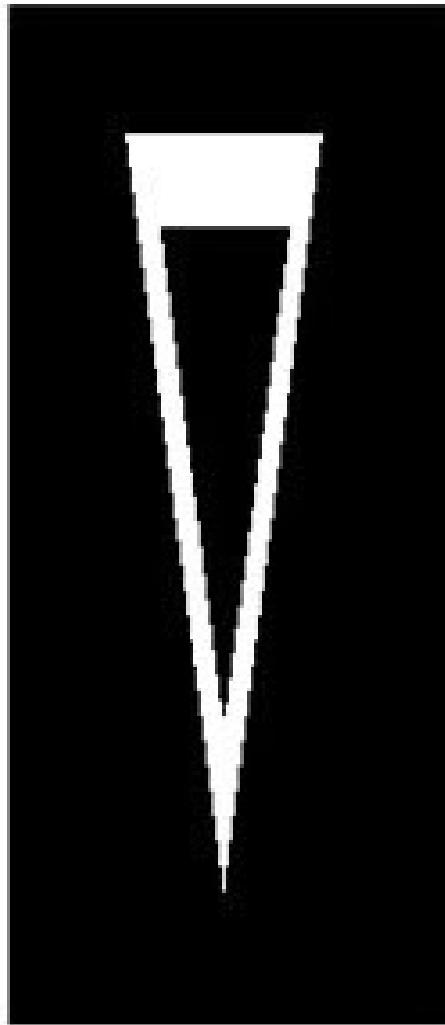
Yaya geçidi

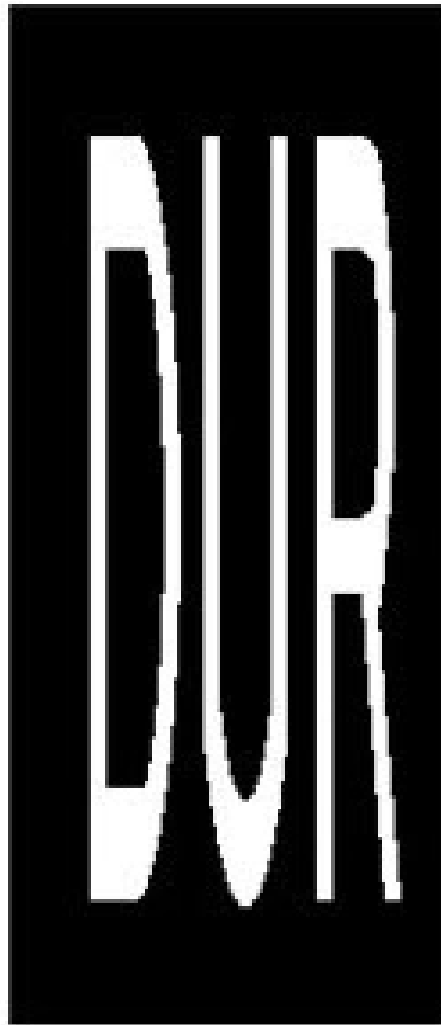
Yaya geçidi

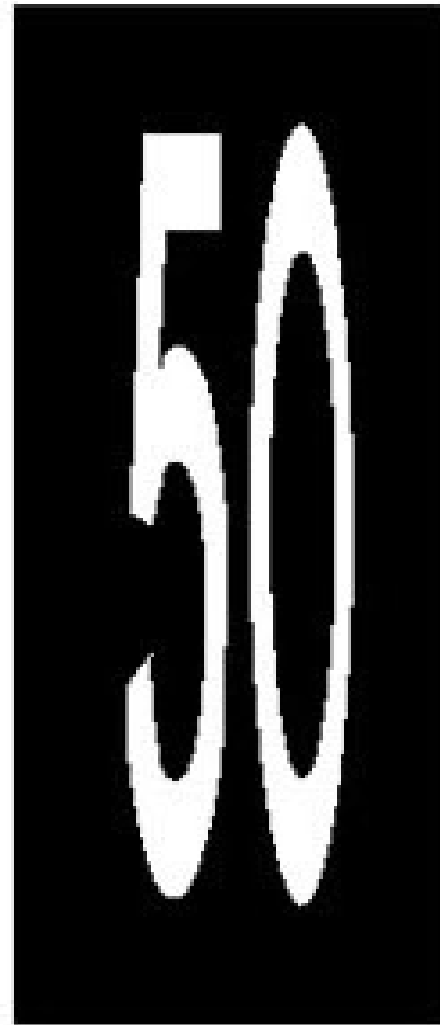
Yavaşlama uyarı
çizgileri

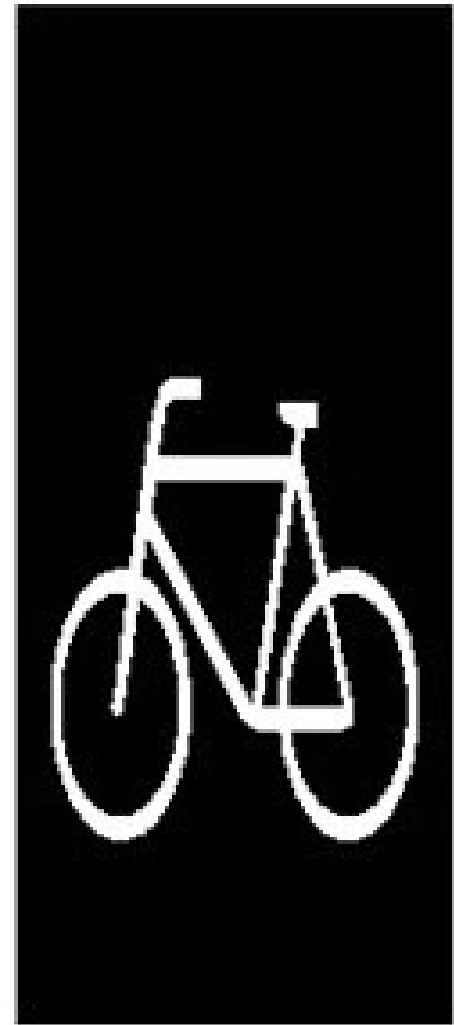
Yolver

Dur

Azami hız

Bisiklet Yolu

Özürlü sürücüler
için park yeri

Bu işaret sadece ileri
yönde seyir içindir.

Bu işaret sadece ileri seyir
veya sola dönüş içindir.

Bu işaret sadece ileri seyir
veya sağa dönüş içindir.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 4

KONU : ARAÇLAR İLE İLGİLİ TANIMLAR

OTOMOBİL:

Yapısı itibariyle sürücüden başka en çok 7 oturma yeri olan insan taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıttır.

MINIBÜS:

Yapısı itibariyle sürücünden başka en çok 8 ile 14 oturma yeri olan insan taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıttır.

OTOBÜS:

Yapısı itibariyle sürücüden başka en az 15 oturma yeri olan insan taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıttır.

KAMYONET:

İzin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 Kg'ı geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıttır.

KAMYON:

İzin verilen azami yüklü ağırlığı 3500 Kg'dan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş olan motorlu taşıttır.

ÇEKİCİ:

Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve y k taşımayan motorlu taşıttır.

ARAZİ TAŞITI:

Karayollarında yolcu ve yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla birlikte bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu taşıtlardır.

ARAÇLAR İLE İLGİLİ TANIMLAR (7)

KAMP TAŞITI:

Yük taşımada kullanılmayan, iç tasarımı tatil yapmaya uygun teçhizatlarla donatılmış, hizmet edebileceği kadar yolcu taşıyabilen motorlu taşıttır.

OKUL TAŞITI:

Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların öğrencileri ile sadece gözetici ve hizmetlilerin taşınmasında kullanılan araçlardır.

PERSONEL SERVİS ARACI:

Herhangi bir kamu kurum ve kuruluşu veya özel ve tüzel kişilerin personelini bir akit karşılığı taşıyan şahıs veya şirketlere ait minibüs veya otobüs türündeki ticari araçlardır.

UMUM SERVİS ARACI:

Okul taşıtları ile personel servis araçlarının birlikte değerlendirilmesidir.

RÖMORK:

Motorlu araçla çekilen insan veya yük taşımak için imal edilmiş motorsuz taşıttır.

YARI RÖMORK:

Bir kısmı motorlu taşıt veya araç üzerine oturan taşıdığı yükün ve kendi ağırlığının bir kısmı motorlu araç tarafından taşınan römorktur.

HAFİF RÖMORK:

Azami yüklü ağırlığı 750 Kg'ı geçmeyen römork veya yarı römorktur.

TAŞIT KATARI:

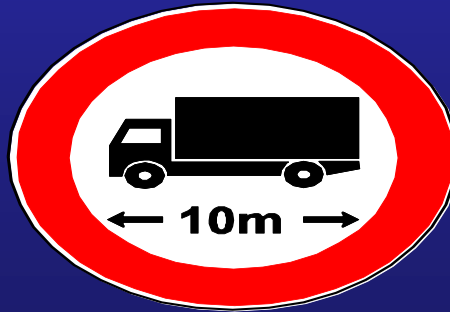
Karayolunda bir birim olarak seyretmek üzere bağlanmış taşıtlardır.

GABARİ:

Araçların yüklü veya yüksüz olarak karayolunda güvenli olarak seyretmelerini temin amacı ile uzunluk, genişlik ve yüksekliklerini belirleyen ölçülerdir.

TAŞIMA SINIRI (KAPASİTE):

Bir aracın güvenli taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısıdır.

AZAMİ AĞIRLIK:

Taşıtın güvenli taşıyabileceği azami yük ile birlikte ağırlığıdır.

YÜKSÜZ AĞIRLIK:

**Üzerinde insan veya eşya (yük)
bulunmayan ve akaryakıt deposu dolu
olan bir aracın taşınması zorunlu, alet
edevat ve donatımı ile birlikte toplam
ağırlığıdır.**

YÜKLÜ AĞIRLIK:

Bir taşıtın yüksüz ağırlığı ile taşımakta olduğu sürücü, hizmetli, yolcu ve eşyanın toplam ağırlığıdır.

DİNGİL AĞIRLIĞI:

Araçların karayolu yapılarından güvenli ve yapıya zarar vermeden geçebilmeleri için saptanan dingil ağırlığıdır.

AZAMİ DİNGİL AĞIRLIĞI:

Araçların karayolu yapılarından güvenle ve yapıya zarar vermeden geçebilmeleri için saptanan toplam ağırlıktır.

MOTORSİKLET :İki veya üç tekerlekli, sepetli veya sepetsiz motorlu araçlardır.

(Bunlardan karoseri yük taşıyabilecek şekilde, sandıklı veya özel biçimde yapılmış olan ve yolcu taşımalarında kullanılmayan üç tekerlekli motorsikletlere triportör denir.)

MOTORLU BİSİKLET:

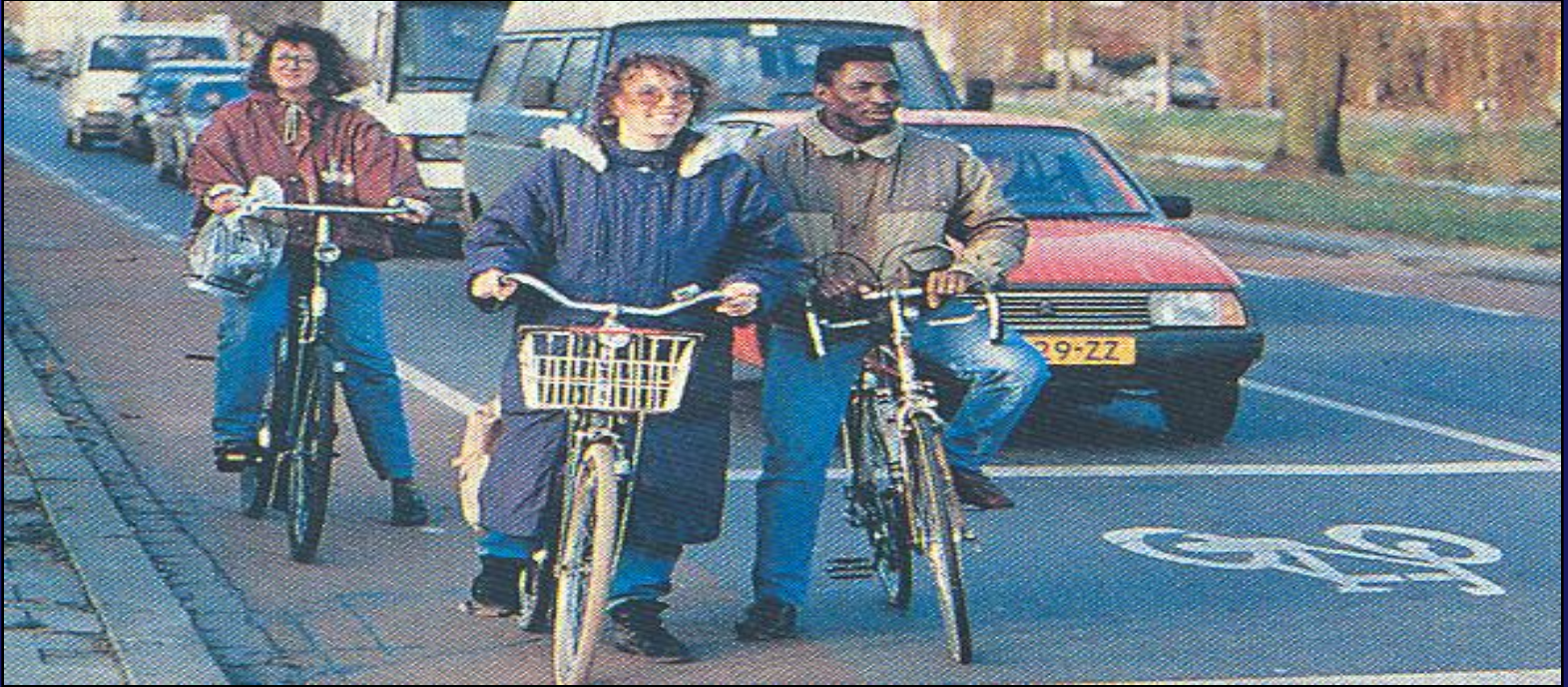
Silindir hacmi 50 santimetre küpü geçmeyen, içten patlamalı motorla donatılmış ve imal hızı 50 Km/s'ten daha az olan bisiklettir.

BİSİKLET

En çok üç tekerleği olan ve üzerinde bulunan insanın adale gücü ile, pedal veya el ile tekerleği döndürülmek sureti ile hareket eden, yolcu taşımalarında kullanılmayan motorsuz taşıtlardır.

LASTİK TEKERLEKLİ TRAKTÖR:

Belirli şartlarda römork ve yarı römork çekebilen ancak ticari amaçla taşımada kullanılmayan tarım araçlarıdır.

İŞ MAKİNELERİ:

Paletli veya madeni tekerlekli traktör, biçerdöver, yol ve inşaat makineleri ve benzeri tarım, sanayi, bayındırlık, milli savunma ile çeşitli kuruluşların iş ve hizmetlerinde kullanılan araçlardır.

TRAMVAY:

Genellikle yerleşim birimleri içinde insan taşımada kullanılan, karayolunda tekerlekleri raylar üzerinde hareket eden ve hareket gücünü dışardan sağlayan araçlardır.

ÖZEL AMAÇLI TAŞIT:Özel amaçla insan veya eşya taşımak için imal edilmiş olan, itfaiye, cankurtaran, radyo, sinema, televizyon, kütüphane, araştırma araçları, çekme ve kurtarma araçları gibi özel işlerde kullanılan motorlu araçlardır.

KAMU HİZMETİ ARAÇLARI:

Kamu hizmeti için yük veya yolcu taşınması yapan bütün araçlardır.

- **RESMİ HİZMETE AİT OLAN ARAÇLAR:**

Devletin resmi kurumuna ait olan araçlardır.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 5

KONU : TRAFİK İŞARETLERİNİN KORUNMASI

İlgili kuruluşlar, yapım ve bakımından sorumlu oldukları karayollarında;

a) Karayolu yapısını, b) Trafik işaretlerini,
Trafik güvenliğini sağlayacak şekilde yapmak ve bulundurmakla yükümlüdürler.

Bu çalışmalar sırasında meydana getirilen tehlikeli durum ve engeller, bütün sorumluluk bunları yaratan kişilere ait olmak üzere trafik zabıtasınca; bulunmadığı yerlerde genel zabıtaca, gerekli hallerde yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşla işbirliği yapılarak ortadan kaldırılır. Yapılan masraflar sorumlulara ödettirilir.

❑ Karayolu yapısı üzerine;

- ✓ Trafiği güçleştirecek, tehlikeye sokacak veya engel yaratacak,
- ✓ Trafik işaretlerinin görülmesini engelleyecek veya güçleştirecek, şekilde bir şey atmak, dökmek, bırakmak ve benzeri hareketlerde bulunmak,
- ✓ Karayolu yapısını, trafik işaretlerini ve karayoluna ait diğer yapı ve güvenlik tesislerini;
 - 1) Üzerine yazı yazarak, çizerek, kırarak, delerek, sökerek veya başka şekillerde bozmak,
 - 2) Yerlerini değiştirmek veya ortadan kaldırmak, Yasaktır.

□Karayolu Sınırı İçinde veya Dışındaki Levhalar, Işıklar, İşaretleme ve Benzerleri

- ✓Trafik işaretlerinin; Görülmelerini engelleyecek, Anlamlarını değiştirecek veya güçleştirecek, tereddüt doğuracak ve yanıltacak,
- ✓Trafik için tehlike ve engel yaratacak şekilde levhalar, ışıklar ve işaretlemeler ile ağaç, direk, yangın musluğu, çeşme, parmaklık gibi yapı elemanları ve benzerlerini dikmek, koymak ve bulundurmak yasaktır.

Bütün sorumluluk ve giderler mal sahibine ait olmak üzere yolun yapım ve bakımından sorumlu kuruluşça kaldırılır ve yapılan masraflar sorumlulara ödettirilir.

❑ Trafik İşaretleri

- Tüm karayollarında yapılacak işaretlemenin standartları İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Karayolları Genel Müdürlüğünce tespit edilir, yayımlanır ve ilgili kuruluşlara gönderilir.
- İşaretleme standartlarına aykırı olarak uygulama yapılamaz, ancak il ve ilçe trafik komisyonlarının uygun görmesi halinde trafik işaretlerinin ölçülerinde, görülmeyi kolaylaştırmak amacıyla değişiklik yapılabilir.
- İşaretlemenin standartlara uygun olarak yapılıp yapılmadığı Karayolları Genel Müdürlüğünce kontrol edilir. Tespit edilen standart dışı uygulamalar, ilgisince standarda uygun hale getirilmediği takdirde Karayolları Genel Müdürlüğünce ve gerektiğinde zabıta ile işbirliği yapılarak kaldırılır.

❑ Trafik İşareti Koymaya Yetkililer

- Trafik işaretlerinin bakım, onarım ve işletilmeleri dahil temin ve tesisine, yolun yapım ve bakımından sorumlu olan kuruluşlar görevli ve yetkilidir.

Ancak; trafiği düzenleme yetkisi olan kuruluş ve kişiler de geçici olarak aşağıda sayılan yer, hal ve durumlarda düzenleyici trafik işareti koymaya ve bunları kaldırmaya yetkilidir.

a) Trafik güvenliği nedeni ile,

b) Genel asayiş bakımından gerekli hallerde,

Konulan trafik işaretleri, iş veya hizmetin bitiminde derhal kaldırılır.

- Bunun dışında hiçbir kuruluş veya kişi, standartlara uysun uymasın kendiliğinden herhangi bir yere trafik işareti koyamaz. Bu yasağa uymayanlar hakkında Karayolları Trafik Kanununun 16 ncı maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

❑Belediye Sınırları Dışında Karayolu Kenarındaki Yapı ve Tesisler

✓Karayollarında her iki taraftan sınır çizgisine 50 metre mesafe içinde bağlantıyı sağlayacak geçiş yolları yönünden; akaryakıt, servis, dolum ve muayene istasyonları, umuma açık park yeri ve garaj, terminal, fabrika, işhanı, çarşı, pazar yeri, eğlence yerleri, turistik yapı ve tesisler, inşaat malzemesi ocak ve harmanları, maden ve petrol tesisleri, araç bakım, onarım ve satım işyerleri ve benzeri trafik güvenliğini etkileyecek yapı ve tesisler için, o karayolunun yapım ve bakımı ile sorumlu kuruluştan izin alınması zorunludur.

Verilen izinler, ilgili valiliğe bildirilir.

✓İzinsiz yapılan bu gibi tesislerin yapımı ve işletilmesi yetkililerce durdurulacağı gibi, tesislerle ilgili yönetmelikteki şartlar yerine getirilmeden işletme izni verilmez ve bağlantı yolu, her türlü gider sorumlulara ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile ilgili kuruluşça ortadan kaldırılır.

- ❑ **Belediye Sınırları İçinde Bulunan Karayolu Kenarındaki Yapı ve Tesisler**
- ✓ **Belediye sınırları içindeki karayolları kenarında yapılacak veya açılacak, yapı ve tesisler için,**
 - Belediyelerden izin alınması,
 - Belediyelerce bu iznin verilmesinde, trafik güvenliği bakımından bu tesisler hakkındaki Yönetmelikte belirlenen şartların yerine getirilmesini sağlamaları ve ayrıca Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayolu kenarında yapılacak ve açılacak olanların bu yollara bağlantıları için bu Genel Müdürlüğün ilgili bölge müdürlüğünden uygun görüş almaları, Zorunludur.
- ✓ İzinsiz yapılan bu gibi tesislerin yapımı ve işletilmesi yetkililerce durdurulacağı gibi tesislerle ilgili yönetmelikteki şartlar yerine getirilmeden işletme izni verilmez ve bağlantı yolu, her türlü gider sorumlulara ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile ilgili kuruluşlarca ortadan kaldırılır.

❑Askeri Mahallerde Trafiğin Düzenlenmesi

- ✓ Silahlı Kuvvetlere ait her çeşit bina ve tesisin iç bölümlerindeki trafik düzenlemeleri dışında, mülki idari amirinin isteği ve garnizon komutanının uygun görmesi halinde, merkez komutanlıklarına aşağıdaki esas ve şartlara uyulmak suretiyle gerekli görülen yerlerde ve hallerde geçici olarak trafiği düzenleme yetkisi verilebilir.

a) Askeri bina, tesis veya birliklerin bulunduğu yerin, bu yerlere ulaşan yollar ile bağlantı ve geçiş yollarında veya giriş çıkışlardaki trafiğin yetkili trafik zabıtası veya genel zabitanın denetiminden uzak olmak,

b) Askeri bina ve tesisin konumu veya kullandığı hizmet amacı bakımından, bulunduğu yerdeki yol ve trafik durumu dolayısıyla trafik güvenliği açısından belli zamanlarda tedbirler alınmasının mecburi görülmesi,

hallerinde, belirlenen yerlerde, belirtilen süre ve şartlara uygun şekilde uygulamak üzere, özel işaretli ve eğitilmiş askeri personel, geçici olarak trafiği düzenlemekle yetkili kılınabilir.

Ancak, bu yetki trafik zabıtasının görevine müdahale şeklinde kullanılamaz.

Yetkili kılınan personel, talimatlarına uymayan sürücülere ait araç plakalarını tespit ederek mahalli trafik birimine bildirirler

TRAFİK

ve

ÇEVRE BİLGİSİ

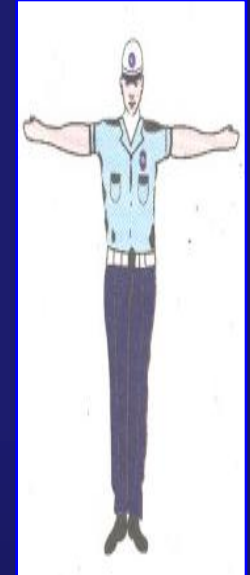
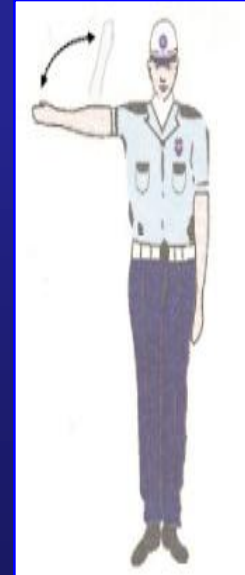
ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 6

KONU : TRAFİK GÖREVLİLERİNİN İŞARETLERİ
IŞIKLI TRAFİK İŞARETLERİ

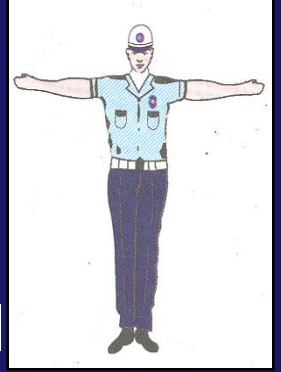
Taşıt veya yaya trafiğinin, düzenli ve güvenli bir şekilde çeşitli yönlerle doğru yönlendirilmesini sağlamak amacıyla trafik polisinin vereceği işaretlerle yön tayini yapılır.

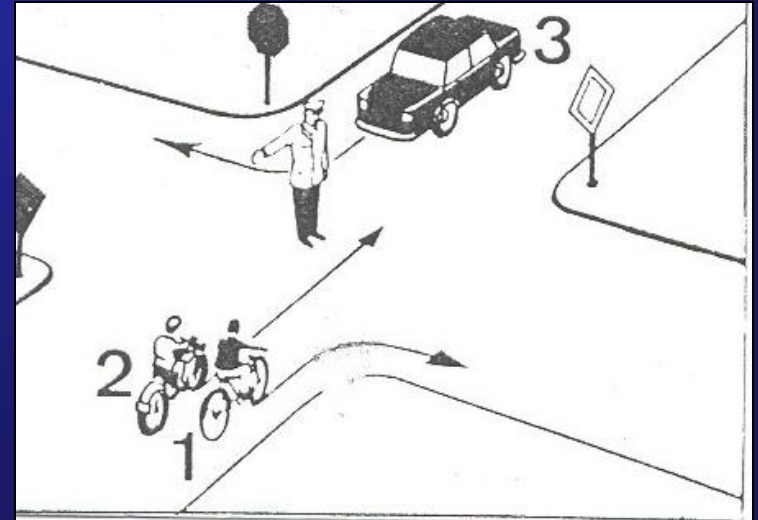
YOLUN TRAFİĞE AÇIK OLMA HALİ:

Trafik polisinin duruşuna göre sağ veya sol kol istikametinde kalan yollar trafiğe açıktır. Bu pozisyonda kollardan biri yere paralel olarak yanlı açılabilir gibi aşağıya doğru da bırakılabilir.

Bu durumda trafik kolların işaret ettiği yönlerde açık olacaktır.

ÖN VE ARKA TARAFTAKİ TRAFİK DURACAK,
HER İKİ KOL YÖNÜNDEKİ TRAFİK HAREKET
EDEBİLİR

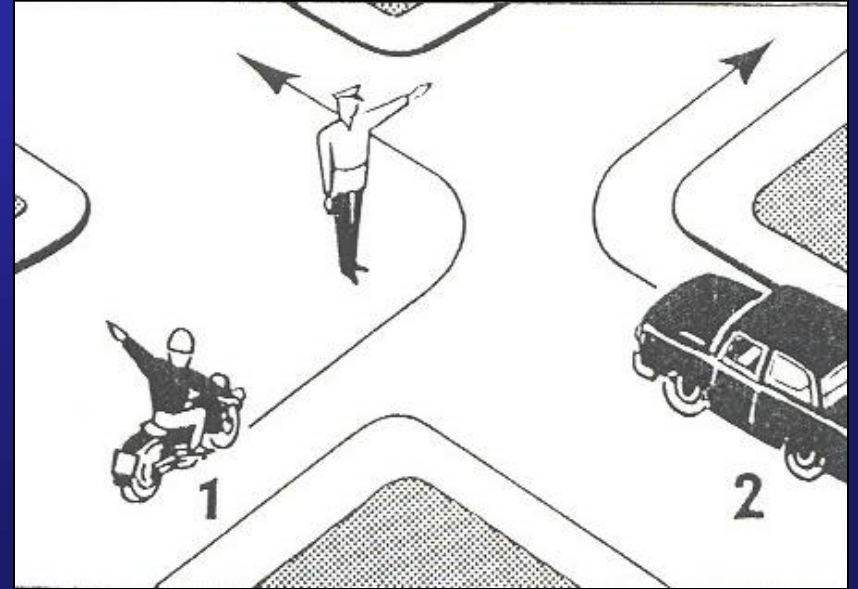
TRAFİK GÖREVLİLERİNİN EL İŞARETLERİ -2

YOLUN TRAFİĞE KAPALI OLMA HALİ:

Trafik polisinin duruşuna göre ön ve arka cephede kalan yol trafiğe kapalıdır.

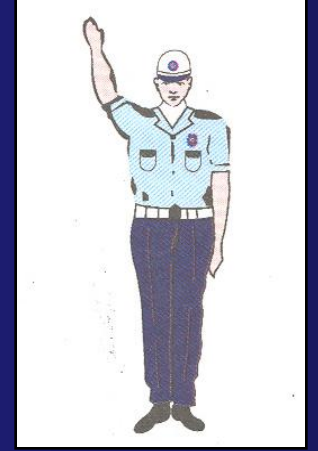
Bu pozisyonda kollardan her ikisi veya birisi yanlara doğru açılabilir gibi aşağıya doğru da bırakılabilir

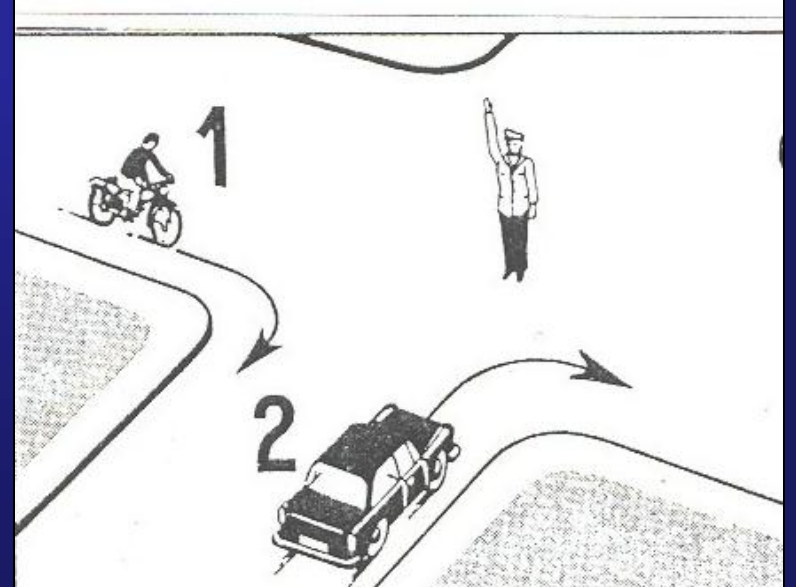

TRAFİĞİN BÜTÜN YÖNLERE KAPALI OLMA HALİ:

Trafik polisinin sağ ve sol kollarından biri yukarda, diğeri aşağı pozisyonda ise bütün yönler trafiğe kapalıdır.

Daha önce kendisine kapalı olan yolun açılacağı, açık olan yolun da kapanacağı anlamına gelir

Trafik polisinin trafiği **YAVAŞLATMA** talimatı.

Trafik polisinin trafiği **HILANDIRMA** talimatı.

Trafik polisinin trafiği **DÖNÜŞ VE YÖNLENDİRME** talimatı.

Trafik polisinin **DUR SAĞA YANAŞ** talimatı

Trafik polisinin **GECELERİ GEÇ** talimatı

Trafik polisinin **GECELERİ DUR** talimatı.

TRAFİĞİ YAVAŞLATMA HAREKETİ
"SAĞ KOL"

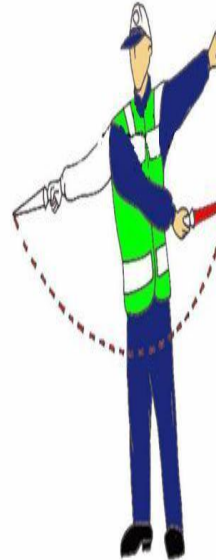
TRAFİĞİ HIZLANDIRMA HAREKETİ
"SOL KOL"

ARAÇ DURDURMA İŞARETİ "SOLA"

GECE "DÖNÜŞ" İŞARETİ

GECE "GEÇ" İŞARETİ

GECE "DUR" İŞARETİ

Yaya ve taşıt trafiğinin düzenli ve güvenli bir şekilde akışını sağlamak amacıyla gerekli yerlere konan ışıklı trafik işaretleridir

KIRMIZI, SARI ve YEŞİL RENKLERDEN OLUŞURAK YAYA VE ARAÇ TRAFİĞİNE YÖN VERİRLER.

KIRMIZI IŞIK:

Yandığı sürece yolun trafiğe kapalı olduğunu belirtir.

Bu ışık görüldüğünde durulur.
Aksine başka işaret yoksa
hareket edilmez.

SARI IŞIK

Uyarı anlamındadır,
Yanış sırasına göre yolun trafiğe
açılmak veya kapanmak üzere
olduğunu gösterir

YEŞİL IŞIK

Yolun trafiğe açık olduğunu bildirir

ARALIKLI YANIP SÖNEN KIRMIZI IŞIK:

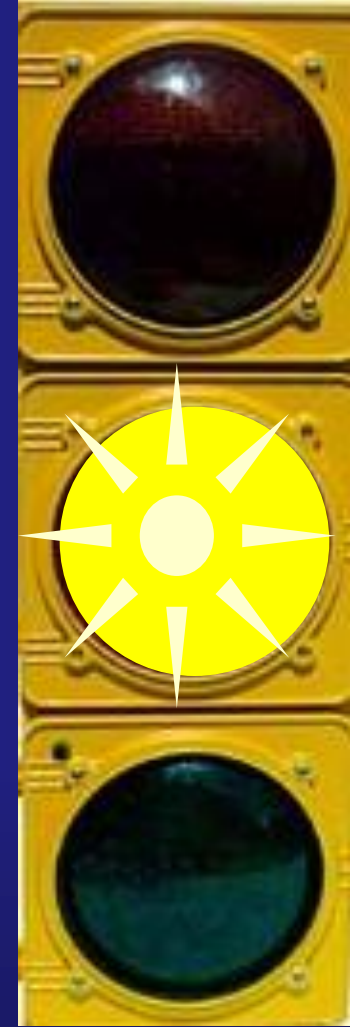
Dur anlamındadır

Yolun açık ve uygun olduğu anlaşıldıktan sonra Hareket edilir

ARALIKLI YANIP SÖNEN SARI IŞIK:
Uyarı anlamındadır
Yavaş ve dikkatli geçilmesini belirtir

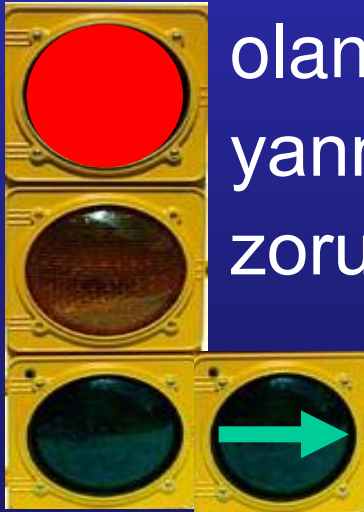
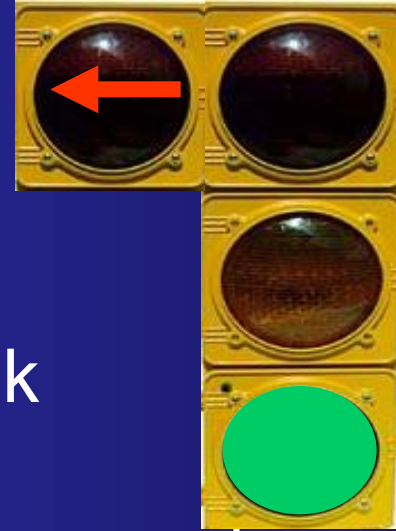

İŞIKLI OKLAR:

Dönüşleri düzenlemek amacıyla kullanılır.

Ok yönünde dönüş yapacak

olanlar okun yeşil yanmasını beklemek zorundadır

➤ Yayalar için yazılı, şekilli ışıkların yanı sıra yazılı ve sesli cihazlar da mevcuttur

➤ Bazı yerlerdeki ışıklı trafik işaretlerinin direklerinde bulunan buton (düğme), yayalar tarafından kullanarak yayalar için yeşil ışık yanması sağlanabilir.

BAZI TRAFİK DÜZENLEMELERİNDE; YANMAKTA OLAN KIRMIZI VEYA YEŞİL IŞIĞIN DAHA HANGİ SÜREDE YANACAK OLDUĞUNU BELİRTEN GERİYE SAYICILI VE RAKAMLI IŞIKLI TRAFİK İŞARETLERİ BULUNMAKTADIR.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 7

KONU : TEHLİKE UYARI İŞARETLERİ

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SAĞA TEHLİKELİ VİRAJ	İleride sağa dönemeçte bir kesime yaklaşıldığını bildirir	• Hız azaltılır. • Geçme yasağına uyulur. • Duraklama ve park etme yasağına uyulur. • Şerit değiştirilmez

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SOLA TEHLİKELİ VİRAJ	İleride sola dönemeçte bir kesime yaklaşıldığını bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Duraklama ve park etme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SAĞA TEHLİKELİ DEVAMLI VİRAJLAR	İlki sağa olan tehlikeli devamlı viraj olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Duraklama ve park etme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SOLA TEHLİKELİ DEVAMLI VİRAJLAR	İlki sola olan tehlikeli devamlı viraj olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Duraklama ve park etme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 İKİ TARAFTAN DARALAN KAPLAMA	İleride kaplamanın iki taraftan daralmış olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez • Karşıdan gelene yol verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SAĞDAN DARALAN KAPLAMA	İlerde kaplamanın sağdan daralmış olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez • Karşıdan gelene yol verilir • Yol bakımı ve onarımı köprü hemzemin geçit veya tünele girilebileceği düşünülmelidir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SOLDAN DARALAN KAPLAMA	İlerde kaplamanın soldan daralmış olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Şerit değiştirilmez • Karşıdan gelene yol verilir • Yol bakımı ve onarımı köprü hemzemin geçit veya tünele girilebileceği düşünülmelidir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 TEHLİKELİ EĞİM (İNİŞ)	İlerde iniş eğimli yola girileceğini bildirir	• Hız azaltılır • İniş eğimli yolda çıkışta kullanılan viteye geçilir • Çıkış eğimli yolda rahat çıkılabilecek viteye geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 TEHLİKELİ EĞİM (ÇIKIŞ)	İlerde çıkış eğimli yola girileceğini bildirir	• Hız azaltılır • İniş eğimli yolda çıkışta kullanılan viteye geçilir • Çıkış eğimli yolda rahat çıkılabilecek viteye geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KASISLI YOL	İleride kasis hendek tümsek gibi yol bozukluklarının olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Başka işaretlerle bildirilen diğer hususlara uyulur • Uygun bir hızla geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KASİSLİ KÖPRÜ YAKLAŞIMI	İleride kaplama ile yol seviyesi arasında kot farkının olabileceğini bildirir	• Hız azaltılır • Başka işaretlerle bildirilen diğer hususlara uyulur • Uygun bir hızla geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 AÇILAN KÖPRÜ	İlerde karayolu üzerinde açılıp kapanan köprünün olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Gerekirse durulur

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 DENİZ VEYA NEHİR KIYISINDA BİTEN YOL	Karayolunun deniz nehir kıyısına gittiğini bildirir	• Hız azaltılır • Gerekirse durulur • Yol durumuna göre uygun yol seçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KAYGAN YOL	Yağmur, kar, buz gibi sebeplerden yolun kaygan olduğunu belirtir	• Hız azaltılır • Etkili fren yapılmaz • Direksiyon sert bir şekilde kırılmaz

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 GEVŞEK MALZEMELİ ZEMİN	Karayolunun bu kesiminde gevşek malzemenin olduğu, trafik etkisi ile fırlaya bileceğini bildirir	• Hız azaltılır • Etkili fren yapılmaz • Araç takip mesafesi artırılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 GEVŞEK ŞEV	Yarım şevden yol üzerine düşmüş veya akmış malzeme olabileceğini bildirir	• Hız azaltılır • Duraklama ve park yapılmaz • Yola düşmüş taşlar olabileceği düşünülür

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 YAYA GEÇİDİ	Yaya geçidine yaklaşıldığını belirtir	• Hız azaltılır • Geçitten geçen veya geçmek üzere olan yayalara ilk geçiş hakkı verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 OKUL GEÇİDİ	Okul geçidine yaklaşıldığını belirtir	• Hız azaltılır • Geçitten geçen veya geçmek üzere olan yayalara ilk geçiş hakkı verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 BİSİKLET GEÇEBİLİR	Bisikletlerin karayoluna, dikine keserek geçebilecekleri ni bildirir	• Hız azaltılır • Bisikletlilere dikkat edilerek geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 VAHŞİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR	Vahşi hayvanların yol eksenine dik olarak geçebileceğini bildirir	• Hız azaltılır • Gerekirse durulur • Yola çıkan hayvanın yanıtıcı olabileceği düşünülür

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 EHLİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR	Ehli hayvan sürülerinin yol eksenine dik olarak geçebileceğini bildirir	• Hız azaltılır • Gerekirse durulur • Yola çıkan hayvanın yanıtıcı olabileceği düşünülür

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 YOLDA ÇALIŞMA	Yolda yapım, bakım, onarım çalışmalarının olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Diğer işaretler de konulmuşsa uyulur

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 IŞIKLI İŞARET CİHAZI	Işıklı trafik işaretleri ile kontrollü bir kavşağa gelindiğini belirtir	• Hız azaltılır • Kavşaklardaki şartlara uyulacak şekilde davranılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 HAVAALANI- HAVALİMANI (Alçak Uçuş)	Karayolu yakınında havaalanı bulunduğunu ve uçakların alçaktan iniş ve kalkış yapabileceğini bildirir	• İniş-kalkış yapan uçakların gürültüsü, ışıkları sürüş emniyetini bozabileceğinden dikkatli olunmalıdır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 YANDAN RÜZGAR	İlerde yol eksenine dik olarak esen rüzgarın araç kullanmayı etkileyecek şiddette olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçme yasağına uyulur • Direksiyon sıkı tutulur

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 İKİ YÖNLÜ TRAFİK	Bölünmüş bir yoldan iki yönlü bir yola girileceğini veya tek yönlü yolun geçici olarak iki yönlü trafiğe açılmış olduğunu bildirir	• Hız, yol kenarındaki hız levhasına göre ayarlanır • Diğer işaretlerle konulmuş olan uyarılara uyulur

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 DİKKAT	Karayolunda tehlike ve uyarı işaretleri ile belirtilenlerin dışında bir tehlike olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • İşaret levhalarındaki uyarılara dikkat edilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 DÖNEL KAVŞAK	Dönel kavşağa yaklaşılmakta olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Geçiş önceliği dönel kavşak içindeki araçlara verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KONTROLSÜZ KAVŞAK	Karayolunda ileride polis veya ışıklı trafik işaretleri ile kontrolü olmayan kavşak bulunduğunu bildirir	• Hız azaltılır • İlk geçiş hakkı sağdaki taşıtlara verilir • Güvenli geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ANAYOL - TALİ YOL KAVŞAĞI	Ana yol ile kesişen tali yol kavşağının olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ANAYOL - TALİ YOL KAVŞAĞI	Anayola sağdan birleşen tali yolun olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

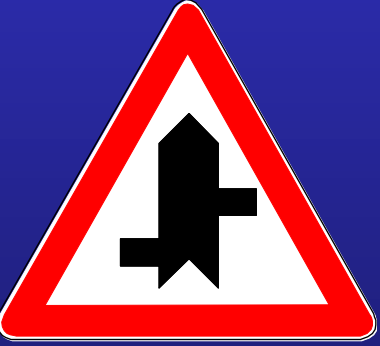

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ANAYOL - TALİ YOL KAVŞAĞI	Anayola soldan birleşen tali yolun olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ANAYOL TALİ YOL KAVŞAĞI	Bölünmüş karayolu veya köprülÜ kavşaklarda tek yönlü olarak akan trafiğe önce sağdan sonra da soldan bağlantı yolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ANAYOL TALİ YOL KAVŞAĞI	Bölünmüş karayolu veya köprülÜ kavşaklarda tek yönlü olarak akan trafiğe önce soldan sonra da sağdan bağlantı yolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Solda veya sağda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir. • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SAĞDAN ANAYOLA GİRİŞ	Bölünmüş karayolu veya köprülü kavşaklarda tek yönlü olarak akan trafiğe sağdan bağlantı yolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 SOLDAN ANAYOLA GİRİŞ	Bölünmüş karayolu veya köprülÜ kavşaklarda tek yönlü olarak akan trafiğe soldan bağlantı yolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Sağda veya solda bulunan tali yollardaki araçlara dikkat edilir • Bağlantı yolundaki araçlara dikkat edilerek geçiş yapılır

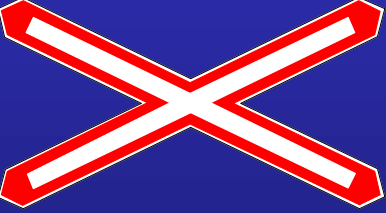

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KONTROLLÜ DEMİRYOLU GEÇİDİ	Bariyer veya başka bir techizatla kontrollü demiryolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Bariyer kapalı ise durulur, açık ise geçilir

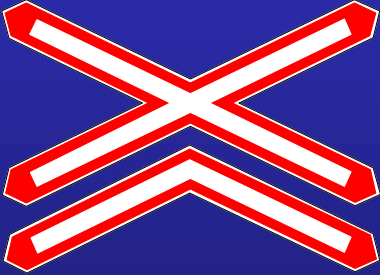

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ	Bariyer veya başka bir techizatla kontrol edilmeyen demiryolu olduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Demiryolu kontrol edilir, tren gelmiyor ise geçilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Tek Hat)	Tek hatlı demiryolu geçidine gelindiğini bildirir	• Araç durdurulur • İlk geçiş hakkı demiryolu taşıtlarına verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ (Enaz 2 Hat)	İki veya daha fazla hatlı demiryolu geçidine gelindiğini bildirir	• Araç durdurulur • İlk geçiş hakkı demiryolu taşıtlarına verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 DÜŞÜK BANKET	Yolun sağındaki banket seviyesinin yol seviyesinden düşük olduğunu bildirir.	• Hız azaltılır. • Seyir sırasında banket seviyesinin düşüklüğüne dikkat edilerek araç sürülür.

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 GİZLİ BUZLANMA	Yol yüzeyinde gizli buzlanma olabileceğini ve bu nedenle aracın kayarak kontrolden çıkabileceğini bildirir	• Hız azaltılır. • Seyir sırasında aracın kaymasını önleyecek önlemler alınarak dikkatle araç sürülür.

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 Kavşak ve geçit yaklaşım levhaları	Belirtilen mesafelerde bir kavşak veya demir yolu bulunduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Diğer işaret ve uyarılara dikkat edilir

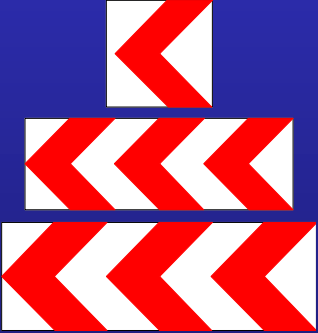

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KÖPRÜ BAŞI LEVHALARI (Sol-Sağ)	Köprüye gelindiğini bildirir	• Hız azaltılır • Karşıdan gelen araçlar ve köprü genişliği dikkate alınır

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 ENGEL İŞARETİ	Yapım onarım gibi nedenlerden trafiğe kapalı şerit veya şeritleri bildirir	• Hız azaltılır • İşaret levhalarına uyulur

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 TEHLİKELİ VİRAJ YÖNÜ LEVHALARI	Tehlikeli viraja yaklaşmakta olunduğunu bildirir	• Hız azaltılır • Araç geçilmez • gece ise selektör yapılarak işaret verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 Refüj başı ek levhası	Bölünmüş yollarda refüj başına konan “sağdan gidiniz” levhasının anlamını artırır.	• Hız azaltılır • Dikkatli gidilir

TRAFİK

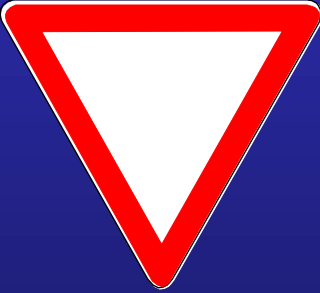
ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 8

KONU : TRAFİK TANZİM (DÜZENLEME) İŞARETLERİ

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 YOL VER	Tali yoldan ana yol kavşağına gelindiğini bildirir	• Hız azaltılır • Gerekirse durulur • Ana yoldan geçen araçlara ilk geçiş hakkı verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 DUR	Tali yoldan ana yol kavşağına gelindiğini bildirir	• Kavşak girişinde durulur • Ana yoldan geçen araçlara ilk geçiş hakkı verilir, daha sonra kavşağa verilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 KARŞIDAN GELENE YOL VER	İki aracın geçemeyeceği kadar daralmış yolda karşıdan gelen araca yol verileceğini bildirir	• Karşı yönden gelen araç geçtikten sonra yola devam edilir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 TAŞIT GİREMEZ	Her türlü motorlu motersuz taşıtların girmesinin yasak olduğunu bildirir	• Bu işaretlerin bulunduğu bölgelere araçla girilmemelidir

LEVHANIN ŞEKLİ VE ADI	LEVHANIN ANLAMI	DİKKAT EDİLMESİ VE UYULMASI GEREKEN KURALLAR
 TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL	Yolun her iki yöndeki taşıt trafiğine kapalı olduğunu bildirir	Bu işaretlerin bulunduğu bölgelere araçla girilmemelidir

Motosiklet hariç motorlu taşıt
trafiğine kapalı

Motosiklet giremez

Bisiklet giremez

Mopet giremez

Kamyon giremez

Otobüs giremez

Trayler giremez

Yaya giremez

At arabası giremez

El arabası giremez

Traktör giremez

Belirli miktarlardan fazla patlayıcı ve parlayıcı madde taşıyan taşıt giremez

Belirli bir miktardan fazla su kirletici madde taşıyan araç giremez

Motorlu taşıt giremez

Taşıt giremez

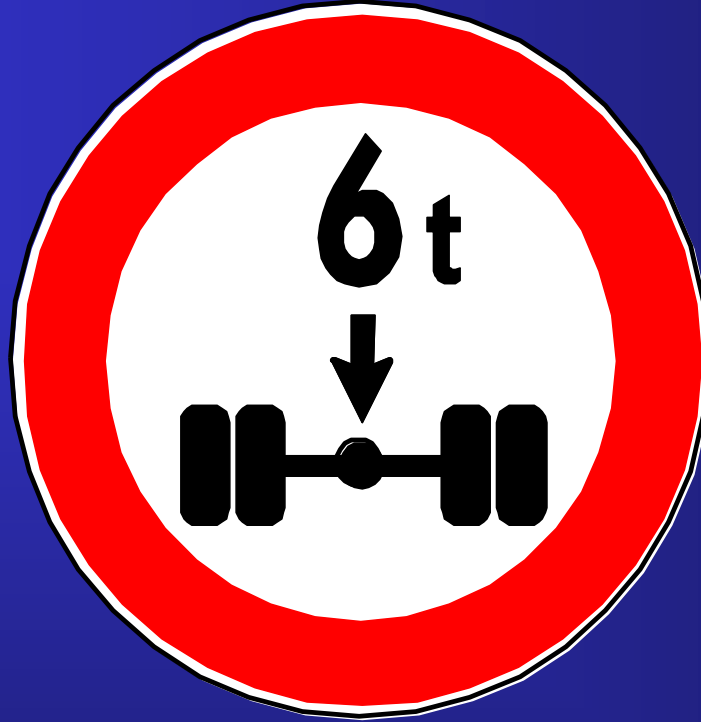
Genişliği ... m'den fazla olan taşıt
giremez

Yüksekliği... m'den fazla olan taşıt giremez

Uzunluğu... m'den fazla olan taşıt
giremez

Dingil başına ... Tondan fazla
yük düşen taşıt giremez

Yüklü ağırlığı ... Tondan fazla yük
düşen taşıt giremez

Öndeki taşıt... M'den daha yakın
takip edilemez

Sağa dönülmez

Sola dönülmez

“U” dönüşü yapılmaz

Öndeki taşıtı geçmek yasaktır

Kamyon için öndeki taşıtı geçmek yasaktır

Azami hız sınırlaması

Sesli ikaz cihazlarının
kullanılması yasa

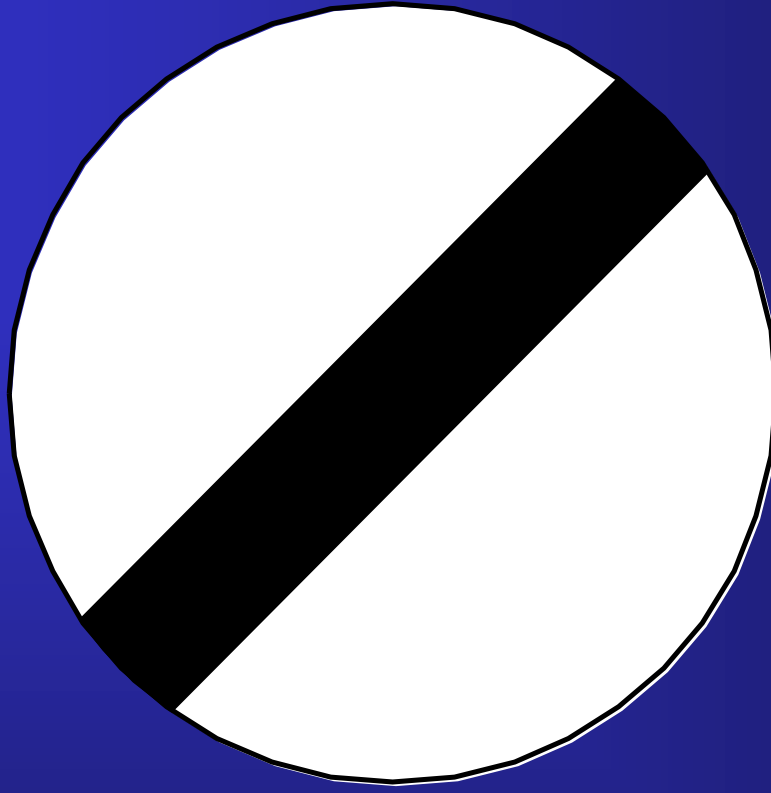
Geçme yasağı sonu

Kamyonlar için geçme yasağı
sonu

Hız sınırlaması sonu

Bütün yasak ve sınırlamaların
sonu

Sağa mecburi yön

Sola mecburi yön

İleri mecburi yön

İleri ve sağa mecburi yön

İleri ve sola mecburi yön

Sağa ve sola mecburi yön

**İLERİDEN SAĞA
MECBURİ YÖN**

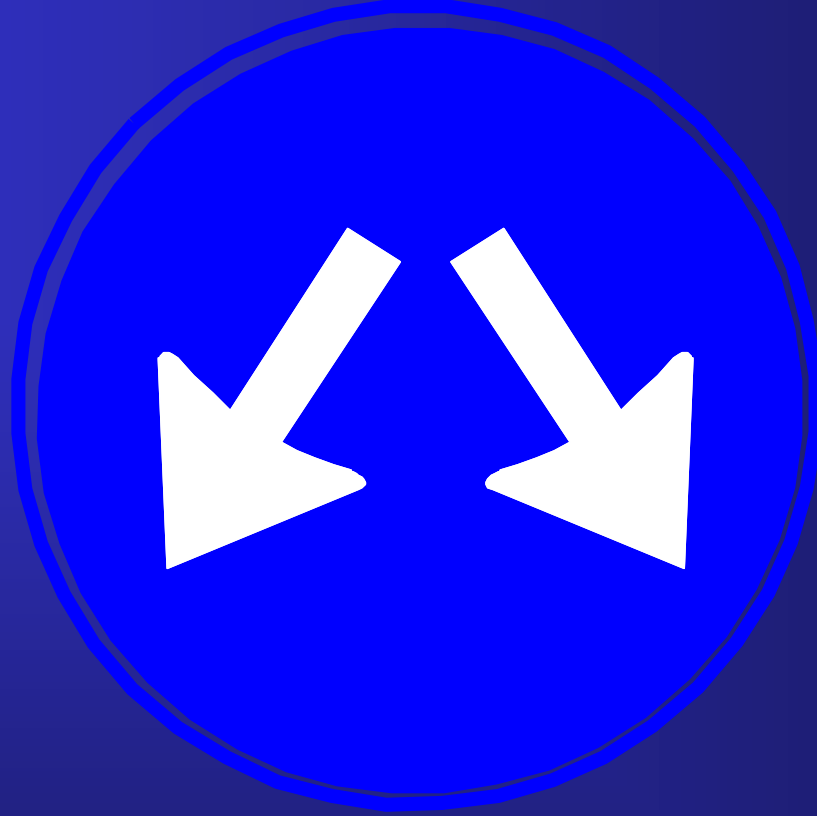
**İLERİDEN SOLA
MECBURİ YÖN**

**SAĞDAN
GİDİNİZ**

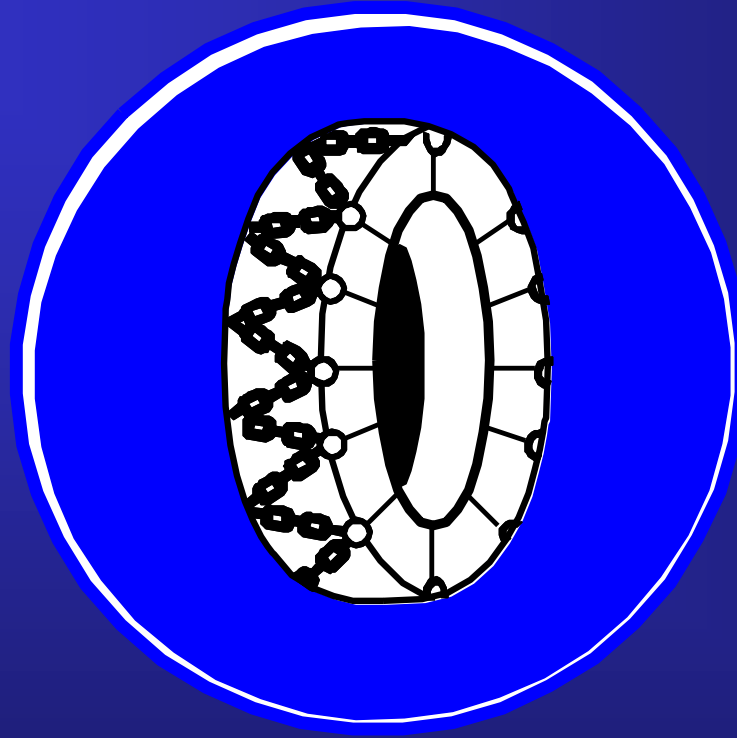
**SOLDAN
GİDİNİZ**

Her iki yandan gidiniz

Ada etrafında dönünüz

Zincir takmak mecburidir

Zincir takma mecburiyeti sonu

Mecburi asgari hız

Mecburi asgari hız sonu

Mecburi bisiklet yolu

Mecburi bisiklet yolu sonu

Mecburi yaya yolu

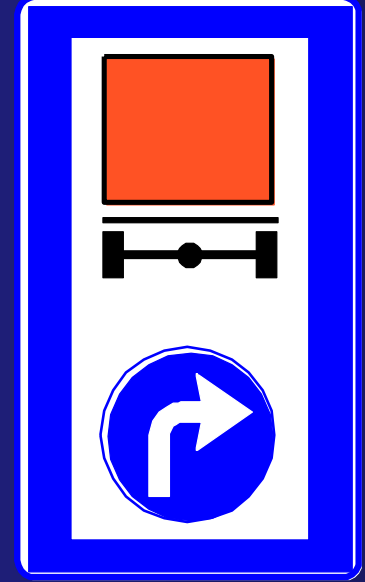
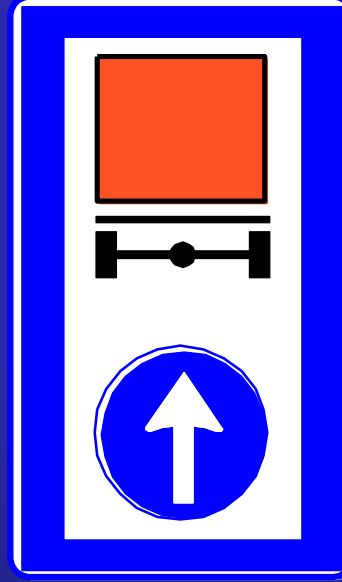
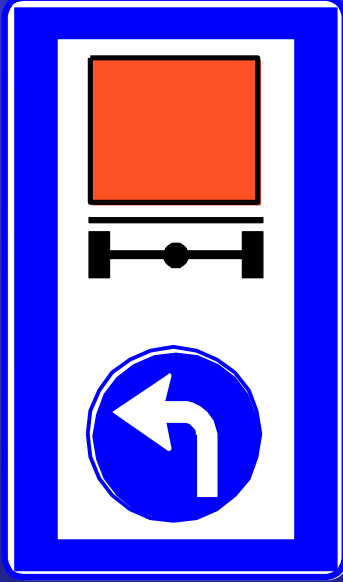
Mecburi yaya yolu sonu

Mecburi atlı yolu

Mecburi atlı yolu sonu

Tehlikeli madde taşıyan araçlar için mecburi
yön levhaları

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

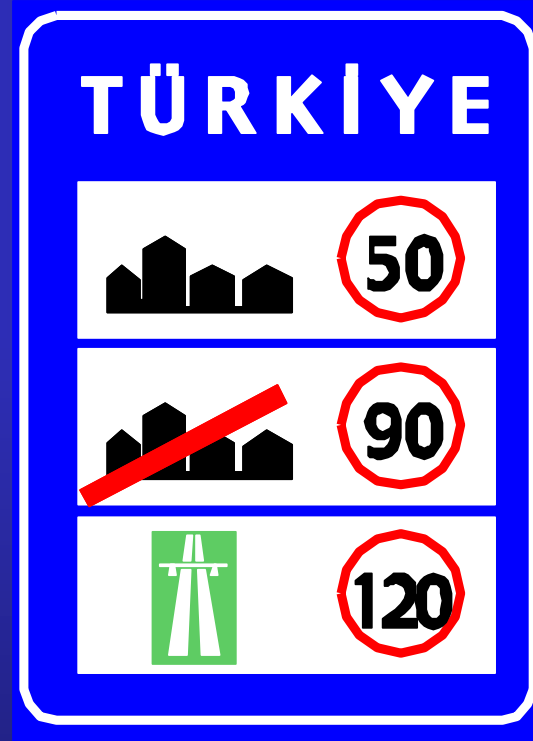
ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 9

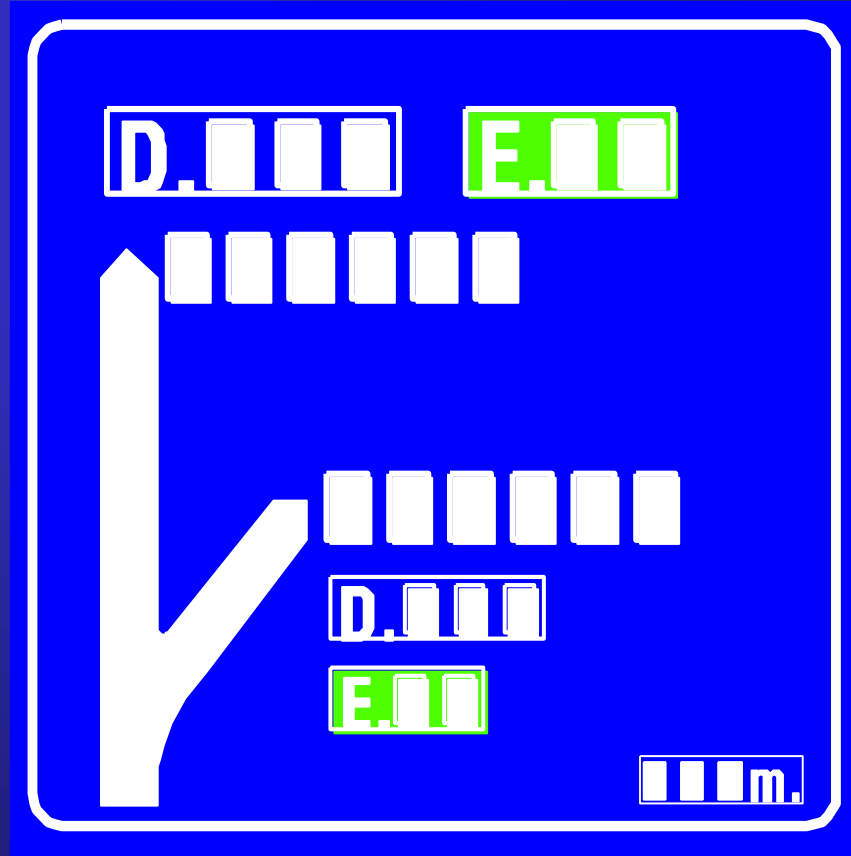
KONU : TRAFİK BİLGİ ,
DURAKLAMA VE PARK ETME İŞARETLERİ

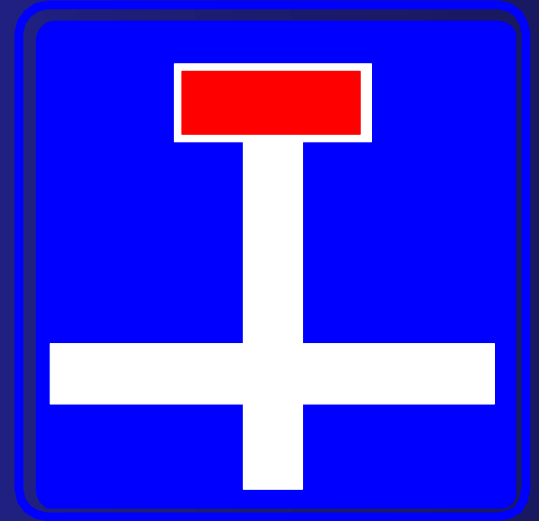
**TÜRKİYE DEVLET
SINIRI LEVHASI**

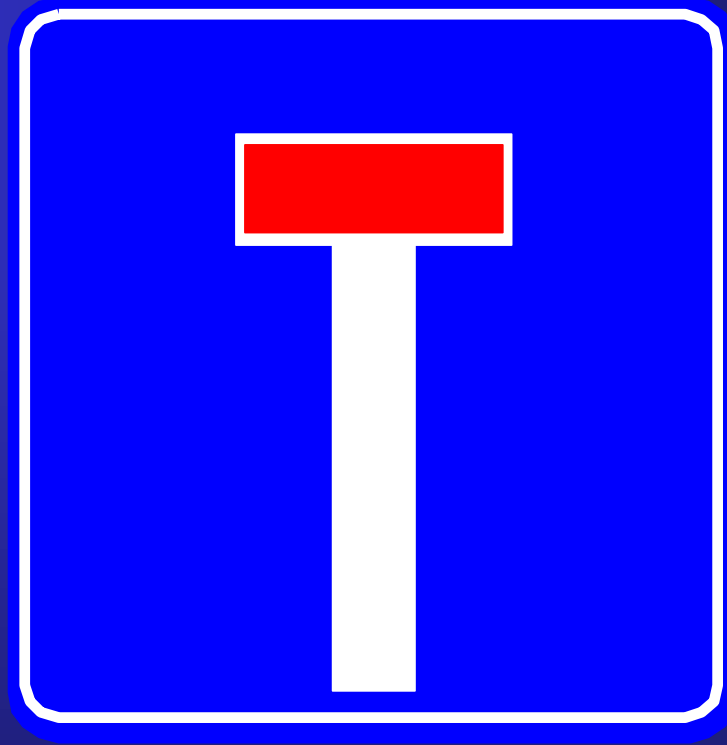
TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI

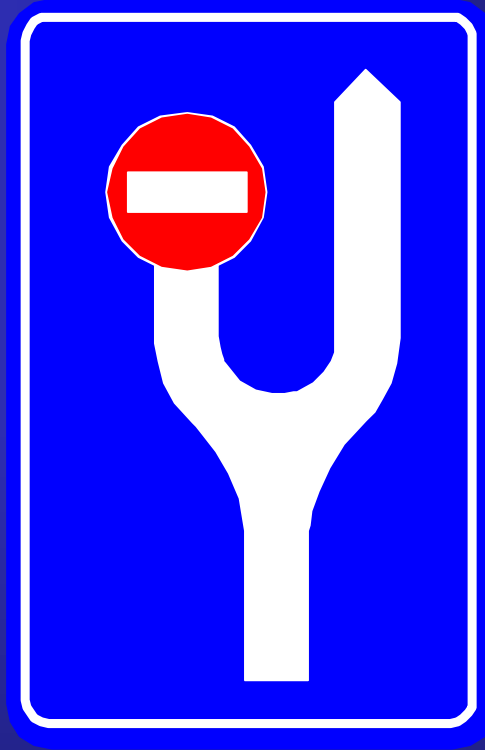
Kavşak öncesi yön levhası

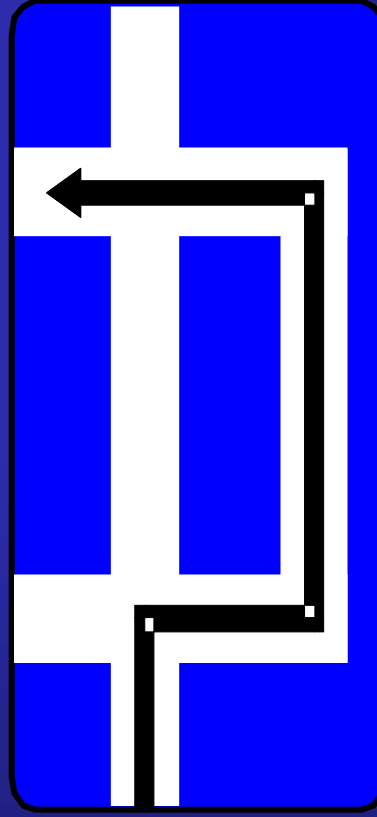
Girişı olmayan yol kavşağı levhaları

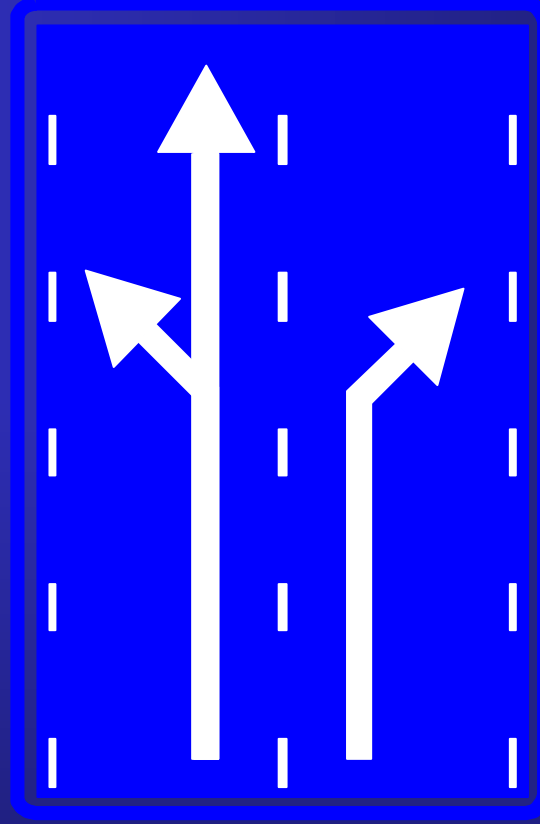
**İLERİ ÇIKMAZ
YOL**

**BÖLÜNMÜŞ YOL
ÖNCEŞİ
YÖN LEVHASI**

İLERİDEKİ KAVŞAKTA SOLA
DÖNÜŞ YASAĞINI GÖSTEREN
YÖN LEVHASI

**KAVŞAK ÖNCESİ
ŞERİT SEÇİM**

**Şehir
Merkezi**

**ŞEHİR MERKEZİ
YÖN LEVHASI**

S a p a n c a

**KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI
(YERLEŞİM YERİ)**

H a v a a l a n ı

**KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI
(HAVAALANI-HAVALİMANI)**

5 0 0 m

**KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI
(KAMP YERİ)**

**Belkıs
(Aspendos) 4**

**KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI
(TÜRİSTİK MAHAL)**

TRAFİK BİLGİ İŞARETLERİ (3)

ANKARA

Nüfus: 3016000

Rakım: 840

**MESKÛN MAHAL
(İL MERKEZİ) LEVHASI**

NALLIHAN

Nüfus : 16900

**MESKÛN MAHAL
(İLÇE MERKEZİ) LEVHASI**

SARIYAR

**MESKÛN MAHAL
(KÖY-BELDE-BUCAKMERKEZİ)**

Meskun mahal levhaları

Sertavul Geçidi

Rakım: 1610

**COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI
(DAĞ GEÇİDİ)**

Tuz Gölü

**COĞRAFİ BİLGİ (GÖL)
LEVHASI**

Bolu Dağı

**COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI
(DAĞ)**

Kızılırmak

**COĞRAFİ BİLGİ LEVHASI
(KÖPRÜ-NEHİR)**

ANKARA

NALLIHAN

SARIYAR

Meskun mahal sonu levhaları

DIYARBAKIR
İL SINIRI

İL SINIRI LEVHASI

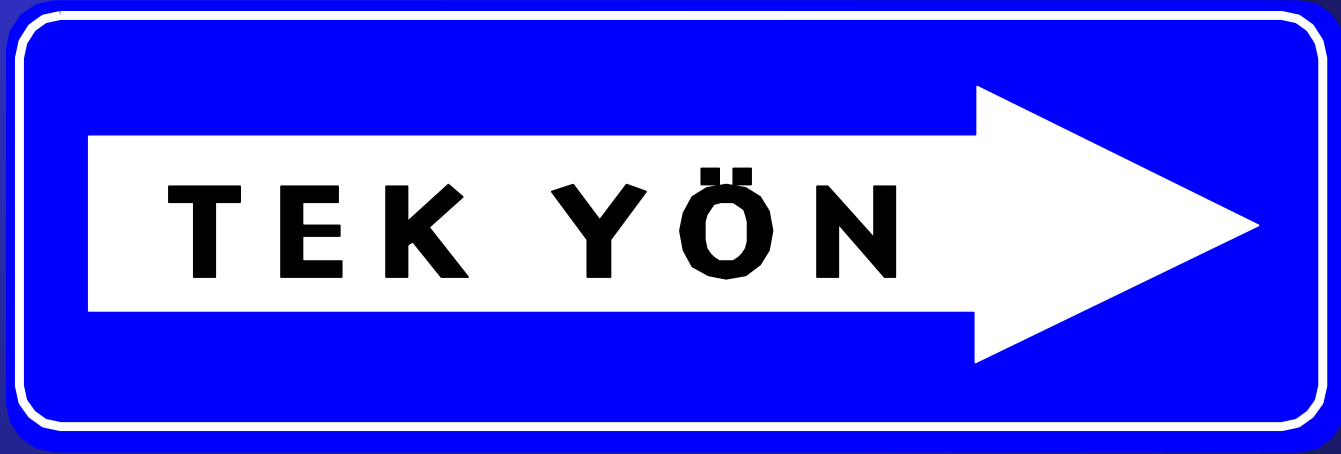
**MESKUN MAHAL VE KAVAŞKA ÇIKIŞI
MESAFE LEVHASI (DEVLET YOLU)**

YAYA GEÇİDİ

OKUL GEÇİDİ

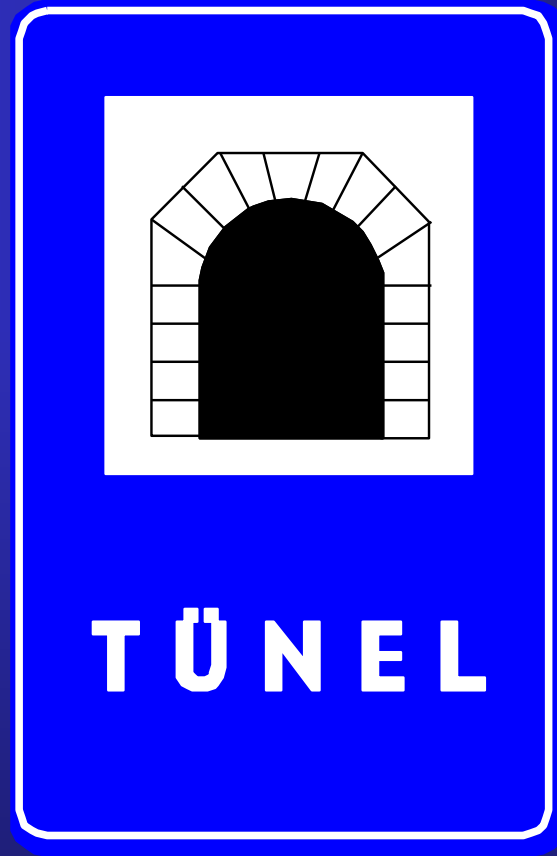
TEK YÖNLÜ YOL LEVHASI

**MOTORLU TAŞIT
YOLU BAŞLANGICI**

**MOTORLU TAŞIT
YOLU SONU**

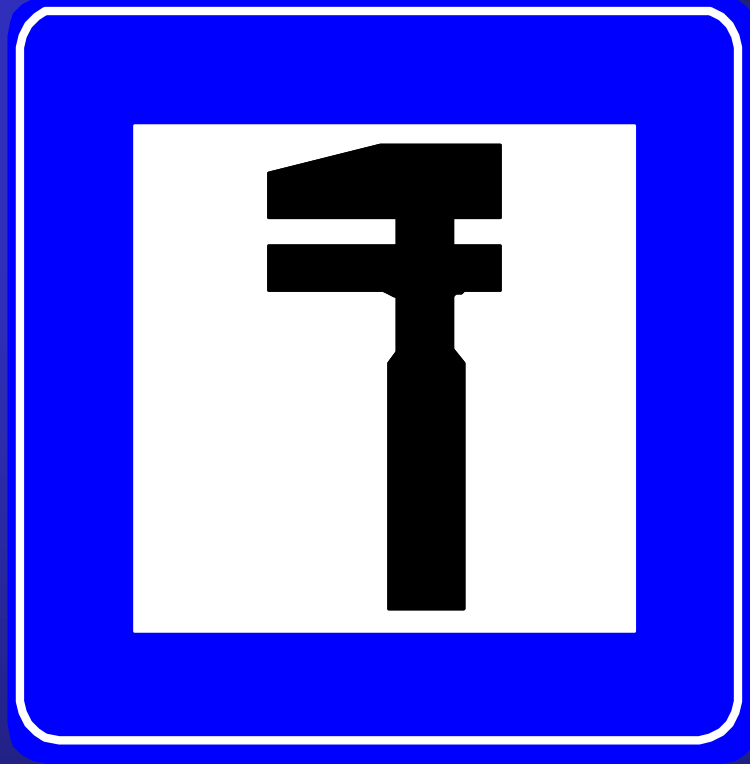
TÜNEL

HASTANE

DURAK

TAMİRHANE

TELEFON

Akaryakıt istasyonu

**OTEL VEYA
MOTEL**

LOKANTA

PİKNİK YERİ

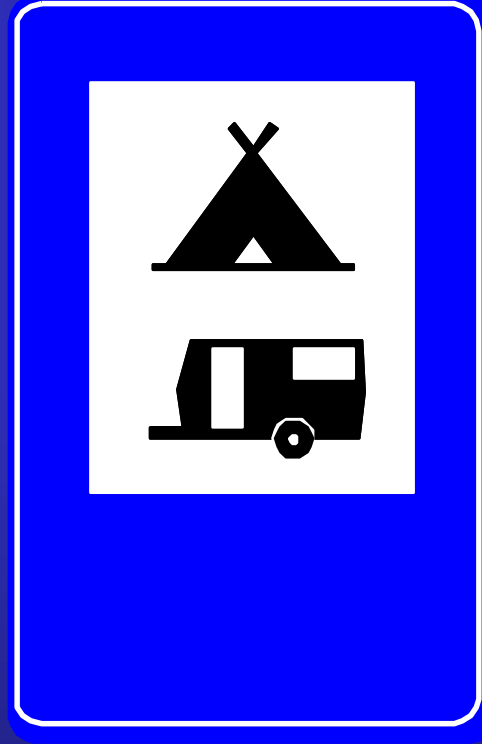
**YÜRÜYÜŞ
BAŞLANGICI**

KAMP YERİ

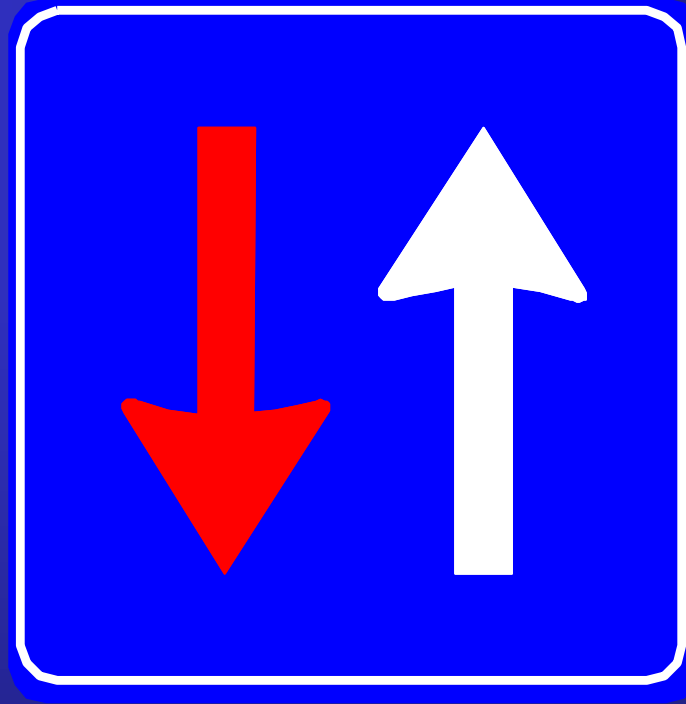
**KARAVANLI
KAMP YERİ**

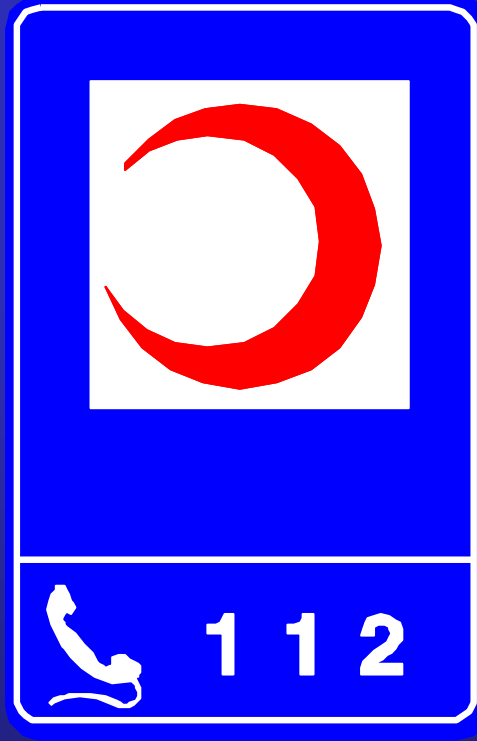
**ÇADIRLI VE
KARAVANLI
KAMP YERİ**

Gençlik kampı

**ÖNCELİĞİ
OLAN YÖN**

İLK YARDIM

POLİS

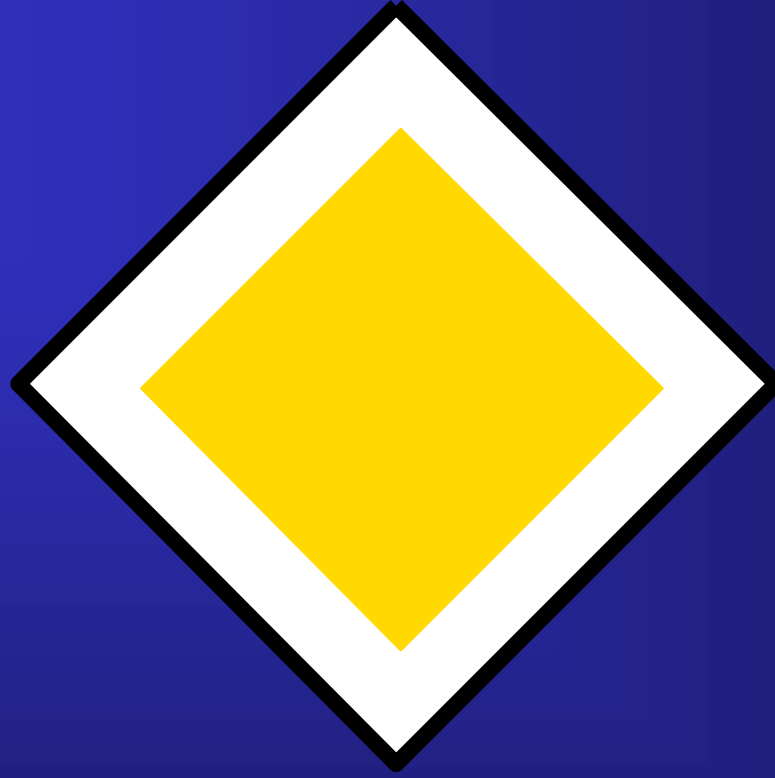
JANDARMA

RADYO

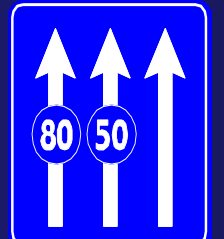
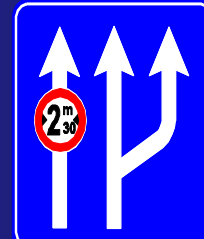
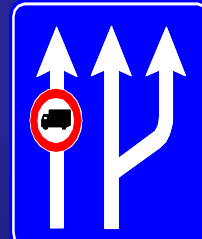
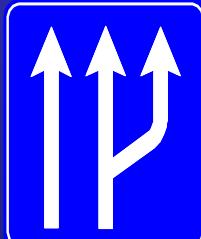
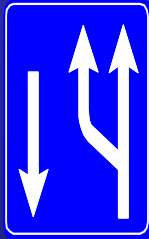
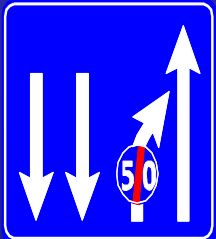
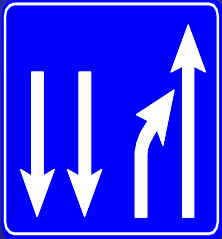
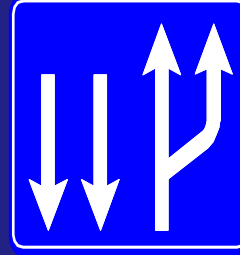
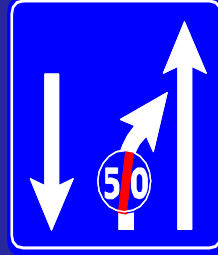
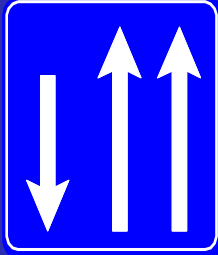
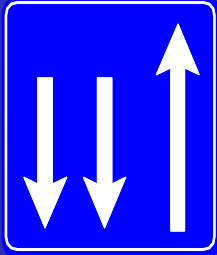
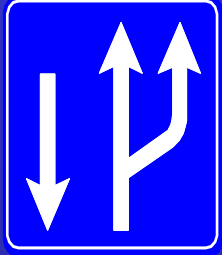
**YANGIN
TEHLİKESİ**

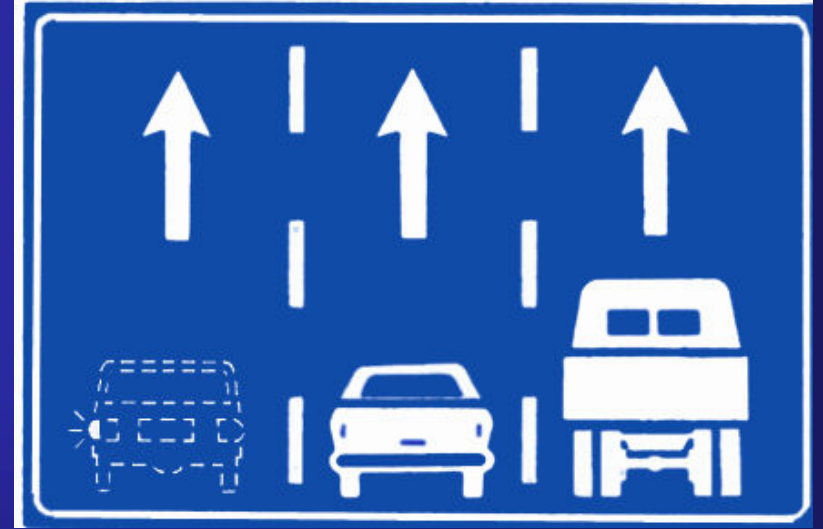
ANAYOL

ANAYOL BİTİMİ

Ş E R İ T D Ü Z E N L E M E L E V H A L A R I (BİR KISIM)

Şerit Kullanım Levhaları

YÜZME YERİ

YÜZÜLMEZ

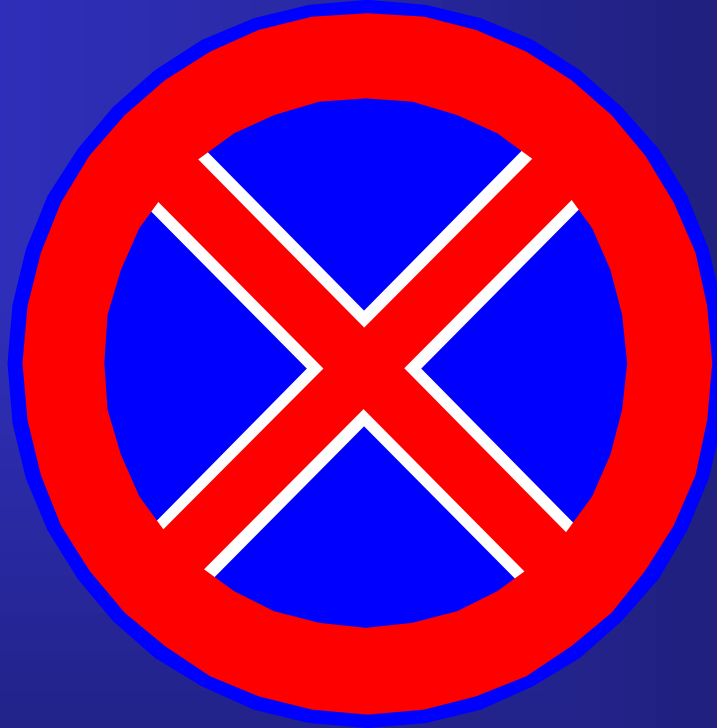

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

**DURAKLAMA VE PARK
İŞARETLERİ**

**PARK ETMEK
YASAKTIR**

**DURAKLAMAK VE
PARK ETMEK
YASAKTIR**

PARK YERİ

PARK YERİ

PARK YERİ

PARK YERİ

PARK YERİ

(K A L D I R I M Ü Z E R İ Y E R L E Ş İ M Ş E K İ L L E R İ)

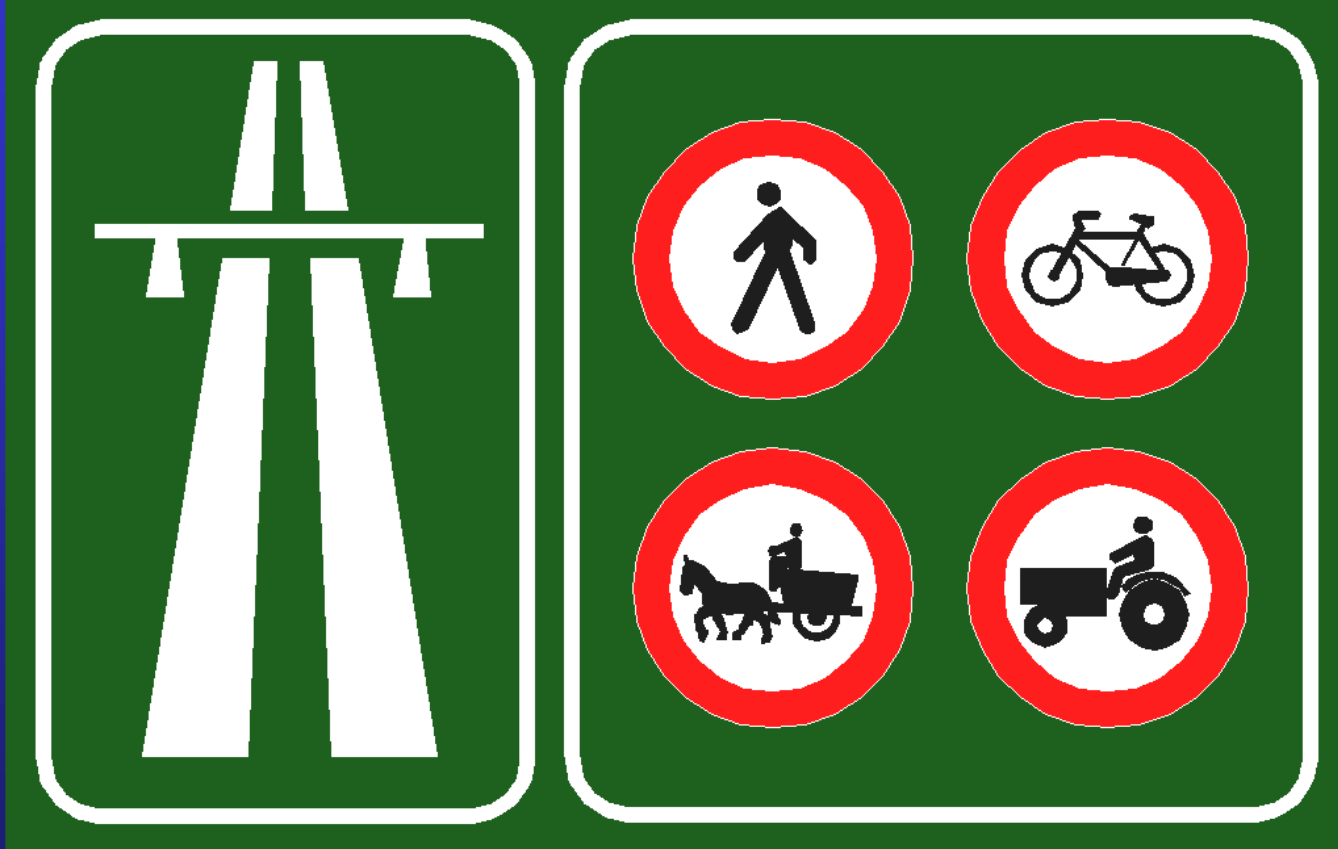
TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 10

KONU : TRAFİK OTOYOL İŞARETLERİ , OTOYOL YASAKLARI
VE YOL ÇİZGİLERİ

OTOYOL BAŞLANGICI VE YASAKLARI

**OTOYOL
SONU**

**OTOYOL
REJİMİ**

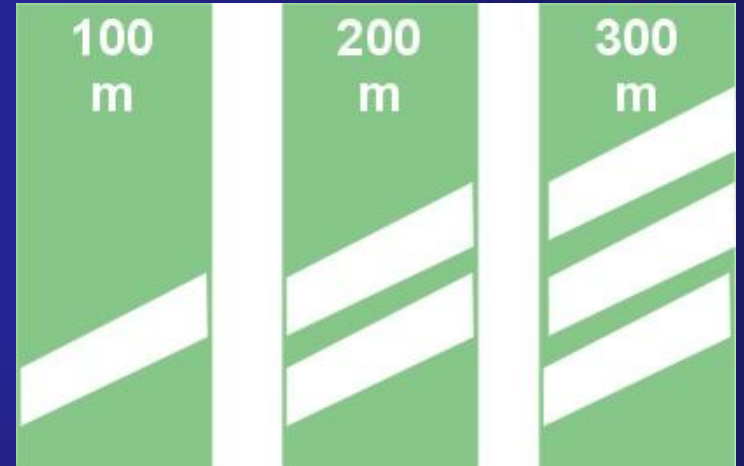
Kaplama üstü yön levhası

Kaplama üstü yön levhası

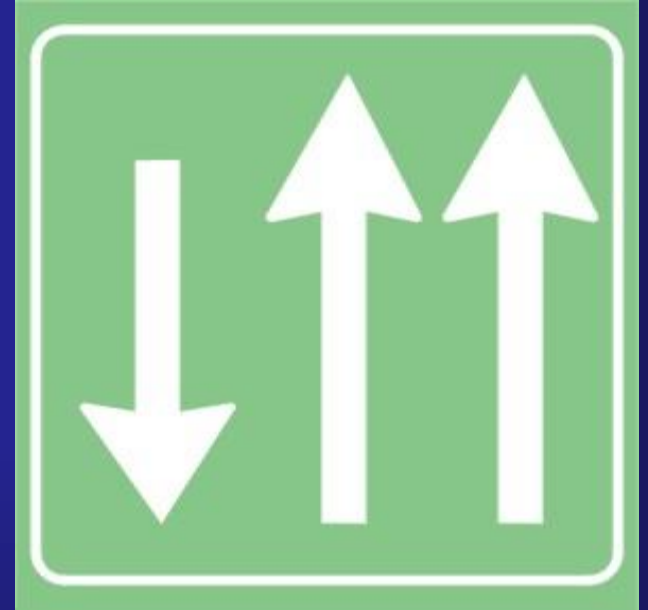
Refüj ortası yön levhası

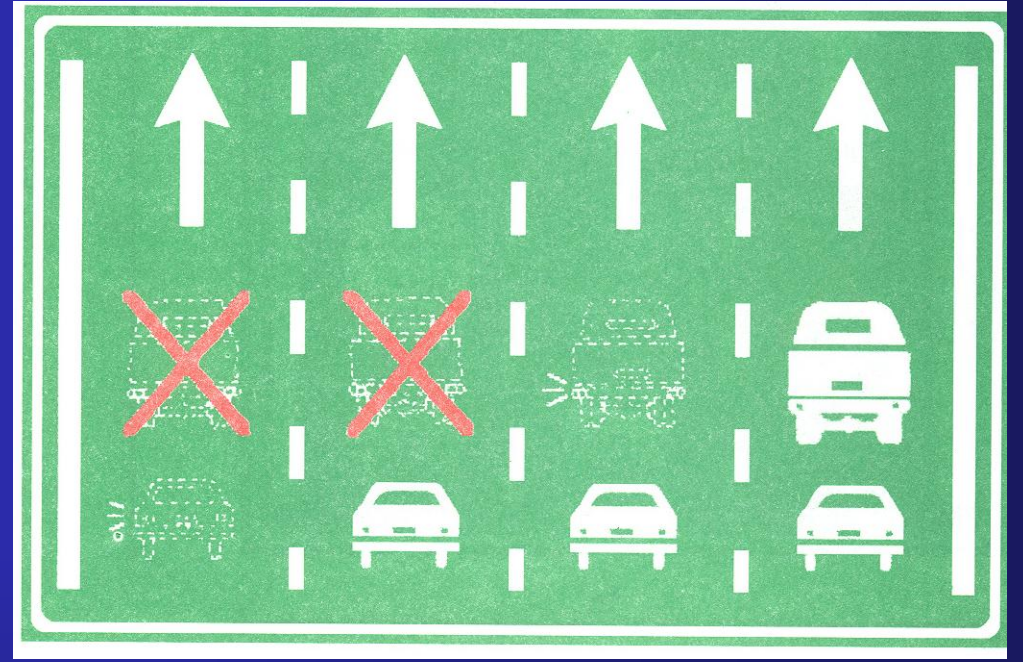
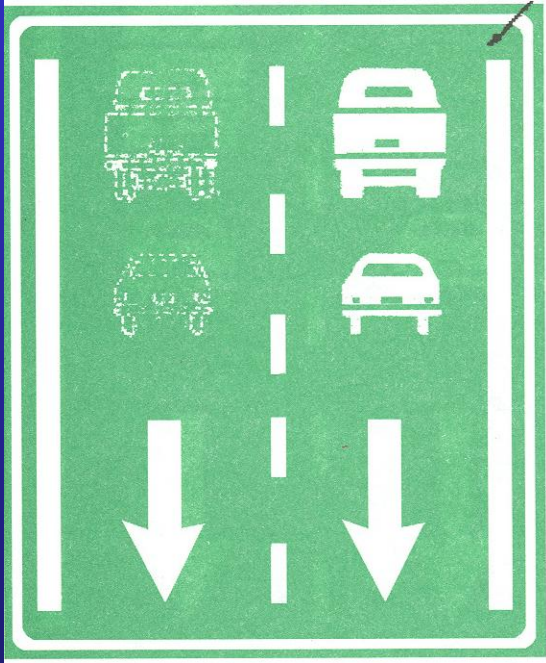
Otoyol çıkış yaklaşım levhaları

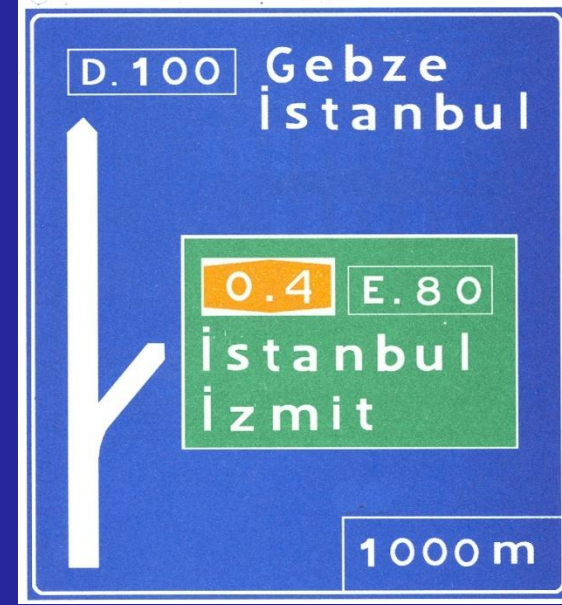
Otoyolda bant değiştirme levhası

Otoyol řerit dűzenleme levhası

Otoyol şerit kapatma levhası

Otoyol çıkış ve otoyola giriş yaklaşım levhası

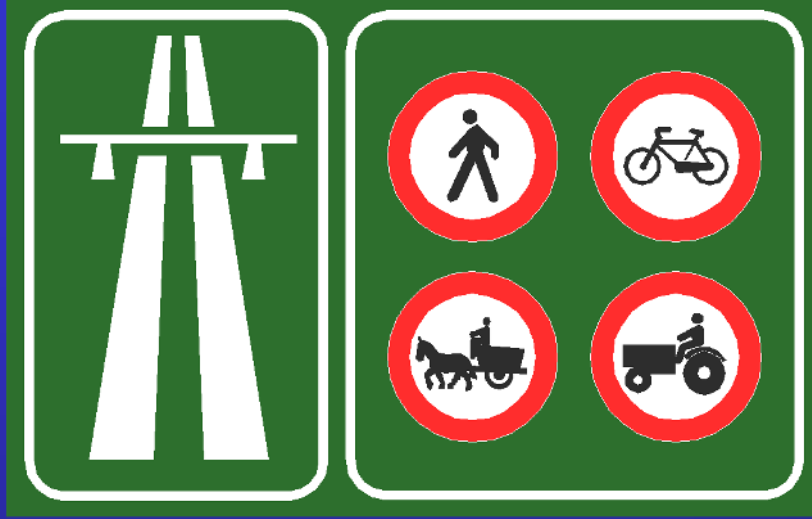
Otoyol Numaraları

**OTOYOL
ŞERİT KAPATMA
LEVHASI**

Otoyol yasakları ve rejimi

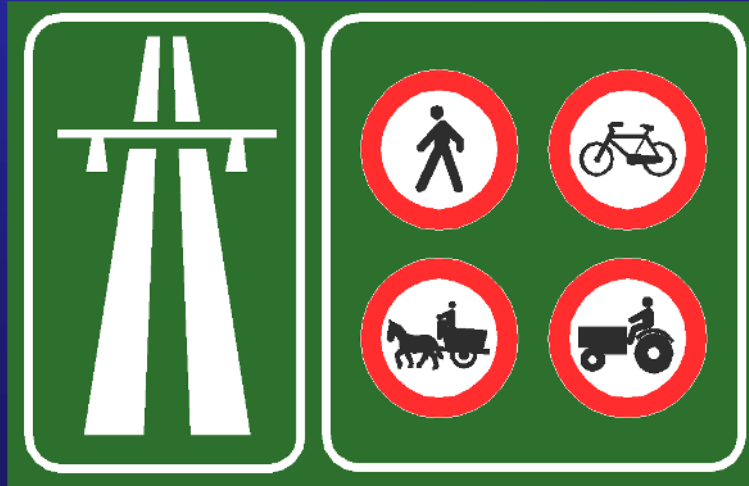
Otoyollara giriş, çıkış, bu yolda araç kullanma düzeni ve hızlar özel olarak düzenlenmiştir

Kaza, arıza gibi zorunlu durum olmadıkça otoyollarda emniyet şeridinden gitmek yasaktır.

Otoyol otomatik geçiş sistemi (OGS), Kartlı geçiş sistemi (KGS) sistemden yararlanılır.

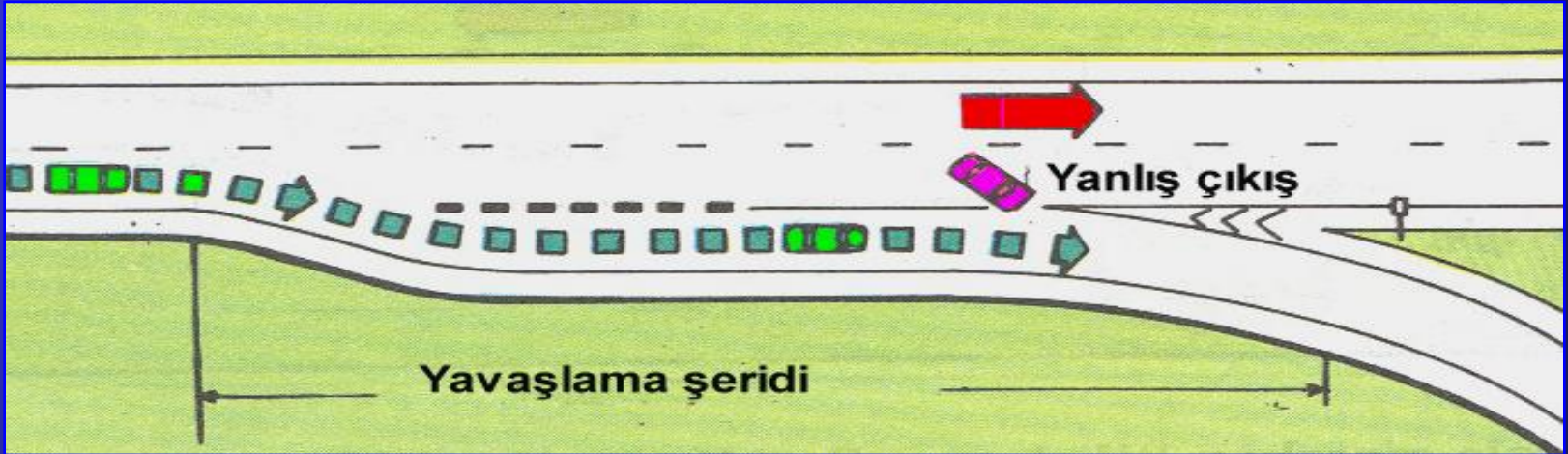

Otoyola giriş

Ötöyoldan çıkış

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

YOL ÇİZGİLERİ

YOL ÇİZGİLERİ

Araçların karayolu üzerinde güvenli bir şekilde karşıdan karşıya geçmelerini sağlamak amacıyla yol kaplaması üzerine çizilen çizgilerdir. Çeşitleri ;

Boyuna devamlı çizgi

Boyuna kesik çizgi

Boyuna paralel devamlı iki çizgi

Boyuna devamlı ve kesikli çizgi

Park çizgileri

Kaplama üstü yön okları, şekilleri ve çizgileri

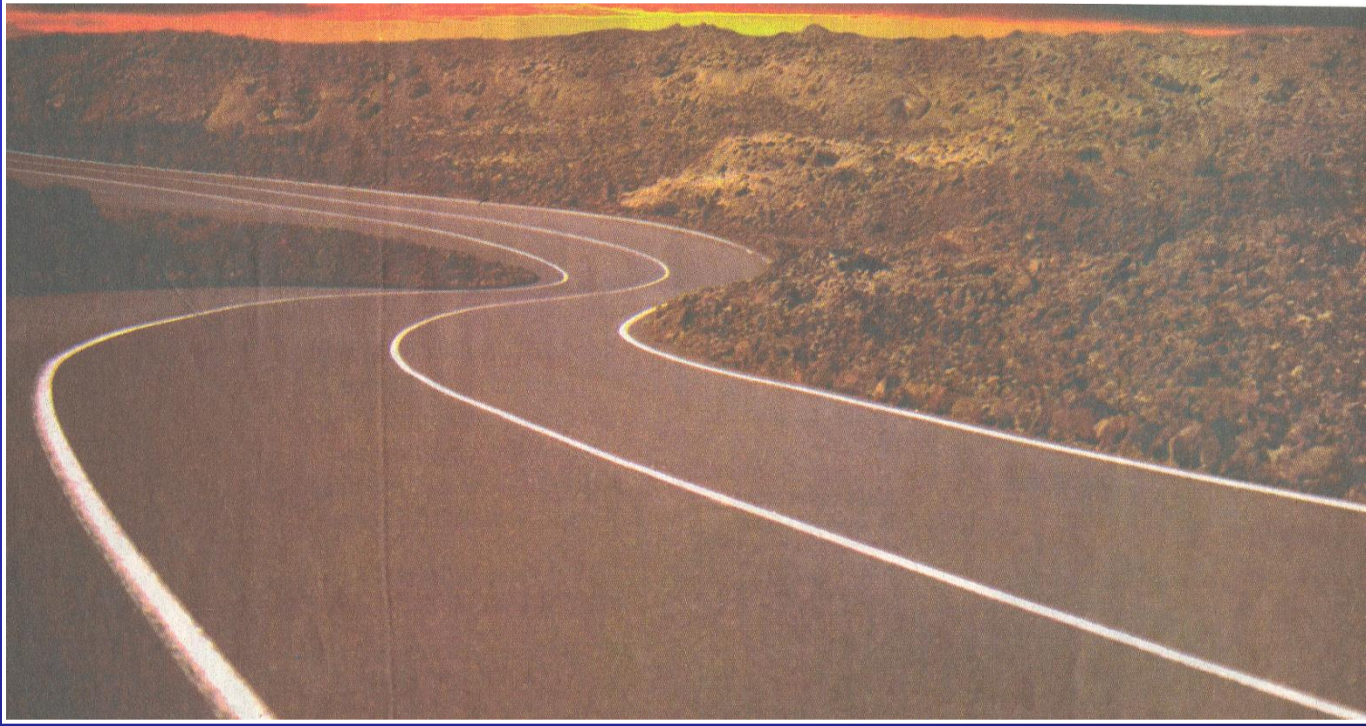
Yaya geçidi çizgileri

BOYUNA KESİK ÇİZGİ:

Karayolunda tehlikelerin bulunmadığını, görüşün açık olduğunu çizgiler arasındaki aralıklar azalmaya başladıysa geçme yasağı olan kesime yaklaşıldığını Belirtir.

BOYUNA DEVAMLI ÇİZGİ: Karayolunda tehlikelerin bulunduğunu, görüşün açık olmadığını belirtir. Bu şerit boyunca değiştirme ve geçme yapılmaz

BOYUNA PARALEL İKİ DEVAMLIL ÇİZGİ:
Karayolunun bölünmüş yol olduğunu belirtir. Ayrıca refüj görevini görür. Bu çizgilerin olduğu kesimde karşı yönden gelen araçlara ait yol bölümüne geçilmez

BOYUNA DEVAMLILIK VE KESIKLILIK ÇİZGİSİ:

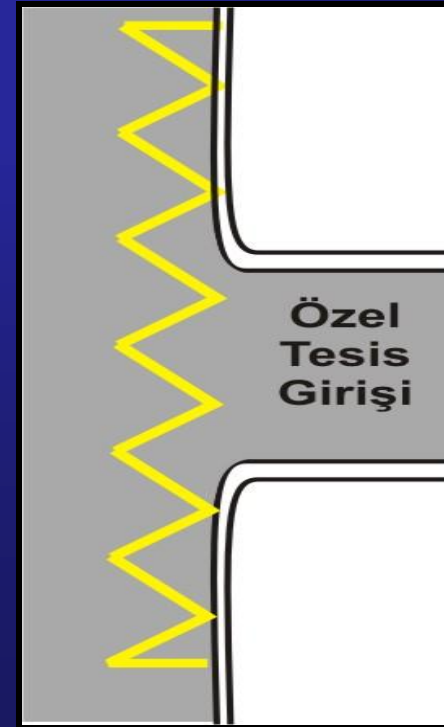
Karayolunda tehlikeli yerlere yaklaşıldığını ve uzaklaşıldığını belirtir. Sürücüler kendilerine en yakın çizgiye göre hareket etmek zorundadırlar

PARK ÇİZGİLERİ:

Park yeri olarak ayrılmış araçların düzenli bir şekilde park etmelerini sağlamak için çizilir

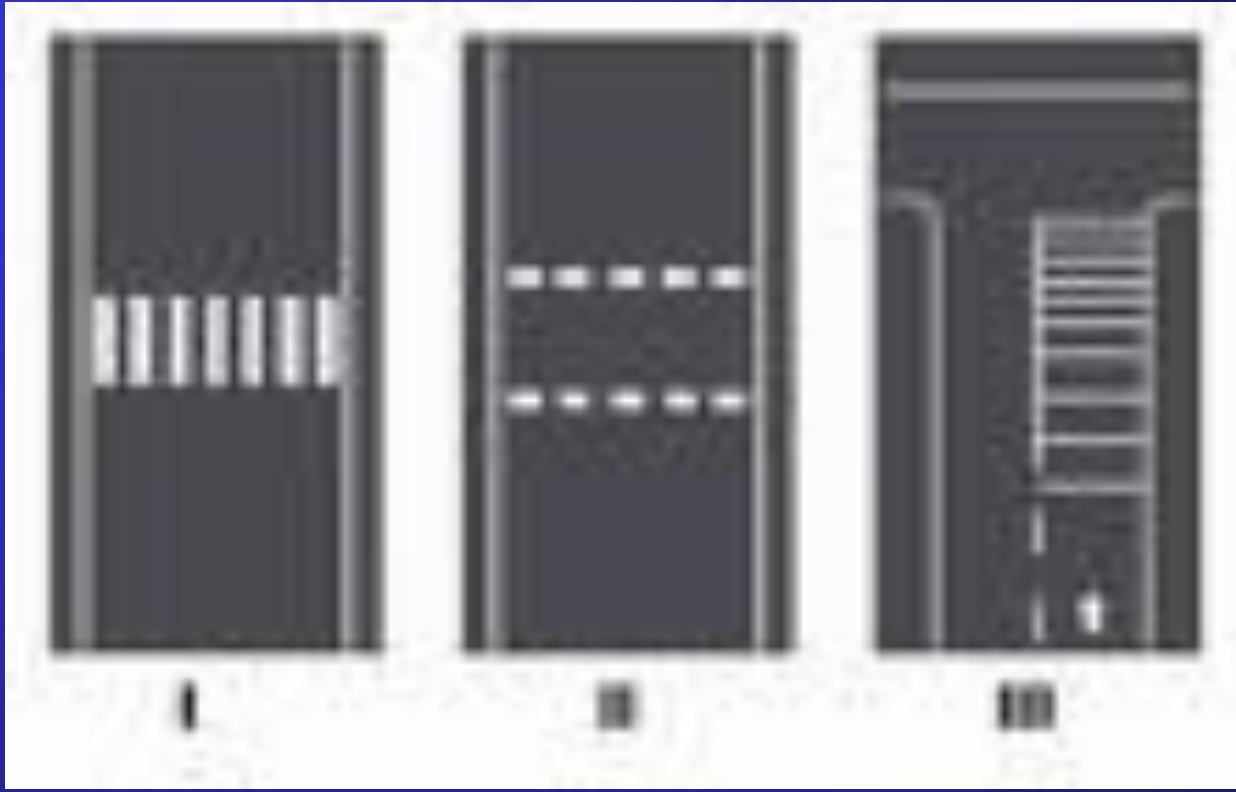

KAPLAMA ÜZERİNE ÇİZİLEN YÖN OKLARI VE YAZILARI

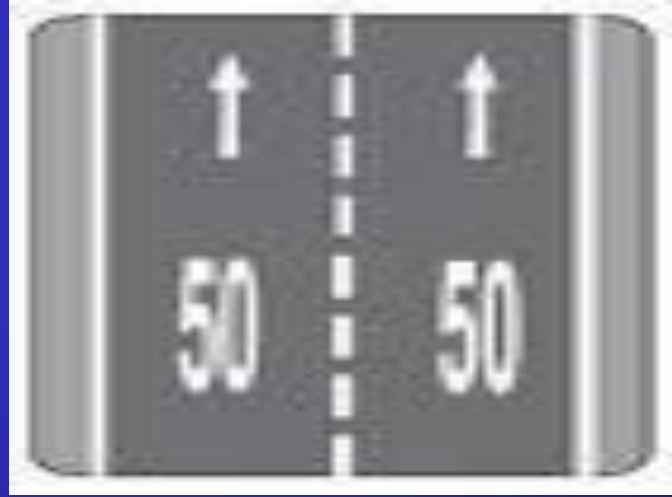
Sürücülerin uygun şeride zamanında geçmeleri için yön gösterir

Yaya Geçidi Çizgileri:

Yayaların karşıdan karşıya güvenli geçmelerini sağlamak amacıyla taşıt yolu üzerine çizilen çizgilerdir.

AZAMİ HIZ SINIRI:

Taşıt yolu üzerine yazılan sayılar bu yol kesimindeki azami hızı gösterir.

YASAKLAR

YOL ÇİZGİLERİNİN KULLANIMINA İLİŞKİN BAZI YASAKLAR

Dönemeçlerde

- Geçme
- Dönme
- Duraklama
- Park etme dışında
ŞERİT DEĞİŞTİRMEK YASAKTIR

➤ Kavşaklara yaklaşırken

- ✓ Yerleşim yerleri dışında 150 m.
- ✓ Yerleşim yerlerinde 30 m. Mesafe içinde ve kavşaklarda
ŞERİT DEĞİŞTİRMEK YASAKTIR

YASAKLAR

- İki şeridi birden kullanmak

YASAKTIR

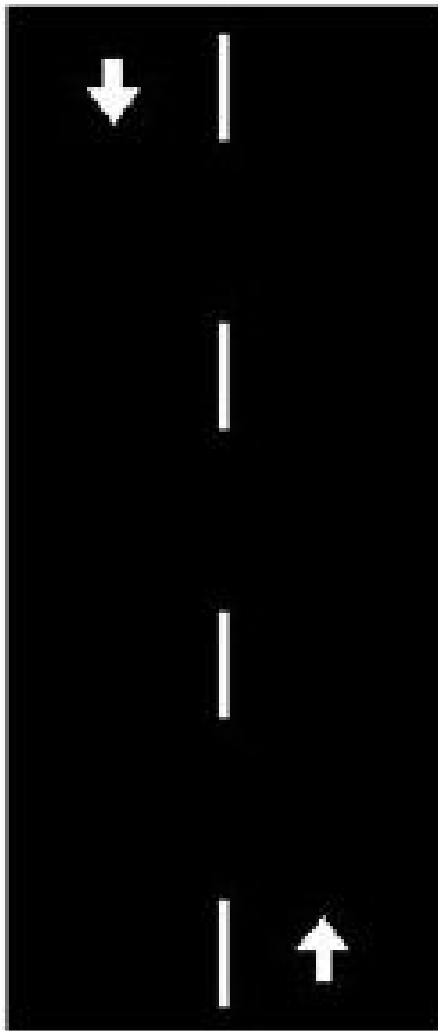
- Araç cinsine ve hızına uygun olmayan şeritten gitmek YASAKTIR

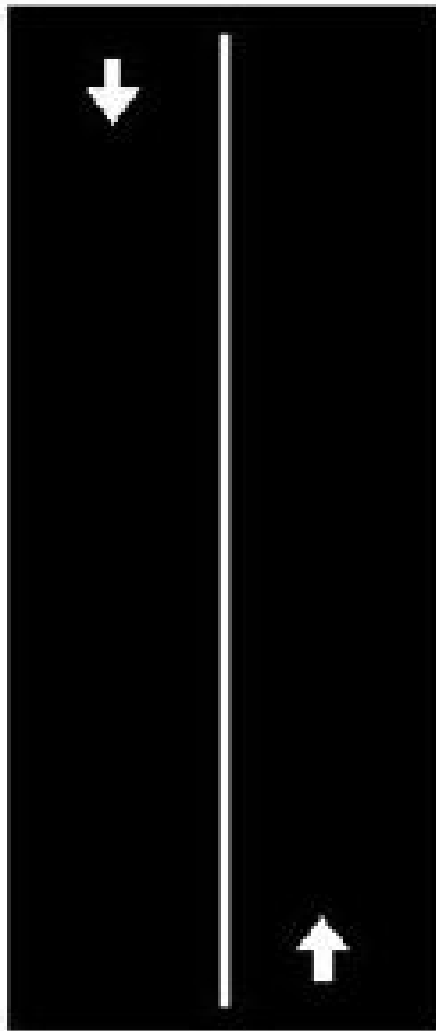
- İşaret vermeden şerit değiştirmek YASAKTIR

- Bölünmüş yollarda karşı yönden gelen trafik için ayrılmış yol bölümüne girmeleri YASAKTIR

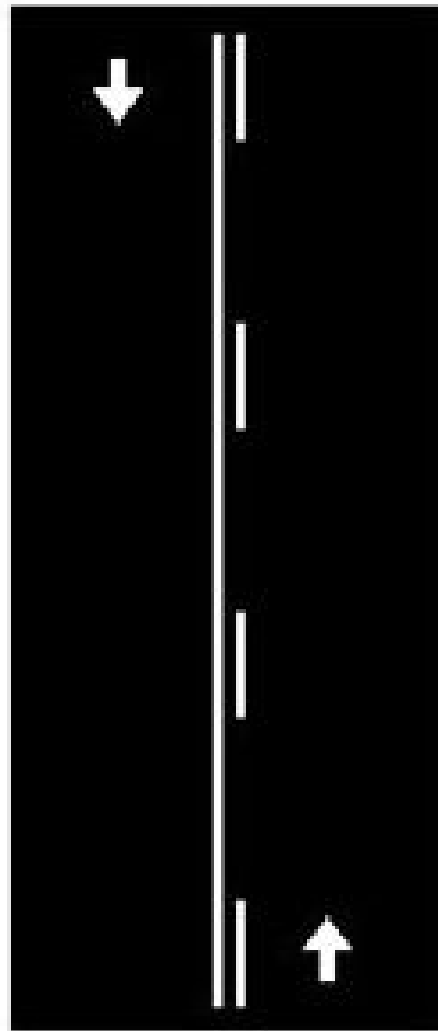
- iki yönlü ve üç şeritli yollarda en sol şeride girmeleri YASAKTIR

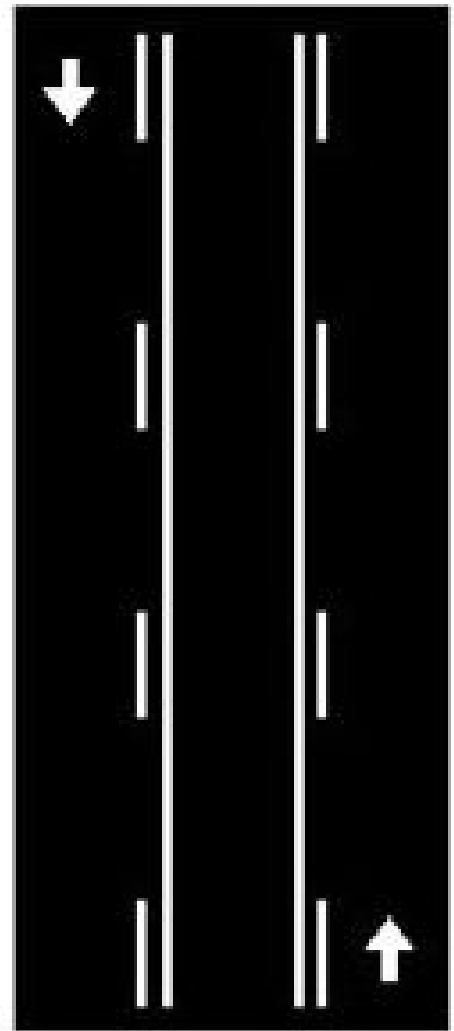
Kesikli Çizgi: Öndeki araç geçilebilir.

Devamlı Çizgi: Öndeki araç geçmek yasaktır.

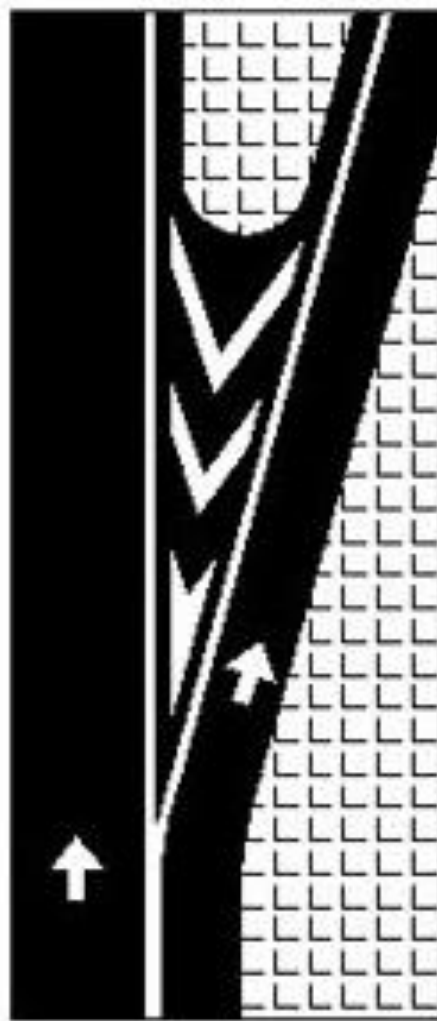
Kesikli ve Devamlı Çizgi: Kesikli çizgi tarafındaki araç öndeki araç geçebilir. Devamlı çizgi tarafındaki aracın öndeki araç geçmesi yasaktır.

Tımanma Şeridi: Orta şerit sadece geçiş içindir. Devamlı olarak işgal edilemez.

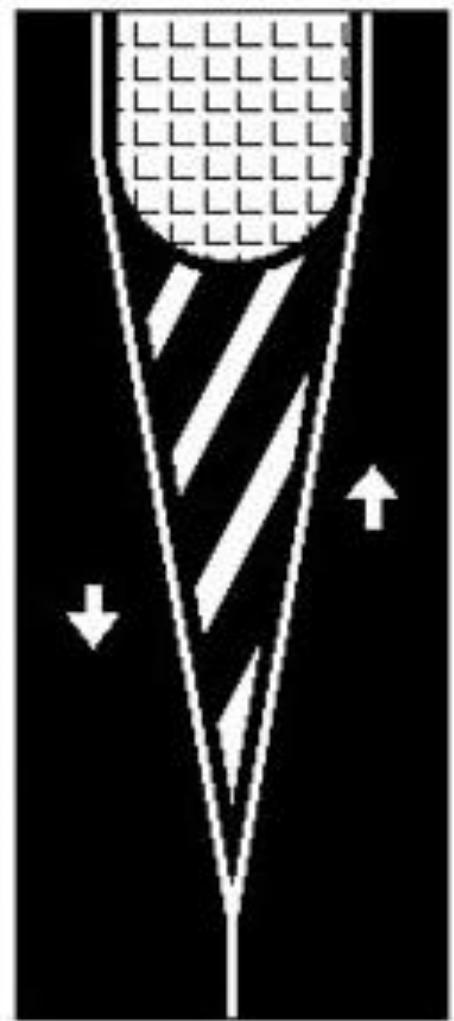
İki Devamlı Çizgi: Her iki yöndeki araçlar da çizginin diğer tarafına geçemez.

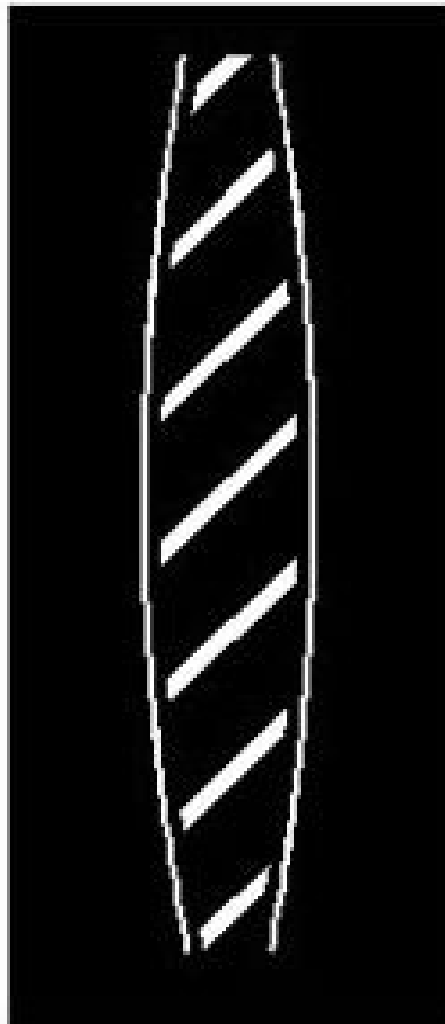
Aynılma

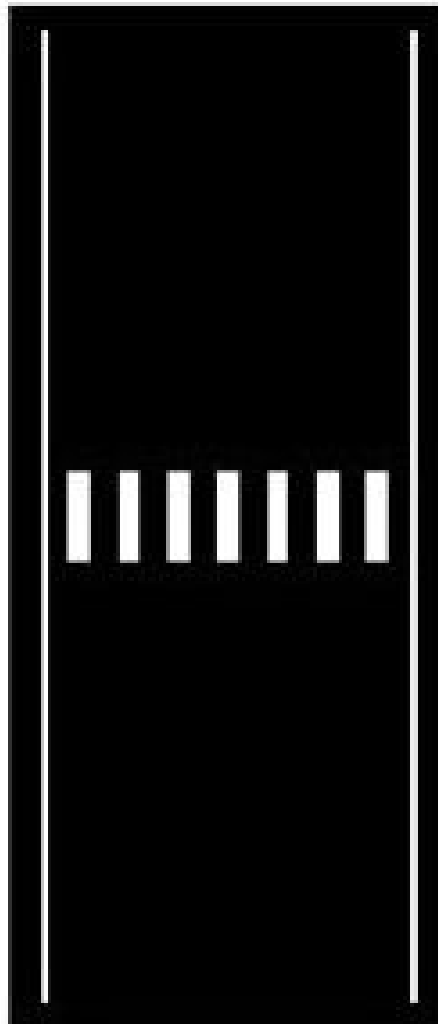
Katılma

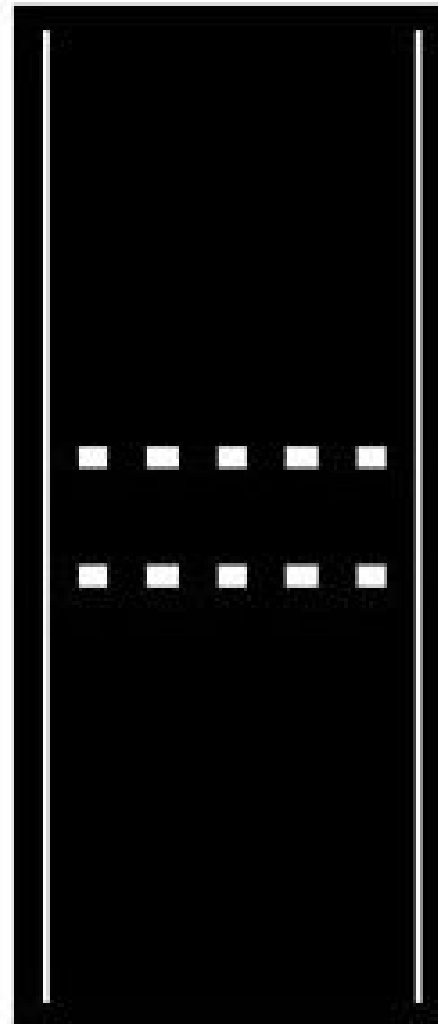
Bölünmüş Yol Başlangıcı

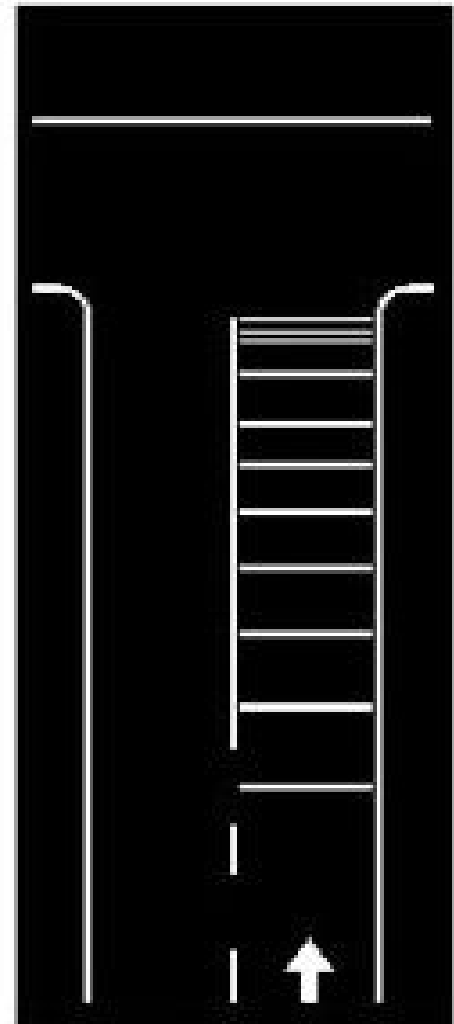
Taralı alana girilmez

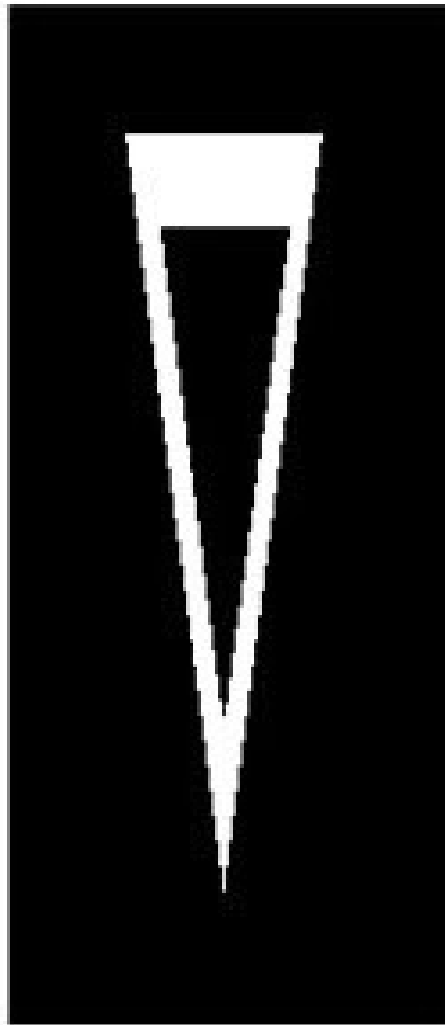
Yaya geçidi

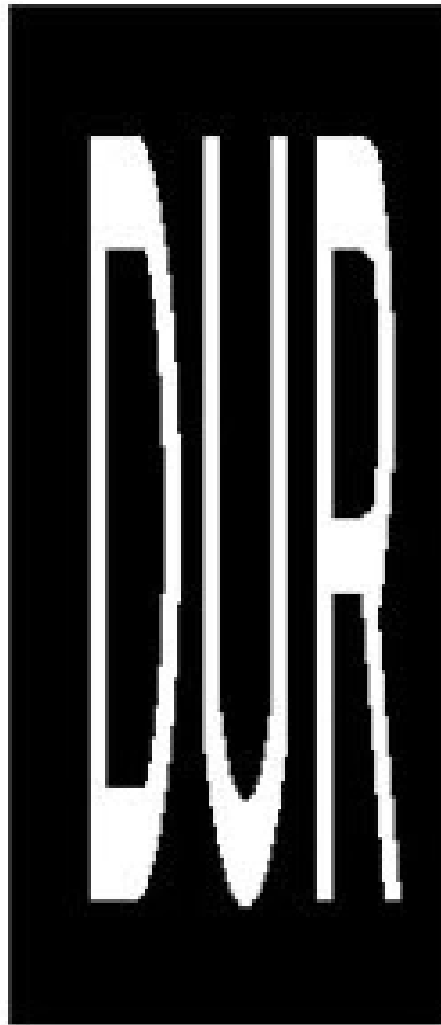
Yaya geçidi

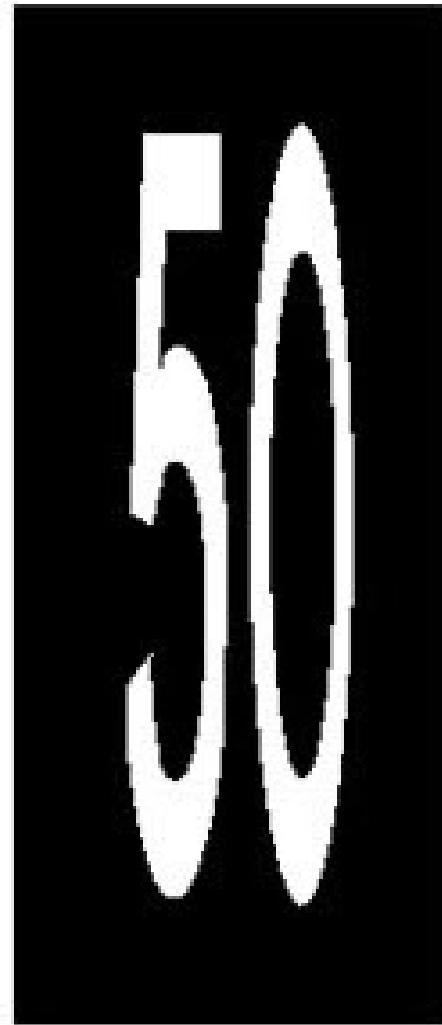
Yavaşlama uyarı
çizgileri

Yolver

Dur

Azami hız

Bisiklet Yolu

Özürlü sürücüler
için park yeri

Bu işaret sadece ileri
yönde seyir içindir.

Bu işaret sadece ileri seyir
veya sola dönüş içindir.

Bu işaret sadece ileri seyir
veya sağa dönüş içindir.

Bu şerit sadece sola
dönüş içindir.

Bu şerit sadece sağa
dönüş içindir.

Sağa geç

TRAFİK

ve

ÇEVRE BİLGİSİ

KARAYOLLARINDA ARAÇ SÜRME
YASAĞI

1- Uyuşturucu ve keyif verici maddeleri almış olarak karayolunda araç sürmek yasaktır. Bu hükme uymayanlar derhal araç kullanmaktan men olunur ve mahkemeye sevk edilir. Mahkemece hafif para, 6 ay hafif hapis ve sürücü belgesinin iptali ile cezalandırılır.

2- Hususi otomobil sürücüleri kanlarındaki alkol miktarı en çok 0,50 promil olacak kadar alkol alarak araç kullanabilirler. Diğer araç sürücülerinin alkollü araç kullanmaları yasaktır. Bu kurallara uymayanlar, geriye doğru 5 yıl içinde **birinci defa** 6 ay, **ikinci defada** da 2 yıl süre ile sürücü belgeleri elinden alınır. para ve ceza puanı ile cezalandırılır. Ayrıca bu sürücüler eğitime tabi tutulurlar. **Üçüncü defa** tekrarı halinde bu sürücüler, 5 yıl süre ile sürücü belgeleri ellerinden alınır, 6 ay hapsolunurlar; psikoteknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonrası 5 yıl geçtikten sonra uygun olanlara sürücü belgesi iade edilir. Uygun olmayanlara ise sürücü belgesi verilmez.

- 3- Sürücü belgesi olmayanların veya sürmeye yetkili oldukları araçlar dışındaki araçları karayolunda sürmesi yasaktır. Geçerli sürücü belgesi olmadan trafiğe çıkanlara para cezası ile birlikte ilk tespitte 1-2 ay, tekrarı halinde 2-3 ay hapis cezası verilir. 18 yaşındaki küçükler için bu ceza, aynı sürelerle çocuk ıslah evlerinde ıslah edilmek suretiyle yerine getirilir.
- 4- Ticari amaçla yük ve yolcu taşıyan motorlu araç sürücülerinin veya bir yarar karşılığında sürücülük yapanların 24 saatlik herhangi bir süre içinde; toplam olarak 9 saatten ve devamlı olarak 4.5 saatten fazla araç sürmeleri yasaktır. 4.5 saatlik devamlı sürmeden sonra en az 45(15dk molalarda olabilir) dakika dinlenmek zorunludur.

Otobüs, kamyon ve çekici araçlarında çalışma, sürme, dinlenme sürelerinin tespit takograf cihazı ile yapılır.

Sürücü ve yolcular toplu taşıma araçlarında sigara içemez.

NOT: Bir yıl içinde 100 hata puanını dolduranlara 2 ay trafikten men, aynı yıl içerisinde 2 defada 100 hata puanını dolduranlara 4 ay trafikten men, 3 defa dolduranlara tamamen trafikten men cezası verilir.

TRAFİK

ve

ÇEVRE BİLGİSİ

KARAYOLLARININ KULLANILMASI

KARAYOLUNUN KULLANILMASI KURALLARI

- Karayolları, toplumun her kesiminin yararlandığı, kamuya açık dolayısıyla, konulan kurallara, kısıtlamalara, yasaklara uyulması gereken yerlerdir.
- Karayolarımızda trafiğin akışı sağdandır. Aksine bir işaret veya hüküm bulunmadıkça araç sürücülerini aşağıdaki kurallara uymak zorundadır.

- 1- Araçlarını, durumun elverdiği oranda gidiş yönüne göre yolun en sağından sürmek.
- 2- Yol çok şeritli ise, trafik durumuna göre hızının gerektirdiği şeritten gitmek.
- 3- Şerit değiştirmeden önce, gideceği şeritte araçların güvenli geçişlerinin tamamlamalarını beklemek.
- 4- Trafiği aksatacak ya da tehlikeye sokacak şekilde şerit değiştirmemek.
- 5- Gidişe ayrılan yol bölümünün en sol şeridini sürekli olarak işgal etmemek.
- 6- İki yönlü, dört veya daha fazla şeritli yollarda, motosiklet, otomobil, kamyonet, minibüs ve otobüs dışındaki araçları sürenler, geçme ve dönme dışında en sağ şeridi izlemek zorundadırlar.

Ayrıca sürücülerin;

- 1- Geçme, durma, duraklama, dönme ve parketme gibi haller dışında şerit değiştirmeleri.
- 2- İki şeridi birden kullanmaları.
- 3- Araçların cinsine ve hızına uygun olmayan şeritten gitmeleri.
- 4- Kavşaklara yaklaşırken, yerleşim yerleri içinde 30 metre, dışında 150 metre mesafe içinde şerit değiştirmeleri.
- 5- İşaret vermeden şerit değiştirmeleri yasaktır.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 11

KONU : HIZ KURALLARI , YAVAŞ SÜRME YAVAŞLAMA ,
TAKİP MESAFESİ

- Şehirlerarası karayollarında 90 Km./S, Bölünmüş yollarda 110, otoyollarda 120 Km./S hızı geçmemek üzere motorlu araçların cins ve kullanma amaçlarına göre hız sınırları değişir
- İçişleri Bakanlığı yol standartlarını dikkate alarak belirtilen hız sınırlarını 20 Km./S artırmaya yetkilidir
- Hız kurallarını ihlal eden sürücülere bu suçun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde aynı kuralı beş defa ihlal ettiği tespit edilenlerin sürücü belgeleri iptal edilir.

Bu süre sonunda psikiyatri uzmanının muayenesinden geçirilerek sürücülüğe engel hali olmadığı anlaşılanlara belgeleri iade edilir

Sürücüler hızlarını

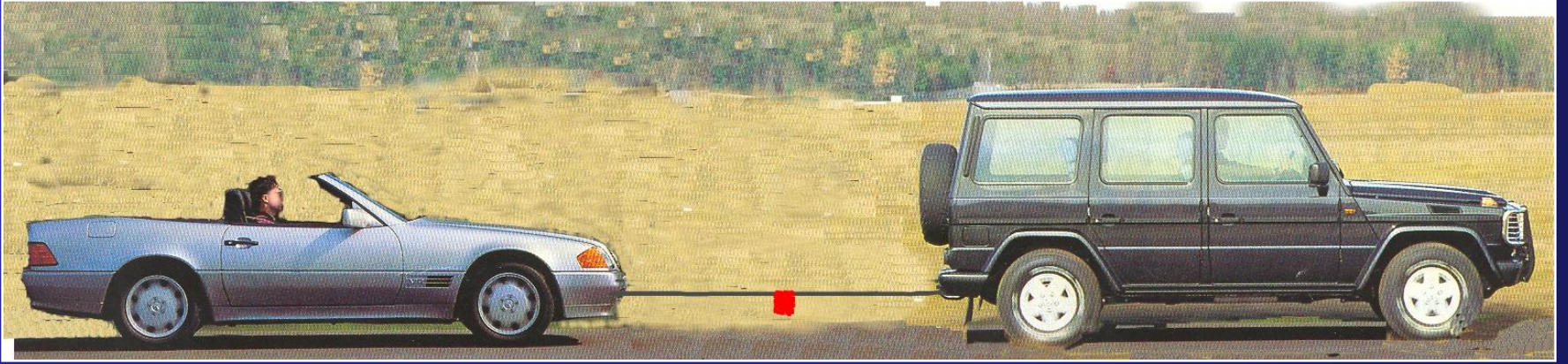
Kullanılan aracın yük
ve teknik özelliğine
Yol, hava, görüş ve
trafik durumuna göre
ayarlamak zorundadırlar

ARAÇ CİNSİ	YERLEŞİM YERİ İÇİNDE	YERLEŞİM YERİ DIŞINDA		OTOYOLLARDA
		ŞEHİRLERARASI ÇİFT YÖNLÜ KARAYOLLARINDA	BÖLÜNMÜŞ YOLLARDA	
Otomobil (M1), (M1G),	50	90	110	120
Minibüs (M2),	50	80	90	100
Otobüs (M2-M3),	50	80	90	100
Kamyonet (N1), N1G)	50	80	85	95
Kamyon (N2-N3), Çekici (N2-N3)	50	80	85	90
Motosiklet (L3)	50	80	90	100
Motosiklet (L4, L5, L7)	50	70	80	80
Motorlu bisiklet (L1, L2, L6) Motorsuz bisiklet	30	45	45	Giremez
Tehlikeli madde taşıyan araçlar ve özel yük taşıma izin belgesi veya özel izin belgesi ile karayoluna çıkan araçlarda (Belgelerinde aksine bir hüküm yoksa)	30	50	50	60
Lastik tekerlekli traktörler	20	30	40	Giremez
Arızalı bir aracı çeken araçlar	20	20	30	40
İş makineleri	20	20	20	Yolun yapım, bakım veya işletilmesinden sorumlu kuruluştan izin alınmadan giremez

- Servis freni bozuk araçları çeken araçlar saatte 15 Km'nin üzerinde sürülemezler.

- Römorklu veya yarı römorklu araçlarda ;
(Römork takmış lastik tekerlekli araçlar hariç)
en çok hız sınırı, aynı cins römorksuz araçlara ait
en çok hız sınırından saatte 10 Km'den daha
düşüktür

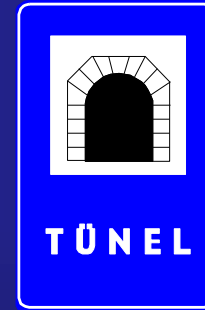
TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

HIZIN GEREKLİ ŞARTLARDA
UYGUNLUĞUNUN SAĞLANMASI

Hızın azaltılmasını gereken koşullar

- Kavşaklara
- Tünellere
- Tepe Üstlerine
- Dönemeçlere

TÜNEL

yaklaşırken veya girerken hız azaltılmak zorundadır

Hızın azaltılmasını gereken koşullar

- Yaya ve okul geçitlerine
- Hemzemin (demiryolu) geçitlere
- Yapım ve onarım alanlarına
- Dar köprü ve menfezlere

yaklaşırken veya girerken hız azaltılmak zorundadır

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

YAVAŞ SÜRME VE YAVAŞLAMA

- ✓ İşaretlerle belirtilen hız sınırlarının altında araç sürmek
- ✓ Güvenlik nedeni veya verilen herhangi bir talimata uyulması dışında başkalarını rahatsız edecek veya tehlikeye sokacak şekilde ani yavaşlamak
- ✓ Zorunlu bir neden olmadıkça diğer araçların ilerleyişlerine engel olacak şekilde yavaş sürmek

YASAKTIR

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

**ARAÇLARIN ARASINDAKİ
TAKİP MESAFELERİ**

- Güvenli takip mesafesi:
 - Saatteki hızın en az yarısı kadar metredir
 - Saatte 90 Km. hız için 45 m
- Takip mesafesi yaklaşık 2 saniyede kat edilecek yol uzunluğu kadar olmaktadır
 - Bu mesafe “88-89 metodu ile kontrol edilebilir

Kol veya grup halinde seyreden araçlar, aralarında diğer araçların güvenli girebilecekleri aralık bırakmak zorundadır

Tehlikeli madde taşıyan araçlar, yerleşim birimleri dışında diğer araçlarla aralarında en az 50 m mesafe bırakarak seyretmek zorundadırlar

Taşıtın Frenle Durdurulması

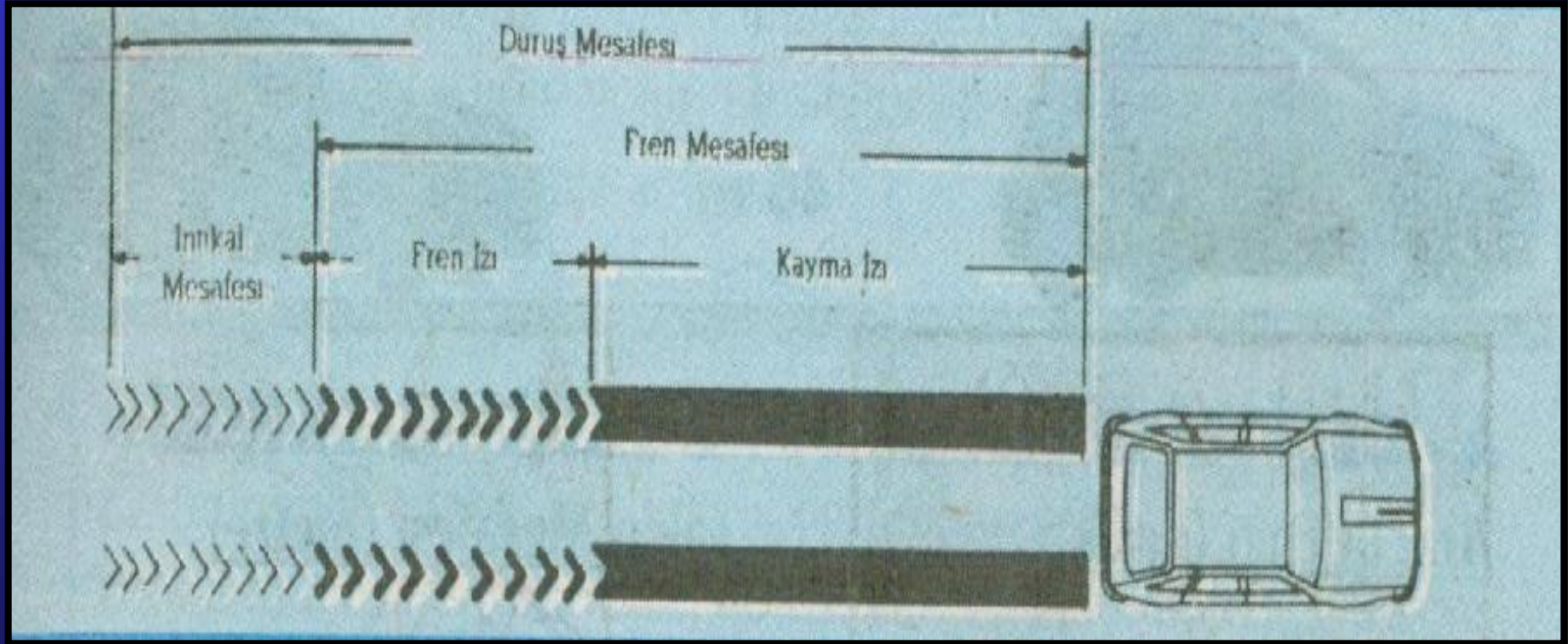
Taşıt sürücüleri trafikte her an her türlü tehlikeye karşı hazırlıklı olmalıdırlar. Zira taşıt sürücüsünün tehlikeyi algılayıp tepki vermesine kadar geçen zaman hayati önem taşır.

Tehlikeyi görüp ayağını gaz pedalından çekip, frene basması için geçen bu süreye “**intikal süresi (reaksiyon süresi)**” denir.

İntikal süresi 0.75 sn dir. Aracın intikal süresinde almış olduğu yola “**intikal mesafesi**” denir.

Fren pedalına basılması ile tekerleklerin tam kilitlenip kızaklamanın başlaması arasında bir zaman geçmektedir ki buna “**fren mesafesi**” denir.

İntikal mesafesi ile fren mesafesinin toplamı **duruş mesafesini** verir.

Örnek: Düz, asfalt kaplamalı, kuru yüzeyli bir yolda 90 km/s hızla giden bir aracın fren ve duruş mesafeleri ne olur?

$V = 1$ saniyede alınan yol: $90.000\text{m}:3600\text{sn}=25 \text{ m/sn}$

F = sürtünme katsayısı

G = yerçekimi ivmesi

İntikal süresi: 0.75 sn

İntikal mesafesi: $0.75 \times 25 = 18,75 \text{ m}$

S = fren mesafesi= $V^2:2 \times f \times g$

$S = (25)^2:2 \times 0,60 \times 9.81 = 53,10 \text{ m}$

Duruş mesafesi= $18,75 + 53,10 = 71,85 \text{ m}$

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 12

KONU : ARAÇ GEÇME ,
GEÇİLEN ARACIN UYMASI GEREKEN KURALLAR ,
DÖNÜŞLER VE MANEVRALAR

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

GEÇME KURALLARI

Önde giden bir aracı geçmek için:

- ✓ Arkadan gelen aracın geçmekte olmaması
- ✓ Öndeki aracın geçme işareti vermemiş olması
- ✓ Geçilen aracın hızıyla kendi hızını dikkate alarak geçilen şeridin yeteri kadar ilerisinin görüşe açık ve boş bulunması
- ✓ Geçilen araca güçlük çıkarılmaması ve geçişe uygun durumda geçiş yapılması

Önde giden bir aracı en uygun bir şekilde geçmek için:

- ✓ Geçme işleminin soldaki şeritten yapılması
- ✓ Geçilecek araca sesli veya ışıklı uyarıda bulunulması
- ✓ Sol dönüş lambası ile işaret verilmesi
- ✓ Geçilecek araçtan, takip mesafesi kadar önceden sol şeride geçilmesi
- ✓ Geçtikten sonra geriye görme aynasından geçilen aracın görülmesi ve sağ sinyal verilerek sağ şeride geçilmesi

✓ Sağ şerit veya banket kullanılarak geçmek yasaktır

Ancak bazı istisnalar vardır:

- Trafik mecburiyeti nedeniyle beklemekte olmak
- Yolun ortasından giden tramvayların olması
- Yolun solunda durmak zorunda kalmış görevli araçların olması

Gidişe ayrılmış yol bölümlerinde şerit değiştirmeden diğer taşıtlardan hızlı gidilmesi geçme sayılmaz

GEÇİLMEK İSTENEN ARAÇ SÜRÜCÜLERİNİN UYACAĞI KURALLAR

Duyulur veya görülür bir geçiş işareti alınınca:

Trafiğin iki yönlü kullanıldığı karayollarında taşıt yolunun sağ kenarından gidilir

Dörtten fazla şeritli veya bölünmüş karayollarında bulunan şerit izlenir ve hız artırılmaz

Dar taşıt yolları ve trafiğin yoğun olduğu yollarda araçların güvenle geçmeleri için mümkün olduğu kadar sağa yanaşılır, gerekirse durulur

SAĞ BANKET KULLANILARAK
GEÇİŞ YAPILMAZ

GEÇİLMEK İSTENEN
ARAÇ SÜRÜCÜLERİ
GEÇİŞİ KOLAYLAŞTIRMALIDIR

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

ARAÇ MANEVRALARI İLE İLGİLİ
KURALLAR

- ❖ Park etmiş araçlar arasından çıkarken,
- ❖ Taşıt yolunun sağına veya soluna yanaşırken,
- ❖ Şerit değiştirirken
- ❖ Sağa, sola, geriye dönerken SİNYAL VERİLMELİDİR.
 - ✓ Yapılacak manevra, önceden ışıklı veya sesli işaretlerle diğer sürücülere belli edilmelidir
 - ✓ Verilen işaretler manevra süresince sürdürülmelidir
 - ✓ Manevra bitince işaretler de sonlandırılmalıdır
 - ✓ işaret verilmeden önce iç ve dış aynalardan ve gerekirse baş çevrilerek trafik durumu kontrol edilmelidir
- ✓ İşaret verildiği anda manevraya başlamak yanlıştır!
Trafik kuralı ihlal edilmiş sayılır

GERİ GİTME VE GERİ DÖNÜŞLER

- ✓ Bağlantı yollarında
 - ✓ Tek yönlü yollarda (duraklama ve park manevraları hariç)
 - ✓ İki aracın güvenli geçemeyeceği kadar dar taşıt yollarında
- geri gidilmesi ve dönülmesi yasaktır

GERİ GİTME VE GERİ DÖNÜŞLER

Uygun durumdaki yollarda geri dönüşler:

- ✓ diğer araçların geçişlerini engellemeden
- ✓ yolu kullananlar için tehlike yaratmadan
- ✓ en az manevra ile yapılmalıdır

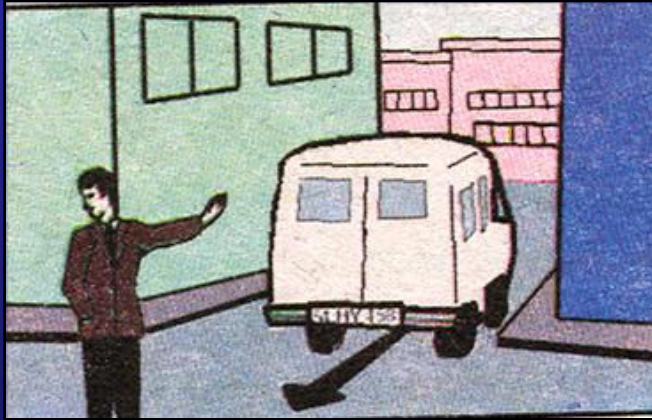
Kamyon, otobüs, çekici, römork ve yarı römorklu araçlar bu kuralların dışında

bir gözcü bulundurmak zorundadır

DURAKLANAN VE PARK EDİLEN YERLERDEN ÇIKILIRKEN

- ✓ Aracın çevresi kontrol edilir
- ✓ Sakıncalı durum olmadığı görüldükten sonra araç çalıştırılır
- ✓ Işıklı veya diğer çıkış işaretleri verilir

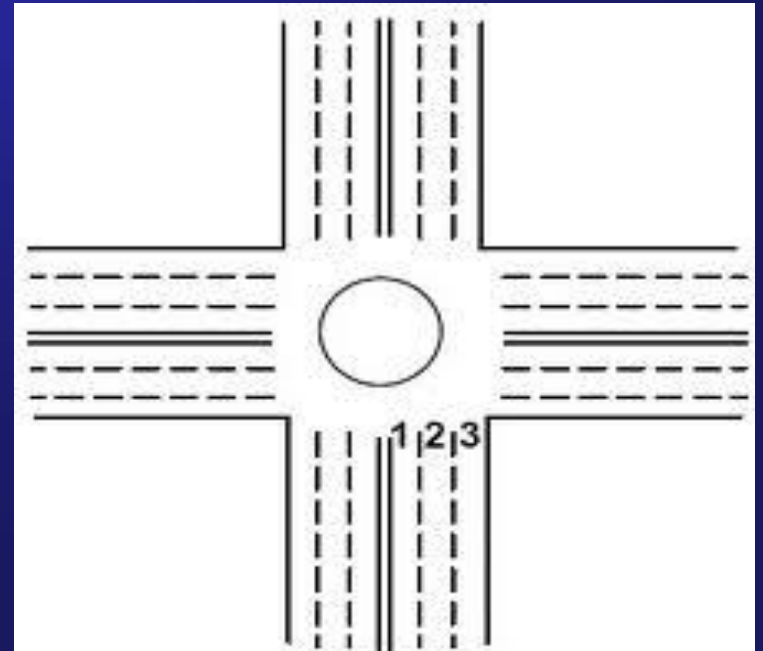
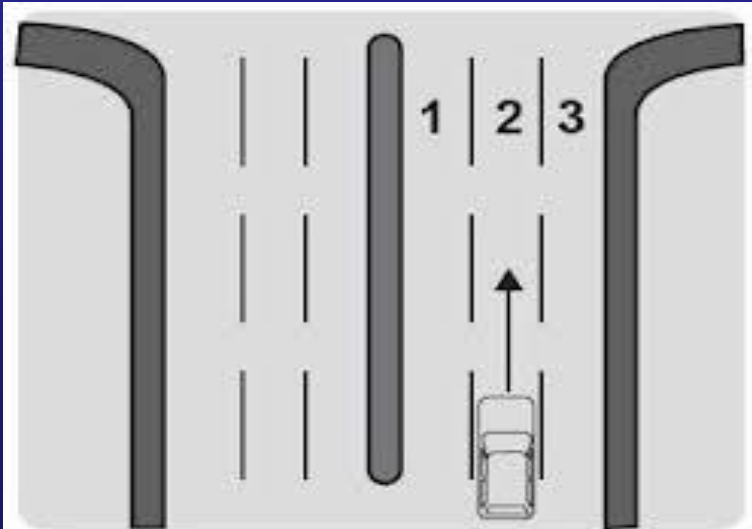
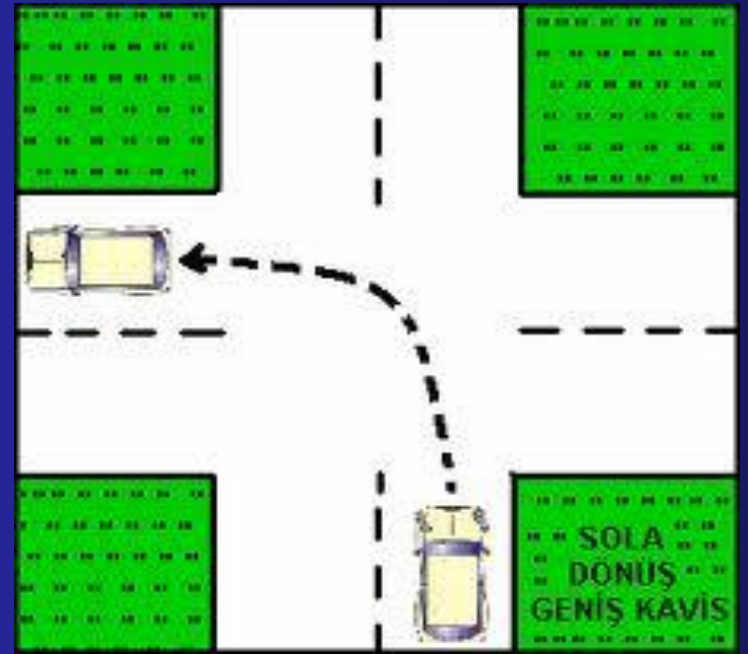
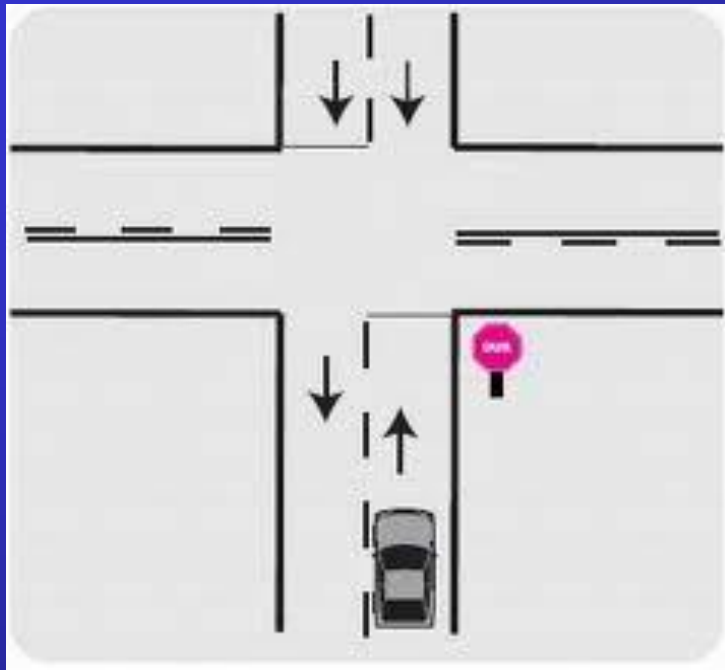

- ✓ Görüş alanı dışında bulunan yerler varsa veya büyük araç kullanılıyorsa bir gözcü bulundurulur

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

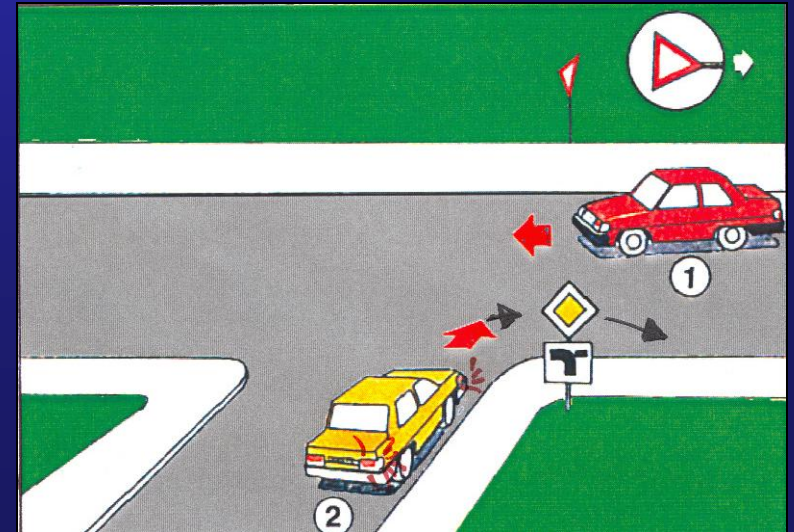
DÖNÜŞ KURALLARI

SAĞA DÖNÜŞLERDE (Md:112)

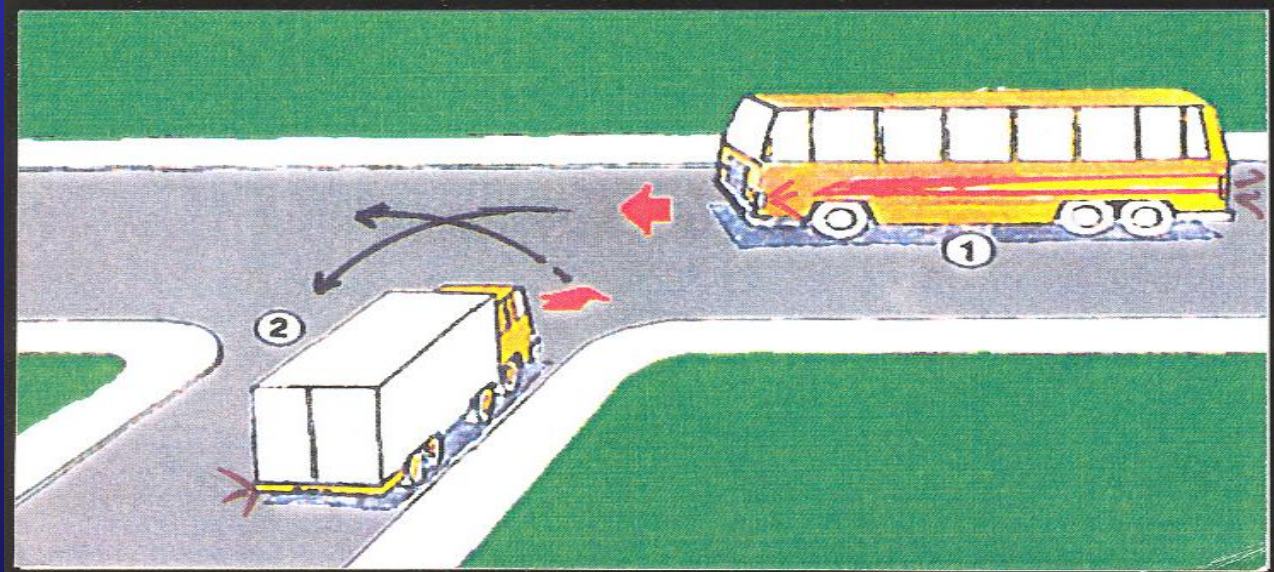
- ✓ Sağa dönüş işareti verilir
- ✓ Sağ şeride veya işaretle dönüş izni verilen şeritlere girilir
- ✓ Gerekli ise hız azaltılır
- ✓ Geçiş önceliğine sahip araçlar dikkate alınır
- ✓ Gidilecek yolun en sağ şeridine girilir
- ✓ Dar bir kavisle dönmeye
- ✓ Dönüş sırasında kurallara uygun geçiş yapan yaya ve bisiklet sürücülerine ilk geçiş hakkı verilir
- ✓ Dönülen karayolunun gidiş şeridine veya gidişe ayrılmış en sağ şeridine girmeye,

SOLA DÖNÜŞLERDE

- ✓ Sola dönüş işareti verilir
- ✓ Tek yönlü yolda en sol şeritten, iki yönlü ve iki şeritli yolda orta çizgiye yakın olarak sağ şeritten gidilir
- ✓ Sağdan gelen araçlara ilk geçiş hakkı verilir
- ✓ Tek yönlü yolda en sol şeritten, iki yönlü ve iki şeritli yolda orta çizgiye yakın olarak sağ şeritten gidilir
- ✓ Geniş bir kavisle dönülür

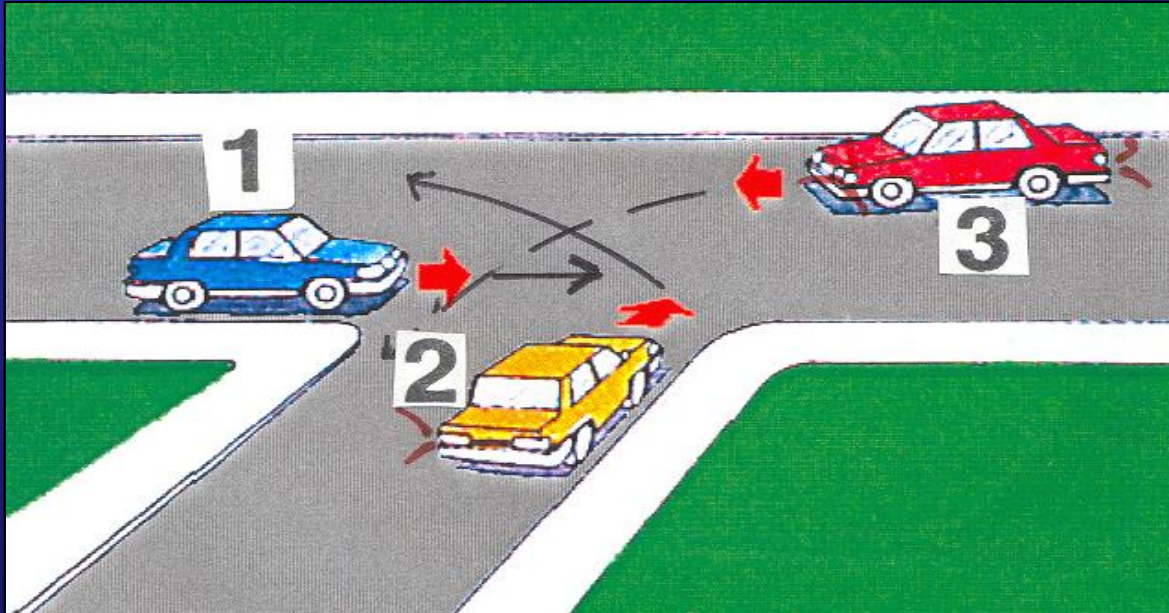

SOLA DÖNÜŞLERDE

Dönüşe başladıktan sonra;

- Karşıdan gelen ve güvenle duramayacak kadar kavşağa yaklaşmış olan araçların geçmesi beklenir
- En sağ şerit dışında yol bölümündeki en uygun şeride girilir
- Gidilen yol bölümü çok şeritli ise, işaret verilerek en kısa zamanda sağ şeride veya hızın gerektirdiği şeride girilir

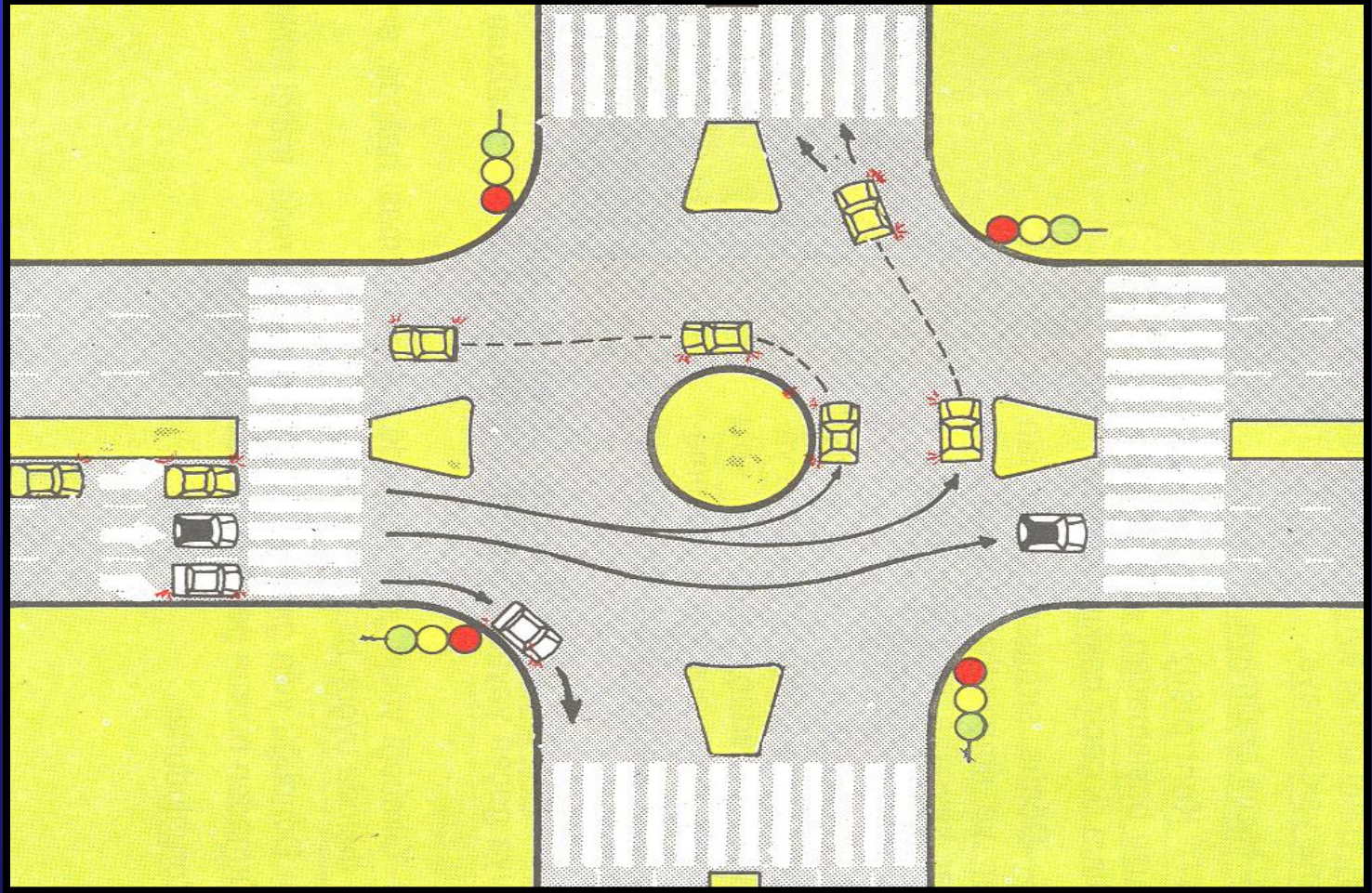

DÖNEL KAVŞAKLARDA DÖNÜŞLER

- ✓ **Dönüş işareti verilir ve hız azaltılır**
- ✓ **Orta adaya yakın şeritten kavşağa girilir**
- ✓ **Ada etrafında dönülürken gereksiz şerit değiştirilmez**
- ✓ **Sağa dönüş işareti ile birlikte sağa yaklaşarak kavşaktan çıkılır**
- ✓ **Yolun gidiş bölümünde uygun şeride girilir**
- ✓ **Hızın gerektirdiği şeride girilir**
- ✓ **Dönüş sırasında**
 - **Yaya veya bisikletliler için yeşil ışık yanıyorsa**
 - **Yaya veya bisiklet yolundan geçen yoksa**
 - **Yayalar uzakta iseler**
 - **Yaya veya bisikletlilerin ilk geçiş haklarını engellememek şartı ile dönüşlerine devam edebilirler**

DÖNEL KAVŞAKLARDA DÖNÜŞLER

TRAFİK ve ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 13

KONU : KAVŞAKLARDA GEÇİŞ HAKLARI ,
GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

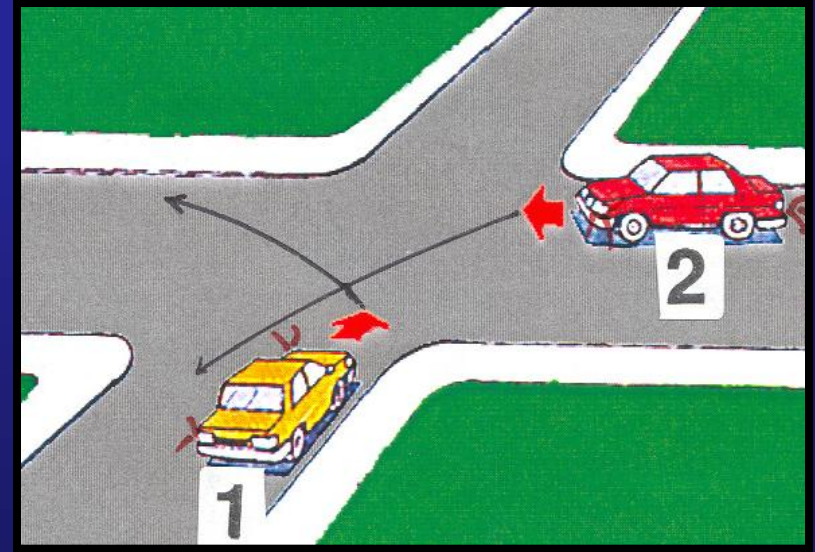
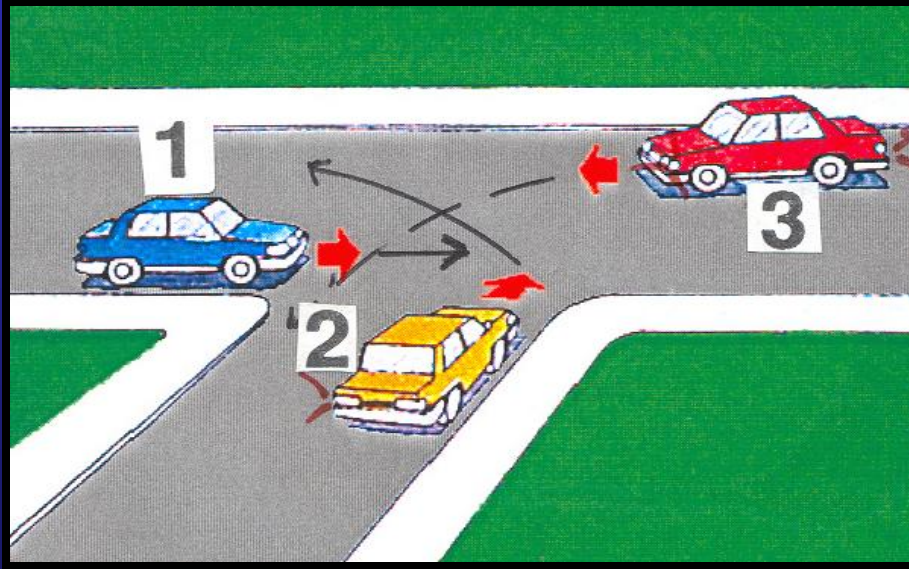
TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI

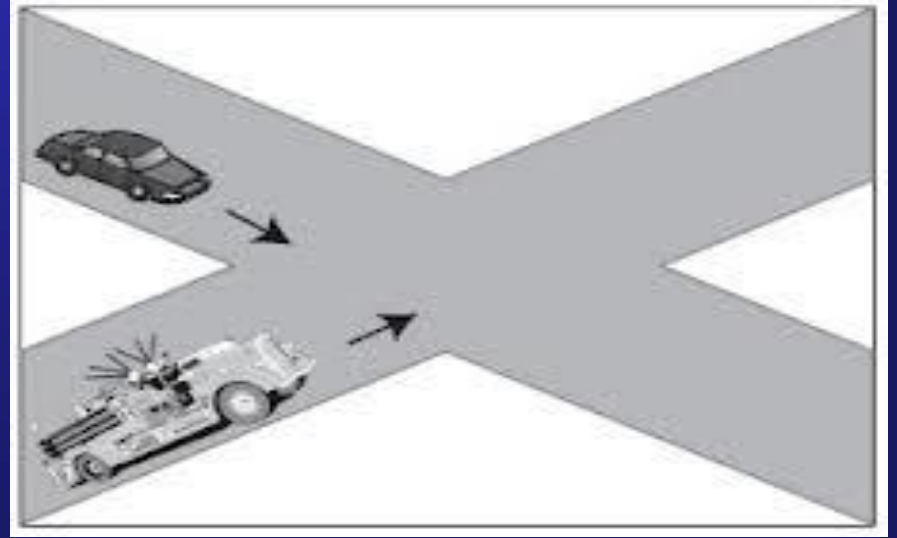
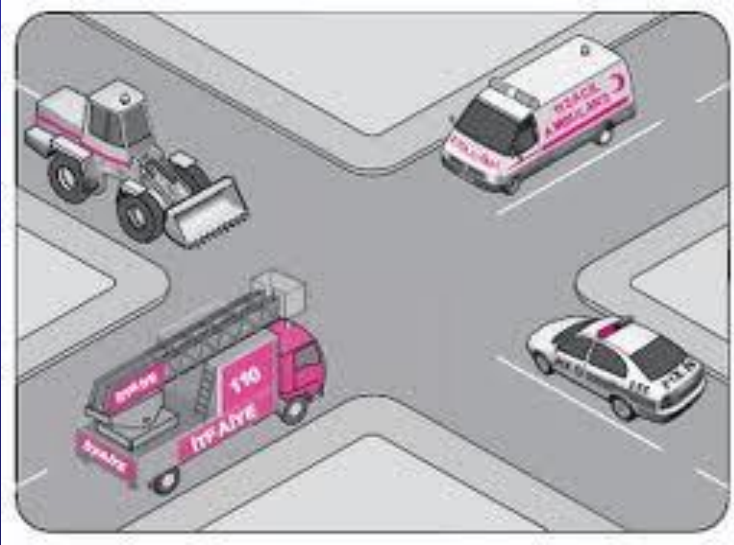
KAVŞAKLARDA İLK GEÇİŞ HAKKI

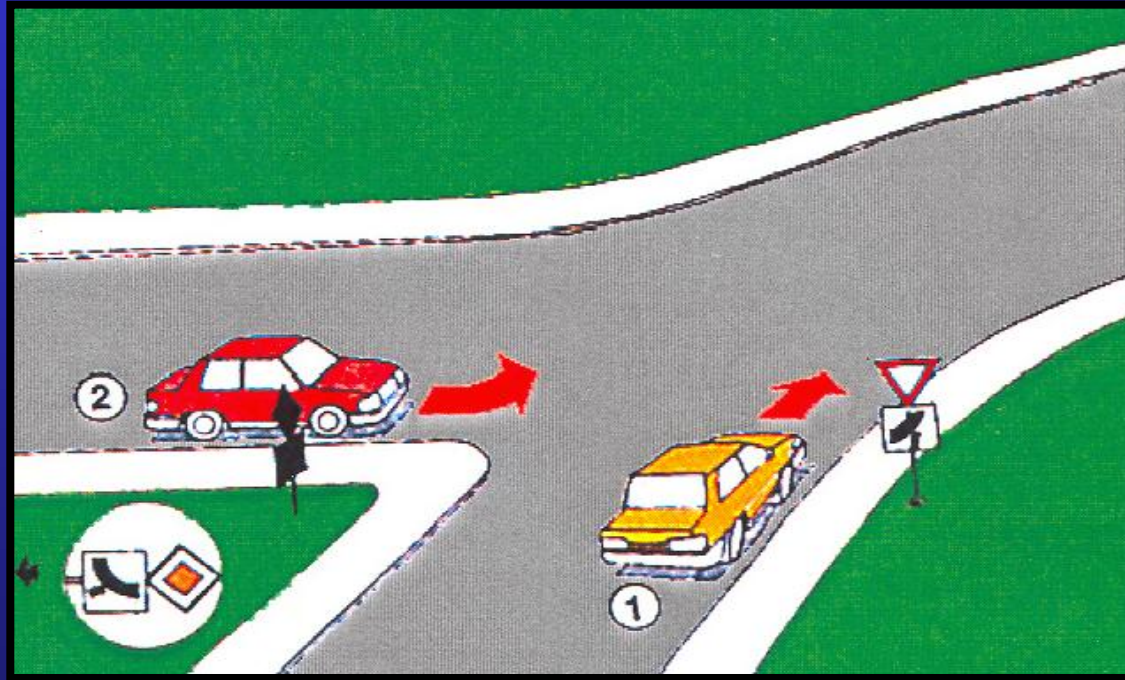
- Kavşak şartlarına uyacak şekilde dikkatli bulunmak ve ilk geçiş hakkı olan araçların geçmelerine izin vermek üzere durulabilecek hızda seyretmek zorunludur

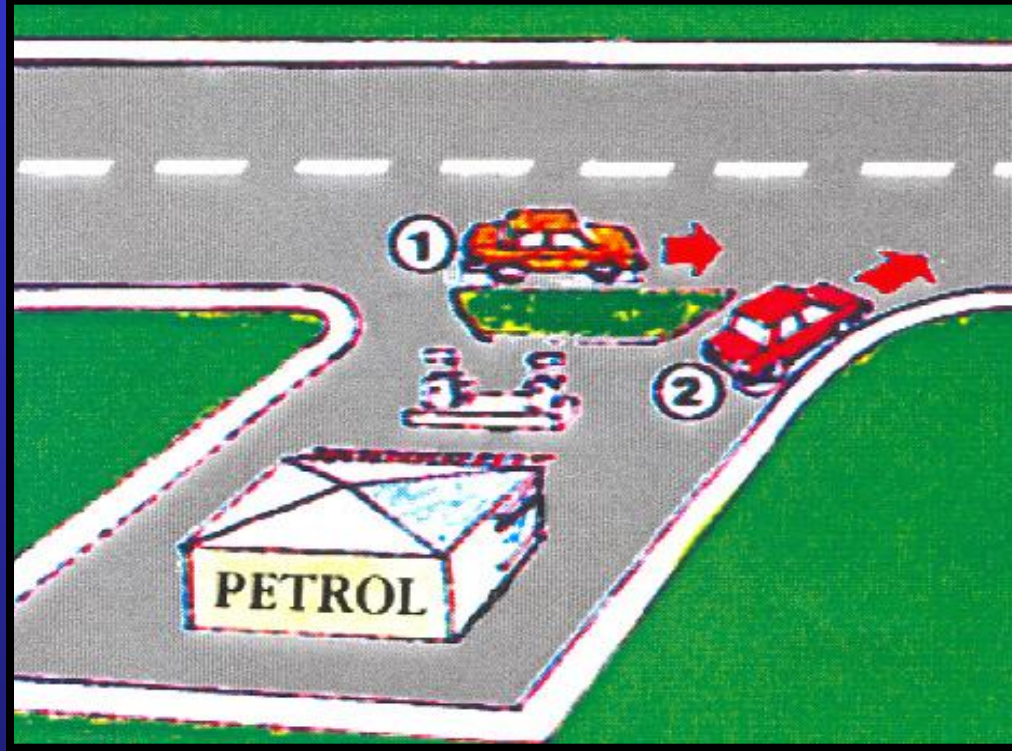
Trafik zabıtası veya ışıklı trafik işaretleri ile yönetilmeyen veya aksine bir trafik işareti bulunmayan hallerde geçiş önceliği

Bütün sürücüler, kavşaklarda ilk geçiş hakkını geçiş üstünlüğüne sahip olan araçlara vermek zorundadırlar.

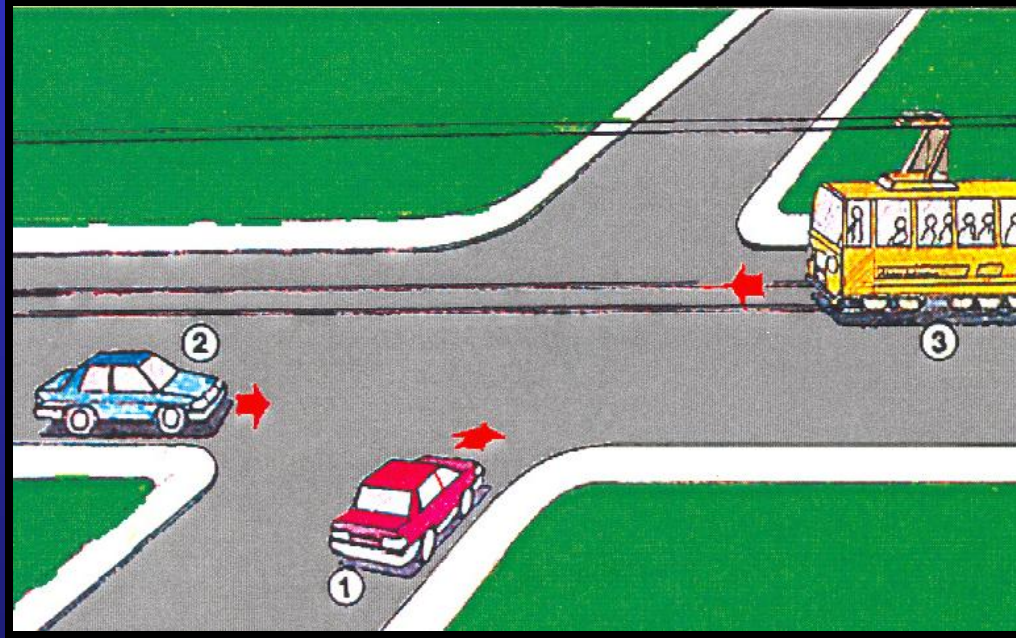
Tali yoldan gelen sürücüler ana yoldaki sürücülere yol verirler

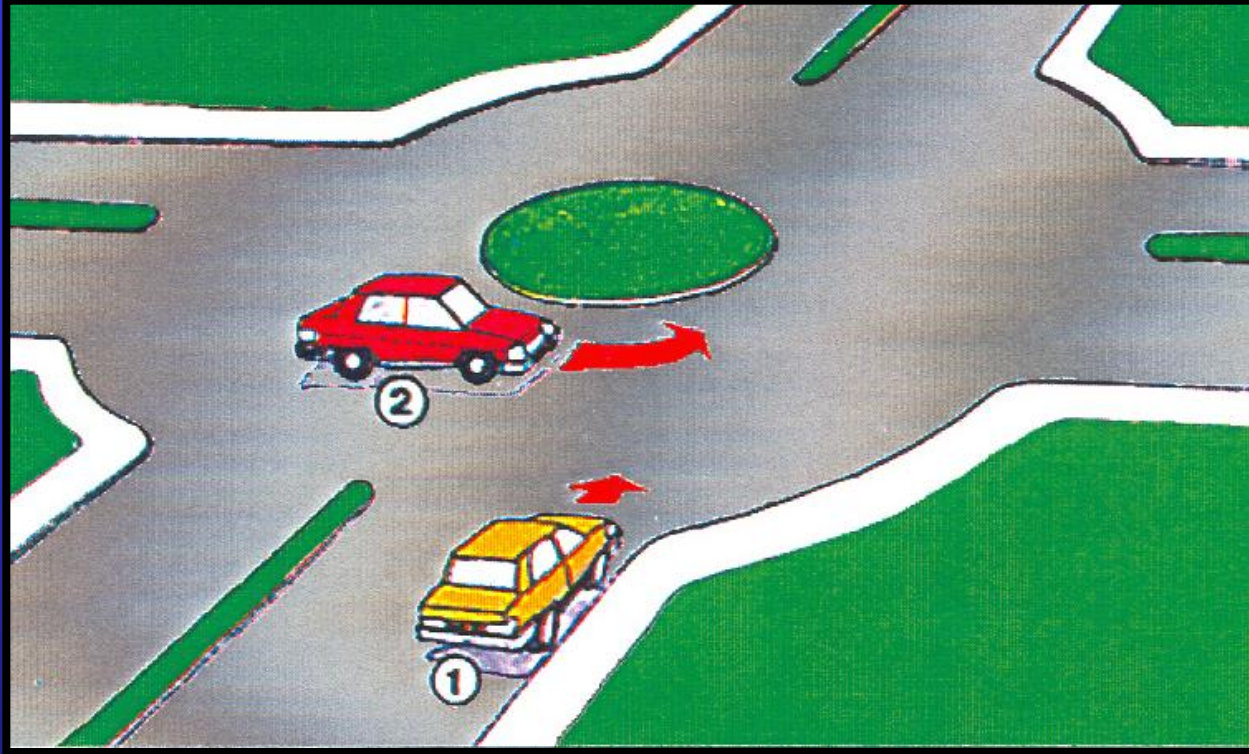
Karayoluna çıkan sürücüler bekleyip gelen araç varsa yol verdikten sonra geçebilirler

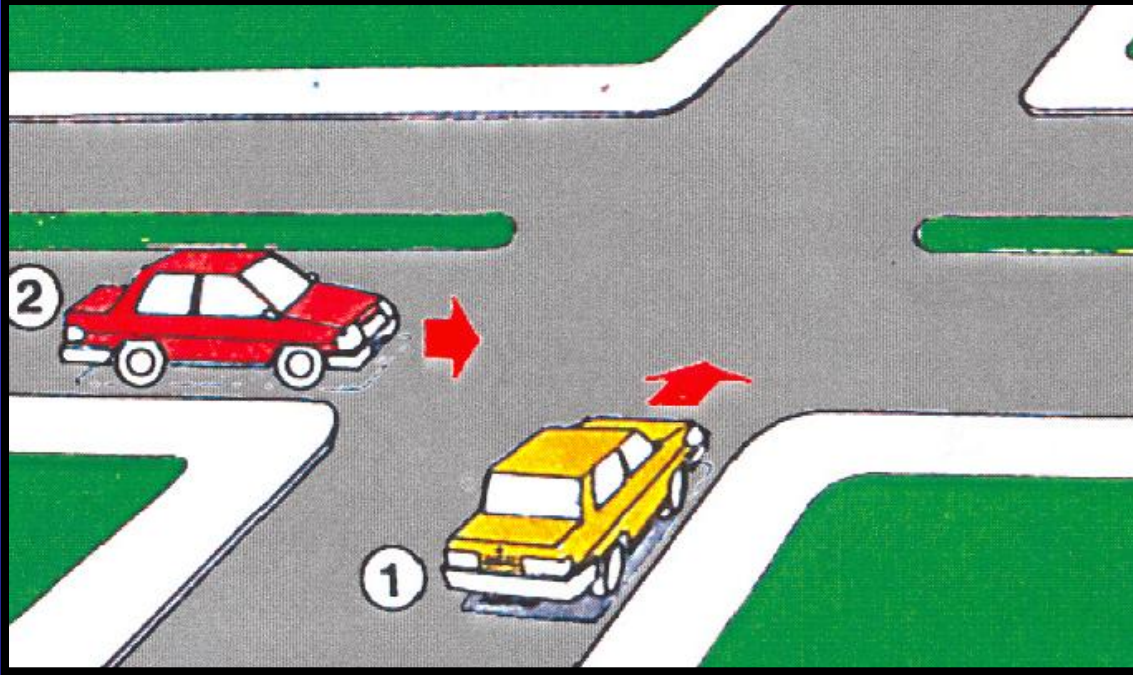
Aksine bir trafik işareti olmadıkça tüm kavşaklarda, ray üzerinde hareket eden taşıtlara ilk geçiş hakkı vermek zorunludur

Doğru gelen tramvay hattı bulunan yola çıkan sürücüler, bu yoldan geçen araçlar geçtikten sonra geçiş yaparlar

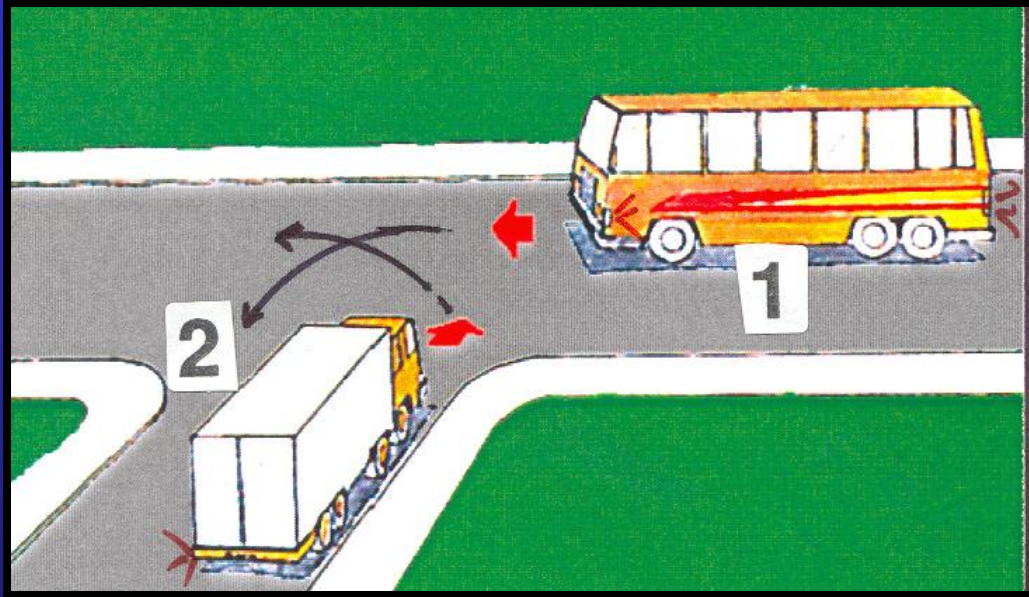

Dönel kavşak dışındaki sürücüler kavşak içindeki sürücülere ilk geçiş hakkını tanırırlar

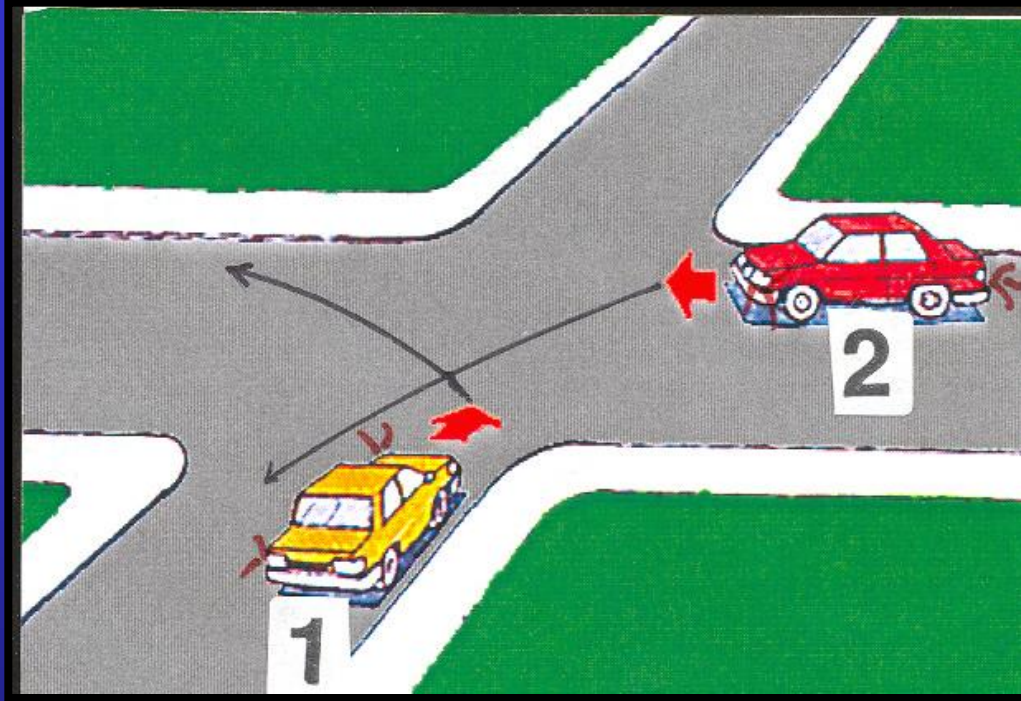

Bölünmüş yola çıkanlar, bu yoldan geçen araçların geçişlerine öncelik taşımak zorundadır

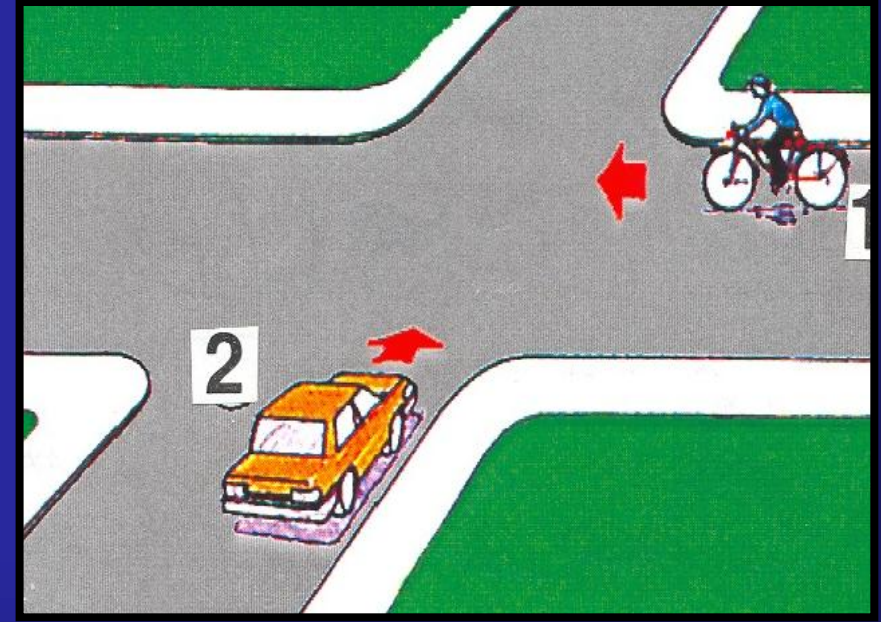
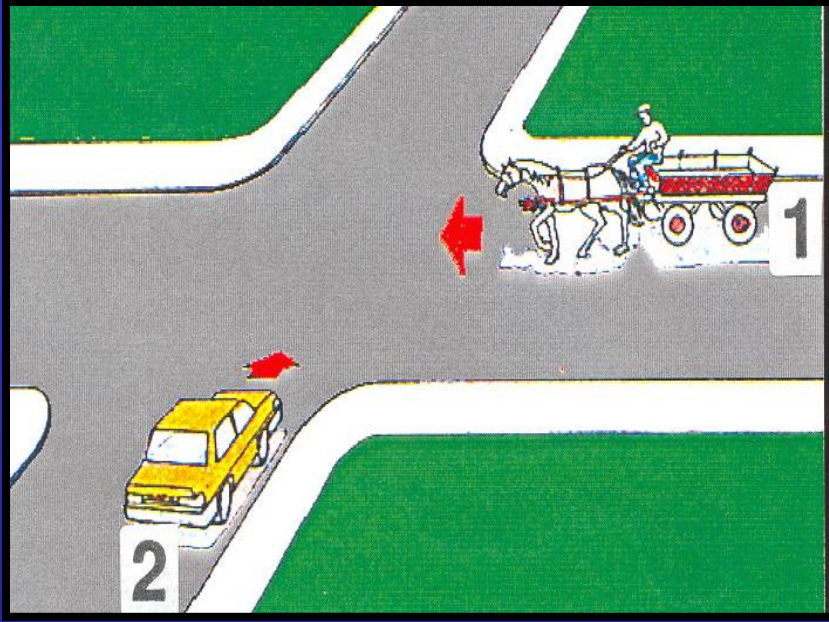
KAVŞAK KOLLARININ FARKLI DEĞERDE OLDUĞU İŞARETLERLE BELİRTİLMEMİŞ KONTROLSÜZ KAVŞAKLARDAKİ GEÇİŞ ÖNCELİĞİ

Soldaki sürücüler, sağ taraftan yaklaşan sürücülere ilk geçiş hakkını tanırırlar.

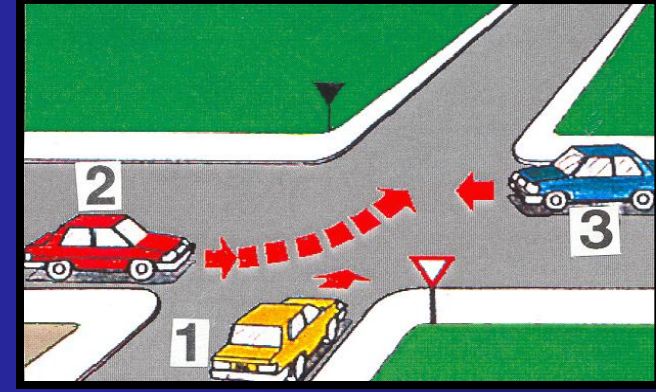
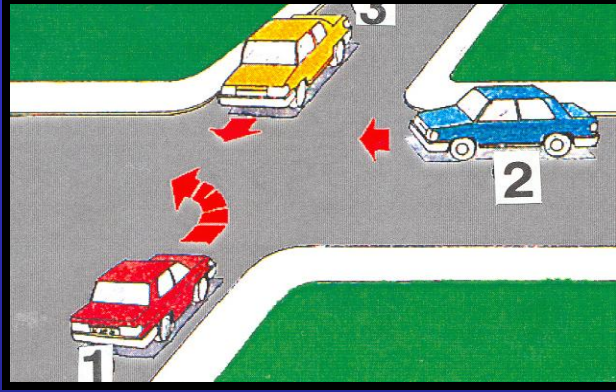

**Dönüş yapan sürücüler kurallara uygun
geçiş yapan yayalara yol verirler**

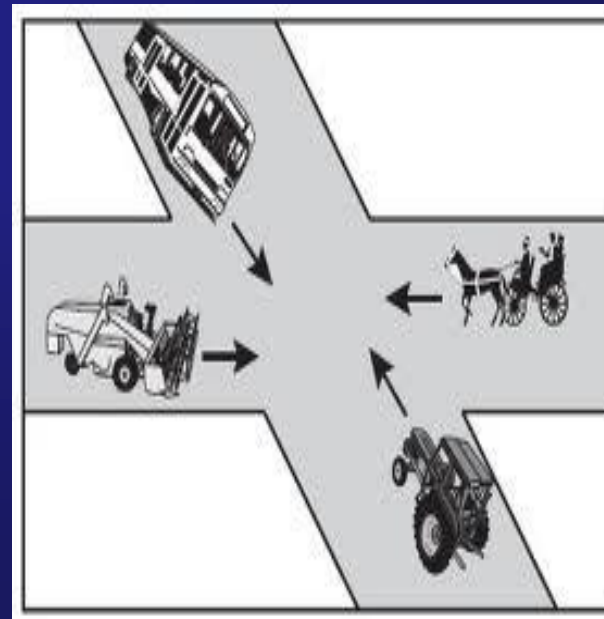
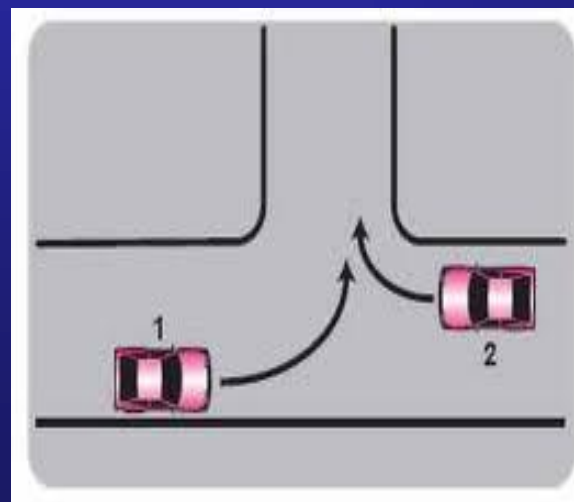
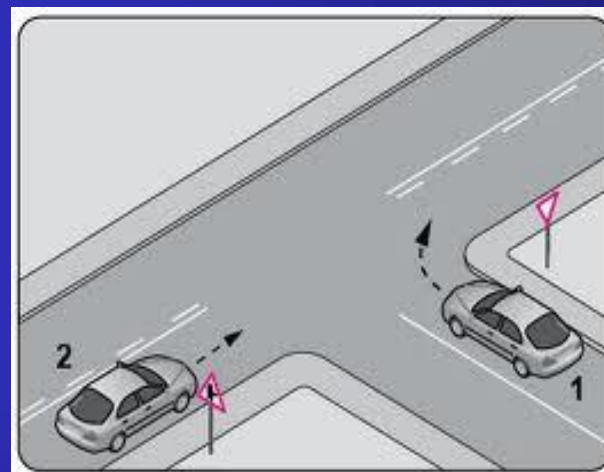
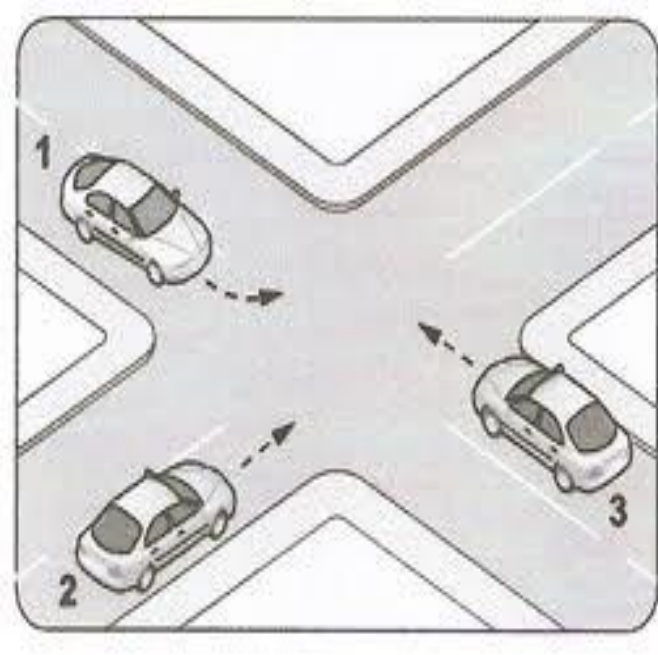

Motorsuz araç sürücüleri motorlu araç sürücülerine yol verirler.

Lastik tekerlekli traktör ve iş makinaları diğer motorlu araçlara

Sola dönüş yapan araç sürücüleri sağdan ve karşıdan gelen araçlara yol verirler

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ

Bir birleri ile karşılaşmaları halinde geçiş üstünlüğünü kullanma sırası

1. Hasta ve yaralı taşıyan
cankurtaranlar

2. İtfaiye araçları

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ (1)

Bir birleri ile karşılaşmaları halinde geçiş üstünlüğünü kullanma sırası

3. Güvenlik ve asayişle ilgili zabıta araçları

4. Trafik hizmetlerine ait araçlar

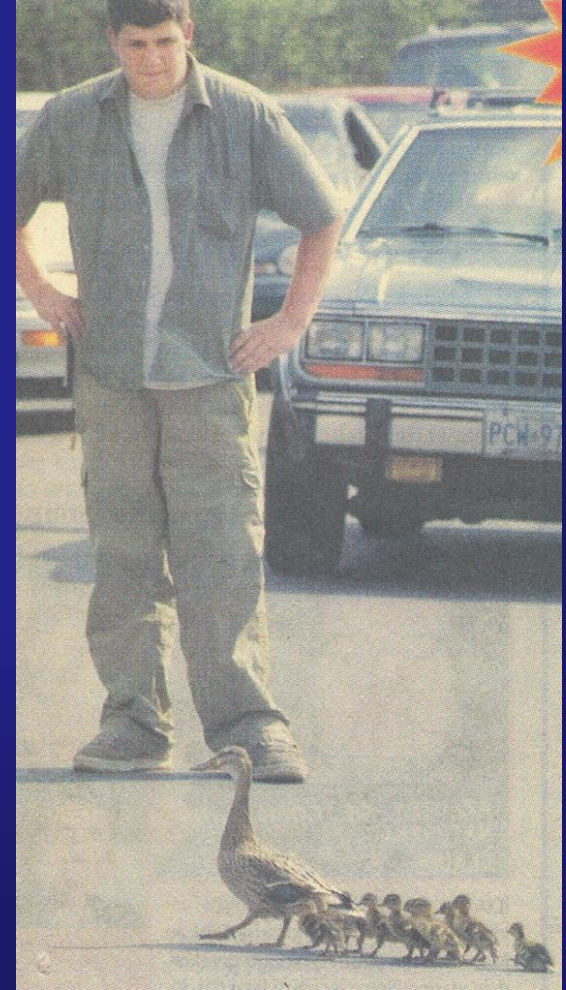
5. Sivil savunma araçları

6. Koruma araçları ile korunan araçlar

Geçiş Üstünlüğüne sahip olmak, canlılara zarar vermeyi gerektirmez...

GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ARAÇLAR

Geçiş üstünlüğüne sahip araçların ışıklı ve sesli uyarı işaretleri normal hava koşullarında 150 m'den fark edilecek biçimde yapılmışlardır

- ❖ İtfaiye ve sivil savunma araçlarında KIRMIZI
- ❖ Cankurtaran ve trafik araçlarında KIRMIZI MAVİ

SARI IŞIK kullanan araçların geçiş üstünlüğü yoktur. Ancak bu araçlar sürülürken tehlikesiz seyretmeleri, diğer araç sürücüleri tarafından fark edilmeleri için kullanılır

Güvenlik ve asayişle ilgili zabıta araçları geçiş üstünlüğüne sahip aracın duyulur ve görülür işaretini alan sürücüler:

- ✓ Geçiş yolunu açmak
- ✓ Gerekiyorsa durmak
- ✓ Bu araçlar geçinceye kadar beklemek zorundadır

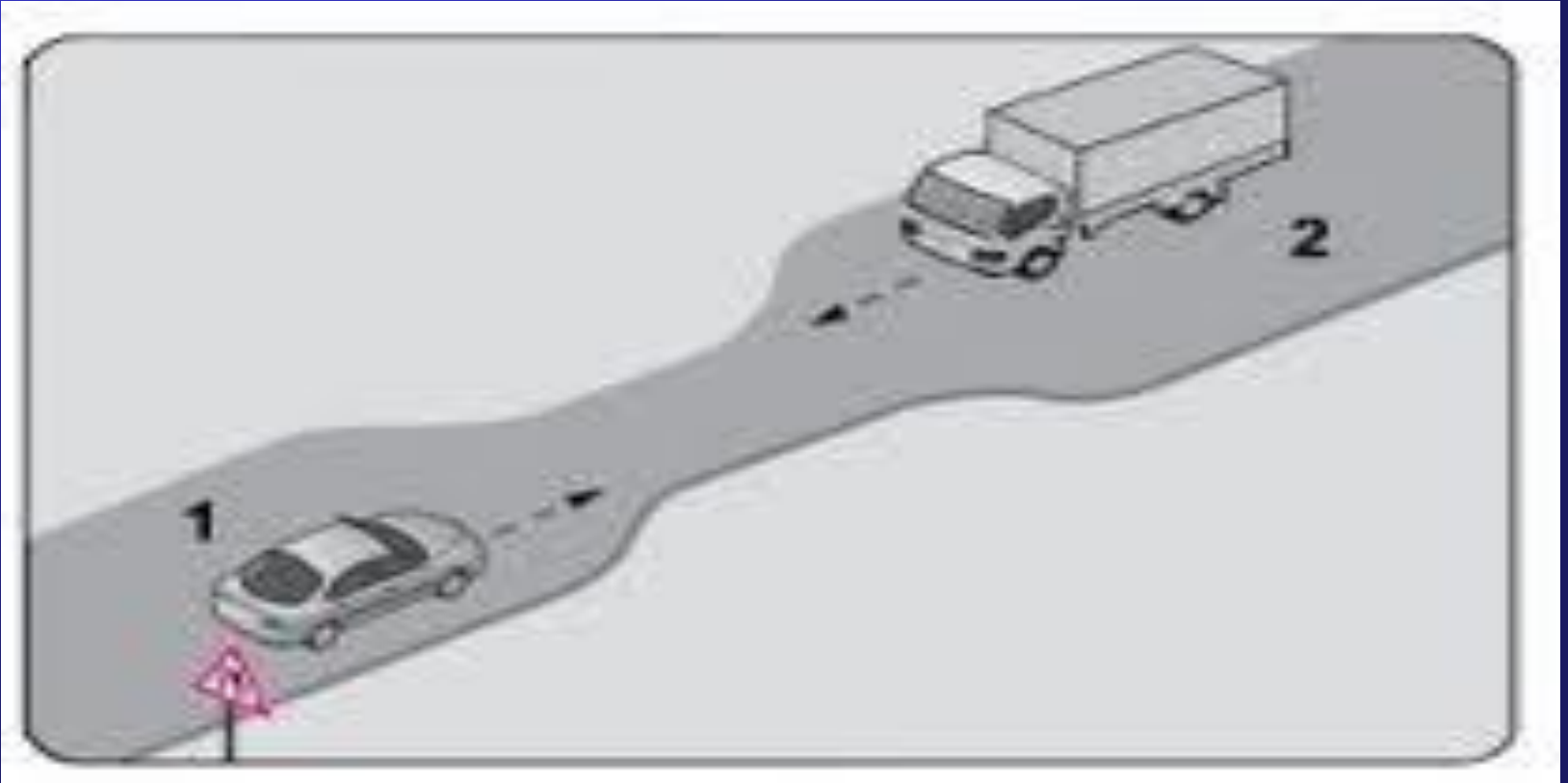
Kavşak bulunuluyor ise:

- ✓ Kavşağı boşaltmak
- ✓ Gerekiyorsa durmak
- ✓ Bu araçlar geçinceye kadar beklemek zorunludur

Cankurtaran araçları dışında:

Yaralı ve hasta taşıyan özel araçlar da yeterli ses ve ışık cihazı kullandıkları takdirde geçiş üstünlüğüne sahip olurlar.

GEÇİŞ KOLAYLIĞI SAĞLAMA KURALLARI

GEÇİŞ KOLAYLIĞI SAĞLAMA KURALLARI

İki yönlü trafiğin kullanıldığı yollarda, karşı yoldan gelen araçların geçişini zorlaştıran bir durum varsa:

- ✓ Geçiş kolaylaştırmak için araçların sağa yanaştırılması
- ✓ Gerektiğinde sağa yanaşıp durulması

Dağlık ve dik yokuşlu yollarda karşılaşma halinde, çıkan araç için geçiş güç veya mümkün değilse:

- ✓ İnen araçlar sığınma cebine girmeye
- ✓ Cep yoksa kenara yaklaşıp durmaya
- ✓ Gerektiğinde geriye gitmeye...

zorunludur

Yolun dar olduğu yerlerde aksini gösteren bir trafik işareti yoksa:

Motorsuz araçlar motorlu araçlara,

Otomobil

Minibüs

Kamyonet

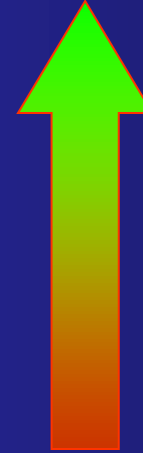
Otobüs

Kamyon

Arazi taşıtı

Lastik tekerlekli traktör

İş makinesi

bu sıralamaya göre kendinden öncekilere geçiş hakkı verir

Eğimli bir yolda:

Motorun çalışmasını durdurup vitesi boşa alarak araç sürmek yasaktır

TRAFİK

ve ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 15

KONU : DURMA , DURAKLAMA VE PARK ETME KURALLARI
ARAÇLARIN IŞIKLANDIRILMASI
VE ARIZALI ARAÇLARIN İŞARETLENMESİ

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

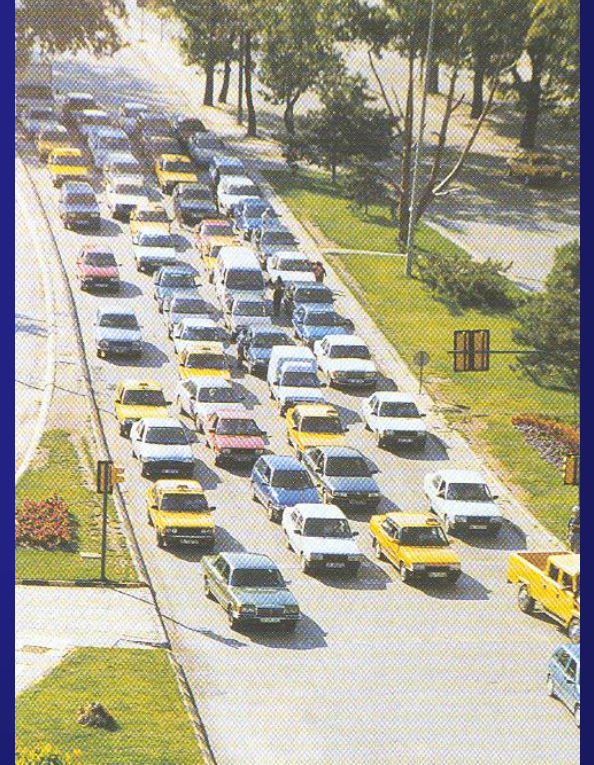
DURMA-DURAKLAMA

DURMA:

- ✓ Kırmızı ışıktaki
- ✓ Sesli işaretli durma işaretinde
- ✓ İşaret levhalarının gerektirdiğinde
- ✓ Görevlilerin DUR emirlerinde
- ✓ Öndeki araçların durması haline
- ✓ Arıza hallerinde

araçların durdurulmasıdır

DURAKLAMA:

İnsan indirip - bindirirken, yük yükleyip boşaltırken beklemek amacıyla, aracın

kısa süreli durdurulmasıdır

DURAKLAMADA ALINACAK ÖNLEMLER

ÖNCELİKLE:

- ✓ En uygun yerin seçilmesi
- ✓ Bulunulan şeritte en az yerin işgal edilmesi
- ✓ Banketlerden yararlanılması...

gerekir

UZUN SÜRE DURAKLANACAĞSA:

- ✓ Uygun vitesle takılıp motorun durdurulması
- ✓ El freninin çekilmesi
- ✓ Gerektiğinde park ışıklarının yakılması
- ✓ gerekiyorsa takoz konulması **gerekir**

DURAKLAMA SIRASINDA:

- ✓ Taşıt ve yaya trafiğinin engellenmemesi
- ✓ Yük boşaltma ve yüklemede başkasına zarar verilmemesi,

**Karayolu yapısını bozmayacak ve kirletmeyecek önlemlerin alınması
gerekir**

DURAKLAMAMANIN YASAK OLDUĞU YERLER

- ✓ Duraklamanın yasaklandığı bir trafik işareti ile belirtilmiş olduğu yerlerde
Sol şeritlerde
- ✓ Yaya, okul, demiryolu gibi geçitlerde
- ✓ Kavşak, tünel, rampa, köprü, bağlantı yolları ve buralara yerleşim birimleri içinde 5 m. yerleşim yeri dışında 100 m mesafede
- ✓ Görüşün yeterli olmadığı olmadığı tepelere yakın yerlerde dönemeçlerde
- ✓ Duraklayan ve park eden araçların yanında
- ✓ Raylı sistemin bulunduğu yollar hariç; sol şeritte
- ✓ Otobüs ve tramvay duraklarında
- ✓ İşaret levhalarına yaklaşım yönünde yerleşim yerleri içinde 15m dışında 100m mesafede
- ✓ Zorunlu haller dışında yerleşim yerleri dışındaki karayollarında

DURAKLAMAK YASAKTIR

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

PARK ETME

Park etmenin yasak olduğu yerler ve haller:(1)

- ✓ Duraklamanın yasak olduğu yerler ve haller
- ✓ Park etmenin trafik işaretleriyle yasaklandığı yerler
- ✓ Geçiş yollarının önü ve üzeri
- ✓ Belirlenmiş yangın musluklarına her iki yönden 5 m'lik mesafe içinde
- ✓ Üç veya daha fazla ayrı taşıt yolu olan karayolunda ortadaki taşıt yolunda
- ✓ Üç veya daha fazla şeritli yollarda aksine bir işaret bulunmadıkça gidiş yönüne ayrılmış en sağ şerit dışındaki şeritlerde ...

Park etmenin yasak olduğu yerler ve haller: (2)

- ✓ Fabrika, atölye, iş hanı ve benzeri iş yerlerinin önlerine
- ✓ İşaret levhalarında gösterilen park etme süresi veya zamanı dışında
- ✓ Geçiş üstünlüğü olan araçların giriş-çıkış yerlerini belirleyen işaret levhalarına 15 m'lik mesafe içinde
- ✓ Kamunun yararlandığı, herkesin araçları ile girip çıkabildiği park, bahçe garaj, sinema, alışveriş merkezi gibi yerlerin park yerlerinde işaretlenmiş yerler ve süreler dışında
- ✓ Belirli süreler için ücret ödenerek park etme izni verilen ve bu amaçla özel cihaz bulundurulan yerlerde ücret ödemedi ve süresi dışında
- ✓ Kurallara uygun olarak park etmiş araçların çıkışına engel olacak şekil ve yerlerde

Park etmenin yasak olduğu yerler ve haller: (3)

- ✓ Okul, hastane ve benzeri yerlerin giriş-çıkış kapılarına her iki yönde 5 m'lik mesafe içinde
- ✓ Park için ayrılmış veya trafik işaretleriyle belirlenmiş alt ve üst geçitler ile köprüler üzerinde veya bunlara 10 m'lik mesafe içinde
- ✓ Belirli kişi, kurum ve kuruluşa ait araçlara trafik komisyonunca karara bağlanmış olması kaydıyla, geniş ve uygun durumdaki yaya yollarında bulunan park yerleri dışındaki yaya yollarında
- ✓ Mecburi haller dışında yerleşim yerleri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde...

PARK ETMEK YASAKTIR

PARK ETMEDE ALINACAK ÖNLEMLER

- ✓ Araç el freni ile tespit edilir
- ✓ Motor durdurulur
- ✓ Eğimli yollarda:
 - İnişte geri vitese
 - Yokuşta birinci vitese takılır, tekerler sağa çevrilir
- ✓ Eğimli yoldaki araç kamyon, çekici veya otobüs ise:
 - Her iki arka tekerleğe
 - Römorkların arka tekerleklerine,
 - İnişte ön tarafına
 - Çıkışta arka tarafına takoz konur

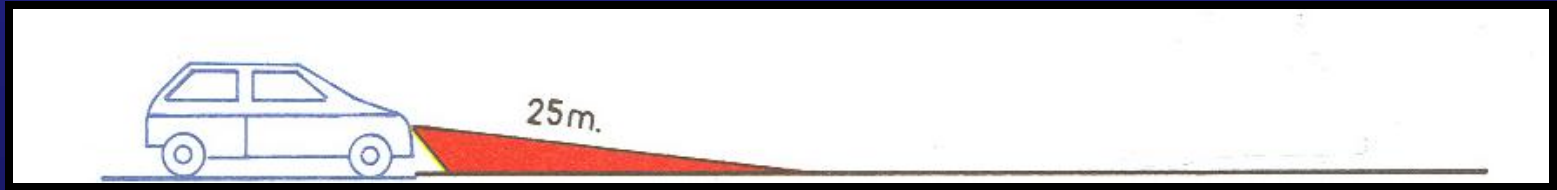

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

ARAÇLARIN IŞIKLANDIRILMASI

- Arka plaka en az 20 m'den okunacak şekilde aydınlatılmalıdır
- Araçların arkasında en az 20 cm büyüklüğünde reflektör bulunmalıdır
- Uzağı gösteren ışıklar 100 m
- Yakını gösteren ışıklar 25 m mesafeyi aydınlatacak şekilde ayarlanmalıdır

✓ Uzun hüzmeli farların:

- ✓ Yerleşim yerleri dışındaki karayollarında geceleri seyrederken karşıdan araç gelmiyor ise
- ✓ Yeterince aydınlatılmamış tünellere girerken yakılması
- ✓ Sürücüler geceleri yakın ve ilerisi görülmeyen kavşak dönemeç tepe üstlerine yaklaşırken selektör yaparak gelişlerini haber vermelidirler.

✓ Kısa hüzmeli farların:

- Geceleri araç takibinde
- Geceleri karşı yönden gelen araçla karşılaşmalarda
- Bir aracı geçerken
- Yerleşim yeri içinde seyrederken
- Gündüzleri görüşü azaltan durumlar olduğunda sis yağış ve benzeri havalarda yakılması **zorunludur**

Işıkların Kullanılmasında Yasaklar

- Sis ışıklarının sisli karlı ve yağmurlu havalar dışında diğer farlarla beraber yakılması
- Dönüş ışıklarının GEÇ anlamında kullanılması
- Karşılaşmalarda ışıkların söndürülmesi
- Sadece park lambalarıyla veya sis ışıklarıyla araç sürülmesi
- Yönetmelige aykırı nitelikte ışık takılması ve kullanılması **Yasaktır.**

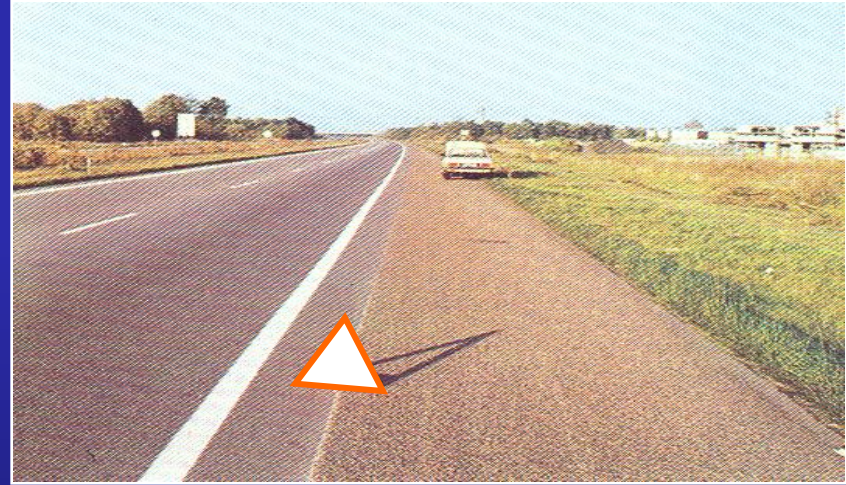

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

**KARAYOLUNDA BOZULAN
ARAÇLARIN İŞARETLENMESİ**

Yol, hava, trafik, gece ve gündüz olması koşulları dikkate alınarak kuyruk ışıkları yakılıp yakılmadığına bakılmaksızın bozulan aracın ön ve arkasına birer yansıtıcı veya kırmızı ışıklı cihaz konulmalıdır

Bozulan araç tehlikeli madde taşıyorsa, her durumda kırmızı ışıklı cihaz konulacak ve devamlı bir şekilde beklenerek gözetim altında tutulmalıdır

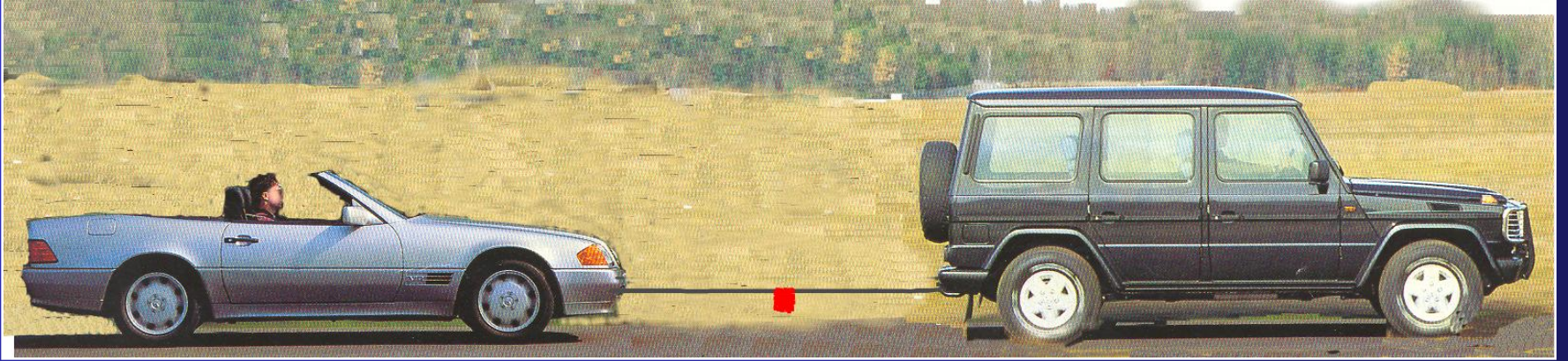
**BU ÖNLEMLER TAMAMLANINCAYA KADAR
DÖRTLÜ İKAZ LAMBALARININ YAKILMASI ZORUNLUDUR**

- Dönemeç veya tepe üstü gibi yerlerde kırmızı ışık cihazı veya yansıtıcının aracın ön ve arkasında 30'ar m uzakta olacak şekilde yerleştirilmelidir

Herhangi bir nedenle çekilerek götürülmesi gereken araçlar:
Özel amaçlı taşıtlar olan **KURTARICILARLA** çekilir ve götürülürler

- ✓ Çekilen araç çekenden daha ağır olamaz
- ✓ Çekilen araç, sürücüsü gözetiminde bulunmalıdır
- ✓ Çekilen aracın ışık donanımı bozuksa bayrak ve reflektör kullanılır
- ✓ Bu araçlarda sürücü ve yardımcıları dışında yolcu bulunamaz
- ✓ Araçlar çelik çubuk veya halat ya da zincirle birbirine bağlanır
- ✓ Araçlar arasındaki mesafe 5 m'yi geçemez, bu mesafe 2,5 m'den fazla ise bağlantının ortasına işaret bayrağı veya reflektör konur 20Km hızla çekilir
- ✓ Freni bozuk araç en az 1 m'lik çeki demiri ile ve 15 Km/S hızla çekilir

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 16

KONU : SES , MÜZİK , GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI
BULUNDURMA ,
TEDBİRSİZ VE SAYGISIZ ARAÇ SÜRME

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

SES MÜZİK, GÖRÜNTÜ VE HABERLEŞME CİHAZLARI

Uyarı işareti olarak kullanılan ses cihazlarının; yakın ilerisi görülmeyen, kavşak, dönemeç ve tepe üstü gibi yerlere yaklaşırken gelişini haber verme, yol ve trafik durumunun icabına göre, karayolunu kullananları uyarma ve geçme halleri dışında kullanılması, kamunun rahat ve huzurunu bozacak şekilde gereksiz veya gereğinden uzun ve ayarsız olarak seslendirilmesi ile şehir içinde havalı klakson kullanılması, geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda bulundurulması gerekenlerin, diğer araçlara takılarak kullanılması yasaktır.

İzin ve ruhsat alınmadan, araçlarda bulundurulan veya kullanılan bu cihazlar söktürülür.

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

TEDBİRSİZ VE SAYGISIZ ARAÇ SÜRME

Karayollarında, kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde; su, çamur ve benzerlerini sıçratmak, atmak, dökmek, korkutmak veya şaşırtmak, sigara külü ve izmaritlerini veya başka şeyleri yola atıp dökmek, seyir halinde iken sürücülerin, cep ve araç telefonu ile benzeri haberleşme cihazlarını kullanmak,

Özel amaçlarla keyfi veya kasıtlı davranışlarda bulunmak suretiyle yaya veya araç trafiğinin seyir emniyetini ihlal etmek veya tehlikeye düşürmek, suretiyle tedbirsiz ve saygısız davranışlarda bulunmaları ve araç sürmeleri yasaktır.

Taşıtlara monte edilecek özel setlerle cep veya araç telefonları ele alınmadan kullanım imkanı sağlandığında, sürücü zorunlu hallerde telefon konuşması yapabilecektir.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 17

KONU : OKUL TAŞITLARI ,

YAYA , OKUL VE DEMİRYOLU GEÇİTLERİ

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

OKUL TAŞITLARI

- ❖ Okul taşıtlarının arkasında bulunan DUR işareti inip binme sırasında yakılır
- ❖ İnip binme bitene kadar yanar durumda bulundurulur
- ❖ Okul taşıtlarında her koltukta emniyet kemeri bulundurulur
- ❖ Okul taşıtlarında öğrencilerin erişebilecekleri camlar sabit olmalıdır
- ❖ Araç içi düzeni sağlamak, inip binmelerde öğrencilere yardımcı olmak üzere rehber öğretmen veya yardımcı kişi bulundurulur

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

YAYA VE OKUL GEÇİTLERİ

YAYA GEÇİDİ

Görevli kişi veya ışıklı trafik işaretleri bulunmayan, ancak trafik işareti ile belirlenmiş olan yaya ve okul geçitlerine yaklaşan sürücüler:

- ❖ Araçlarını yavaşlatmak
- ❖ Yayaalara ilk geçiş hakkını vermek
- ❖ Varsa okul geçidi görevlilerinin
- ❖ işaret ve talimatlarına uymak

ZORUNDADIRLAR

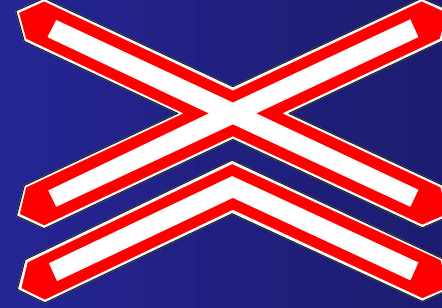
OKUL GEÇİDİ

YAYA VE OKUL GEÇİTLERİ

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

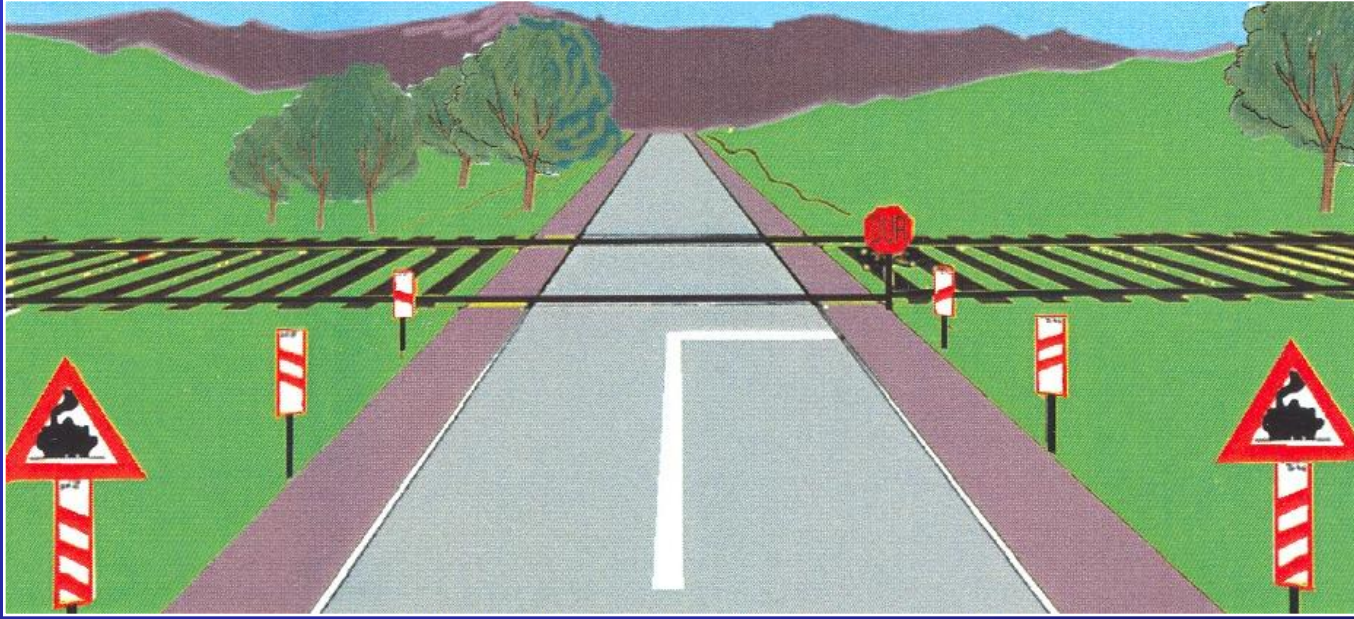
DEMİRYOLU GEÇİTLERİ

Demiryolu geçitlerinde:

- ❖ Geçidin durumuna uygun olan hızla geçilmesi
- ❖ Işıklı veya sesli “DUR” talimatına uyulması
- ❖ Taşıt yolu üzerinde tam veya yarım bariyer varken geçide girilmemesi
- ❖ Kontrolsüz geçitlerde, uygun bir uzaklıkta durularak demiryolu aracının yaklaşmadığından emin olunduktan sonra geçilmesi...

ZORUNLUDUR

Sürücüler;

Kontrolsüz demiryolu geçidine yaklaşırken hızlarını yeterince azaltmaları,

Geçmeden önce makul bir mesafede durmaları,

Herhangi bir demiryolu aracının yaklaşmadığından emin
olduktan sonra geçmeleri,
zorunludur.

Kontrollü demiryolu geçidinde;

- Demiryolu geçidine yaklaşan bütün sürücülerin hızlarını yeterince azaltmaları,
- Işıklı veya sesli talimatın vereceği **DUR** emrinde durmaları,
- Taşıt yolu üzerine indirilmiş veya indirilmekte olan tam veya yarım bariyerler varken geçide girmemeleri,
- Geçit açılınca, geçidin durumuna uygun bir hızla geçmeleri, **zorunludur**.

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

**İNDİRME BİNDİRME VE KAPILARIN
AÇILMASI KURALLARI**

İNDİRME - BİNDİRME VE KAPILARIN AÇILMASI KURALLARI

Sürücüler

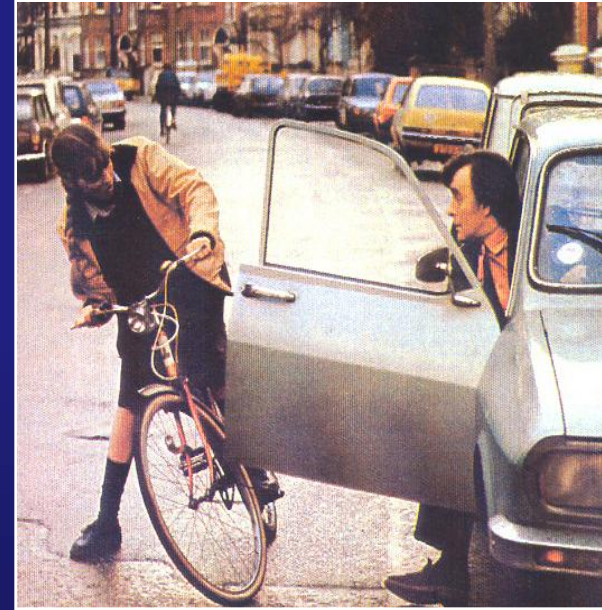
Araçlarını, gidiş yönüne göre yolun en sağ kenarında durdurmak, Yolcularını sağ kapıdan indirmek ve bindirmek, zorundadır.

Yolcular;

Araçların sağ kapılarından inmeleri ve binmeleri zorunludur.

Karayolunu kullananlar için bir tehlike veya engel yaratılmayacağından emin olunmadıkça ;

- Araç durmadan kapı açmak,
- Kapıların kapanmasını beklemeden hareket etmek,
- Durakladıktan sonra aracın sağını solunu kontrol etmeden kapı açmak ve kontrolsüz inip binmek,
- Taşıt yolu üzerinde araçların **sol** kapılarından yolcu indirip bindirmek yasaktır.

Bir tehlike ve engel olmayacağından emin olunmadıkça

- Araç durmadan kapı açılmaz
- Kapıların kapanmasını beklemeden hareket edilmez
- Durakladıktan sonra aracın sağ kontrol edilmeden kapı açılmaz, inme-binme yapılmaz

- Taşıt yolu üzerinde Araçların sol kapılarından yolcu indirip bindirmek yasaktır

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 18

KONU : ARAÇLARIN BOYUT , AĞIRLIK VE YÜKLENMESİ

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

**ARAÇLARIN BOYUTLARI VE
AZAMİ AĞIRLIKLAR**

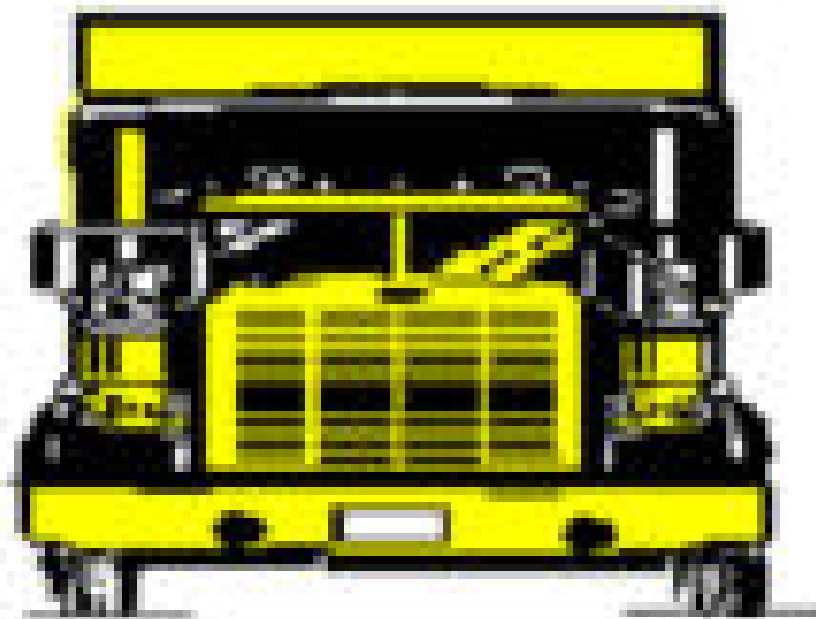
Karayolları Trafik Yönetmeliği 128. maddesi

Karayolunda trafiğe çıkarılacak araçlarda yüklü ve yüksüz olarak uyulacak boyutlar ve karayolu yapısına zarar vermeden güvenle seyredebilecek ağırlıklar şunlardır;

Araçların boyutları ve ağırlıkları

a- Azami genişlik : 2.55 m

b-Azami yükseklik : 4.00 m

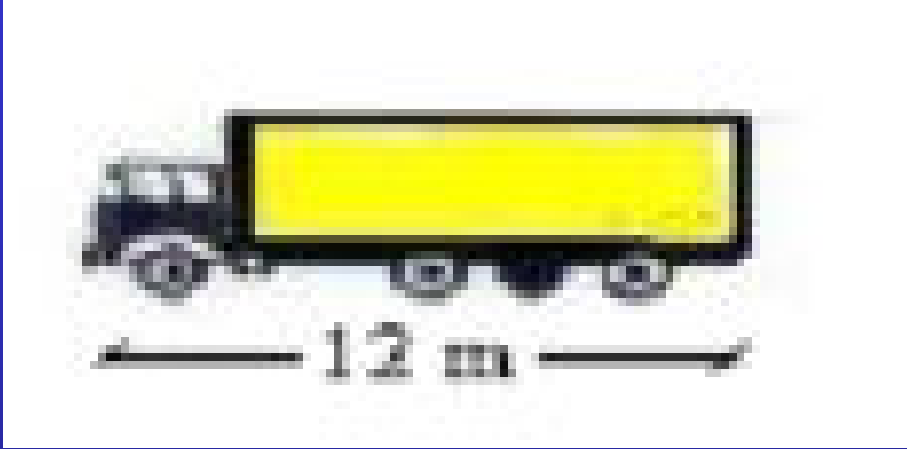

Y
U
K
S
E
L
İ
K
4 m.

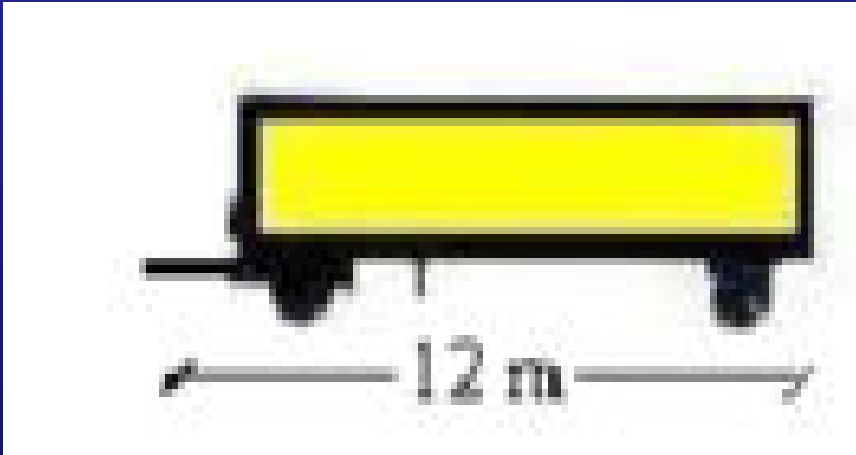
GENİŞLİK : 2.55 m.

Frigorifik araçlarda
frigorifik yapı genişliği
2.60 m.

c- Azami uzunluklar

Otobüs dışındaki diğer motorlu araçlarda: 12.00 m.

Römorklarda : 12.00 m.

İki dingilli otobüslerde : 13.50 m.

İkiden çok dingilli otobüslerde: 15.00 m

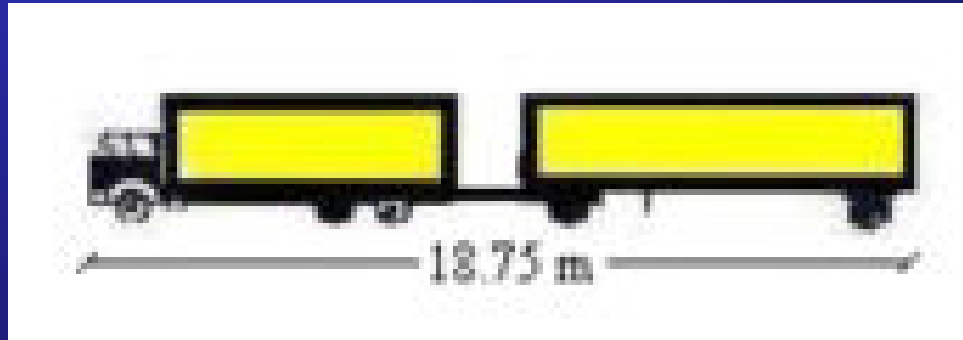
Yarı römorklu araçlarda: 16.50 m.

Mafsalı (Körüklü) otobüslerde: 18.75 m.

Römorklu otobüslerde : 18.75 m.

Römorklu araçlarda : 18.75 m. yi geçemez

d-Azami ağırlıklar :

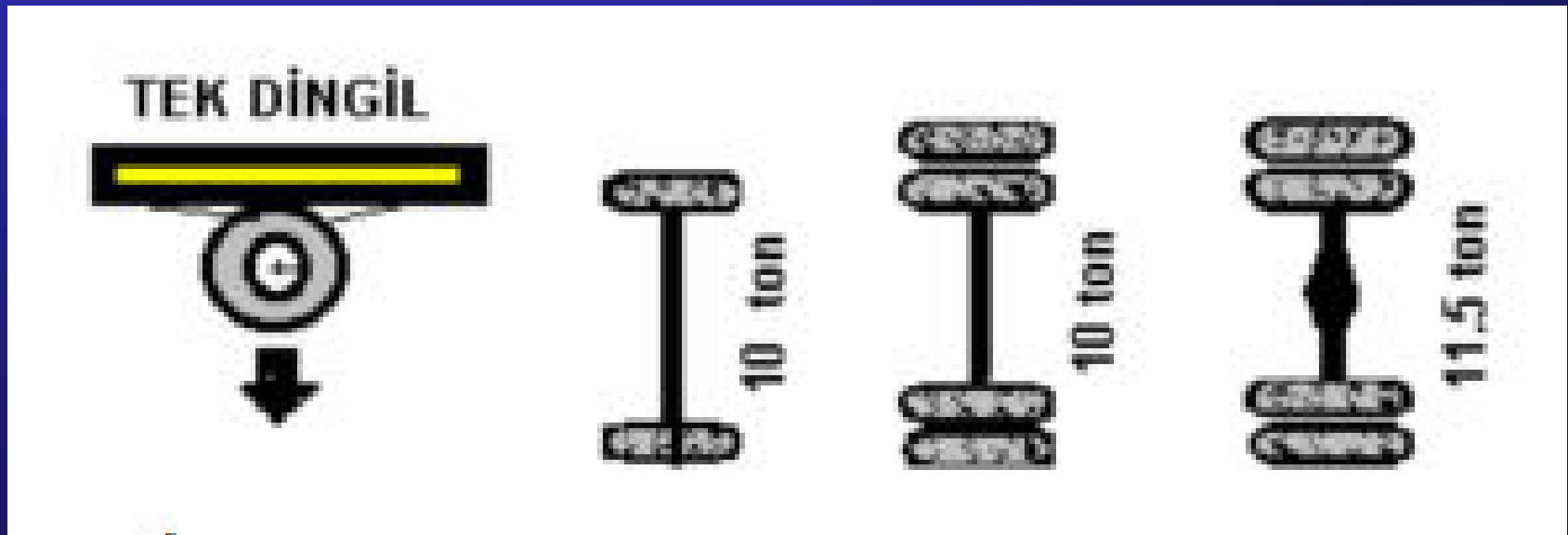
1-Tek dingilde en çok;

Tahriksiz tek dingilde

: 10 ton,

Tahrikli tek dingilde

: 11.5 ton,

2-İki dingilli aks grubu ağırlığı en çok ;

Motorlu araçlarda aks grubu ağırlığı ;

Dingiller arası mesafe 1 m' den az ise

($1\text{m} < d$) : 11,5 ton,

Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise

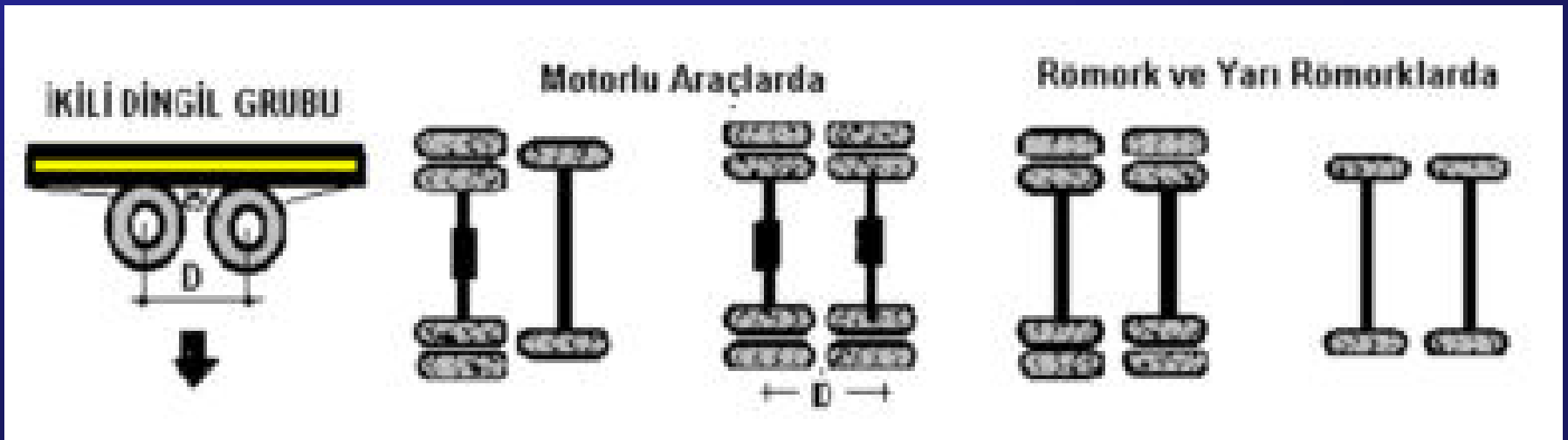
($1\text{m} \leq d < 1.3\text{ m}$) : 16 ton,

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arasında ise

($1.3\text{ m} \leq d < 1.8\text{m}$) : 18 ton,

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arası ise

(TOY' deki şartlarla) (“ ”) : 19 ton,

Römork ve yarı römorklarda aks grubu ağırlığı en çok ;

Dingiller arası mesafe 1 m ‘den az ise

$(d < 1 \text{ m}) : 11 \text{ ton},$

Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise

$(1\text{m} \leq d < 1.3\text{m}) : 16 \text{ ton},$

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arası ise

$(1.3\text{m} \leq d < 1.8\text{m}) : 18 \text{ ton},$

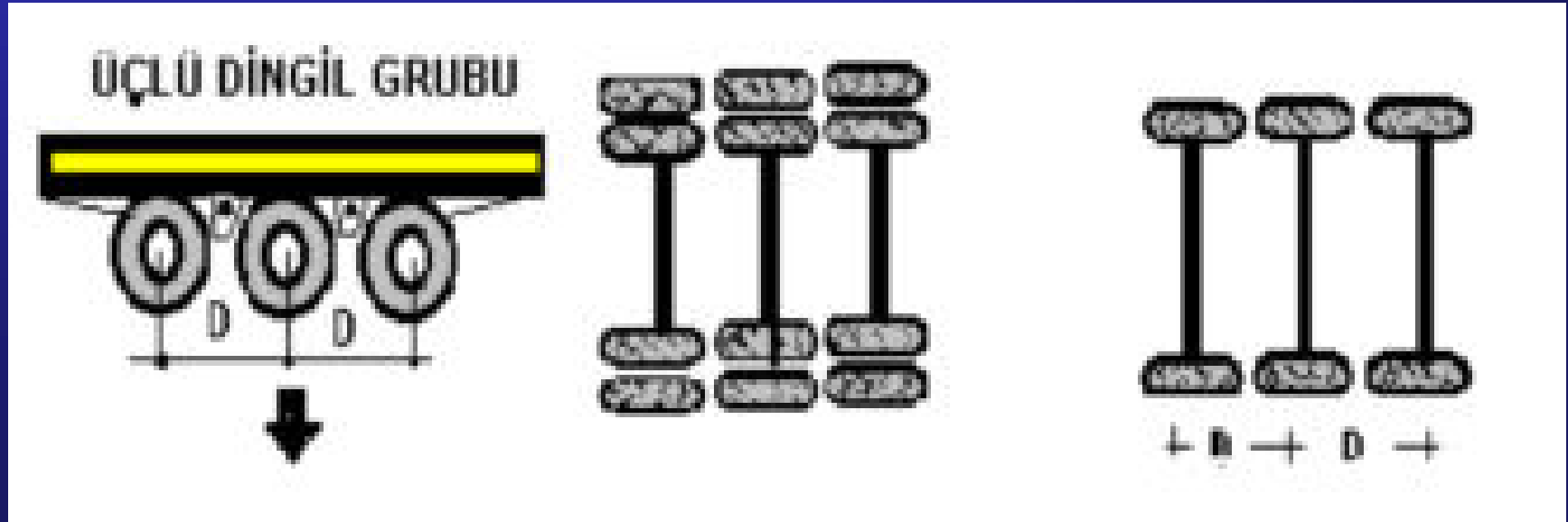
Dingiller arası mesafe 1.8 m ‘den büyük ise

$(1.8 \text{ m} \leq d) : 20 \text{ ton},$

Üç dingilli aks grubu ağırlığı en çok ;

Dingiller arası mesafe 1 m veya daha az ise
($d \leq 1.3 \text{ m}$) : 21ton,

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.4 m arasında ise
($1.3 \text{ m} < d \leq 1.4 \text{ m}$) : 24ton,

3-Toplam ağırlıklar en çok ;

İki dingilli motorlu araçlarda ve römorklarda : 18 ton,

Üç dingilli motorlu araçlarda : 25 ton,

Üç dingilli motorlu araçlarda (TOY 'deki şartlarla *) : 26 ton,

Üç dingilli yarı römorklu araçlarla,mafsallı otobüs : 28 ton,

Dört dingilli motorlu araçlarda : 32 ton,

Dört dingilli yarı römorklu araçlarda : 36 ton,

Dört dingilli yarı römorklu araçlarda, yarı römork dingil grubu ağırlığı 20 ton olan araçlar : 38 ton,

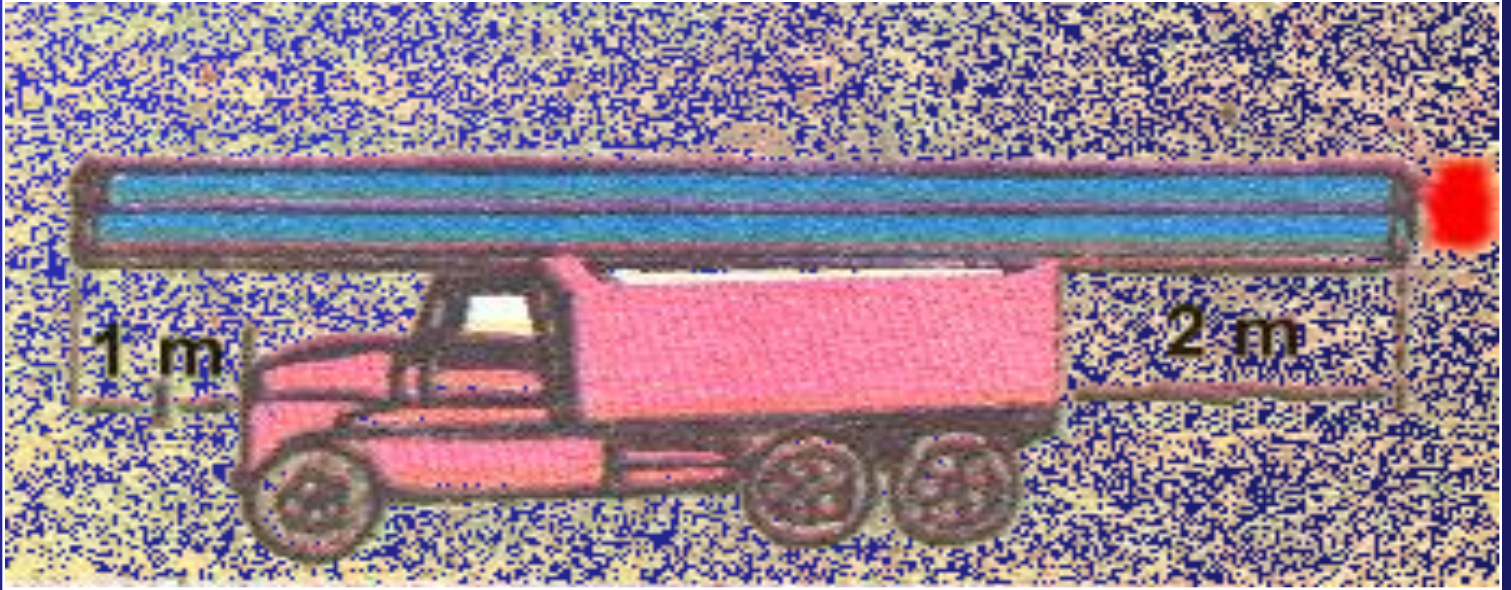
Beş veya daha çok dingilli yarı römorklu veya römorklu katarlarda : 40 ton,

Konteyner taşıyan yarı römorklu araçlarda (ISO Konteynerli 3 - S 2 / 3) : 44 ton,

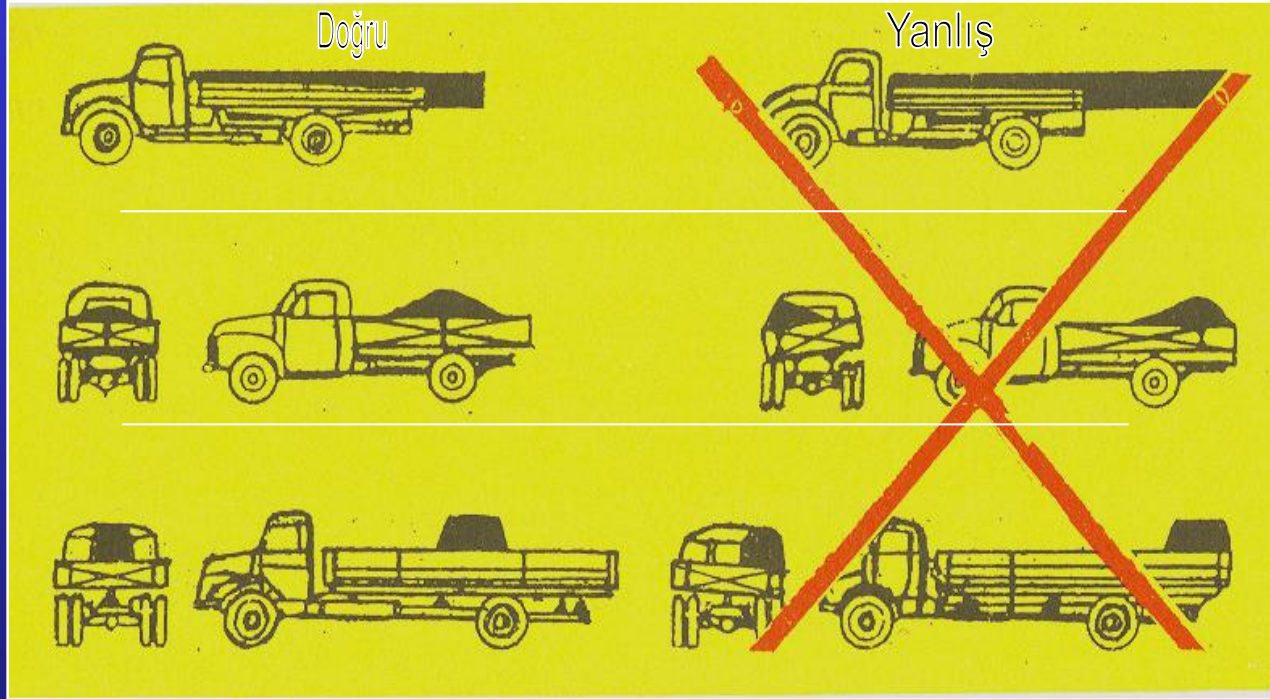

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

ARAÇLARIN YÜKLENME KURALLARI

Yükler önden 1, arkadan 2 m.'yi geçemez.

Yükler dengeli yüklenmelidir.

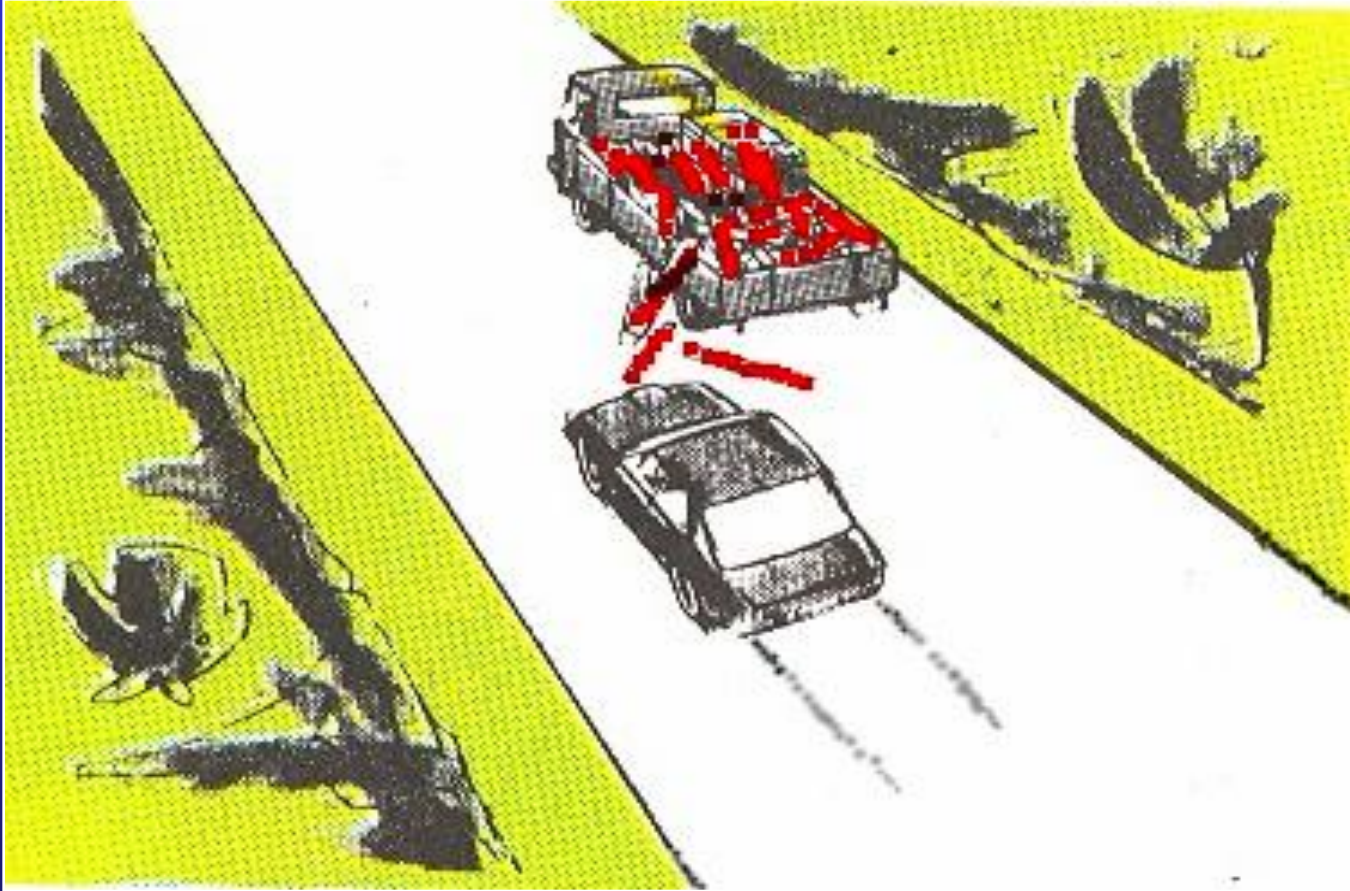

Yük üzerinde yolcu taşınması yasaktır.

ARAÇLARIN YÜKLEME KURALLARI 3

Yükler düşmeyecek şekilde bağlanmalıdır.

Yükler düşmeyecek şekilde bağlanmalıdır.

ARAÇLARIN YÜKLEME KURALLARI (5)

TRAFİK VE ÇEVRE BİLGİSİ

TEHLİKELİ MADDELERİN TAŞINMASI

Tehlikeli madde taşıyan araçlarla ilgili kurallar:

- Tehlikeli maddelerin yüklenmesi yüklenmesi ve boşaltılması sırasında, bulundukları yere 30 m mesafe içinde sigara ve benzeri alev ve kıvılcım çıkaran şeylerle yaklaşılmaz
- Aracın içine 6 voltu geçmeyen pilli fener dışında aydınlatma cihazları ile girilmez

Tehlikeli madde taşıyan araçlarla ilgili kurallar:

- Akaryakıt taşıyan araçlar dolu iken hızları ayrı boş iken ayrıdır
- Doldurma kapasitesi 6 Kg olan 2 adet yangın söndürme cihazı bulundurulur, birisi hemen sürücünün yanında diğeri kolayca erişilebilecek ve görülebilecek yere konur
- Bu araçlarda sürücü dışında mal sahibi ve hizmetli dışında kimse binemez ve seyahat edemez
- Bu araçlara başka yük alınamaz
- Bu araçlar park etme ve duraklama halinde sürücü, hizmetli veya bir bekçinin gözetiminde bulundurulur
- Bu araçları sürenler yerleşim yerleri dışındaki karayollarında diğer araçları en az 50m mesafeden takip edeceklerdir

SMITHSONIAN
WWW.SMITHSONIAN.ORG

ARAÇLARIN YÜKLENMESİ KURALLARI

★ Tehlikeli ve zararlı maddelerin şartlarına uyulmadan, gerekli izin ve önlemler alınmadan taşınması,

★ Ağırlık ve boyutları bakımından taşınması özel izne bağlı yüklerin izin alınmadan taşınması,

★ Gabari dışı yük yüklenmesi, yük üzerinde veya araç dışında yolcu veya hizmetli taşınması, yasaktır.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

DERS : 19

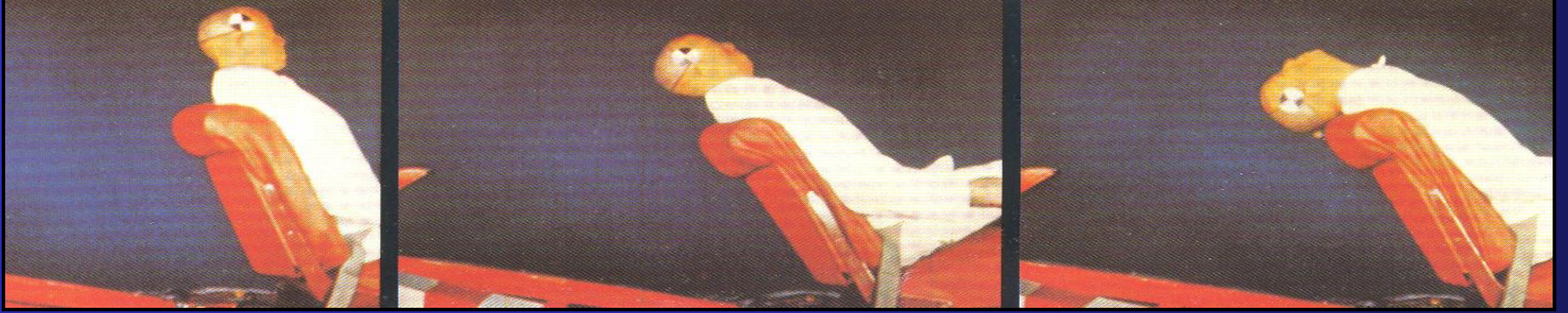
KONU : SÜRÜCÜ VE YOLCULARIN KORUYUCU TERTİBAT
KULLANMA MECBURİYETİ ,
ARAÇTA BULUNMASI GEREKEN TEÇHİZAT

- Şehirler arası otobüslerde arka koltuklar hariç olmak üzere,sürücüsü dahil en ön ve önündeki boşluk olan arka koltuklarda,önünde boşluk olan kapı kapı önü koltuklarında,
 - İki katlı şehirler arası otobüslerde merdiven önü,en ön ve önündeki boşluk olan en arka koltuklarda,
 - Masa etrafında bulunan koltuklarda aracın gidiş yönüne doğru olanlarda oturan yolcular için
- **EMNİYET KEMERİ** kullanmak zorundadırlar

- Otomobil ve otomobil gibi tescil gören araçlarda Sürücü ve yolcu olarak bulunanlar,
- Minibüslerde sürücü ve ön koltukta oturanlar
- Kamyon,kamyonet ve çekicilerde sürücü ve sürücü yanındaki koltuklarda

EMNİYET KEMERİ kullanmak zorundadırlar

Araçların ön koltuklarında oturanların bir kaza sırasında boyun hasarı görmemeleri için **koltuk başlığı** bulundurulmalıdır

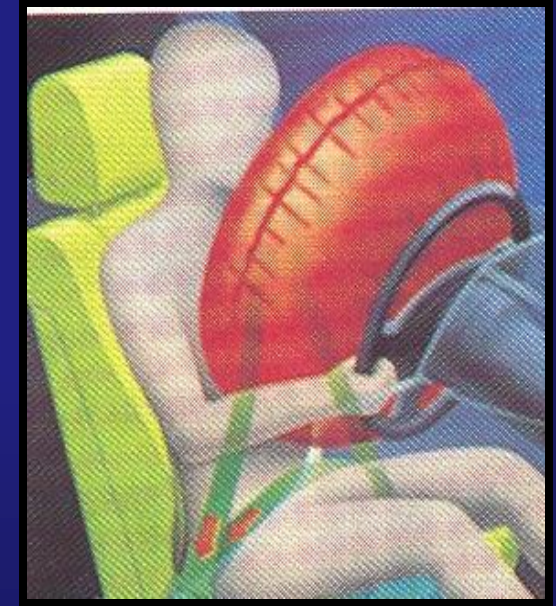
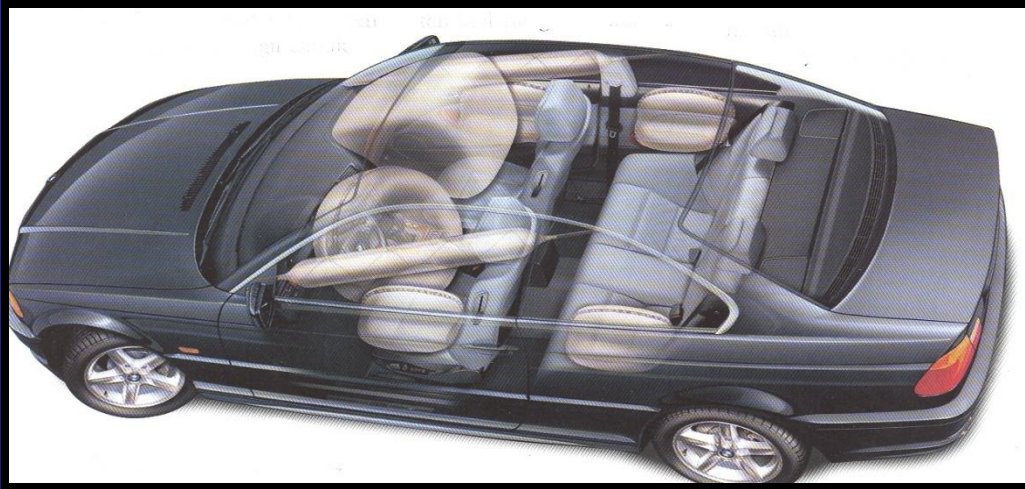
Otomobil ve onun gibi tescil gören arazi taşıtlarının ön koltuklarda 10 yaşından küçük çocukların taşınması Yasaktır.

Küçük çocuklar 150 cm'den kısa ve 36 kg'nın altındaki çocukların taşınmasında arka koltuklarda özel koltuk ve ve minder üzerinde seyahat etmeleri zorunludur.

Hava yastığı bulunan araçlarda yastıkların bir kaza sırasında kolay açılmasını sağlayacak önlemler alınmalıdır.

EMNİYET KEMERİ ZORUNLULUĞU OLMAYAN HALLER

- 1- Yerleşim yeri içinde ticari amaçla yolcu taşımacılığı yapan araç sürücülerinin ;
- 2- Yerleşim yeri içinde ticari amaçlı yolcu taşımacılığı yapan minibüs , otobüs ve servis araçlarındaki yolcular (Okul Servis Araçları Hariç)
- 3- Geri manevra veya park etme yerlerinde ;

Emniyet kemeri takma zorunluluğu yoktur.

TRAFİK

ve

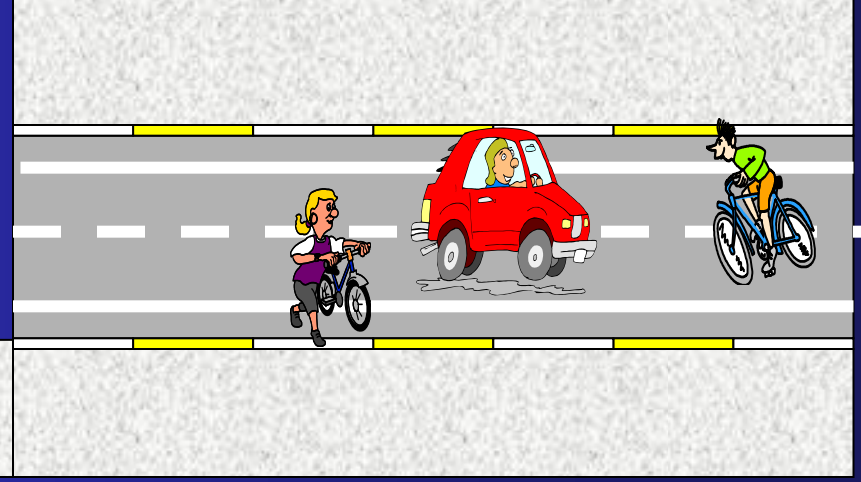
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 1 (9/1)

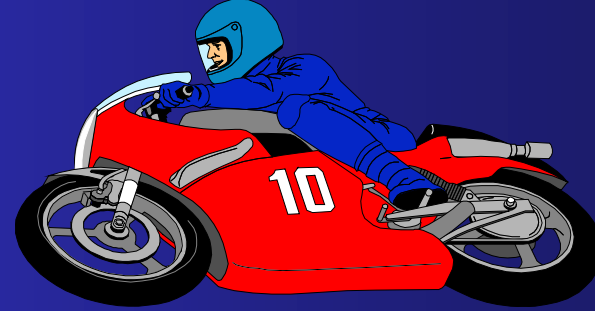
DERS : 20

KONU : BİSİKLET , MOTORSİKLET , YAYALAR ,
HAYVAN SÜRÜCÜLERİ İLE İLGİLİ KURALLAR ,
YARIŞLAR VE KOŞULAR

BİSİKLET, MOTORLU BİSİKLET, MOTOSİKLET SÜRÜCÜLERİ İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Yaya yollarında sürülmesi,
- ✓ Ayrı bir bisiklet yolu olduğu halde, bisiklet ve motorlu bisikletlerin taşıt yollarında sürülmesi,
- ✓ İki den fazlasının taşıt yolunun bir şeridinden yan yana sürülmesi,

- ✓ Bunlara, sürücü arkasında yeterli bir oturma yeri olmadıkça başka kişilerin bindirilmesi,
- ✓ Bu araçlarla, diğer araçlar izlenirken, geçilirken, manevra yapılırken; karayolunu kullananların hareketini zorlaştırmacı, tehlike doğurucu davranışlarda bulunulması,
- ✓ İzin alınarak yapılan gösteriler dışında, bu araçlar üzerinde akrobatik hareketler yapılması,

- ✓ Bunların, başka bir araca bağlanarak, asılıp tutunarak sürülmesi,
- ✓ Sürülmeleri sırasında; elde bagaj, paket ve benzerlerinin taşınması, kurallara aykırı yük yüklenmesi,
- ✓ Üç tekerlekli ve özel şekilde imal edilmiş motosikletler hariç, bu araçlar üzerine kasa, sandık ve benzerleri yaptırılarak ve karayollarında sürülerek ticari amaçlı yük taşımalarında kullanılması yasaktır.

- ✓ Özel şekilde imal edilmiş 3 tekerlekli motosikletlerle sadece yük taşınabilir. Bunlar hiç bir şekilde yolcu taşımak üzere imal ve tadil edilemezler. Aynı zamanda yük taşımak için yapılmış olan kasa kısmı sürücünün ön tarafında bulunacak şekilde imal edilemez.
- ✓ Bisiklet sürenlerin en az bir elleri, motorlu bisiklet sürenlerin manevra için işaret verme halleri dışında iki elleri ve motosiklet sürenlerin devamlı iki elleri ile taşıtlarını sürmeleri zorunludur.
- ✓ Bunlarla, sürücünün yanında ve karoserlerinde eşya ile birlikte yolcu taşınamaz.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Yayalar taşıt yolu bitişiğinde veya yakınında yaya yolu, banket veya boş alan varsa buralardan yürümek,
- ✓ Her iki tarafında banket bulunan ve kullanılabilir durumda olan yollarda kendi gidiş yönüne göre sol bankette yürümek zorundadırlar.
- ✓ Yukarıdaki şartlar yoksa imkan oranında taşıt yolu kenarına yakın olmak şartıyla taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.
- ✓ Ancak; yayalar için ciddi rahatsızlık ve tehlike verecek boyutta eşya iten veya taşıyan kişiler, taşıt yolunun en sağ şeridinde mümkün olan en az kısmı işgal etmek, araçların ilerlemelerine engel olmamak, gerekli tedbirleri almak şartıyla taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

Bir yetkili veya görevli yönetiminde düzenli şekilde yürüyen
yaya kafileleri;

- ✓ Taşıt yolunun en sağ şeridinden fazla kısmını işgal etmemek,
- ✓ Gece ve gündüz görüşün az olduğu hallerde imkan oranında tek sıra halinde yürümek,
- ✓ Araçların hareketlerini engellememek ve güçleştirmemek, çarpmayı önleyici ve uyarıcı tedbirleri almak şartıyla;
taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓Yayaların yürümesine ayrılmış kısımların kullanılmasının mümkün olmaması veya mevcut bulunmaması halinde, bisiklet yolu varsa bisiklet trafiğine engel olmamak şartıyla bisiklet yolunda,
- ✓Her iki tarafında yaya yolu ve banket bulunmayan veya kullanılır durumda olmayan iki yönlü yollarda yaya kabileleri taşıt yolunun sağ kenarında diğer yayalar gidişlerine göre taşıt yolunun sol kenarında yürümek zorundadırlar.

R İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Taşıt yolunun karşı tarafına geçmek isteyen yayalar, taşıt yolunu yaya ve okul geçidiyle kavşak giriş ve çıkışlarından geçmek zorundadırlar.

Bunu yaparken de;

- ✓ Yaya ve okul geçitlerinin bulunduğu yerlerde yayalar için ışıklı işaret varsa bu işaretlere uymak,
- ✓ Geçitte yayalar için ışıklı işaret yoksa ve geçit sadece taşıt trafiği ışıklı işareti veya yetkili kişi tarafından yönetiliyorsa, geçecekleri doğruyu açıldıktan sonra taşıt yoluna girmek,

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Işıklı işaret veya yetkili kişilerin bulunmadığı geçitlerde veya kavşaklarda güvenlikleri açısından yaklaşan araçların uzaklık ve hızını göz önüne alarak uygun zamanda geçmek zorundadırlar.
- ✓ Ancak, 100 metre kadar mesafede yaya geçidi, okul geçidi veya kavşak bulunmayan yerlerde yayalar, taşıt trafiği için bir zorluk veya engel yaratmamak şartıyla ve yoldan gelen taşıtların uzaklık ve hızını kontrol ederek kendi güvenliklerini sağladıktan sonra en kısa doğrultuda ve en kısa zamanda taşıt yolunu geçebilirler.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Yollarda güvenli geçiş, önce sola sonra sağa bakılarak sakınca yoksa taşıt yoluna girmek, geçiş sırasında sola ve sağa bakılarak yürüyüşe devam etmek, taşıt yoluna girmeden güvenli duramayacak kadar yaklaşmış taşıtlar varsa ilk geçiş hakkını onlara verip geçişlerini beklemek suretiyle yapılır.
- ✓ Yayalar için özel olarak yapılmış alt veya üst geçit, yaya köprüsü veya yaya tüneli gibi tesisler varsa yayalar buralardan yararlanmak zorundadırlar.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Yaya yolu bulunmayan yollarda yürümek zorunda kalan yayalar, araç sürücülerine karşı görünürlüklerini sağlamak, can güvenliklerini daha olumlu yönde artırmaları için alaca karanlık ve gece karanlığında üzerlerinde reflektif aksesuar bulundurmak, uyarıcı açık renk elbise giymek veya ışık taşımak gibi tedbirleri almak zorundadırlar.
- ✓ Yaya yollarında, geçitlerde veya mecburi hallerde taşıt yolu üzerinde bulunan yayaların, trafiği engelleyecek, tehlikeye düşürecek davranışlarda bulunmaları, dikkatsiz hareket etmeleri, oynamaları veya bu yerleri saygısızca kullanmaları yasaktır.

YAYALAR İLE İLGİLİ KURALLAR

- ✓ Çocuk ve özürlülerin motorsuz taşıtlarının sürücüleri hakkında, yayalarla ilgili hükümler uygulanır.
- ✓ Yetkili veya görevli kişilerin yönetimindeki yürüyüş kolları arasından geçmek yasaktır.
- ✓ Gözleri görmeyenlerden; beyaz baston taşıyan, kollarında üç siyah yuvarlaklı sarı bant bulunan, bir yayanın veya bir köpeğin yardımı ile yürüyen, kişilerin taşıt yolu üzerinde bulunmaları halinde, bütün sürücülerin yavaşlamaları, gerektiğinde durmaları ve yardımcı olmaları mecburidir.

YAYALAR

Yayalar taşıt yolu bitişğinde veya yakınında yaya yolu, banket veya alan varsa buralardan yürümek, her iki tarafında banket bulunan ve kullanılabilir durumda olan yollarda kendi gidiş yönüne göre sol bankette yürümek zorundadırlar.Ancak;

Diğer yayalar için ciddi rahatsızlık ve tehlike verecek boyut veya biçimde eşya iten veya taşıyan kişiler, taşıt yolunun en sağ şeridinde mümkün olan en az kısmı işgal etmek, araçların ilerlemelerine engel olmamak, çarpmayı önleyici ve uyarıcı tedbirleri almak şartıyla taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.

Bir yetkili veya görevli yönetiminde düzenli Şekilde yürüyen yaya kafileleri taşıt yolunun en sağ Şeridinden fazla kısmını işgal etmemek, gece ve gündüz görüşün az olduğu hallerde imkan oranında tek sıra halinde yürümek, araçların hareketlerini engellememek ve güçleştirmemek, çarpmayı önleyici ve uyarıcı tedbirleri almak Şartıyla taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.

Yayaların yürümesine ayrılmış kısımların kullanılmasının mümkün olmaması veya mevcut bulunmaması halinde, bisiklet yolu varsa bisiklet trafiğine engel olmamak şartıyla bisiklet yolunda, bisiklet yolu yoksa imkan oranında taşıt yolu kenarına yakın olmak şartıyla taşıt yolu üzerinde yürüyebilirler.

Her iki tarafında yaya yolu ve banket bulunmayan veya kullanılır durumda olmayan iki yönlü yollarda yaya kafileleri taşıt yolunun sağ kenarında diğer yayalar gidişlerine göre taşıt yolunun sol kenarında yürümek zorundadırlar.

Karşıdan karşıya geçişler;

Taşıt yolunun karşı tarafına geçmek isteyen yayalar, taşıt yolunu yaya ve okul geçidiyle kavşak giriş ve çıkışlarından geçmek zorundadırlar.

Yaya ve okul geçitlerinin bulunduğu yerlerde yayalar için ışıklı işaret varsa bu işaretlere uymak,

Geçitte yayalar için ışıklı işaret yoksa ve geçit sadece taşıt trafiği ışıklı işareti veya yetkili kişi tarafından yönetiliyorsa, geçecekleri doğruyu açıldıktan sonra taşıt yoluna girmek,

Işıklı işaret veya yetkili kişilerin bulunmadığı geçitlerde veya kavşaklarda güvenlikleri açısından yaklaşan araçların uzaklık ve hızını göz önüne alarak uygun zamanda geçmek zorundadırlar.

Ancak, 100 metre kadar mesafede yaya geçidi, okul geçidi veya kavşak bulunmayan yerlerde yayalar, taşıt trafiği için bir zorluk veya engel yaratmamak şartıyla ve yoldan gelen taşıtların uzaklık ve hızını kontrol ederek kendi güvenliklerini sağladıktan sonra en kısa doğrultuda ve en kısa zamanda taşıt yolunu geçebilirler. Yollarda güvenli geçiş, önce sola sonra sağa bakılarak sakınca yoksa taşıt yoluna girmek, geçiş sırasında sola ve sağa bakılarak yürüyüşe devam etmek, taşıt yoluna girmeden güvenle duramayacak kadar yaklaşmış taşıtlar varsa ilk geçiş hakkını onlara verip geçişlerini beklemek suretiyle yapılır. Yayalar için özel olarak yapılmış alt veya üst geçit, yaya köprüsü veya yaya tüneli gibi tesisler varsa yayalar buralardan yararlanmak zorundadırlar.

Yaya yolu bulunmayan yollarda yürümek zorunda kalan yayalar, araç sürücülerine karşı görünürlüklerini sağlamak, can güvenliklerini daha olumlu yönde artırmaları için alaca karanlık ve gece karanlığında üzerlerinde reflektif aksesuar bulundurmak, uyarıcı açık renk elbise giymek veya ışık taşımak gibi tedbirleri almak zorundadırlar.

Yaya yollarında, geçitlerde veya mecburi hallerde taşıt yolu üzerinde bulunan yayaların, trafiği engelleyecek, tehlikeye düşürecek davranışlarda bulunmaları, dikkatsiz hareket etmeleri, oynamaları veya bu yerleri saygısızca kullanmaları yasaktır.

HAYVAN SÜRÜCÜLERİ HAKKINDA KURALLAR

- ✓ Bunları sürme yeteneğinden yoksun kimselerin yönetimine vermek veya başıboş bırakmak,
- ✓ Sürü veya kümeleri; gerekli tedbirleri almadan tünellerden geçirmek,
- ✓ İşaretleme ile girmelerinin yasaklandığı açıkça belirtilen yol kesimlerine girmek yasaktır.

HAYVAN SÜRÜCÜLERİ HAKKINDA KURALLAR

✓ Yerleşim birimleri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde mecburi haller dışında hayvan bulundurmamak,

✓ Karayollarının bunlara yasaklanmamış olan kesimlerinde hayvanla çekilen ve elle sürülen araçları, hayvanları, hayvan sürüleri ve binek hayvanlarını trafik kurallarına uymadan sürmek,

- ✓ Taşıt yolunu kullanmak mecburiyetinde kalan hayvan sahipleri ; Sürü veya kümelerin boyunu 30 metreden kısa tutmak,
- ✓ Boyu 30 metreyi aşan sürü veya kümeleri kısımlara ayırmak ve ayrılan kısımlar arasında en az 30 metre uzunlukta açıklıklar bırakmak,
- ✓ Sürü ve kümelerin, tünellerden geçirilmesinde; gece ve gündüz oluşuna göre her iki taraftan 150 metre mesafedeki kırmızı ışık veya kırmızı bezle bunların olmaması halinde beyaz bezle işaret verilip, tünele yaklaşan araçların durdurulmasını sağlamak ve bu işaretleri geçiş tamamlanıncaya kadar devam ettirmek,
- ✓ Taşıt yolunun en sağ şeridinde bulunmak ve bu şeridin mümkün olan en az genişlikte bir kısmını işgal etmek zorundadırlar.

Hayvanla Çekilen ve Elle Sürülen Araçları Sürenler ile Hayvan Sürücüleri

Yasaklar;

Yerleşim birimleri dışındaki karayollarında taşıt yolu üzerinde mecburi haller dışında hayvan bulundurmak, karayollarının bunlara yasaklanmamış olan kesimlerinde hayvanla çekilen ve elle sürülen araçları, hayvanları, hayvan sürüleri ve binek hayvanlarını trafik kurallarına uymadan sürmek, bunları sürme yeteneğinden yoksun kimselerin yönetimine vermek veya başıboş bırakmak, Sürü veya kümeleri; gerekli tedbirleri almadan tünellerden geçirmek, işaretleme ile girmelerinin yasaklandığı açıkça belirtilen yol kesimlerine girmek yasaktır.

Taşıt yolunu kullanmak mecburiyetinde kalan hayvan sürücüsü ve kümelerini sevk ve idare edenler; sürü veya kümelerin boyunu 30 metreden kısa tutmak, boyu 30 metreyi aşan sürü veya kümeleri kısımlara ayırmak ve ayrılan kısımlar arasında en az 30 metre uzunlukta açıklıklar bırakmak, sürü ve kümelerin, tünellerden geçirilmesinde; gece ve gündüz oluşuna göre her iki taraftan 150 metre mesafedeki kırmızı ışık veya kırmızı bezle, bunların olmaması halinde beyaz bezle işaret verilip, tünele yaklaşan araçların durdurulmasını sağlamak ve bu işaretleri geçiş tamamlanıncaya kadar devam ettirmek, taşıt yolunun en sağ şeridinde bulunmak ve bu şeridin mümkün olan en az genişlikte bir kısmını işgal etmek, zorundadırlar.

Yarış ve Koşular

İl sınırları içindeki yarış ve koşular için, o ilin valiliğinden, iller arası veya uluslararası yarış ve koşular için İçişleri Bakanlığından izin alınması, izin için en az otuz gün önceden başvurulması, yarışa katılacaklar için sigorta yaptırılmış olması, izin belgesinde gösterilen şartlara uyulması mecburidir.

İçişleri Bakanlığınca izin verilirken Karayolları Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınır.

İl sınırları içinde veya iller arası yarış ve koşularda trafik güvenliği bakımından gerekli tedbirler, yarış veya koşunun kapsam, nitelik ve özelliğine göre İçişleri Bakanlığınca verilecek talimata uygun olarak valiliklerce alınır. İzinsiz yapılan yarış ve koşular, görevlilerce derhal durdurularak, düzenleyicileri hakkında yasal işlem yapılır.

TRAFİK ve ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 3 (9/3)

DERS : 23

KONU : ARAÇLARIN MUAYENE VE TESCİLİ
TEKNİK ŞARTLAR

ARAÇLARIN TESCİLİ

**TRAFİĞE ÇIKAN ARAÇLARIN TESCİL MECBURİYETİ BULUNMAKTADIR.
TESCİL İŞLEMLERİ**

**YÜKLÜ AĞIRLIĞI 750 KG'IN ÜZE-
RİNDE OLAN BÜTÜN ARAÇLAR**

ASKERİ ARAÇLAR

**RESMİ KURUMLARA
AİT İŞ MAKİNELERİ**

ZİRAİ İŞ MAKİNELERİ

**SANAYİ , BAYINDIRLIK VE DİĞER
AMAÇLI ÖZEL KURULUŞLARIN
İŞ MAKİNELERİ**

RAYLI ARAÇLAR

**MOTORSUZ ARAÇLARDAN
GEREKLİ GÖRÜLENLER**

TRAFİK TESCİL

**URULUŞLARINCA
TÜRK SİLAHLI**

**KURUM VE KURULUŞLARINCA
AİT OLDUKLARI
KURULUŞLARCA
ZİRAAT ODALARINCA**

**. SANAYİ ODALARI,
. TİCARET ODALARI
. SANAYİ VE TİCARET
KULLANILDIĞI YERLERE
GÖRE AİT OLDUĞU**

**İL TRAFİK KOMİSYONUNDAN İZİN
ALINMAK KOŞULU İLE YEREL
BELEDİYELERCE**

YAPILIR

ÜLKEMİZDE ARAÇLARIN TESCİL PLAKALARI

TR 06 YN 685

RESMİ ARAÇ

TR 06 ZGS 33

ÖZEL ARAÇ

TR 06 AA 265

EMNİYET ARAÇLARI

TR 06 CA 002

KORDİPLOMATİK
ARAÇLAR

TR 34 B 3425

GÖREVLİ YABANCI
PERSONEL ARAÇLARI

TR 06 CA 037

BAŞKONSOLOSLUK
ARAÇLARI

GMR 005

GEÇİCİ GÜMRÜK
PLAKALARI

06 G

3549
GEÇİCİ PLAKA

TR 16 AU 735

ÖZÜRLÜLERİN KULLANDIĞI
ARAÇ PLAKASI

CUMHURBAŞKANI
MAKAM ARACI

0003

DEVLET PROTOKOL
ARAÇLARI

TBMM 0003

TBMM PROTOKOL
ARAÇLARI

CB 001

CUMHURBAŞKANLIĞI
PROTOKOL ARAÇLARI

06- 0001

İL VALİSİ
MAKAM ARACI

0004

MÜSTEŞAR, VD.
ÜST DÜZEY KAMU
GÖREVLİSİ

06 AA

REKTÖR, VALİ
YARDIMCISI,
KAYMAKAM

ARAÇLARIN TESCİL PLAKALARI (2)

ARAÇLARIN TESCİL PLAKALARI

TESCİL EDİLEN ARAÇLARA PLAKA VERİLİR

- Motorlu bisiklet ve motosikletlerde arka çamurluk üzerine bir adet
- Römork veya yarı römorklarda arkada bir adet
- Yük motosikletleri ve diğer motorlu araçlarda ön ve arkada birer adet bulundurulur.
- **HURDAYA ÇIKARILAN ARAÇLAR BİR AY İÇİNDE TESCİL KURULUŞUNA BİLDİRİLİR.**

ARAÇLARIN MUAYENELERİ

ARAÇLARIN MUAYENELERİ;

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ VEYA BU KURUM TARAFINDAN YETKİ VERİLMİŞ GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİLERİN TAM DONANIMLI İSTASYONLARINDA YAPILABİLİR

ARAÇLARIN MUAYENE SÜRESİ DOLMASA BİLE KAZAYA KARIŞMASI SONUCUNDA MUAYENESİ GEREKLİ GÖRÜLENLER İLE ; ÜZERİNDE PROJE TADİLATI YAPILMASI DURUMUNDA MUAYENE ZORUNLUDUR.

KARAYOLUNA ÇIKMIŞ ARAÇLARIN TEKNİK ŞARTLARA UYUP UYMADIKLARI TRAFİK ZABITASINCA KONTROLLERİ SONUCUNDA MUAYENEYE SEVK EDİLEBİLİRLER.

ARAÇ MUAYENELERİ ULAŞTIRMA BAKANLIĞINCA YAPILIR VEYA YAPTIRILIR.

ARAÇLARIN MUAYENE SÜRELERİ

ARAÇLAR, AŞAĞIDAKİ SÜRELERDE MUAYENELERE YAPILMADAN TRAFİĞE ÇIKAMAZLAR

**HUSUSİ
OTOMOBİLLER
VE BUNLARIN
RÖMORKLARI**

**İLK ÜÇ YAŞ
SONUNDA VE
DEVAMINDA İKİ
YILDA BİR**

**RESMİ VE TRİCARİ
PLAKALI OTOMOBİLLER
VE RÖMORKLARI**

**İLK İKİ YAŞ
SONUNDA VE
DEVAMINDA
YILDA BİR**

**LASTİK TEKERLEKLİ
TRAKTÖRLER VE
RÖMORKLARI**

**İLK ÜÇ YAŞ
SONUNDA VE
DEVAMINDA ÜÇ
YILDA BİR**

**DİĞER BÜTÜN
MOTORLU ARAÇLAR
İLE BUNLARIN
RÖMORKLARI**

**İLK BİR YAŞ
SONUNDA VE
DEVAMINDA
YILDA BİR**

TRAFİK ve ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 4 (9/4)

DERS : 24

KONU : SÜRÜCÜ BELGELERİ VE ŞARTLARI

SÜRÜCÜ BELGELERİ

ARAÇ KULLANMA YETKİSİ; MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜ KURSLARINDAN ALINAN EĞİTİM SONUNDA YAPILAN SINAVI BAŞARANLARIN ALDIĞI SERTİFİKA İBRAZİ ÜZERİNE DÜZENLENEN SÜRÜCÜ BELGESİ ALANLARA AİTTİR.

- A1, F ve H sürücü belgeleri ile yalnız kendi sınıfındaki araçlar
- A2 sınıfı sürücü belgesi ile A1
- B sınıfı sürücü belgesi ile F
- C sınıfı sürücü belgesi ile B ve F
- D sınıfı sürücü belgesi ile C, B ve F
- E sınıfı sürücü belgesi ile B, C ve F

E sınıfı sürücü belgesi sahipleri D sınıfı sürücü belgesi ile sürülen araçları kullanabilmeleri için römorklu veya yarı römorklu araçlarla uygulamalı sınava tabi tutulurlar

**ARAÇ KULLANMA
YETKİSİ**

SÜRÜCÜ BELGESİ SINIFLARI

Sınıfı	Kullandığı araç
A1	motorlu bisiklet
A2	Motosiklet (A1)
B	otomobil, minibüs, kamyonet (F)
C	Kamyon (B – F)
D	Çekici (C – B – F)

Sınıfı	Kullandığı araç
E	Otobüs (C – B – F)
F	Lastik tekerlekli traktör
G	İş makinesi
H	Hasta ve özürlü araçları
K	Sürücü adaylarına verilir

SÜRÜCÜ ADAYLARINDA ARANAN ŞARTLAR

➤ Bisiklet kullananlar	11
➤ Motorsuz taşıt ve hayvan sürücüleri	13
➤ A1, A2, F ve H sürücü belgesi alacaklar	17
➤ B ve G sınıfı sürücü belgesi alacaklar	18
➤ C, D ve E sınıfı sürücü belgesi alacaklar	22

yaşını bitirmiş olmaları gerekir

SÜRÜCÜ ADAYLARINDA ARANACAK ŞARTLAR

- Sürücüler İkamet adresi değişikliklerini 30 gün içerisinde kayıtlı oldukları tescil kuruluşuna bildirmek zorundadır.
- B , C ve E sınıfı sürücüler araçlarına en çok yüklü ağırlığı 750 kg. kadar olan römork takarak kullanabilirler.
- Bir gözü görmeyen kişiler A1 , A2 , B ve F sınıfı belge alabilirler . Ticari araç kullanamazlar. Her yıl göz hekiminden rapor alırlar. Gece araç kullanamazlar.
- Renk körlüğü olanlar sürücü olabilirler.
- Gece körlüğü(tavuk karası)olanlar ehliyet alabilir.
- İşitme cihazı kullananlar B sınıfı belge alırlar.İşitme ve Konuşma engellilere H sınıfı belge verilir

SÜRÜCÜ ADAYLARINDA ARANACAK ŞARTLAR

SRC BELGESİ

- Taşıma kanununa göre eşya taşımacılığında kullanılan her türlü kamyon , kamyonet , çekici vb. araçları kullanan sürücüler (şehir içi taşımalar hariç olmak üzere) ;
- Yolcu taşımada kullanılan otobüs , minibüs ve otomobil sürücüleri ;

SRC BELGESİ almak zorundadır.

(Ulaştırma Bakanlığının yetki verdiği kurslardaki eğitimi müteakip sınavda başarılı olmak şartı aranmaktadır.)

SÜRÜCÜ ADAYLARINDA ARANACAK ŞARTLAR

SRC BELGESİ

- **SRC-1 : Uluslararası Yolcu Taşımacılığı**
 - **SRC-2 : Yurtiçi Yolcu Taşımacılığı**
 - **SRC-3 : Uluslararası Eşya – Kargo Taşımacılığı**
 - **SRC-4 : Yurtiçi Eşya – Kargo Taşımacılığı**
 - **SRC-5 : Tehlikeli Madde Taşımacılığı**
-
- **SRC-1 alan SRC-2'yi**
 - **SRC-3 alan SRC-4'ü almış sayılır.**

SÜRÜCÜ ADAYLARINDA ARANACAK ŞARTLAR

TRAFİK ve ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 5 (9/5)

DERS : 25

KONU : HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

HUKUKİ SORUMLULUK VE SİGORTA

İşletenin tanımını yapacak olursak,

İşleten: Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişidir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse işleten sayılır. (KTK. Madde 3)

KTK 85. maddesinde motorlu bir araç işleteninin sorumluluğu, kusura dayanmayan bir tehlike sorumluluğu olarak düzenlenmiştir. Bu düzenleme; karayollarındaki motorlu araçların işletilmesinin doğurduğu büyük tehlike, bunların zarar doğurmaya müsait oluşu, sürücünün ekonomik durumun genelde zayıf olması gibi zarara uğrayan tarafı himaye düşüncesinden doğmuştur.

Motorlu bir aracın işletilmesi cismani bir zarara ya da bir şeyin hasara uğramasına sebep olursa işleten kusursuz olarak sorumlu olacaktır. İşletenin bu sorumluluğu, ağırlaştırılmış kusursuz sorumluluk, başka bir deyimle tehlike sorumluluğudur. Eğer ortada bir zarar varsa karine(*tersi ispat edilene kadar geçerli sayılan hukuki kural*) olarak bu zarar motorlu araç işletilmesinin tabi ve normal bir sonucudur. Dolayısıyla bu sonuçtan motorlu aracı işleten sorumludur. KTK 85/1 göre işletenin sorumluluğu kusur sorumluluğu olmadığı gibi, B.K. 55. maddesinde öngörülen objektif özen ödevinin ihlaline dayanan bir sebep sorumluluğu da değildir. Bu itibarla işleten hiçbir kusuru olmazsa da, aracın işletilmesinin sebep olduğu zararı tazmin etmekle sorumludur. Sorumluluk kusura dayanmamaktadır.

İşletenin sorumluluğu için, KTK 85/1. maddesinde kusur aranmadığı gibi, sorumluluktan kurtulmak için de aynı yasanın 86. maddesinde öngörülen durumların söz konusu olması gerekmektedir. Yani ortada illiyet(*sebebiyet veren*) bağıni kesen sebeplerin bulunması gerekir. **Bunlar;**
a-Zararın mücbir(*önceden tahmin edilemeyen*) sebepten,
b-Zarar görenin veya 3. kişinin ağır kusurundan,
c-araçtaki teknik bir bozukluk veya noksanlığın kazaya sebep olmamasıdır.

Aracın işleteni, kusursuzluğunu ispat etmek zorundadır. Yoksa zarar gören kişi araç işleteninin kusurlu olduğunu ispat etmek zorunda değildir.

1996 yılında KTK yapılan değişiklikle teşebbüs sahibine de sorumluluk getirilmiştir. Buna göre, otobüslerde yapılan yolculuklarda, otobüsün bir işletmenin adı altında veya işletme tarafından işletilmesi sırasında meydana zararlardan teşebbüs (işletme) sahibi de işleten ile birlikte müştereken ve müteselsilen(zincirleme) sorumludur.

İşletme halinde olan aracın sebep olduğu trafik kazası nedeniyle sorumluluk şartları;

a- Ortada bir zarar olmalıdır. Zarar, motorlu aracın ya da araçta bulunan yolcunun ya da araç dışındaki bir kişinin malının zarara uğramasıdır. Kişilerin cismani zararları da bu kapsamdadır.

b-Zarar Motorlu araç tarafından verilmelidir.

c-Zarar Motorlu aracın işletilmesi neden olmalıdır. KTK 85. maddesinde bu durum açıklanmış olup, aracın trafiğe çıkarılmış olması ve kullanılması sırasında zararın meydana gelmesi gerekmektedir.

d-Zararın meydana gelmesi ile aracın işletilmesi arasında illiyet bağı bulunmalıdır.

İşletenin tanımını yaptıktan sonra şimdi de KTK 85. maddesine göre; işletenin sorumluluğuna bakalım. Öncelikle kim işleten olur sorusuna cevap bulmamız gerekmektedir.

Gerçek işleyen;

a-Araç sahibi olan kişi; gerçek işleyen aracın trafik kaydında malik olarak görülen kişidir. Uygulamada genellikle aracın işleteni ile aracın sahibi aynı kişidir. KTK 85. maddesine göre aracın işletenini tespit etmek için öncelikle aracın trafik kaydına bakmalıyız. Genel olarak trafik sicilinde araç sahibi olarak görünen kişi işletendir. Bu husus yasal karinedir. Ancak kayıta araç sahibi olarak görünen kişi, aracının noterde satmamış olsa dahi, adi satışla satın alan aracı fiili ve ekonomik hâkimiyetine almış ise (aracın vergisini, sigortasını ödüyorsa, aracın trafiğe çıkartılıp çıkartılmamasına karar veriyorsa) bu kişi aracı noter satışıyla satın almamasına rağmen aracın işleteni sayılmaktadır. Bu nedenle zarar gören kişi aracın tescil kaydında görünen kişiye değil de başkasına ait olduğunu her türlü delille ispat edebilir.

b-Aracın mülkiyeti muhafaza kaydıyla satılması halinde noter tarafından tutulan sicilde alıcı sıfatıyla üzerine kayıtlı olan kişi de işleyen sayılır.

c-Motorlu aracın kiracısı veya ariyet alanı

d-Motorlu aracı kendi adına, tehlikesi kendisine ait olmak üzere işleyen ve araç üzerinde fiili tasarrufta bulunan,

Farazi İşleten;

- a-Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanlar,
- b-Yarış düzenleyiciler,
- c-Motorlu aracı çalan veya gasp edenler,

İşletme Alanı;

1. Motorlu araç kazası karayolunda olmalıdır.
2. Kazayı meydana getiren araç motorlu araç olmalıdır.
3. Hemzemin geçitlerde meydana gelen trafik kazalarında da 2918 sayılı KTK hükümleri uygulanmaktadır.

Bu durumlarda DDY idaresi de hemzemin geçitlerde meydana gelen kazalarda işleten sayılır. Yargıtay birçok kararında buna değinmektedir. Hemzemin geçit, karayolu ile tren yolunun kesiştiği yerlerdir.

İşletenin sorumluluktan kurtulması ya da sorumluluğun azaltılması şartları;

- KTK 86. maddesinde işletenin veya teşebbüs sahibinin sorumluluktan kurtulması düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre işletenin sorumluluktan kurtulması son derece zorlaşmıştır.
- Buna göre işleten önce zararın mücbir bir sebep veya zarar görenin ya da 3. bir şahsın ağır kusurundan kaynaklandığını ve illiyet bağının kesildiğini ileri sürecektir, sonra da olayda ne kendisinin ne de eylemlerinden olduğu kimselerin kusuru bulunmadığını ispatlayacaktır Ancak 86. madde bununla yetinmemiş, zararın meydana gelmesine araçtaki bir bozukluğun etken olmaması koşulunu da birlikte aramıştır.
- Sorumluluktan kurtulamayan işleten kazanın oluşumunda zarar görenin kusuru bulunduğunu ispat ederse, tazminat miktarı kusur derecesine göre indirilir.

Hatır Taşınması (Madde 87);

Yaralanan veya ölen kişi hatır için karşılıksız taşınmakta ise veya motorlu araç, yaralanan veya ölen kişiye hatır için karşılıksız verilmişse işletenin sorumluluğu ve motorlu aracın maliki ile işleteni arasındaki ilişkide araca gelen zararlardan dolayı sorumluluk genel hükümlere uymaktadır. Yani bu durumda, KTK hükümleri değil genel hükümler uygulanır; Örneğin B.K hükümleri uygulanır.

Bu nedenle hatır taşıması söz konusu ise Zorunlu Trafik Sigortasından faydalanma imkânı yoktur.

Zarar verenlerin birden çok olması (Madde 88);

Bir aracın katıldığı bir kazada bir 3. şahsın uğradığı zararlardan dolayı birden fazla kişi tazminatla yükümlü bulunuyorsa bunlar müteselsil olarak sorumludur. Birden çok kişinin sorumlu tutulduğu durumlarda zarara neden olanlar kusurları oranında zarara katlanırlar.

Aynı zarardan sorumlu olanlar müteselsil sorumlu olup B.K 141. madde gereğince borçlulardan her biri borcun tümünden sorumludur. Zarar verenlerin müteselsil sorumlu olmaları için talepte bulunanın bu konuda talepte bulunması şarttır.

Maddi ve Manevi Tazminat (Madde 90)

Maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularında B.K. haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.

B.K. 41-60 maddelerinde belirtilen hususlar yeni maddi tazminatın biçimi ve kapsamı ile manevi tazminat konularındaki bölümler trafik kazaları nedeniyle meydana gelen zararlarda uygulanacaktır. Ancak manevi tazminat taleplerinde bir farklılık var. Manevi tazminat taleplerinde zaman aşımı süresi Genel hükümlerin aksine KTK109/2 maddesine göre dava cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve Ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zaman aşımı öngörmüşse bu süre manevi tazminat talepleri açısından da uygulanır.

Trafik kazasında bir kişi ölmüşse; Mirasçıları, ölenin desteğinden yoksun kaldıklarından; destekten yoksun kalma tazminatı ile cenaze ve defin masraflarını talep edebileceği, ölenin,ölümü nedeniyle duydukları acı ve üzüntü nedeniyle manevi tazminat da talep edebilirler.

Yaralamalarda; Meydana gelen iş ve güç kaybı nedeniyle iş ve güçten yoksun kalınan gün boyunca, çalışmadığı ve kazançtan yoksun kaldığı için, çalışmayıp yoksun kaldığı kaybı, tedavi görmüşse tedavi masraflarını isteyebilecektir Aynı şekilde manevi tazminat talebinde de bulunabilecektir.

Sakatlanmalarda; Kişi sakatlık oranına göre meydana gelecek iş ve güç kaybına göre zararını talep edebilecek, tedavi masraflarını isteyebilecek ve manevi tazminata hak kazanabilecektir.

Maddi Zararlarda; Araçlara veya eşyalara verilen zararların karşılanmasını isteyebilecektir.

Maddi ve manevi tazminat taleplerinde; Tazminat miktarları tarafların olaydaki kusur oranına göre belirlenecektir.

SİGORTA

Zorunlu Trafik Sigortası (Madde 91)

Zorunlu Mali sorumluluk sigortası, sigorta ettirenin, 3. kişilere verdiği onun karşılamak üzere hem üçüncü kişileri hem de sigorta ettireni koruma amacıyla oluşturulmuş bir zarar sigortası türüdür. İşletenlerin KTK 85. maddesindeki sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortasını yapmaları zorunludur.

Zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmayan araçların trafiğe çıkması yasaktır.

Zorunlu trafik sigortası işletenin KTK göre sorumluluğunu karşılamak üzere kurulmuştur. Bu sigorta türü işletenin 3. kişilere verdiği zararları karşılamak amacıyla düzenlenmiştir. Yani Trafik sigortası işletenin 3. kişilere verdiği zararları karşılamaktadır. İşletenin kendisine gelen zararlar sigorta kapsamı dışındadır.

Örneğin; sigortalı aracın tek taraflı maddi hasarlı bir kaza yaptığını düşünelim. Burada sigortalıya ait araç 3. bir kişiye zarar vermediği için bu araçtaki maddi zarar sigorta kapsamı dışındadır. Aynı aracın bir yayaya çarpıp öldürdüğünü ve aracın kusurlu olduğunu düşünelim. Bu durumda yaya 3. kişi konumunda olduğundan bu zarar sigorta kapsamında kalmaktadır.

Zorunlu Trafik sigortasında; sigortacının(sigorta şirketinin) sorumluluğu limitle sınırlıdır. Limitin üzerindeki zarardan sorumlu değildir.

Zorunlu Trafik sigortasından faydalanma şartları;

1-İşletenin kendisinin uğrayacağı bir zarar söz konusu olmamalıdır.

2-Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekir.

3-Sigorta kapsamındaki kaza karayolunda olmalıdır.

4-Motorlu araç işletme halinde olmalıdır.

5-Hatır taşıması söz konusu olmamalıdır.

6-Zarar görenin beraberinde bulunan eşyanın zarar görmesi gereklidir.

Burada zarar görenin beraberinde bulunan bagaj ve benzeri eşya dışında araçta taşınan eşyanın uğradığı zarardan işletenin sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Yani zarar görenin bagaj ve benzeri eşyanın zarar görmesi halinde sigortacının sorumluluğu bulunmaktadır.

7-Aracın çalınma ve gasp edilmesinde işleten ve eylemlerinden sorumlu kişilerin kusurunun bulunmaması gerekir. Yani işletenin aracın çalınması veya gasp edilmesinde araç işleteni veya işletenin eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusuru yoksa araç işleteninin sorumlu olmaması nedeniyle sigortacının da sorumluluğu bulunmamaktadır.

8-Motorlu bisiklet sürücülerinin uğradığı zarardan sigorta şirketi sorumlu değildir.

Araç sürücüsünün zarar görmesi halinde Sigortacının sorumluluğu (Madde 91);

KTK 91. maddesine göre, zorunlu trafik sigortamda, sigortacı işletenin aynı yasanın 85/1. maddesindeki hukuki sorumluluğu üzerine alır. Anılan maddeye göre, bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına sebep olursa işleten bu zararlardan sorumlu olacaktır. Sigortacının bu kapsamda ki sorumluluğunu sınırlayan KTK 92. maddesinde araç sürücüsünün sigorta kapsamı dışında kaldığına dair bir hüküm olmadığı için araç sürücüsünün zarar görmesi halinde (mesela ölümü)sigorta şirketinden tazminat talep edilebilecektir. Ancak araç sahibi ile sürücü aynı kişi ise veya sürücü kusurlu ise sigortadan faydalanamaz.

Sigorta şirketinin araç sahibine rücu hakkı;(bir kimsenin alacaklısına ödediği şeyi diğer birinden istemeye hakkı olması)

Kazada araç sahibi %100 kusurlu olsa dahi, sigorta şirketi, kendisine sigortalı aracın sahibine ve sürücüsüne rücu edemez.

Zorunlu Trafik Sigortası dışında kalan hususlar (Madde 92);

1-İşletenin bu konu uyarınca eylemlerinden sorumlu tutulduğu kişilere karşı yöneltebileceği talepler, bilindiği gibi işleten, sürücünün veya yardımcı kişilerin kusurundan kendi kusuru gibi sorumludur. Buna göre bu kişilerin kusurundan kaynaklanan zararların telafisi için sigortacıya müracaat edilmeyecektir. Yani işletenin sürücüye karşı açacağı rücu davasına konu olabilecek zarardan sigortacı sorumlu değildir. Ancak sürücünün ölmesi halinde sigortacının sorumluluğu devam edecektir.

2-İşletenin, eşinin, usul ve fûrunun(kendisi ile evlat edinme ilişkisi bağlı olanların), birlikte yaşadığı kardeşlerinin mallarına gelen zararlarda sigorta kapsamı dışındadır. Burada sadece mallara gelen zararlardan bahsedilmiştir. Ayrıca kardeşlerin mallarına gelen zararlarda sigortacının sorumlu olmaması için kardeşin birlikte yaşamış olması gerekir.

3- İşletenin, bu kanun uyarınca sorumlu tutulmadığı şeye gelen zararlara ilişkin talepler, mesela KTK kapsamına girmeyen bir olayda bir şeye gelen zarardan sigortacı sorumlu değildir. Yâda hatır taşıması söz konusu ise, KTK hükümleri değil de genel hükümler uygulanacaktır. Bu nedenle de KTK hükümleri uygulanmayacağından sigortacının sorumluluğu söz konusu değildir.

4- KTK 105. maddesinin 3. fıkrasına göre zorunlu mali sorumluluk sigortasının teminatı altında yapılacak motorlu araç yarışlarındaki veya yarış denemelerindeki kazalardan doğan talepler;

5-Motorlu araçta taşınan eşyanın uğrayacağı zararlar.

6-Manevi tazminata ilişkin talepler.

Yukarıda belirtilen hususlarda zarar gören kim olursa olsun doğrudan sigorta şirketine müracaat edemeyecektir. Sayılanlar dışında sigorta şirketi 3. kişinin poliçede belirlenen limitler içindeki zararını ödeyecektir.

En az sigorta tutarları (Madde 93)

Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortasında; Teminat: Aracın cinsine göre, kişi başına ve kaza başına ödenecek, ölüm, yaralanma tazminatları ile araçta meydana gelecek maddi hasar olarak ödenecek tazminatlarına azami miktarları her yılı ilgili bakanlıkça belirlenip, Resmi Gazetede yayınlanır.

a-Kazanın meydana geldiği tarihteki poliçe limitleri geçerlidir.

b-Sigorta priminin ödeneceği zaman; Sigorta şirketinin sigorta poliçesinden doğacak sorumluluğun başlaması için mutlaka primin tamamının yada ilk taksitinin ödenmesi gerekmektedir. Uygulamada Zorunlu Trafik Sigortasının priminin tamamı peşin ödenmektedir.

Sigortalı aracın değişmesi (Madde 94);

Sigortalı aracın işleteninin değişmesi halinde durumdan kişi, 15 gün önce sigortacıyı durumu bildirmek zorundadır. Sigortacı, Sigorta sözleşmesini, durumun kendisine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde feshedebilir. Sigortacı sözleşmenin feshi yoluna gitse bile; sigorta sözleşmesi, fesih tarihinden itibaren 15 gün sonrasına kadar geçerlidir.

Burada önem arz eden durum; araç sahibinin değişmesiyle sigorta sözleşmesi kendiliğinden feshedilmiş olmaz. Aracın sahibinin değişmesi ve bunun sigortacıya bildirilmesi halinde sigortacının sözleşmeyi 15 gün içinde feshetme hakkının olmasıdır. Sigortacı, sözleşmeyi ancak haklı bir sebeple feshedebilir.

Tazminatın azaltılması veya kaldırılması sonucunu doğuran haller (Madde 95);

Sigorta sözleşmesinden veya kanunda doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesi veya kanuna göre tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene başvurabilir.

Buna göre; KTK Mali Sor. Sigortası Genel Şartnamenin 4. maddesinde bu haller sıralanmıştır.

A- Sigorta sözleşmesine göre; sigortacının sigortalıya rücu edebileceği haller.

1- Tazminatı gerektiren olay işletenin kasti veya ağır kusuru sonucunda meydana gelmişse.

2- Tazminatı gerektiren olay, aracın KTK'nın hükümlerine göre ehliyetnamesi olmayan kimseler tarafından sevk edilmesi sonucunda meydana gelmişse.

3- Kazanın sürücünün uyuşturucu veya keyif verici madde alması nedeniyle veya alkollü içki almış olması nedeniyle meydana gelmişse.

4- Aracın çalınması veya gasp edilmesinde araç malikinin kusurlu olması halinde

5- Yolcu taşıma ruhsatı olmayan araçların yolcu taşınması veya istiap haddinden fazla yolcu taşınması nedeniyle kaza meydana gelmişse

Yukarıda saydığımız durumlarda, sigorta şirketi, 3. kişinin zararını ödeyecek, ancak ödediği zararın tahsilini teminen kendi sigortalısına müracaat edebilecektir. Yani, sigortacı, sigorta ettirene karşı sahip olduğu defileri zarar gören 3. şahıslara karşı ileri süremez. Bu düzenleme, kazada mağdur olanları korumak amacıyla yapılmıştır.

ALKOLLÜ ARAÇ KULLANMA MESELESİ

Aracı sürenin, alkolün tesiri altında olup, güvenli sürme yeteneğini kaybetmiş olması halinde, meydana gelen kazanın sürücünün alkollü oluşunun bir sonucu olması gerekir. Başka bir anlatımla sürücü alkollü olsa da olmasa da kaza meydana gelecektiye bu durum sigortacının sigortalıya rücu edebilmesi için yeterli bir neden değildir.

Sigortacının rücu meselesi, gerek zorunlu olsun, gerekse ihtiyari mali sorumluluk sigortası genel şartlarına göre sigortacı ödediği tazminat tutarınca sigorta ettirenin yerine geçer. Böylece, işletenin (sigorta ettirenin) kazaya sebep olan kişilere karşı açabileceği tazminat davalarını sigortacı açabilecektir.

Benzer bir hükümde Ticaret Kanunu 1301. madde de vardır. Buna göre sigortacı sigorta bedelini ödedikten sonra hukuken sigorta ettiren kimse yerine geçer. Sigorta ettiren kimsenin vahi zarardan dolayı 3. şahıslara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel nispetinde sigortacıya intikal eder denilmektedir. KTK 95. madde de sigorta şirketinin sigorta sözleşmesine aykırı hallerde 3. şahıslara yapacağı ödeme durumlarında sigorta ettirene başvurabileceği yukarıda belirtilmiştir.

Aynı şekilde; KTK 98. maddesinde tedavi masrafları için zarar görenin sigortacılardan herhangi birine başvurabileceği hükmü yer almaktadır. Yine 99. maddede tedavi masrafları dışındaki ödemelerde sigortacının diğer sigorta şirketlerine sorumluluk oranında paylaştırılmasını isteyebilecektir. Burada da rücu meselesi ortaya çıkmaktadır. Bu durumda da ödemeyi yapan sigorta şirketi, diğer sigorta şirketlerine kusurları oranında başvurabilecektir.

Sigortacının (sigorta şirketinin) Halef sıfatıyla açacağı rücu davasında zaman aşımı; KTK 109. ve B,K 60.madde uyarınca zarar görenin ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren 2 yıl ve her halükarda 10yıl içinde dava açılmalıdır. Yani sigorta şirketi rücu davasında zarar görenin (sigortalının) zaman aşımına bağlıdır.

Zarar Görenlerin Çokluğu (Madde 96);

Zarar görenlerin zarar toplamı, poliçede belirtilen tutarın üstünde ise; sigorta poliçesinde, tedavi masrafları, tedavi masrafları dışındaki tazminat talepleri ve ölüm halinde ödenecek tazminat alacaklarının miktarları belirtilir. Ancak meydana gelen zarar, sigorta poliçesinde teminat altına alınan miktardan fazla ise ne yapılmalı? 96. madde bunun cevabını vermiştir. Buna göre; meydana gelen zarar, sigorta teminatı tutarından fazlaysa zarar görenlerden her birinin sigorta şirketinden talebi, sigorta tutarı tazminat alacakları toplamına olan oranına göre indirim tabi tutulur.

Maddenin 2. fıkrasında sigorta şirketinin, diğer zarar görenlerin bulunduğunu bilmeksizin yaptığı ödemenin sonuçları gösterilmiştir. Buna göre meydana gelen trafik kazasında sigortacının ödeme talebinde bulunan zarar görenin dışında başkaca zarar görenlerin olduğunu bilmesine olanak yoksa (mesela kaza raporlarında zarar görenlerin hepsinin ismi belirtilmemişse) ve sigortacıda buna göre ödeme yapmışsa, sigortacı iyi niyetli kabul edilir. Diğer şahıslara ödeme yapmaktan kurtulur. Ancak sigortacı zarar görenlerin sayısını bilebilecek durumdaysa iyi niyetli kabul edilmez. Ve bu durumda müracaat edenlerin zararlarını ödemek zorundadır.

Doğrudan doğruya talep ve dava hakkı (Madde 97)

Doğrudan doğruya talep ve dava hakkı zara gören, mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıya karşı talepte bulunabileceği gibi dava açabilir.

Tedavi Giderlerinin Ödenmesi (Madde 98);

Motorlu araçların neden oldukları kazada, cismani zarara uğrayan kimse, ilk yardım, muayene ve kontrol veya ayakta, hastanede ve diğer yerlerdeki tedavi giderleriyle tedavisinin gerektirdiği sair masrafları zorunlu sorumluluk sigortasından isteme hakkına sahiptir.

Tedavi giderleri; Hastane, sağlık yurdu, doktor, muayene, tahlil, ameliyat, refakatçi vs. hizmetlerin ücret ve masrafları, muayene ve tahlil yerlerine gidiş geliş ücretleri, ambulans, fizik tedavi, röntgen, ortopedi tedavisi, protez bedelleri, her türlü ilaç ve munzam gıda bedellerini kapsar.

Birden fazla aracın karıştığı kazalarda; tedavi giderlerinin tazmini için zarar gören kişi sigorta şirketlerinden herhangi birine başvurabilir. Bu durumda ödemeyi yapan sigorta şirketi kusurları oranında diğer sorumlulara rücu edebilir. Yasada ödememin başvuru tarihinden itibaren 8 iş günü içinde ödenmesini öngörmüş olup, buna aykırılık halinde, sigorta şirketini şikayet etme yoluna gidebilirsiniz.

Tazminat ve giderlerin ödenmesi (Madde 99);

Tazminat ve giderlerin ödenmesi usulü; Sigorta şirketi, hak sahibinin kaza ve zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu, sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine ilettiği tarihten itibaren poliçede belirlenen sınırlar dahilinde kalan miktarı 8 (sekiz) iş günü içinde ödemek zorundadır.

Sigortaca yapılacak ödeme mahiyeti; sigorta şirketinin zarar görene yapacağı ödeme maktu bir ödeme değildir. Zarar görenin gerçek zararı sigorta şirketince ödenecektir. Ancak yapılacak ödeme de, sigorta poliçesinde belirlenen limitle, sınırlı olup, sigorta şirketi limitin üzerinde ödeme yapmayacaktır.

İhtiyari Mali Mesuliyet Sigortası (madde 100)

Bu sigorta türü doğrudan doğruya zarar gören 3. kişileri koruyan bir sigorta sözleşmesi şeklindedir. Sorumlu kişi (motorlu araç işleteni) bu sigorta sözleşmesi ile dolaylı olarak korunmaktadır. Bu sigorta poliçesinin özelliği sigorta tazminatının zorunlu mali mesuliyet sigortası için öngörülen limitlerin üzerinde tespit edilmesidir. Motorlu araç işleteni, zorunlu sigortasını yaptırdıktan sonra dilediği tutarda ihtiyari mali mesuliyet sigortası yaptırabilir.

Daha açık bir anlatımla, araç sahibi bu sigorta ile 3. kişilere ödemek zorunda kalacağı tazminattan dolayı mal varlığında meydana gelebilecek eksilmeyi güvence altına almaktadır.

Bu sigorta türü zorunlu mali mesuliyet sigortasına ilaveten yapılabileceği, başka bir poliçeyle ayna veya başka sigorta şirketine ayrı bir poliçe ile de yapılabilir. Ancak genellikle kasko sigortası poliçesinde ek teminat olarak yapılmaktadır.

İhtiyari mali mesuliyet sigortasına müracaat edebilmek için zararın mecburi mali mesuliyet sigortası limitleri üzerinde olması gerekir.

Öncelikle zorunlu mali mesuliyet sigortasında olduğu gibi, sorumluluğu azaltan ya da kaldıran sözleşme hükümlerinin 3. kişilere karşı etkisi olmayacağı, zarar görenin doğrudan müracaat ederek ya da dava açarak sigorta şirketinden zararını isteyebileceği 100. maddede açıklanmıştır.

İhtiyari mali mesuliyet sigortası kapsamına giren zararın sigortaca ödenebilmesi için öncelikle mecburi mali mesuliyet sigortasına müracaat edilmiş ve mecburi mali mesuliyet sigortası limitleri içindeki zararın ödenmiş olması ve zarar miktarının mecburi mali mesuliyet sigortası poliçesinde belirtilen limitler üzerinde olduğunun sübut olması gerekir.

Kanunda yer almamasına rağmen, Yeşilkart Sigortası, Kasko Sigortası ve Zorunlu Koltuk sigortasına kısaca değinmekte fayda vardır.

Yeşilkart Sigortası

Motorlu taşıtların zorunlu mali mesuliyet sigortasına dahil, Avrupa sözleşmesine dahil seyahat edilecek birbirine yabancı ülkelerin zorunlu mali mesuliyet sigortaları üniform uluslar arası sigortadır.

Bir Türk aracının yabancı bir ülkede, yabancı plakalı bir aracın Türkiye’de kaza yapması halinde kaza yapılan ülkelerin poliçe kapsamında olduğunun anlaşılması halinde sigorta bedeli ödenmektedir.

Türkiye’de yabancı plakalı aracın hasar meydana getirmesi halinde ilgili belgeler eklenerek Türkiye motorlu taşıt bürosuna müracaat edilmesi gerekir.

Anlaşmayı imzalayan ülkelere birisindeki büronun üyesi olan sigorta şirketi tarafından düzenlenecek bir Yeşilkart poliçesini taşıyan bir motorlu araç, bu anlaşmaya dâhil bir yabancı ülke karayolunda seyrederken kazaya neden olup, bu kazada zarar gören 3. kişiler bulunup da bunlar sigortalıya karşı tazminat talebinde bulunursa, yeşilkart sigortası o ülkede düzenlenmiş zorunlu mali mesuliyet sigortası gibi kabul edilerek, kendi ülkesinde tespit edilen limit dâhilinde zarar görenin bu zararını karşılayacaktır. Limitler bakanlar kurulu Kararnamesine göre tespit edilir.

Kasko Sigortası;

Sadece sigortalı aracın uğrayacağı hasarların teminat altına alındığı sigorta türüdür. Bu sigorta türünde sigortalı aracın 3. kişilere verdiği zararlar sigorta kapsamında değildir.

Bu sigorta türünde sigorta aracın kaza sonunda uğradığı hasarı karşılamakta olup, araç sürücüsünün sigortalı kişi olup olmamasının veya sürücüsünün % 100 kusurlu olup olmamasının önemi yoktur. Ancak meydana gelen zarar sigortalının kasti bir hareketi sonucu oluşursa, sigorta şirketi zarardan sorumlu değildir.

Aynı şekilde kaza yapan sürücünün ehliyetsiz olması veya sürücünün alkollü olması ve kazanın alkolün etkisiyle meydana gelmiş olması halinde sigorta şirketinin sorumluluğu bulunmamaktadır.

Otobüs Zorunlu koltuk Sigortası

Uluslar arası veya şehirlerarası yolcu taşıyan otobüslerin yolcuları, sürücüleri ve sürücü yardımcıları, taşımacılık hizmetinin başlamasından bitimine kadar seyahat süresi içinde (mola ve duraklamalar dahil) maruz kalacakları her türlü kaza neticesine karşı sigortalandıkları bir sigorta türüdür.

Bu sigorta türü şehirlerarası yolcu taşımaları hakkında yönetmelik hükümleri gereğince zorunlu olan bir sigorta türü olup, yolcu taşımacılığı yapan otobüslerin bu sigortayı yaptırmamış olması halinde yolcu taşımacılığı yapmalarına izin verilmez.

Bu sigorta türünde sürücü ve yardımcıları ile yolcuların ölüm, yaralanma veya sakatlanmaları halinde sigortaca tazminat ödemesi yapılmakta, tedavi giderleri karşılanmaktadır.

Bu sigorta türünün bir özelliği de maktu bir sigorta türü olmasıdır. Özellikle ölüm halinde sigorta poliçesinde belirlenen limitin tamamı hiçbir kesinti yapılamadan ödenir. Yani destekten yoksunluk hesabı yapılmaz.

Motorlu Araç Römorkları (Madde 102)

Sorumluluğun mahiyeti;

Kazaya Römork neden olmuşsa; sorumluluk KTK 85. ve 86. madde hükümlerine tabidir. Ancak kazaya römork değil de çekilen araç neden olmuşsa bu takdirde sorumluluk B. K. Genel hükümlerine tabidir.

Kazaya çekilen aracın sebebiyet vermesi halinde sigorta şirketinin sorumluluğu bulunmamaktadır. Çünkü bu durumda çekilen araç işletme halinde değildir. Böyle bir durumda sorumluluğun genel hükümlere tabi olmasının bir sonucu da tehlike sorumluluğuna yönelik KTK 85, 86 madde hükümlerinin uygulanmayacak olmasıdır.

Sorumluluk B.K 41., maddesine göre yani kusur ilkesine göre belirlenecektir. Zamanaşımı konusunda B.K 60. madde uygulanacak KTK. 109 madde uygulanmayacaktır.

İnsan taşımada kullanılan römorklar (karavan) için ek bir sorumluluk sigortasının yaptırılması gerekeceği maddede açıkça vurgulanmıştır.

Yük taşımaya mahsus römorklarda insan taşınması hususuna değinmekte fayda görüyorum. Kırsal kesimlerde traktör römorkunda sık sık işçilerin taşındığı görülmektedir. Sorumluluk sigortası genel şartlarında tazminatı gerektiren olay, yolcu taşımaya ruhsatı olmayan araçlarla yolcu taşınması yüzünden meydana gelmişse bu durumda sigortacının sigortalayana rücu edebileceği belirtilmiştir.

Traktör römorkunda insan taşınması nedeniyle meydana gelen kazalarda taşınan kişilerin zarar görmesi halinde, römorka binen bu kişilerin binilmesi yasak olan römorka binmiş olmaları nedeniyle, müterafik(karişma kusuru) kusur yükletilebilmektedir. Römorka kesin bir zaruret sonucu binilmiş ise binen kişiyi kusurlu kabul etmek hakkaniyete aykırı olabilir. Ancak zaruret sonucu binilmemişse kusur yükletilebilecektir.

Motorsuz taşıtlar ve motorlu bisiklet (Madde 103)

Maddede gerek motorsuz taşıtların gerekse de motorlu bisikletlerin KTK 85. maddesine giren araçlardan olmadığı belirtilmiştir. Bunun bir sonucu olarak bu araçlar için mali sorumluluk sigortası söz konusu olmayacaktır. Bu tür araçların meydana getirriği kazalardan dolayı, sorumluluk genel hükümlere tabidir.

Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyetlerde bulunanlar (Madde 104)

Motorlu aracı gözetim altında bulunduranlar (park işletenler)

Motorlu aracı onarım için elinde bulunduranlar (tamir onarım yerleri)

Aracın bakımı ile ilgili mesleki faaliyetlerde bulunanlar (servisler, yıkama yerleri v.s)

Oto alım-satım yerleri

Araçta değişiklik yapan yerler (kaymana kasa yapan yerler v.s.)

Bu gibi yerlerde motorlu aracın sebep olacağı zararlarda motorlu araçların bırakıldığı yerlerin sahipleri işleten gibi sorumlu tutulur. Sorumluluk için bu kişilerin anılan faaliyetlerde bulunması ve araç üzerindeki hâkimiyetin gerçekleşmiş olması şarttır.

Yukarıda açıkladığımız durumlarda bir zarar meydana gelmiş ise aracın işleteni ve aracın sorumluluk sigortasını yapan sigorta şirketinin sorumluluğu bulunmamaktadır.

Yarışlar (madde 105)

Yetkili makamlardan izin almaksızın düzenlenen bir yarışta meydana gelen zararlar, zarara sebep olan motorlu aracın sorumluluk sigortası tarafından karşılanır. Böyle bir durumda sigortacı yarış için özel sigortanın yapılmamış olduğunu bilen veya gerekli özenin gösterilmesi halinde bilebilecek olan işletene rücu edebilir.

Yarış düzenleyiciler, yarışa katılanların veya onlara eşlik edenlerin araçları ile gösteride kullanılan diğer araçların sebep olabilecekleri gösteriye katılmayan 3. şahısların zararlarından dolayı motorlu işletenin sorumluluğuna ilişkin hükümler uyarınca sorumludur.

Buna karşılık yarışçıların veya onlarla birlikte araçta bulunanların uğrayacakları zararlarla, gösteride kullanılan araçların uğradıkları zararlardan dolayı sorumluluk genel hükümlere tabidir.

Yarış düzenleyicisinin, yarışa katılanlar ve yardımcı kişilerin yarış esnasında 3. kişilere verecekleri zararları karşılamak üzere bir sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur. Yapılacak olan bu özel tip sigorta nedeniyle zarar gören kişi sigortacıya başvurup zararın tazminini talep edebilecektir.

İzin alınmadan yapılmış olup, bunun bir sonucu olarak özel sigorta yapılmamış ise yarışa katılan aracın sigortacısı, zarar gören 3. kişilere ödemedede bulunacak, bu durumda yarış için özel sigorta yaptırmadığını bilen ya da bilebilecek durumda olan işletene rücu edebilecektir.

Devlete ve kamu tüzel kişilerine ait araçlar (Madde 106)

Yasa hükmünde belirtilen kamu tüzel kişileri de KTK 85. maddesi anlamında işleten niteliği ile ve tehlikesine ilkesine göre zarardan sorumlu tutulmuştur. Bu araçlara mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur.

DDY'nin Sorumluluğu; Trenler karayolunda değil de ray üzerinde giden araçlar olduğundan KTK tabi değildir. Ancak trenler motorlu araç olduğundan hemzemin geçitlerde meydana gelen kazalardan DDY idaresi KTK hükümlerine işleten olarak sorumludur.

Çalınan veya Gasp edilen Araçlarda Sorumluluk (Madde 107)

Bir aracı çalarak veya gasp ederek ondan izinsiz yararlanan kişi KTK hükümlerine aynen işleten gibi aracın 3. kişilere verdiği zarardan sorumludur.

Aracın çalınmış veya gasp edilmiş olduğunu bilen ve gereken özeni gösterdiği takdirde bilebilecek olan sürücü de onunla birlikte müteselsilen sorumludur.

Kanun, gasp veya çalınma sonucunda 3. kişilere uğradığı zarardan aracı işletenin sorumlu olduğunu kabul etmektedir. Ancak bu sorumluluk kusur sorumluluğudur. İşleten kendisinin ya da eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin aracın çalınması veya gasp edilmesinde bir kusuru olmadığını ispatlarsa sorumluluktan kurtulur.

İşletenin sorumluluğu söz konusu ise aracın mali sorumluluk sigortasını yapan sigorta şirketinin de sorumluluğu devam edecektir. Ancak işletenin sorumluluğu yoksa sigorta şirketinin sorumluluğu da yoktur. Çalınmış veya gasp edilmiş motorlu araç bir olaya sebep olmuş ise, işleten de sorumlu değilse kişiye gelen zararlar, 108 inci madde uyarınca Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı (garanti Fonu) tarafından karşılanır.

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı (Garanti Fonu) Madde 108 Zarara uğrayanın, karşısında muhatap bulamadığı hallerde zararını sineye çekmesi hukuka uygun değildir. Bu nedenle zarar gören 3. kişilerin garanti fonuna başvurabileceği 108. maddede hüküm altına alınmıştır.

Zorunlu mali mesuliyet sigortasına tabi olması gereken, ancak sigorta yaptırmamış ya da plakası tespit edilememiş bir aracın verdiği zararlarda, sigortayı yapmış sigorta şirketinin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde zararı ödenmeyen kimselerin; kişiye ya da mala gelen zararları işletenin sorumluluğu kurallarına göre zorunlu sigorta tazminat limitleri dâhilinde garanti fonu kapsamına alınmıştır. Fon, Türkiye Sigorta ve reasürans şirketleri birliğine bağlıdır.

Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı(Garanti Fonu) karşıladığı zararlar ve şartları;

a-Kaza yapan aracın tespit edilememiş olması halinde; kişiye gelen bedensel zararlar, ölüm halinde destek zararı, yaralanma halinde tedavi giderleri

b-Motorlu aracın sigorta yaptırmamış olması halinde; kişiye gelen bedensel zararlar, ölüm halinde destek zararı, yaralanma halinde tedavi giderleri

c- Sigortayı yapmış sigorta şirketinin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde; bu durumda hem mala hem de bedensel zarara ilişkin zararlar ödenir.

d-Çalınmış ya da gaspedilmiş aracın kazaya neden olması halinde KTK 107. maddede öngörülmüş durumlarda (kişiye gelen zararlar) burada garanti fonunun zararı karşılaması için araç sahibinin aracın çalınmasında veya gaspedilmesinde hiçbir kusurunun bulunmaması şartı aranmaktadır. Araç sahibi kusurlu ise garanti fonu sorumlu olmaz. Aracın zorunlu mali mesuliyet sigortasını yapan sigorta şirketi sorumludur.

Kazaya sebep olan aracın işleteninin sonradan bulunması halinde Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı, işletene ve sigortacısına rücu edebilir; diğer durumlarda da Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabının sorumlulara başvurma ve sigortacının iflas masasına katılma hakları saklıdır.

Zamanaşımı (Madde 109)

1-KTK kapsamında zamanaşımı;

a-Mala gelen zararlarda; zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten iki yıl ve her halükarda kaza tarihinde itibaren 10 sene,

b-Kişiye gelen zararlarda;

Maddi zararlar; zarar gören, zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten iki yıl ve her halükarda kaza tarihinde itibaren 10 sene,

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüşse; ceza kanununda ceza için öngörülen zamanaşımı süresi uygulanır. Burada sürücü veya işleten ayırımı yapılmamıştır. Uzatılmış zamanaşımının uygulanması için sürücünün mahkum olması şartı aranmaz.

c-Manevi tazminatta zamanaşımı; KTK 90. maddesinde manevi tazminatta B.K.'nun haksız fiile ilişkin hükümlerinin uygulanması hüküm altına alınmış olup, buna göre; B.K. 60. maddesine göre 1 yıllık zamanaşımı süresi öngörülse de, Yargıtayın bir kararında “dava cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bur zamanaşımı süresi öngörmüşse bu süre manevi tazminat açısından da uygulanır”

2-KTK kapsamına girmeyen haksız fiillerde zamanaşımı;

B.K. 60. maddesine göre zamanaşımı, zarar görenin zararı ve faili öğrenmesinden itibaren 1 yıl ve her halükarda 10 yıldır. Ancak eylem suç ise ve ceza kanununda daha uzun bir süre öngörülmüşse, zamanaşımı süresi ceza kanununda fiil için belirtilen zamanaşımı süresidir.

Sigortacıya (Sigorta şirketine) karşı Zamanaşımı;

a-Zarar görenin sigortaya başvurması durumunda; KTK sigortacıya karşı açılacak davalarda zamanaşımı konusunda özel bir açıklama yoktur. Bu durumda 2 ve 10 yıllık zamanaşımı süreleri burada da uygulanır. Cezayı gerektiren bir fiil varsa ceza kanunundaki zamanaşımı uygulanır.

b-Sigortalının sigortacıya (sigorta şirketine) başvurması durumunda; TTK. 1268. maddesine göre sigortalı ile sigortacı arasındaki sözleşmeden kaynaklanan taleplerde zamanaşımı süresi 2 yıldır.

c-Sigortacının Rücu davasında; zarar görenin zarar verene karşı taleplerinde uygulanan zamanaşımı burada uygulanır. Burada zamanaşımının sigortacı açısından ne zaman başlayacağı önemlidir. Sigorta şirketinin rücu davasında zamanaşımı süresi, halefinin (zarar görenin) faili öğrenme tarihinden itibaren başlar.

Yetkili mahkeme (Madde 110)

Trafik kazalarından doğan hukuki sorumluluğa ilişkin davalarda; Sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer ile kazanın meydana geldiği yer mahkemesinde açılabilir.

Aynı dava sigorta şirketine karşı açılmamış olup, işletene karşı açılmışsa, genel hükümlere göre ya davalının ikametgâhı veya kazanın meydana geldiği yer mahkemesi yetkilidir.

Görevli mahkeme;

Davanın miktarına göre Sulh veya Asliye Hukuk mahkemelerinde açılır. 5.000 YTL ve altı taleplerde Sulh Hukuk, 5.000 YTL üstünde ise Asliye Hukuk mahkemesinde açılır.

Eğer davanın tarafları tacir ise ve haksız fiil ticari bir işletmeyi ilgilendiriyorsa; dava ticaret mahkemesinde görülür.

Otobüs, minibüs, taksi gibi araçlarda yolcu olarak bulunan kimselerin bunlara açacağı davalar ticaret mahkemesinde görülür.

Motorlu araç kazası aynı zamanda iş kazası ile dava iş mahkemesinde açılmalıdır.

Sigortalı ile sigorta şirketi arasındaki davalarda iş ticari bir olduğundan ticaret mahkemesi görevlidir.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 6 (9/6)

DERS : 26

KONU : TRAFİK KAZALARINA EL KONULMASI ,
KAZAYA KARIŞANLARIN SORUMLULUKLARI ,
KAZA YERİNDEN GEÇENLERİN SORUMLULUKLARI

TRAFİK KAZALARINA KARIŞANLAR

➤ Bir trafik kazasında olaya karışanlardan yararlanmamış olan veya hafif yaralı olanlar;

a) Araç sürücüsü iseler, trafik için ek bir tehlike yaratmayacak şekilde hemen durmak, trafik güvenliği için ışıklı işaret veya yansıtıcı cihazları koymak ve gereken tedbirleri almak,

b) Trafiği, can ve mal güvenliğini etkilemeyen, ölümlü, yaralanmalı veya hasarlı kazalarda, sorumluluğun belirlenmesine yarayacak iz ve deliller dahil, kaza yerindeki durumu değiştirmemek,

c) Olayda taraf olanlar, istendiğinde diğer tarafa kimlik ve adreslerini bildirmek, sürücü ve trafik belgeleri ile sigorta poliçelerini göstermek, bunlara ait gerekli bilgilerle tarih ve sayılarını vermek,

d) Yaralılara ilk yardım ve acil müdahale yaptırmak maksadıyla kaza mahallinden ayrılma hali hariç, olayı; yetkili ve görevlilere bildirmek ve bunlar gelinceye kadar veya bunların iznini almadan kaza yerinden ayrılmamak,

e) Başında sahibi veya sorumlusu bulunmayan motorlu araçlar, taşınabilen veya taşınamayan mallar ile mülklere zarar veren sürücüler;

1) Aracın, malın veya mülkün ilgisini bulmak,

2) Bulunamadığı takdirde araçların ve zarar verilen diğer şeylerin görünebilen ve uygun yerlerine düşmeyecek, kaybolmayacak şekilde yazılı bilgi bırakmak,

3) En kısa sürede yetkililere haber vermek, Zorundadırlar.

➤ Ancak; maddi hasarla sonuçlanan kazalarda;

Kazaya karışan kişilerin tümü, yetkililerin gelmesine gerek görmez ve anlaşılırsa, durumu aralarında yazılı olarak tespit etmek suretiyle olay yerinden ayrılabilirler.

Bu şekilde bir anlaşma ile olay yerinden ayrılmış olan taraflar, meydana gelen zararın kendilerince doğrudan veya sigortaları tarafından karşılanacağını kabul etmiş sayılırlar.

Ayrıca, yazılı tespit yapmış olsun veya olmasınlar sonradan yetkililerden kaza tespit tutanağı düzenlenmesini isteyemezler.

TRAFİK KAZALARINDA YÜKÜMLÜLÜK

a) Kazaya karışan veya olay yerinden geçmekte olanlar;

- 1) Kaza yerinde usulüne uygun ilk yardım tedbirlerini almak,
- 2) Olayı en yakın zabıta veya sağlık kuruluşuna bildirmek,
- 3) Yetkililerin isteği halinde yaralıları en yakın sağlık kuruluşuna götürmek,

b) Yerleşim birimleri dışındaki akaryakıt istasyonlarını işletenler;

Bu tesisler hakkında çıkarılmış olan Yönetmelikteki standartlara uygun ve her an kullanılabilir durumda sağlık malzemesi bulundurmak,

c) Araç bakım, onarım, servis istasyonu, garaj ve otopark sahip veya sorumluları;

1) Tesislerine; bakım, onarım için muhafaza veya park edilmek üzere bırakılan motorlu araçlardan, bir kaza geçirdiği belli olan veya üzerinde suç belirtisi bulunanları gecikmeden zabıtaya bildirmek,

2) Bunları bir deftere (Ek:38) işlemek,

Zorundadırlar.

TRAFİK KAZALARINA EL KONULMASI

a) Trafik kazalarına;

- 1) Adli yönden gereği yapılmak üzere mahalli genel zabıtaca,
- 2) Kaza nedenlerini, iz ve delillerini belirleyecek “Kaza Tespit Tutanağı” düzenlemek üzere de trafik zabıtasınca (polis veya jandarma), El konulur.

Trafik zabıtasının görev alanı dışında kalan yerler ile el koyamadığı durumlarda, trafik kaza tespit tutanağı, örneğine uygun olarak mahalli zabıta tarafından düzenlenir ve bir örneği o yerin trafik zabıtasına gönderilir.

b) Trafik kazalarında yolun trafiğe kapandığı hallerde;

Trafik zabıtası ve genel zabıta; iz ve delilleri bozmayacak şekilde belirleyip işaretledikten ve gerekli tespitleri yaptıktan sonra, karayolunu trafiğe açmaya yetkilidir.

Karayolunun trafiğe kapanmasına ölümlü veya ölümlle sonuçlanabilecek şekilde yaralanmalı bir kazaya neden olmuş ve bu kaza can, mal ve trafik güvenliğini etkiliyor ve başka bir yoldan geçit verilemiyor ise; cumhuriyet savcısının gecikeceğinin anlaşılması halinde, gerekli işaretleme ve tespitler yapılarak durum bir tutanakla tespit edildikten sonra yol trafiğe açılır.

TRAFİK KAZALARINA EL KOYANLARIN GÖREV VE YETKİLERİ

Trafik kazalarına el koyan mahalli zabıta veya doğrudan el koymuşsa trafik zabıtası personeli, can, mal ve trafik güvenliği bakımından;

- a) Karayolunu kullananlar için ek bir tehlikenin oluşmasını önlemek üzere gerekli tedbirlerin alınması ve kaldırılması,
- b) Varsa, yaralıların ilk yardımın yapılmasının ve yetkililerin uygun görmesi halinde bunların en yakın sağlık kuruluşuna gönderilmesinin sağlanması
- c) Yolun trafiğe kapandığı hallerde gerekli işaretleme ve tespitleri yaparak yolun trafiğe açılması,

d) Mal güvenliği açısından;

1) Araçların hasara uğratılmaması, araçlardaki eşya veya yükün alınmaması, kaybolmaması,

2) Sahiplerinin veya yakınlarının izni olmadan, zorunlu hallerde bir tutanak düzenlenmeden araçların karıştırıp kurcalanmaması, içlerinin aranmaması,

3) Araç, eşya veya yük sahipleri ölmüş veya bunlarla ilgilenemeyecek derecede yaralı ve rahatsız iseler, araç, eşya ve yüklerin yerinde veya başka bir yere götürülerek muhafaza altına alınması için bunların nicelik ve nitelikleri ile korunacak yer ve koruyacak olanlar da belirtilmek suretiyle durumun bir tutanakla belgelendirilmesi,

4) Örneğine uygun kaza tespit tutanağı düzenlenmesi,

Konularında görevli ve yetkilidir.

TRAFİK KAZALARINDA ASLİ KUSUR SAYILAN HALLER VE SÜRÜCÜ KUSURLARININ TESPİTİ

a) Asli kusur sayılan haller;

1) Kırmızı ışıklı trafik işaretinde veya yetkili memurun dur işaretinde geçme,

2) Taşıt giremez trafik işareti bulunan karayoluna veya bölünmüş karayolunda karşı yönden gelen trafiğin kullanıldığı şerit, rampa ve bağlantı yollarına girme,

3) İki den fazla şeritli taşıt yollarında karşı yönden gelen trafiğin kullandığı şerit veya yol bölümüne girme,

4) Arkadan çarpma,

5) Geçme yasağı olan yerlerde öndeki aracı geçme,

6) Doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapma,

7) Şerit ihlali,

8) Kavşaklarda geçiş önceliğine uymama,

9) Kaplamanın dar olduğu yerlerde geçiş önceliğine ve kolaylık sağlamama ,

10) Manevraları düzenlenen genel şartlara uymama,

11) Yerleşim birimleri dışındaki karayolunun taşıt yolu üzerinde, zorunlu haller dışında parketme ve duraklama ve her durumda gerekli tedbirleri almama,

12) Park için ayrılmış yerlerde veya taşıt yolu dışında kurallara uygun olarak park edilmiş araçlara çarpma.

Yukarıda sayılan hal ve hareketlerde bulunan sürücüler asli (esas) kusurlu sayılırlar.

Hangi hallerde Anlaşmalı tutanak tutmak mümkün değildir?

- a. Sürücü belgesiz motorlu araç kullanılıyorsa veya yetersiz sürücü belgesi ile motorlu araç kullanılıyorsa,
 - b. Sürücüde yaş küçüklüğü varsa,
 - c. Sürücüde alkol veya akıl sağlığı şüphesi varsa,
 - d. Kazaya karışan araçlardan birinin veya daha fazlasının kamu kurumlarına ait olması
 - e. Kamu kurumlarına ait eşyada zarar meydana gelirse,
 - f. Trafik Kazasında sadece 3 üncü kişilere ait eşyalara zarar gelirse,
 - g. Kazaya karışan araçlardan birinin veya birkaçının trafik sigortasının bulunmaması,
 - h. Trafik kazası ölüm ve/veya bedeni zarar ile sonuçlanmışsa
- Yukarıda sayılan hallerden herhangi birinin varlığı halinde, mutlaka trafik polisi (ya da zabıtası) çağırarak tutanak tutturulmalıdır.

Çok önemli bir diğer konu ise şudur:

Tarafların anlaşamaması halinde, eskiden olduğu gibi trafik polisi çağırarak ve tutanak tutturmak gerekmektedir

Tutanak doldurulurken uyulması gereken hususlar :

- a.** Her iki tarafın da tutanağı mutlaka imzalaması gerekmektedir Aksi halde tutanak geçersiz sayılacaktır.
- b.** Araçların kaza esnasındaki konumları doğru ve mümkün olduğunca detaylı çizilmelidir.
Özellikle şerit ayırım çizgilerinin yeri ve araçların buna göre konumları kusur belirleme açısından son derece önemlidir. Ayrıca cadde ve sokak ismi belirtilmeli, araçların gittiği yön işaretlenmelidir. Kaza yerini tam belirlemeye yarayacak ilave işaretler varsa (direk, levha, ışıklı lamba vs) çizime ilave edilmelidir.
- c.** Çizim üzerinde, araçların ilk darbeyi aldıkları yer mutlaka belirtilmelidir.
- d.** Tutanaktaki tüm alanların eksiksiz doldurulması önem arz etmektedir.
- e.** Genelgede mümkün olan durumlarda, araçların yerlerinden kaldırılmadan fotoğraflarının çekileceği belirtilmektedir. Mümkün olmayan durumları değerlendirirken oldukça dar tutmak tarafların menfaatinedir. Araçlar kaldırıldıktan sonraki anlaşılamama durumlarında; önceden çekilmiş fotoğraflar, yasal süreçte belirleyici olacaktır. Bu nedenle olay yerinin araçlar çekilmeden önceki fotoğrafı, oldukça fazla önem kazanmaktadır.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 7 (9/7)

DERS : 27

KONU : TRAFİK SUÇLARI VE CEZALARI

TRAFİK SUÇLARI

Trafik suçlarına ilişkin davalara Trafik Mahkemeleri , bunların bulunmadığı yerlerde Sulh Ceza Mahkemeleri bakar.

İKİ TÜRLÜ CEZA UYGULAMASI VARDIR.

1- ADLİ CEZALAR :

- a- Hafif Para Cezası
- b- Hafif Hapis Cezası (Hafif Para Cezası ile Birlikte)
- c- Belgelerin Geri Alınması (Hafif Para Cezası ile Birlikte)
- d- İşyeri Kapatma (Hafif Para Cezası ile Birlikte)

2- İDARİ CEZALAR :

- a- Para Cezası
- b- Belgelerin Geri Alınması
- c- Puan Cezası

Cezaların Uygulanması

Suç veya Ceza (Alındı veya İhbarname) Tutanağı Düzenlenmesi
Karayolları Trafik Kanununda yazılı trafik suçlarını işleyenler hakkında;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün;

1) Trafik zabıtası personeli, 2) Emniyet hizmetleri sınıfı personeli,

b) Jandarma Genel Komutanlığının yetkili kıldığı personeli,

Tarafından suç veya ceza tutanağı düzenlenir.

c) Karayolları Genel Müdürlüğünün yetkili kıldığı personeli tarafından Karayolları Trafik Kanunundaki kural ihlallerinin tespiti hallerinde, durum bir yazı ile gerekli işlemin yapılması için en yakın trafik kuruluşuna bildirilir.

Tutanaklar, mahkemelik olanlar için suç, para cezaları için ceza tutanağı olmak üzere iki şekilde olur.

Diplomatik Muafiyeti Olanlar Hakkında Suç veya Ceza Tutanağı Düzenlemesi

Uluslararası ikili veya çok taraflı anlaşmalar uyarınca diplomatik muafiyeti olan yabancı kişiler hakkında suç veya ceza tutanağı düzenlenmesini gerektiren durumlar ile çeşitli ülkelerdeki değişik uygulamalar dikkate alınarak trafik görevlilerince yapılacak işlemlerin yürütülmesi ve uygulanması esasları İçişleri Bakanlığınca valiliklere bildirilir.

Para Cezalarının Ödeme Şekli

Yetkililer tarafından para cezalarını hemen ödemeyenler için, “Trafik Ceza Tutanağı” düzenlenir.

Bu ceza tutanaklarında yazılı trafik cezaları Maliye Bakanlığının sayman mutemetlerine veya mal sandıklarına ve Trafik Kanununun 114 üncü maddesine göre yetkili kılınmış görevlilere ödenebileceği gibi, Posta İşletmesi idaresine veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı bankalara ödenebilir.

Banka veya posta ile yapılan ödemelerde paranın bankaya yatırılma veya postaya veriliş tarihi ödeme tarihi sayılır.

Para Cezalarının Ödeme Süresi

Alındı karşılığı tahsilât derhal yapılmadığı takdirde, düzenlenen ceza tutanağının bir örneğinin ilgiliye verildiği veya tebliğ edildiği tarihten itibaren 30 gün içinde ödenmesi gerekir.

30 gün içinde ödenmeyen para cezaları 2 katına çıkar ve ödeme süresi 30 gün daha uzar, bu süre içinde de ödenmeyen para cezaları 3 katına çıkar.

Uzama süresi içerisinde de ödenmeyen para cezaları 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre 3 kat olarak takip ve tahsil edilir.

Ceza Puanı Uygulaması ve Sürücü Belgelerinin Geçici Olarak Geri Alınması

Karayolları Trafik Kanununun suç saydığı fiilden dolayı haklarında ceza uygulanan sürücülere, aldıkları her ceza için (Ek:35)'deki "Ceza Puanı Cetveli"nde belirlenen ceza puanları verilir.

a) Uygulama esasları;

Trafik suçunun işlendiği tarihten geriye doğru bir yıl içinde toplam 100 ceza puanını belgeleri 2 ay süre ile geri alınır. Bu süre sonunda kanunda öngörülen eğitimi gördüklerini belgeleyen sürücülerin sürücü belgeleri iade edilir.

b) Ceza puanlarının hesaplanması, belgelerin geri alınması ile ilgili yapılacak işlemler,

1) Sürücülerin işlediği trafik suçu için, işlenmiş olan suçun özelliğine göre 10-15-20'e kadar ceza puanı verilir ve sicillerine kaydedilir.

2) Karayolları Trafik Kanununun ilgili hükümlerine göre cezai işlem yapılan sürücüler hakkında "Ceza Puanları Bildirim Listesi" tanzim edilerek, bilgisayar ortamına aktarılmak ve sürücü sicillerine kaydedilmek üzere ilgili trafik zabıtasına bildirilir.

- Suç işleyen sürücülerin almış oldukları ceza puanları, uygulamaya başlama tarihi esas olmak şartıyla ve son suç tarihinden başlamak üzere geriye doğru 1 yıl içindeki ceza puanları toplanır.
- Ceza puanları toplamı 100 sayısını (100 dahil) aşan sürücüler tespit edilerek haklarında işlem yapılmak üzere bilgisayar kayıtları esas alınarak hazırlanan “Ceza Puanı Çizelgeleri”ne istinaden 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 118 inci maddesine göre birinci defada 2 ay süre ile geri alınır ve Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliğine göre eğitime tabi tutulur. Aynı yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanı dolduran sürücülerin sürücü belgeleri 4 ay süre ile geri alınarak, psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulurlar. Muayene sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların belgeleri, süresi sonunda iade edilir.
- 1 yıl içinde 3 defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri süresiz olarak iptal edilir.
- Ölümle sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ise 1 yıl süre ile geri alınır.

➤ Aynı yıl içinde ikinci defa 100 ceza puanı dolduran sürücülerin sürücü belgeleri 4 ay süre ile geri alınarak, psiko-teknik değerlendirmeye ve psikiyatri uzmanının muayenesine tabi tutulurlar. Muayene sonucunda sürücülük yapmasına engel hali bulunmayanların belgeleri, süresi sonunda iade edilir.

➤ 1 yıl içinde 3 defa 100 ceza puanını dolduran sürücülerin sürücü belgeleri süresiz olarak iptal edilir.

➤ Ölümle sonuçlanan trafik kazalarına asli kusurlu olarak sebebiyet veren sürücülerin sürücü belgeleri ise 1 yıl süre ile geri alınır. Geri alma işlemleri sürücü belgesinin verildiği, belge sahibinin ikamet ettiği veya işyerinin bulunduğu yerdeki mahalli zabıta ile trafik zabıtası tarafından yürütülür.

Geri alınacak olan sürücü belgeleri, geri alınırken ve süresi sonunda geri verilirken durum bir tutanakla tespit edilir.

3) 100 ceza puanına ulaştığı tarihte bu puanın üstünde tespit edilen ceza puanı sayıları daha sonraki ceza puanı hesaplamasında dikkate alınmaz.

4) 100 ceza puanını doldurduğu tarih ile sürücü belgesinin geri alınma işleminin başlatıldığı tarihler arasında araç kullanarak ceza puanı alan sürücülerin, almış oldukları bu ceza puanları, daha sonraki ceza puanı hesaplamasında da değerlendirmeye alınır.

Geri alınma süresi içinde araç kullandığı tespit edilenlere Kanunun 118 inci maddesi hükümleri uygulanır.

c) Alkollü içkilerin etkisi altında araç kullanmak suçunun birinci ve ikinci defasında işlenmesi durumunda, bir yıl içerisinde hız sınırının 5 kez ihlal edilmesi halinde ve bir yıl içerisinde 100 ceza puanını birinci ve ikinci defa doldurulması halinde, sürücülerin sürücü belgeleri, trafik polisi veya jandarmanın trafik eğitimi görmüş personeli tarafından Kanunda yazılı süreler kadar re'sen geçici olarak geri alınır.

TRAFİK

ve
ÇEVRE BİLGİSİ

ÜNİTE : 9 (9/9)

DERS : 29

KONU : ÇEVRE BİLGİSİ

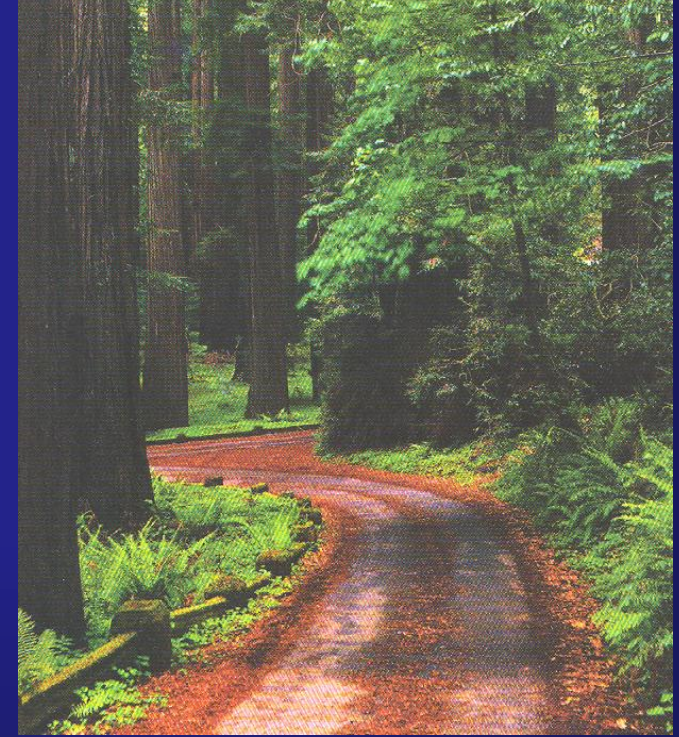

Çevre: İnsandan etkilenen ve insanı etkileyen dış ortamdır

Çevre koruma: İnsanların ve diğer canlı varlıkların yaşamlarını, değişmelerini sürdürebilmek için gerekli şartların korunmasıdır

Çevre Sağlığı: İnsan yaşamının çevresinde bulunan ona zarar veren veya verebilecek etmenlerle mücadeledir.

Çevre hakkı: Herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını ihlal edenlere karşı yargı önünde savunma hakkıdır

Çevre kirliliği:

- İnsanların etkinlikleri sonucu tehlikeli ve zararlı atık ve artık maddelerin çevreye boşaltılması sonucu havada, suda ve toprakta oluşan kirliliktir

Atık:

- Bozulma oluşturacak miktarda çevreye boşaltılan katı, sıvı, suni ve radyoaktif maddelerdir

Kirleten:

- Çevre kirliliğine sebep olan unsurdur

Alıcı ortam:

- Atıkların boşaltıldığı yakın ve uzak çevredir

Tehlikeli atık:

- İnsan, bitki ve hayvan sağlığını bozan hastalık ve ölüme sebep olan atıklardır

Gürültü:

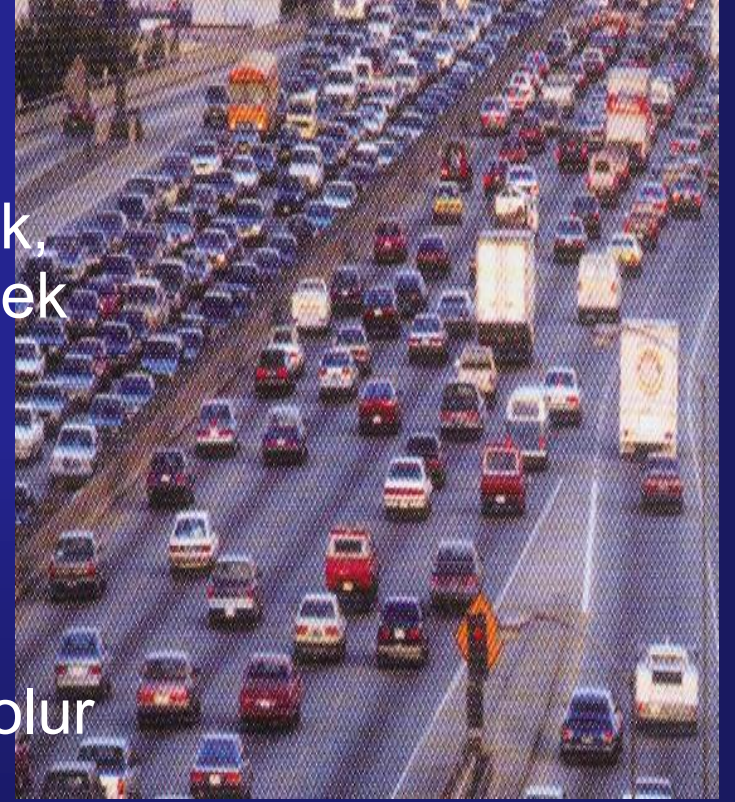
- Ruh ve beden sağlığını bozacak ölçüdeki istenmeyen seslerdir

Gürültü kontrolü:

- Gürültü yaratan sesleri en aza indirmek, etki süresini kısaltmak, az rahatsız edecek hale getirmek için yapılan çalışmalardır

Gürültünün insan sağlığına etkisi:

- İnsan sağlığını bozar
- İş verimini azaltır
- Dikkat dağınık, kazalara neden olur
- İşitilen sesler tam duyulmaz

ÇEVRE KİRLİLİKLERİ

1-HAVA KİRLİLİĞİ

2-TOPRAK KİRLİLİĞİ

3- SU KİRLİLİĞİ

4- GÜRÜLTÜ

HAVA KALİTESİNİ BOZAN SEBEPLER

- 1-Bakımı Yapılmamış Araçların Fazla Yakıt Yakması
- 2-Trafik Yoğunluğu
- 3-Zorunlu Haller Dışında Araç Kullanma
- 4-Trafik Yoğunluğu Nedeni ile Aracın Uzun Süre Trafikte Seyretmesi
- 5-Duraklama ve Park Etme Sırasında Motorun Gereksiz Çalıştırılması
- 6-Taşıtlara Taşıma Sınırı Üzerinde Yük Yüklenmesi
- 7-Ani Duruş ve Kalkışlar
- 8-Uygun Viteste Gitmemek
- 9-Aşırı Hızlı Gitmek
- 10-Araç Dışına Gereksiz Aksesuarlar Takmak
- 11-Lastik Havaalarının Uygun Olmaması

HAVA KİRLİLİĞİ İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEMLER

- 1-Küçük Silindir Hacimli Araçların Kullanılması
- 2-Aynı Güçte Olan Araçlardan Hafif Olanın Tercih Edilmesi
- 3-Yürüyerek Gidilecek Yere Araçla Gidilmemesi
- 4-Kurşunsuz Yakıt Kullanılması
- 5-Mümkün Olduğunca Toplu Taşıma Araçlarından Yararlanılması
- 6-Trafiğin Yoğun Olmadığı Saatlerin Tercih Edilmesi
- 7-Trafiğin Yoğun Olmadığı Yolların Tercih Edilmesi
- 8-Gidilecek Yere En Kısa Mesafenin Seçilmesi

TOPRAK KİRLİLİĞİ VE ÖNLEMLER

- Aracın motor yağı değişimi uygun yerde yapılmalı,
- Çevreye motor yağı dökülmemeli
- Motor artığı yağ, bir kutuya alınmalıdır
- Çevreye zarar verebilecek diğer araç artıklarının da (eskimiş balata ve yağ filtresi, eskimiş lastik vb.) çevreye zarar vermesi önlenmelidir.
- Sürücülerin Orman ve Tarım Arazisi Yangınlarına Neden Olmalarına Dikkat Etmeleri Gerekmemektedir.
- Dökülecek , Taşacak , Tozacak Şekilde Yük Taşınmamalıdır.

GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİNİN NEDENLERİ

- Egzoz
- Tekerlekler
- Motor
- Araçların Hareketli ve Sabit Parçaları
- Korna
- Hoparlör
- Müzik Cihazları
- Aşırı Hız Gürültüsü
- Ani Fren Gürültüsü